

Roberge M. - The Paraphrase of Shem (NH VII,1)

TAM METİN EKSİKSİZ TÜRKÇE TERCÜME (201 Sayfa)
Gnostik Araştırma Kütüphanesi Arşivi

--- SAYFA 1 ---

Şem'in Açıklamaları (NH VII, 1)

--- SAYFA 2 ---

Nag Hammadi ve Maniheizt Çalışmalar Editörler Johannes van Oort ve Einar Th omassen Yayın Kurulu J.D. BeDuhn, A.D. DeConick, W.-P. Funk, I. Gardner, S.N.C. Lieu, A. Marjanen, P. Nagel, L. Painchaud, B.A. Pearson, N.A. Pedersen, S.G. Richter, J.M. Robinson, M. Scopello, J.D. Turner, G. Wurst CİLT 72

--- SAYFA 3 ---

Şem'in Açıklamaları (NH VII, 1) Giriş, Çeviri ve Yorum Yazan: Michel Roberge LEIDEN • BOSTON 2010

--- SAYFA 4 ---

Bu kitap asitsiz kağıda basılmıştır. Kongre Kütüphanesi Yayında Verilerin Kataloglanması Shem'in Açıklamaları. İngilizce. Şem'in açıklaması (NH VII, 1): giriş, çeviri ve yorum / Michel Roberge. P. santimetre. — (Nag Hammadi ve Maniheizt çalışmaları; v. 72) Bibliyografik referansları içerir. ISBN 978-90-04-18202-8 (ciltli: alk. kağıt) 1. Shem'in Açıklamaları - Eleştiri, yorum, vb. I. Roberge, Michel. II. Başlık. III. Seri. BT1392.P35A3 2010 229'.9—dc22 2010000328 ISSN 0929-2470 ISBN 978 90 04 18202 8 Telif Hakkı 2010, Koninklijke Brill NV, Leiden, Hollanda'ya aittir. Koninklijke Brill NV, Brill, Hotei Publishing, IDC Publishers, Martinus Nijhoff Publishers ve VSP markalarını bünyesinde barındırmaktadır. Her hakkı saklıdır. Bu yayının hiçbir kısmı yayıncının önceden yazılı izni olmadan çoğaltılamaz, tercüme edilemez, bir erişim sisteminde saklanamaz veya elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt veya başka herhangi bir biçimde veya herhangi bir yöntemle aktarılamaz. Dahili veya kişisel kullanım için öğelerin fotokopisini çekme yetkisi, uygun ücretlerin doğrudan The Copyright Clearance Center, 222 Rosewood Drive, Suite 910, Danvers, MA 01923, ABD'ye ödenmesi koşuluyla Koninklijke Brill NV tarafından verilmektedir. Ücretler değişebilir. Hollanda'da basıldı

--- SAYFA 5 ---

İÇİNDEKİLER Önsöz	vii	Kısaltmalar Listesi
.....	ix	Giriş
.....	1	A. Risalenin Elyazması ve Dili
.....	1	B. Edebi Tür
.....	4	C. Anlatım
Prosedürleri	20	D. Şem'in Açıklamalarının Ana Hatları
.....	23	E. Sistem
.....	31	F.
Kozmogoni	32	G. Antropogonik Efsane
.....	59	H. Soterioloji ve Eskatoloji
.....	65	I. Paragrafın Durumu, Kaynağı ve Tarihi. Şem
üzerine ön not	97	Çeviri
.....	99	Yorum
.....	129	Kaynakça
.....	143	Ekler
.....	159	Dizinler
.....	161	A. Modern Yazarlar Dizini
.....	161	B. Mitolojik İsimler Dizini
.....	164	C.
Antik Kaynaklar Dizini	165	D. Konular Dizini
.....	179	

--- SAYFA 6 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 7 ---

ÖNSÖZ Şem'in Açıklamaları, Aralık 1945'te Yukarı Mısır'da Nag Hammadi yakınlarında keşfedilen papirüs koleksiyonundaki Kodeks VII'nin ilk risalesidir. Başlığına rağmen, risale aslında bir kıyamettir. Bu el yazmalarına erişim sağlayan ilk bilim adamlarından biri olan Jean Doresse, bunu "kütüphanemizdeki kıyametlerin en olağanüstüsü. Aynı zamanda belki de Gnostikler tarafından kullanılan tüm yazıların en önemlilerinden biridir" (The Discovery of the Nag Hammadi Texts, Rochester, Vermont 2005, 116) olarak tanımladı. Aynı zamanda son derece karmaşık ve büyük ölçüde anlaşılmaz olduğu bilinen bir metindir: "52 yazının en uzununu ve en belirsiz olanıdır..." (G. Quispel, Fransızca baskının incelenmesi, Vigiliae Christianae 54 [2000] 444); "de tous les textes gnostiques parvenus jusqu'à nous, il reste le plus difficile, le plus impénétrable, le moins étudié" (M. Tardieu, Annuaire de l'École pratique des hautes études, Ve bölümü, 1983-84, 357). Yirmi yıl sonra Tardieu'nun sözleri geçerliliğinden hiçbir şey kaybetmedi. Bu metnin şu ana kadar İngilizce (1996), Almanca (2003) veya diğer dillerde yayınlanmış baskıları, yalnızca çok kısa tanıtlar ve çok az açıklama sunmaktadır. M. Roberge tarafından 2000 yılında Bibliothèque copte de Nag Hammadi serisinin Fransızca baskısı, yirmi yılı aşkın bir çalışmanın sonucu olarak, bu önemli metnin ilk ve şimdiye kadarki tek yorumunu temsil etmektedir. Bu, eleştirmen R. McL tarafından vurgulanmıştır. Wilson: "...haklı olarak belgenin ilk kapsamlı yorumu olduğu iddia edilen kitabı, uzun yıllar süren araştırmaların meyvesidir; aynı zamanda şimdiye kadar mevcut olan her şey üzerinde bir ilerlemeye işaret etmektedir... şu an için bu çok sağlam bir katkıdır" (Journal of Theological Studies 52 [2001] 872-875). Roberge'nin kapsamlı girişi, elyazmasını, risalenin dilini, edebi türünü ve yazarın kullandığı anlatım prosedürlerini analiz ediyor ve eserin planını ayrıntılı olarak yeniden oluşturuyor. Ancak her şeyden önce, sistem üzerine yaptığı derinlemesine inceleme, risalenin, unsurları İncil'den, Stoacılık'tan ve Orta Platonculuk'tan, özellikle de Apamea'lı Numenius'tan ve Keldani Kehanetlerinden alınan tutarlı bir dünya vizyonunu dile getirdiğini gösteriyor. Her ne kadar Açıklamanın yazarı, metnin bir takım unsurlarını ödünç alsa da

--- SAYFA 8 ---

viii gnostisizmin bilinen diğer türlerinden, özellikle de Valentinianizm ve Hermetizm'den yola çıkarak hazırladığı sistemi, birçok noktada Maniheizm'i öngören son sentez tamamen orijinal olmaya devam ediyor. Roberge'nin kitabının burada sunulan İngilizce çevirisi, Fransızca versiyonundan daha geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmektedir. Bu nedenle Giriş bölümünde, Kıpti metni ile Kıpti ve Yunanca indekslerde olduğu gibi, yazmanın ayrıntıları ve dilin ele alındığı kısım çıkarılmıştır. Ayrıca Kıpti metnin İngilizce tercümesinin okunmasını kolaylaştırmak amacıyla yazar, metni bölümlere ayırmış ve en son araştırmasının sonuçlarını içeren notlar eklemiştir. Ayrıca kaynakça güncellendi ve İngilizce okur kitlesine uyarlandı. Giriş bölümünün İngilizce çevirisi Ottawa'daki St. Paul Üniversitesi'nden Profesör Kevin Coyle tarafından yapılmıştır. Kıpti metninin çevirisi Michel Roberge tarafından doğrudan Kıpti dilinden İngilizceye yapılmış ve Kevin Coyle tarafından revize edilmiştir. Endeksler Bay David Joubert-LeClerc tarafından derlenmiştir. Bu çeviri, R. McL'in belirttiği gibi, halihazırda yayınlanmış olan İngilizce çevirilerin basit bir şekilde kopyalanması değildir. Wilson şunu gözlemliyor: "Bu metinlerin doğru anlaşılması için, birkaç farklı çevirmen tarafından üretilen versiyonları dikkate almamız ve karşılaştırmamız gerekiyor, çünkü her biri anlam konusunda yeni bir anlayış sağlayabilir." Ve Roberge'nin çevirisinin diğerlerinden farklı olduğu çeşitli örnekleri inceledikten sonra şunları ekliyor: "Böyle küçük çeviri çeşitlerinin tamamı elbette nihai sonuç üzerinde önemli bir fark yaratacaktır" (loc. cit. 873, 975). Bu cilt, dinler tarihi ve felsefe uzmanlarının kesinlikle ilgisini çekecektir. Antik felsefe tarihi için özel ilgi çekici bir nokta olarak, yazarın mevcut metin ile Keldani Kehanetleri arasında keşfettiği bağlantıların altının çizilmesi gerekir. Ayrıca sistemin Maniheizm yönüne işaret eden çok sayıda özelliğinin tespiti, çeşitli gnostik sistemlerden Mani'ninkine giden yolda özellikle önemli bir kavşakta bulunduğumuzu göstermektedir. Genel olarak bu çalışma, bilim adamlarının önemini henüz yeni ölçmeye başladıkları bir metin hakkındaki tartışmayı besleyebilecek sağlam bir temel sağladığı kesindir. Louis Painchaud'un

--- SAYFA 9 ---

SÜRELİ YAYINLAR, KAYNAKÇA ÇALIŞMALAR VE SERİLERLE İLGİLİ KISALTMALAR AH Irenaeus, Adversus Hæreses (D. Unger, St Irenaeus of Lyons: Against the Heresies: Cilt I: Kitap I, John J. Dillon, Ancient Christian Writers 55, New York: Paulist Press, 1992) ANRW Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (Berlin: W. de Gruyter) Ağustos Augustinianum BA İncil Arkeologu Bailly Dictionnaire grec-français, Paris, 1950 BASP Amerikan Papirologlar Derneği Bülteni BCNH Bibliothèque copte de Nag Hammadi BETL Bibliotheca ephemeridum teolojikarum Iovaniensium BSAC Bülteni de la Société d'Archéologie Copte BZNW Beiheft e zur Zeitschrift für die neutestament- liche Wissenschaft CBQ Katolik İncil Üç Aylık Dergisi CH Corpus hermeticum (Nock-Festugière) CMC Codex Manichaicus Coloniensis (Koenen-Römer) CRUM W.E. Crum, A Coptic Dictionary, Oxford, 1972 CUF Collection des Universités de France De an. procr. Tim'de. Plutarch, De animae procreatione in Timaeo (Thévenaz) Dogm. Plat. Apuleius, De dogmat Platonis (J. Beaujeu) Didask. Alcinous, Didaskalikos (J. Dillon, Alcinous, The Handbook of Platonism. Oxford: Clarendon Press, 1993) Gen. an. Aristotle, De Generatione Animalium (A.L. Peck, Aristotle. Generation of Animal, İngilizce çevirisiyle. Londra: Heinemann; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1990)

--- SAYFA 10 ---

EPRO Roma İmparatorluğu'ndaki Doğu Dinleri ve Ön Hazırlık Çalışmaları Exc. Eod. İskenderiyeli Clement, Excerpta ex The eodoto (R.P. Casey) Gyn Gynaieia (O. Temkin: Soranus' Gynecology. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1956) HNTC Harper's New Testament Commentaries HTR Harvard Theological Review Inst. Quintillian, Institutio oratoria (H.E. Butler, The Institutio Oratoria of Quintilian, 1, İngilizce tercümesiyle. Londra: Heinemann; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1920) JJS Journal of Jewish Studies LCL The Loeb Classical Library Liddell ve Scott A Greek-English Lexicon, Oxford, 1968 Mus Le Muséon NH Nag Hammadi NHMS Nag Hammadi ve Maniheist Çalışmalar NHS Nag Hammadi Çalışmaları NT Novum Testamentum NTS Yeni Ahit Çalışmaları OCP Orientalia christiana Periodica Opif. Philo, De opifi cio mundi (F.H. Colson ve G.H. Whitaker, Philo, İngilizce çevirisiyle. Londra: Heineman; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1956) Or Orientalia Quaest. dönüşüm Plutarch, Quaestiones conviviales (E.L. Minor, Jr ve diğerleri, Plutarch: Moralia ix, İngilizce çevirisiyle. Londra: Heinemann; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1961). REA Revue des Études Augustiniennes RHR Revue de l'histoire des Religions RevSR Revue des Sciences Religieuses SBLSCS İncil Edebiyatı Topluluğu Septuagint ve Aynı Kökten Çalışmalar SBLDS İncil Edebiyatı Derneği Tez Serisi SBLSP İncil Edebiyatı Topluluğu Seminer Makaleleri SC Kaynaklar chrétiennes x süreli yayınların kısaltmaları, referans çalışmaları ve diziler

--- SAYFA 11 ---

süreli yayınların kısaltmaları, referans çalışmaları ve süreli yayınlar xi SHR Dinler Tarihi Çalışmaları (Numen'e Ek) SR Din Çalışmaları SVF Stoicorum Veterum Fragmenta (H. von Arnim) VC Vigiliae Christianae ZÄS Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde

--- SAYFA 12 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 13 ---**

GİRİŞ A. Risalenin El Yazması ve Dili 1. Kodeks VII Şem'in Açıklamaları (Şem Paragrafı) başlıklı yazı, Aralık 1945'te Yukarı Mısır'da Nag Hammadi yakınlarında keşfedilen Kıpti kütüphanesini oluşturan on üç kodeksten biri olan Kodeks VII'de bulunanların ilkidir.1 Kodeks VII, sekiz tam kodeksten oluşan bir gruptaydı (II, IV-IX ve XI) ve diğer dört eserin (I, X, XII ve XIII) bir kısmı (Robinson 1981: 53) 1946 yılında Kıbrıslı antikacı Phocion J. Tano tarafından satın alınmıştır. Tano daha sonra onu Maria Dattari aracılığıyla Eski Kahire'deki Kıpti Müzesi'ne satışa sunmuştur. Ekim 1948'de ve yine 1949 baharında Jean Doresse, Togo Mina'nın yardımıyla bu el yazması koleksiyonunun ilk envanterini inceleyip hazırlamayı başardı (Doresse ve Mina 1949: 129-41). 9 Haziran 1952'de koleksiyon Kıpti Müzesi'ne nakledildi ve nihayet 1956'da mahkeme kararıyla ulusal mülk ilan edildi. Kıpti Müzesi'nde Kodeks VII'ye 10546 sınıflandırma numarası verildi. Doresse ve Mina'nın (1949: 132, 134) sınıflandırmasında III, H.-Ch.'nin sınıflandırmasında V numaralandırılmıştır. Puech (1950; 1957) ve Doresse'nin ikinci listesindeki VII (Doresse 1970: 143-44). VII, koleksiyondaki fotografik baskı için son olarak muhafaza edilen sayıydı. 1 Keşif hakkında bkz. J.M. Robinson, "From the Cliff to Cairo: The Story of the Discoverers and the Middlemen of the Nag Hammadi Codices." Barc 1981'de: 21-58; aynı zamanda, "Nag Hammadi Kodekslerinin Keşfi," BA 42 (1979): 206-24; aynı zamanda, Nag Hammadi Kodekslerinin Faks Baskısının Önsözü: Giriş (Leiden: E.J. Brill, 1984), 3-14.

--- SAYFA 14 ---

2 UNESCO'nun iyi ofisleri aracılığıyla yayınlanan giriş², Martin Krause tarafından 1962'de hazırlanan envantere dayanmaktadır.³ Kodeks I, VII ve XI ilgili el yazısını içermektedir. Codex I'in ilk risalesini kopyalayan katip, aynı zamanda Codex XI'in birinci ve ikinci risalelerini de kopyaladı ve Codex XI'in üçüncü ve dördüncü risalelerini kopyalayan kişi aynı zamanda Codex VII'yi de kopyaladı. Bu, kodekslerin aynı yazı salonunda kopyalanmış olabileceği sonucunu doğurmaktadır.⁴ Yazarın onsiyalinin okunması kolaydır, "italik, esnek ve gösterişten uzaktır" (Doresse 1970: 141). Puech'e göre (1950: 105), dördüncü yüzyılın ortalarına tarihlendirilebilir ancak ciltlerde bulunan parçaların incelenmesi, tarihlendirmenin biraz ileriye doğru ayarlanmasını gerektirir. Aslında, 1970 yılında Kodeks I, IV, V, VI, VII, VIII, IX ve XI'i kapsayan panolarda keşfedilen çeşitli Yunan ve Kıpti papirüs parçalarının incelenmesi, bunların üretim yeri ve tarihi konusunda daha kesin kesinlik sağlamıştır (Barns ve ark. 1981). Kodeks I, V, VII ve XI'in kapaklarında bahsedilen yer adlarına dayanarak bunların keşfedildikleri bölgede ciltlenmiş oldukları sonucuna varabiliriz.⁵ Ayrıca Kodeks VII'nin kapaklarında buğday teslimatına ilişkin sırasıyla 20 Kasım 341 tarihli iki makbuz bulunmuştur. Mısır Arap Cumhuriyeti'nin UNESCO ile Bağlantısı (Leiden: E.J. Brill, 1972). Paraph'in e editionio Princeps'i. Almanca çevirisiyle Şem, Krause'nin eseri: 1973. F. Wisse, "Şem'in Paragrafı (VII,1)" kitabında kısa bir girişten sonra ancak notlar olmadan İngilizce bir çeviri yayınladı. J.M. Robinson'da gen. ed., The Nag Hammadi Library in English (San Francisco: Harper and Row, 1977), 308-28. Bu çeviri, cildin üçüncü baskısı için revize edildi (New York ve San Francisco: Harper, 1988, 341-61) ve öncesinde M. Roberge'nin (339-41) bir girişi vardı. Aynı çeviri, gözden geçirilmiş dördüncü baskıda da tekrarlanmıştır (Wisse 1996a). Wisse (1996b) kısa bir giriş, yeni çeviri ve bazı dipnotlarla birlikte metnin yeni bir baskısını hazırladı. 3 M. Krause, "Der koptische Handschrift fund bei Nag Hammadi. Umfang und Inhalt", Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Abteilung Kairo 19 (1962): 121-32. Ayrıca bkz. Robinson 1967-68; aynı şekilde, "Kıpti Gnostik Kütüphanesi," NT 12 (1970): 81-85. Bu çeşitli sınıflandırmaların özet tablosu D.M.'de bulunabilir. Scholer, Nag Hammadi Bibliyografyası. NHS, 1 (Leiden: E.J. Brill, 1971), 109-11 ve The Facsimile Edition of the Nag Hammadi Codices: Introduction, 31. Codex VII'nin kısa bir sunumu Krause ve Labib 1971: 2-4'te verilmiştir. 4 Bkz. J.M. Robinson, "Nag Hammadi Yazmalarının Kodekolojisi Üzerine", Ménard 1975: 17. 5 Kodeks I'in parçalarından birinde (no. 1), elyazmalarını keşfeden köylülerin köyü olan günümüz el-Kasr'ı anlamına gelen "Chenoboskia yakınındaki Diospolis"ten söz edilmektedir. Bunlar, Nag Hammadi'nin on bir kilometre kuzeyinde ve Al-Qasr'a yaklaşık dokuz kilometre uzaklıktaki Hamra Dum mezrasının bir kilometre batısında, Jebel el-Tarif kayalıklarının eteğindeki büyük bir kayanın yakınına gömülmüştü. Bkz. Barns ve ark. 1981: 15, Shelton'ın tanıtımıyla birlikte, 11.

--- SAYFA 15 ---

Giriş 3 ve 21 Kasım 346'nın yanı sıra belediye meclisi tarafından onaylanan Ekim 348 tarihli bir sözleşme. Bu belgelerin çok uzun süre saklanmayacağı varsayılırsa Kodeks VII'nin üretiminin 348'den kısa bir süre sonra gerçekleştiğini tahmin edebiliriz.⁶ 2. Paragrafın Yanındaki Şem'in Açıklamaları. Şem (1.1–49.9), Kodeks VII dört risale daha içerir: Büyük Seth'in İkinci İncelemesi (Treat. Seth, 49.10–70.12), Petrus'un Kıyameti (Apoc. Pet., 70.13–84.14), Silvanus'un Öğretileri (Teach. Silv., 84.15–118.7), ardından yazarın bildirimi (118.8–9) ve Üç Seth Steli (Seth Steli, 118.10–127.27). Kodeks bir kolofonla bitiyor (127.28–32). Parafın yer aldığı yaklaşık elli sayfa. Şem mükemmel bir şekilde korunmuş durumdadır;⁷ yalnızca birkaç sayfanın üst ve alt kısmı bozulmuştur: 18.1–3; 35.34–35; 36.35; 37.34–35; 38.33; 39.33; 40.34; 42.33. Broşürümüzün dili Sahidik Kıpti diliyle ilgilidir, ancak Lycopolitan lehçesinden⁸ L5, özellikle Yuhanna'nın (4. yüzyıl) bir kodeksi tarafından onaylanan bir lehçeden etkilenen bir Sahidik lehçesidir.⁹ Bununla birlikte, Kıpti çevirisi Yunanca orijinalinden izler içerir; bunlardan en belirgin olanı 5.1'deki unutulmuş Yunanca genel hali physeōs, iki çoğul 6 See Barns ve ark. 1981: 53–58, Shelton'ın girişiyle birlikte, 4–5, 11. 7 Kodeks VI ile birlikte Kodeks VII, Nag Hammadi Kıpti kütüphanesinin en iyi korunmuş olanıdır. Bkz. Robinson, “Önsöz”, xi; S. Emmel, “Nag Hammadi Kodeks Düzenleme Projesi: Nihai Rapor,” Mısır'daki Amerikan Araştırma Merkezi Haber Bülteni 104 (1978): 29; aynı zamanda, “Nag Hammadi Metinleri için Benzersiz Fotografik Kanıt: CG V–VIII,” BASP 16 (1979): 179–91 (özellikle 189). 8 Bu lehçeye “Subakhmimik” de denir. R. Kasser tarafından önerilen yeni terminolojiyi benimsiyoruz: “Prolégomènes à un essai de classification systématique des Dialectes et subdialectes coptes selon les critères de la phonétique,” Mus 93 (1980): 53–112, 237–297; 94 (1981): 91–152; Aynı şekilde, “Sigles des dialectes kopyaları. Birleştirici bir sözleşmeye izin veren önermeler, çeşitli kullanım sistemlerindeki fiili uygulamalardır.” J.-M. Rosenstiehl, ed., Études coptes III. Troisième journée d'études. Musée du Louvre 23 Mayıs 1986. Cahiers de la Bibliothèque Copte, 4 (Louvain ve Paris: Peeters, 1989), 1–10; aynı zamanda, “Le copte vraiment vivant, ses idiomes écrits (diller, lehçeler, alt lehçeler) au cours de leur millénaire (IIIe – XIIe siècles environ),” BSAC 28 (1989): 11–50. Ayrıca bkz. W.-P. Funk, “Subakhmimik Lehçeler Ne Kadar Yakından İlişkilidir?”, ZÄS 112 (1985): 124–39; aynı zamanda, “Ev Arzulayan Lehçeler: Kıpti'nin Erken Çeşitlerine Sayısal Bir Yaklaşım.” J. Fisiak, ed., Tarihsel Diyalektoloji, Bölgesel ve Sosyal: Dilbilimdeki Eğilimler. Çalışmalar ve Monografiler, 37 (Berlin – New York – Amsterdam: Mouton de Gruyter, 1988), 149–92. 9 Bkz. H. Thompson, The Gospel of St. John'un En Eski Kıpti El Yazmasına Göre (Londra: British School of Archaeology in Egypt, 1924), özellikle. xviii–xxi.

--- SAYFA 16 ---

4 giriş nötrler steira 23.34,35'te ve Soldan özel isminin suçlayıcısı 39.31'de. B. Edebi Tür Paragrafın şu veya bu yönü ile ilgilenen yazarlar. Şem10 bu eserin incelenmesiyle ortaya çıkan zorlukları vurgulamaya özen göstermiştir.11 Edebi türlerin çeşitliliği, ikililer, açıklamalar, tekrarlar, tutarsızlıklar, değişken terminoloji ve özellikle de son sayfalarda konuşmacıların kafa karışıklığı, birlik ve mantıksal düzene duyarsız bir veya daha fazla redaktörün eylemleri aracılığıyla12 çeşitli kaynak ve zamanlardan parça ve parçaların bulunduğu bir metin izlenimi verir. Bu açıdan bakıldığında, bu karışık ve düzensiz derlemede olayların mantıksal bir dizisini aramak boşuna olacaktır. Yazı, Gnostik varoluş deneyimini sembolik olarak tanımlamada yararlı bir dizi görüntüden fazlasını sunamaz (Fischer 1975: 263) ve -başlığına ve özel tanımına uygun olarak- büyük bir "paragraftan", yani temel bir fikrin çeşitli imgeleri altında yeniden çalışılmasından daha fazlasını oluşturamaz: Karanlığa düşen Ruh'un ışığının kurtuluşu (bkz. Aland 1978: 78-81). Wisse, risalenin kötü bir şekilde tasarlandığını, kompozisyon çabasının amatörce olduğunu ve tutarlı bir anlatı olay örgüsünü yeniden kurmaya çalışan kişinin, Paraf hakkındaki temel çalışmaları kronolojik sıraya göre empoze etme riskiyle karşı karşıya kaldığını iddia ediyor. Bunlar: Wisse 1970; Colpe 1973; Krause 1973; Bertrand 1975; Fischer 1975; Schenke 1975; Sevrin 1975; Tardieu 1975; Krause 1977; Tardieu 1977; Aland 1978; Roberge 1981; Tardieu 1982-1983, 1983-84, 1984-85; Dubois 1986; Roberge 1986; Tardieu 1987, 1988; Mahé 1989; Dietzfelbinger 1990; Roberge 1990, 1992, Havelaar 1995; Roberge 1995, 1996 (2); Wisse 1996 (2); Tepesi 1997; Lüdemann ve Janssen 1997; Albrile 2000; Casadio 2000; Iwersen 2000; Onuki 2000; Roberge 2000 (2); Stahl 2000; Schenke 2003; Roberge 2006; García Bazán 2007; Roberge 2007 (3). 11 "De tous les textes gnostiques parvenus jusqu'à nous, il reste le plus difficile, le plus impénétrable, le moins étudié" (Tardieu 1983-84: 357); "certainement le chef-d'œuvre de l'obscurité gnostique" (Tardieu 1987: 411). 12 "Logische Folge ist in diesem Bildgestammel nicht zu finden und wahrscheinlich auch nicht zu suchen" (Fischer 1975: 264); "La Parafrasi di Sēm... pur nella sua ampiezza e ricchezza di dati, sembra complicare, fi no ai limiti della mantıksız, le linee portanti del sistema triadico... Il trattato è oscuro, ripetitivo, probabilmente mal tradotto, privo sovente di una Logica e pone dei complessi problemi yorumlayıcı, a tutt'oggi irrisolti" (Filoramo 1980: 129-30). 13 "Redaksiyon ve kaynaklardan oluşan bir yama çalışmasıyla karşı karşıya olabiliriz" (Wisse 1970: 133, n. 3). Ayrıca bkz. Sevrin 1975: 69-71.

--- SAYFA 17 ---

giriş 5 dayanabileceğinden veya yazarın isteyebileceğinden daha düzenli bir çalışmadır.14 Üstelik yazarın renkli imgeleri ele aldığı konuya çok az ışık tutmaktadır ve belki de hiçbir zaman bu amaç düşünülerek uygulanmamıştır.15 Schenke'ye göre bu metin bir derlemenin sonucudur. Derleyici pek çok farklı açıklamayı bir araya getirmiş ve diyalogları gizleyerek bunları kısaltmıştır. Bu derlemenin bir unsuru, "Doğmamış Ruh" başlıklı bir metnin yorumlanması olabilir (bkz. 32.27).16 Paragrafın şu şekilde olduğu kesindir: Shem'de parlaklık ve redaksiyon düzenlemelerinin izleri görülüyor; belirli bileşenlerin mevcut metne entegre edilmeden önce bağımsız bir edebi varlığa sahip olma olasılığı da göz ardı edilemez. Sonuç olarak anlatı dokusunu oluşturan olay yumağının çözülmesi zor olacağı benziyor. Görevi gerçekleştirmek için ilk adım olarak Paragrafın son bölümünü etkileyen kompozisyondaki kusurlara odaklanacağız. Şem; bu onun özgün sınırlarının belirlenmesini sağlayacak ve edebi tür sorununa bir yaklaşım sağlayacaktır. Paraph'ta bunu bir kıyamet olarak göreceğiz. Şem, bu türe özgü bir anlatı giriş ve sonuç kısmı içerir. Bu anlatısal çerçeveyi temel alarak yazının genel yapısını mevcut halinden ayırmak ve vahyin aynı anda zamansal ve mekânsal eksende ilettiği mesajın büyük eklemlenmeleri hakkında kesinlik kazandırmak mümkün olacaktır. 1. Kompozisyon kusurları: muhatapların kafa karışıklığı Paragraf. Şem iki muhatap tanıtır: vahyi ileten göksel varlık Derdekeas ve vahyi alan Şem. Şem, coşkulu bir deneyim yaşarken düşüncesiyle yaratılışın zirvesine, ışığa yakın bir yere taşınır (1.5b-16a). Orada Derdekeas'ın sesi (bkz. 8.24) ona evrenin ve insanlığın kökeni hakkında bir öğreti iletir: 14 "... çok daha olası bir açıklama, risalenin dikkatli bir şekilde planlanmadığı ve gelişigüzel bir şekilde yürütüldüğüdür. Diğer kanıtlar da kompozisyon konusunda amatörce bir çabaya işaret etmektedir... Bu, olayların yeniden canlandırılmasının tehlikeli olduğu anlamına gelir; daha fazlasını yapmaya çalışmanın büyük bir tehlikesi vardır. yazarın amaçladığından veya risalenin destekleyebileceğinden daha fazla düzen sağlar ve anlamlandırır" (Wisse 1996b: 19-20). 15 "Yazarın kullandığı renkli imgeler, eldeki konuyu aydınlatmak için çok az şey yapıyor, ancak belki de hiçbir zaman açıklamayı amaçlamamıştı" (Wisse 1996b: 19). 16 Schenke 2003: 546.

--- SAYFA 18 ---

6 giriş yanı sıra tarihin anlamı hakkında. Vahiy sırasında Derdekeas, yalnızca uyandıktan sonra konuşan Şem'e17 doğrudan hitap eder (41.21b-42.11a). Bununla birlikte, Şem'in vecdinin sonundaki yansımalarını, hiçbir geçiş olmadan, imanın rolüne ilişkin yeni açıklamalar ve hem bireysel (42.11b-43.28a) hem de kozmik (43.28b-45.31a) bir eskatoloji takip eder. Bu son öğretiler yalnızca Derdekeas tarafından iletilmiş olabilir, çünkü vahiy alıcıya ikinci şahıs olarak hitap eder ("İnancınız...", 42.11b-12a), bulutlardaki elbiselerinden bahseder (43.11b-12a; karşılaştırın 8.33-34; 12.18-29a; 18.3-9a) ve "İnancın tanıklığını" hatırlar. ortaya çıkarmıştır (bkz. 31.19b-22a). Son olarak söylediği her şeyin gerçekleşeceğine söz verir (43.27b-28a). Şem bir kez daha, yine geçiş olmadan konuşur ve yaşamının sonunda (bkz. 45.34b-46.1a), anıyı ve tanıklığı nasıl anlattığını (45.31b-47.7a) ve küreler arasında yükselişini (47.7b-32a) nasıl yaptığını anlatır. Bunu ikinci bir eskatolojik söylem takip eder; bu söylemde açığa vuran, Şem'e başından beri Zihin ile ilgili olarak söylediklerini hatırlatır (47.32b-48.30a). Vahiy, Şem'e dünyadaki görevine ilişkin son bir hitapla sona erer (48.30b-49.9). Bu sonuçta, vahiy veren, Şem'in yeryüzündeki ikametinin sona ermesinden bahseder (49.4), ancak Şem, onun ölümü ve âlemlere yükselişi hakkında zaten bir açıklama yapmıştır (bkz. 45.31b-47.32a). Risalenin genel görünümü şuna benzer: Başlık ve başlangıç 1.1-5a Şem, coşkulu deneyimini şöyle anlatıyor: "Bedenimdeki düşüncem..." 1.5b-16a Derdekeas vahiyini aktarıyor: "Şem..., dinle ve sana söyleyeceklerimi anla..." 1.16b-41.21a Şem uyandığında konuşmaya devam eder: "Ve ben, Şem..." 41.21b-42.11a GEÇİŞ YOK Derdekeas eskatolojik bir söylem başlatır: İnancın kozmik işlevi: 17 Bkz. 1.18; 4.12; 9.34 (bileşik 10.19-20); 11.35; 24.17; 26.1, 11, 25, 30; 28.20, 35 (bileşik 29.12); 31.4; 32.19; 34.17, 24, 32; 37.6, 19; 40.32.

--- SAYFA 19 ---

giriş 7 "İnancınız..." 42.11b-23 bireysel eskatoloji: "Ama bunlar..." 42.24-43.28a kozmik eskatoloji: "Ben yeryüzünde olmayı bıraktıktan sonra..." 43.28b-45.31a GEÇİŞ YOK Şem konuşmaya devam ediyor: şu anma törenini okuyor: "Ben, Şem, . . ." 45.31b-47.7a ve yaşamının sonunda kürelere yükselişini anlatıyor: "Benim, Şem. . ." 47.7b-47.32a GEÇİŞ YOK Derdekeas son bir eskatolojik söylemi dile getirir: "Ve Adil Olan... . ." 47.32b-48.30a Sonuç, Şem'e hitaben: "Bundan sonra Ey Şem, . . ." 48.30b-49.9 42.11b'den itibaren konuşmacıların kafa karışıklığı, vasıfsız bir redaksiyon emeğine işaret ediyor ve eserin orijinal sınırları sorusuna yol açıyor. Başlangıçta Şem'in coşkulu deneyiminden dönüşünün anlatımıyla sona ermiş olabilir mi (41.21b-42.11a)? Yazının edebi türünün incelenmesi bu sorunun cevabını verecektir. 2. Edebi tür Paraph arasındaki bağlantıya işaret etmekten başka bir şey yapmayan yazarları dikkate almazsak. Shem ve kıyamet türü,18 yalnızca M. Krause ve F.T. Fallon soruyu daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koydu. Uppsala Konferansı'nda kıyamet üzerine verilen bir makalede Krause, bu edebi türe ait olabilecek Nag Hammadi metinlerini sıraladı (Krause 1983). P. Vielhauer'in19 ardından 18 Bkz. Doresse 1970: 146; Wisse 1970: 130; 1996b: 17; Bertrand 1975: 149; Filoramo 1980: 130; Y. Janssens, "Nag Hammadi'nin Kıyametleri." J. Lambrecht, ed., L'Apocalypse johannique et l'Apocalyptique dans le Nouveau Testament'te. BETL, 53 (Gembloux: J. Duculot / Leuven: Leuven University Press, 1980), 74; Lupieri 1984, 185-86; B.A. Pearson, "Gnostik Edebiyatta Yahudi Kaynakları." M.E. Stone, ed., İkinci Tapınak Dönemi Yahudi Yazıtları: Apocrypha, Pseudepigrapha, Qumran Sectarian Writings, Philo, Josephus. Compendia Rerum Iudaicarum ad Novum Testamentum, 2,2 (Assen - Maastricht - Philadelphia: Van Gorcum and Fortress Press 1984), 443-81; Casadio 1989: 123-46; G. Filoramo, "Diventare Dio: Visione e rigenerazione nello gnosticismo", 29 Ağustos (1989): 117-18. 19 Bkz. P. Vielhauer, "Kıyametler ve İlgili Konular." W. Schneemelcher, ed., New Testament Apocrypha 2'de (Cambridge: James Clarke & Co. / Louisville:

--- SAYFA 20 ---

8 giriş Bir kıyameti karakterize eden üç üslup unsuru: 1) takma ad: otoritesini güçlendirmek için, bir yazı geçmişten gelen büyük bir şahsiyetin himayesi altına alınır. Ayrıca eser sıklıkla mühürlenir ve daha sonraki bir açıklamayı beklemek üzere gizli tutulur; 2) vizyonun kullanımı: Vahiy, bir ecstasy sırasında veya bir rüyada bir vizyon şeklinde, nadiren duyulabilir bir şey olarak iletilir ve vizyoner sıklıkla cennete alınır. Vahiy ölüm anında gelirse veda konuşması şeklini alır. Vizyonların içeriği, yorumlanması bir aracı (angelus interpres) gerektiren, bazen bizzat Tanrı olabilen semboller veya alegoriler biçiminde ifade edilir. Tarihteki olayları düzenlemek için sayısal diyagramların kullanılması da dikkat çekicidir; 3) kıyametin içinde daha az edebi formların varlığı: tahminler, öteye dair açıklamalar, parenezler (öğütler) ve dualar biçiminde tarihsel genel bakışlar (Krause 1983: 622). Krause'a göre Paraph'ta üç unsurun tümü mevcut. Şem: 1) vahiy verenin adı Derdekeas'tır, mükemmel ışığın Oğlu (1.4) ve Şem, "yeryüzünde ilk varlık" (1.18-20), vahyi alan kişidir; 2) düşüncesinin kendisini bedeninden ayırdığı ve yaratılışın zirvesine (1.6-9) yükselttiği coşkulu bir deneyim sırasında Şem, görüntülerde değil, kodlanmış söylemde kendisine Eski ve Yeni Ahit'te bildirilenler gibi doğa ve tarihteki olaylar hakkındaki sırları ileten bir ses duyar; 3) Paragraf. Şem aynı zamanda pareneses (32.19-26), dualar (8.17; 13.25, 35), kutsama ifadeleri (40.8-15a; 47.16b-19) ve bazıları kıyametle ilgili olan gelecek olayların anlatılması gibi küçük edebi biçimleri de içerir (örn., 29.19b-30.4; 43.31-45.31) (Krause 1983: 634). Ancak Krause (1983: 633) Paraph'ı bağlamakta tereddüt eder. Kıyamet türüne giriyor. F.T. Fallon'un çalışması (1979) Gnostik metinleri bir bütün olarak ele alıyor ve J.J. Collins ve ekibi kıyamet türü üzerine.²⁰ "Kıyamet" için daha kesin bir tanım bulmayı amaçlayan bu yazar, fenomenolojik bir incelemeyle başlıyor Westminster – John Knox Press, 1992²¹), 542 68; trans. "Apokalypsen und Verwandtes." W. Schneemelcher, ed., Neutestamentliche Apokryphen in deutscher Übersetzung, 6. Aufl age, cilt. 2 (Tübingen: J.C.B. Mohr, 1990), s. 408-427; aynı zamanda, Geschichte der urchristlichen Literatur (Berlin ve New York: W. de Gruyter, 1975), 485-94. ²⁰ Semeia 14'te toplanan araştırma (1979: J.J. Collins, ed., Apocalypse: The Morphology of a Genre).

--- SAYFA 21 ---

giriş 9 M.Ö. 250 ile M.Ö. ve 250 CE ve geleneksel olarak kıyamet olarak tanımlanır. Prensip olarak bu metinler onları diğerlerinden ayıran bir dizi önemli özelliği paylaşıyor. Bu metinlerin her birinde tutarlı bir şekilde mevcut olan özelliklerin sistematik bir envanterinin ardından Collins, biçim ve içeriğe dokunan unsurları birleştiren bir tür tanımına geçiyor. Ona göre türe özgü paradigma, aslında belirli bir vahiy tarzının belirli bir içeriğe bağlanmasını, anlatı çerçevesinde gerçekleşen bir bağlantı noktasını ima eder. Dolayısıyla bir kıyamet şu terimlerle tanımlanabilir: "Bir vahyin, başka bir dünyaya ait bir varlık tarafından insan alıcıya aracılık ettiği, hem eskatolojik kurtuluşu öngördüğü ölçüde zamansal, hem de başka bir doğaüstü dünyayı kapsadığı ölçüde mekansal olan aşkın bir gerçekliği açığa çıkaran, anlatı çerçevesine sahip bir vahiy edebiyatı türü."²¹ Bu tanıma uyan metinler iki ana bölüme ayrılabilir. alt gruplar: (I) cennete yolculuk içermeyenler ve (II) içerenler. Bu iki alt grup içinde, eskatolojik içeriklerindeki farklılıklara göre, yani a) genellikle ex eventu kehanet biçiminde bir tarih incelemesi, b) kozmik bir eskatoloji ve c) bireysel bir eskatolojinin varlığına veya yokluğuna göre üç kategori ayırt edilebilir.²² 21 J.J. Collins, "Bir Türün Morfolojisine Doğru" Semeia 14 (1979): 9. Bkz. aynı, The Apocalyptic Imagination: An Introduction to the Matrix of Christian (Grand Rapids: W.B. Eerdmans, 1998²), 1-42; aynı zamanda, Daniel, Kıyamet Edebiyatına Giriş ile (Grand Rapids: W.B. Eerdmans, 1984), 2-24. Collins'in araştırması, 1983'ten 1987'ye kadar A. Yarbro Collins'in yönettiği bir seminer bağlamında İncil Edebiyatı Derneği'nin yıllık toplantılarında takip edildi. Bu çabaların sonuçları Semeia 36 (1986) dergisinde Erken Hristiyan Kıyametçiliği: Tür ve Sosyal Ortam başlığıyla yayınlandı. Grup, J.J. türünün tanımını korudu. Collins zaten teklif etmişti. Ancak D. Hellholm ve D. Aune'un açıklamalarının ardından Yarbro Collins, bu tanıma şu unsurların eklenmesini önermektedir: Bu tür yazıların amacı, "mevcut ve dünyevi koşulları doğaüstü ve gelecek dünyanın ışığında yorumlamak ve ilahi otorite aracılığıyla muhataplarının hem anlayışlarını hem de davranışlarını etkilemektir" (Giriş, Semeia 36, 7). Ayrıca bkz. Collins, "Yahudi Kıyametçiliğinde Tür, İdeoloji ve Sosyal Hareketler." Collins ve Charlesworth'ta 1991: 11-32. 22 Collins, "Morfolojiye Doğru," 12-15. Dolayısıyla Ia ve IIa tipi metinler tarihin bir incelemesini, kozmik ve bireysel bir eskatolojiyi içerir; Ib ve IIb tipindekilerin tarih incelemesi yoktur, ancak kozmik ve bireysel bir eskatoloji içerirler; Son olarak Ic ve IIc tipindekiler yalnızca bireysel eskatolojiyle ilgilidir. Bkz. A. Yarbro Collins, "Erken Hristiyan Kıyamet Edebiyatı." W. Haase, ed., ANRW, 2, 25/6 (Berlin: W. de Gruyter, 1988), 4465-4711'de.

--- SAYFA 22 ---

10 giriş Fallon, gnostik kıyametlerle ilgili açıklamasında ilk olarak bunların Collins tarafından oluşturulan farklı alt türlerde sınıflandırılabileceğini ancak onun görüşüne göre bunların hiçbirinin tarihin bir incelemesini sunmadığını belirtiyor. Bununla birlikte, bu kıyametler belirli özelliklerle diğerlerinden ayrılır; başlıcaları şunlardır: 1) sözlü mesajın baskın olması ve bunun sonucunda görsel unsurun azalması; 2) bilgi yoluyla mevcut kurtuluşa ve kişisel hayatta kalmaya yapılan vurgu, bazen ruhun veya ilahi unsurun göksel krallığa yükselişiyle sonuçlanır. Kozmosu dönüştürmenin hiçbir yararı yok: Zamanın sonunda ilkel kaosa geri döner; 3) kötü dünyayı oluşturan farklı göklere ve onların arkonlarına verilen önem; yalnızca ilahi pleroma iyidir ve göksel kürelerin üzerinde yer alır.²³ Fallon Paraph'ı yerleştirir. Göksel bir yolculuğu içeren (II. tip) ve içeriği tamamen söylem biçiminde sunulan kıyametler arasında şem de yer alır. Wisse ile aynı fikirde olarak (1970: 135), metnin Hristiyanlığa dair hiçbir ima içermediğini belirtir ve bunun, Hippolytus'un, onun Hristiyanlaştırılmış versiyonu olan Setliler hakkındaki yazısı ile benzerliğine dikkat çeker. Risalenin anlatı çerçevesini kısaca anlatır - Şem'in ele geçirilmesi (1.2-11), ardından dünyaya dönüşü (41.21-22) - ve vahyin içeriğinin temel özelliklerini sunar.²⁴ İster Vielhauer tarafından sıralanan üslup kriterlerine uyulsun, ister Collins'in tanımı, bizim görüşümüze göre Paraph benimsensin. Shem gerçek bir kıyametin koşullarını yerine getiriyor. Ancak biz Collins'in tanımını kullanmayı tercih ediyoruz çünkü bu, biçimsel düzenleme için anlatı çerçevesinin önemini vurguluyor. Ek olarak, içeriğin açığa çıkışının hem zamansal hem de mekânsal eksenlere göre incelenmesi, onun esasen eskatolojik yönelimini gösterecektir.²⁵ 23 Fallon, "The Gnostic Apocalypses", Semeia 14 (1979): 125-26. G. Filoramo'nun kısa makalesi, "Apocrifi gnostici: il genere letterario delle apocalissi", 23 Ağustos (1983): 123-30, genellemelerle sınırlıdır ve tartışmaya yeni hiçbir şey getirmez. Yazar (126-27)'yi bu kıyametlerin karakteristik unsurları olarak tanımlar: ezoterizm, olağanüstü bir aracının varlığı, göksel yolculuğun konularına başvurulması ve ya pleroma ya da kutsal tarihle ilgili ilahi dünyanın gizemlerine erişim. 24 Fallon, "The Gnostic Apocalypses": 137. 25 J.H. Charlesworth, The New Testament Apocrypha and Pseudepigrapha: A Guide to Publications, with Excurses on Apocalypses. ATLA Kaynakça Serisi, no. 17 (Chicago: American Theological Library Association / Londra: Scarecrow Press, 1987), bir kıyametin esası onun tonudur: "dahil olan her türlü unsur

--- SAYFA 23 ---

giriş 11 a. Paragrafın anlatı çerçevesi. Shem Collins'e göre, bir kıyametin anlatı çerçevesi her zaman vahyin alınma şeklinin bir miktar okunmasını içerir. Buna giriş ve sonuçtan oluşan dolaysız anlatı çerçevesi²⁶ diyor. Ek olarak, ikincisi, ifşa edenden alıcıya giden talimatları içerebilir. Dolaysız anlatı çerçevesi nedeniyle Paraph. Şem, göksel bir yolculuğu da içeren kıyametler kategorisine girer.²⁷ Nitekim giriş bölümünde (1.5b-16a) Şem'in yaratılışın zirvesine yükselişi anlatılmaktadır: Hazretlerinin iradesine göre bedenimdeki düşüncem beni ırkımdan kopardı. Beni yaratılışın zirvesine, tüm yerleşim bölgesinin üzerinde parlayan ışığın yakınına götürdü. Orada dünyevi bir benzerlik görmedim ama ışık vardı. Böylece düşüncem sanki uykudaymış gibi Karanlığın bedeninden ayrıldı. Bana "Şem..." diyen bir ses duydum. Bu göksel yolculuk edebi kurgusu, Nuh'un oğlu Şem'i tanıtır ve vahiy anı tufandan sonra gerçekleşir, çünkü vahiy verenin söyleminde geçmişten geleceğe geçiş, Şem'e neden kendi üyelerinden farklı olarak unsurlar nedeniyle değil de ton nedeniyle kıyamet olduğunu açıkladığında gerçekleşir. Bu tonu tanımlamanın bir dereceye kadar imkansız olduğu kabul edilir, ancak anlaşılması zor veya şekilsiz değildir. Bu, yazarın, Heilsgeschichte ile süreksiz bir bakış açısı içeren yeni bir vahiy aldığına dair kesinliğinden kaynaklanmaktadır" (23, yazarın vurgusu). Eskatolojik "ton"dan bahsetmek hala belirsiz olduğundan, Charlesworth, bir yazıya bu tonu veya kıyamet havasını vermeye uygun belirli unsurları tanımlamaya çalışır. Önemli gördüğü unsurlar arasında, cennete yükselme daveti ve "okuyucuyu dünyadan aktarma gücü"nden bahseder. aşağıdan yukarıdaki dünyaya ve şimdiki çağdan gelecek çağa" (28, yazarın vurgusu). Bunun "kıyametçiliğin en önemli ve temel özelliklerinden biri olduğunu" ekler (28). Ama bunlar tam da Collins'in, kıyametin belirli bir biçimin, anlatı çerçevesinin, eskatolojik kurtuluşa yönelik gerilimle zamansal eksene göre karakterize edilen belirli bir içeriğe ve mekansal kurtuluşa göre karakterize edilen belirli bir içeriğe katılmasını ima ettiği iddiasında temel olarak kabul ettiği unsurlardır. aşkın bir dünyaya erişim yoluyla.²⁶ Bazı kıyametler aynı zamanda "alıcı hakkındaki hikayelerden oluşan (Daniel ve İbrahim'in Kıyametinde olduğu gibi) veya vahiy için daha geniş bir bağlam sağlayan (örneğin, Gözcülerin Kitabı, 2 Baruch, İbrahim'in Vasiyeti) genişletilmiş bir anlatı çerçevesine sahiptir. Bu genişletilmiş çerçeve gevşek bir şekilde yapılandırılmış olabilir ve başlangıçta bağımsız olan materyali içerebilir (Daniel'de olduğu gibi). Tütün önemli bir parçası değil ama hiçbir şekilde istisnai de değil" (Collins, Daniel, 5).²⁷ Bazı örnekler: 1 En. 1-36 (Book of the Watchers) ve 37-71 (Parables); 2 En.; T. Levi 2-5; 3 Bar.; Ascen. Isa. 6-11; Apoc. Paul (NH V,2); Zost. (NH VIII,1). Kıyamet hakkında bkz. M. Himmelfarb, Ascent to Heaven in Jewish and Christian Apocalypses (New York ve Oxford: Oxford University Press, 1993).

--- SAYFA 24 ---

12. giriş yarışında felakette ortadan kaybolan kişi, bir bedeninin içinde kalmıştır (26.11-25a) ve kendisine Sodom'un yok edildiğini duyurduğunda (28.22b-29.3a). Gnostik kıyametlerin çoğunda olduğu gibi vurgu sözlü mesaja yapılır (Fallon 1979: 125; Perkins 1978: 16). Şem, açığa vuran kişiyle ilgili hiçbir görüntü almaz; ışığı görür ve sonsuz ışığın oğlu Derdekeas'ın kendisine seslenen sesini duyar (bkz. 8.24-25). Anlatıcının, Şem'in deneyimini anlatmak için kıyamet çerçevesini kullanmasına rağmen bunu yapay olarak yapmadığını belirtmek özellikle önemlidir. Bu çerçeveye, bir yanda düşünce (meeue) ve zihin (nous) gibi aydınlık unsurlar, diğer yanda Karanlık'tan gelen unsurlar olan ruh (psychē) ve beden (sōma) arasındaki ayırmda temellendirdiği antropolojisine özgü kelime dağarcığını tanıtıyor.²⁸ Burada antropolojisinin özellikleri olan düşünce ve beden terimlerini kullanarak yazar, kıyamet modelini bilinçli bir şekilde kullandığını gösteriyor. Böylece, varoluşsal düzeyde, Şem'in göksel yolculuğunun anlatımı, çalışmanın geri kalanında detaylandırılacak öğretiyi doğrulamaktadır.²⁹ Anlatının sonucu (41.21b-42.11a), aynı antropolojik sözlüğe geri dönerek Şem'in vecdden dönüşünü ve dönüşümünü³⁰ anlatır: Ve ben, Şem, uzun bir uykudan uyanır gibi uyandım. Işığın gücünü ve onun tüm düşüncelerini aldığımda hayrete düştüm. Sonra Işık düşüncesine sevindim. (41.21b-26a; 42.5b-6) 28 Paragrafta. Shem Belirsizlik veya Karanlık (pkake) erkek bir unsur olarak temsil edilir. Bu nedenle cinsel benzetmeyi korumak için onu erkek terimleriyle ("o, Karanlık") tercüme etmeyi tercih ediyoruz. Sistemini sunarken risalenin antropolojisine döneceğiz. Burada bunun esaslarını özetlemekle yetinelim. Paragrafa göre. Şem, insan 1) bir bedenden (sōma) ve 2) her ikisi de rüzgarların ve şeytanların safsızlığından kaynaklanan maddi bir ruhtan (psychē) oluşur; ve 3) Ruh tarafından özgürleştirilen ve Kurtarıcı'nın logos'un bir kısmını armağan ettiği zihnin (nous) bir parçacığı (meris, şelme) 4) kendisi de Ruh'tan üretilen Şaşkınlık (thauma) gücü tarafından üretilen bir düşünce (meeue). Bu unsurların birleşimi, insanlığın üç insan sınıfına bölünmesiyle sonuçlanır: 1) kökü Karanlık olan psişikler (1+2); 2) kökü İnanç olan noetik (1+2+3), yani aydınlık Akıl; ve 3) kökü doğmamış Ruh olan pnömatik (1+2+3+4). Pnömatik ve noetik kurtarılanların iki sınıfını oluşturur. 29 Ayrıca bkz. Şem'in yaşamının sonunda yükselişi (45.31b-46.3a; 47.8-20a). 30 Vizyonerin dönüşümü konusunda özellikle bkz. J.H. Charlesworth, "Adil Olanın Bir Melek Olarak Tasviri." J.J.'de. Collins ve G.W. Nickelsburg, ed., Antik Yahudilikte İdeal Figürler: Profiller ve Paradigmalar. SBLSCS, 12 (Chico, Cal.: Scholars Press, 1980), 135-51; M. Himmelfarb, "Vahiy ve Vecd: Yükselen Kıyametlerde Vizyonerin Dönüşümü." Collins ve Charlesworth 1991'de: 79-90; Roberge 2000b.

--- SAYFA 25 ---

giriş 13 Türe uygun olarak, bu sonuç büyük olasılıkla Paragrafın biçimsel sınırını işaret ediyor. Kıyamet gibi sem. Bu durum, açıklamanın öncesinde, vahyin, Şem'in dünyevi misyonu (40.31b-41.21a) hakkındaki öğütlerinin yer alması nedeniyle daha da olasıdır; bu, esasen alınan öğretinin aktarılmasından (41.4-5, 14-15a) ve inançla yürümekten (41.18b-21a) oluşacaktır. Şimdi, risalenin en sonunda (48.30b-49.9) aynı temel unsurlara sahip aynı tür öğütler bulunabilir. Bu nedenle son redaktör, orijinal metindeki özel işlevi vahyi sona erdirmek olan bu uyarıyı tekrarlama ihtiyacını hissetti.³¹ Bu nedenle, bugünkü haliyle Paragrafın genel yapısı ortaya çıkıyor. Şem şu şekilde karşımıza çıkıyor: I. BAŞLIK VE BAŞLANGIÇ
 1.1-5a II. KIYAMET
 1.5b-42.11a A. GİRİŞ: Şem'in vecd nöbeti.....
 1.5b-16a B. DERDEKEAS'IN VAHİYİ..... 1.16b-41.21a C. SONUÇ: vecdden dönüş ve dönüşüm 41.21b-42.11a III. DERDEKEAS'IN İLK ESKATOLOJİK SÖYLEMİ 42.11b-45.31a a. İmanın kozmik işlevi 42.11b-23 b. Bireysel eskatoloji 42.24-43.28a c. Kozmik eskatoloji 43.28b-45.31a IV. ŞEM'İN YÜKSELİŞİ 45.31b-47.32a a. Anma töreninin okunması ve tanıklık 45.31b-47.7a b. Kürelerin vizyonu 47.7b-32a V. DERDEKEAS'IN İKİNCİ ESKATOLOJİK SÖYLEŞİSİ 47.32b-48.30a VI. SONUÇ: Şem'e Hitap 48.30b-49.9 Eserin orijinal yapısı bir kıyamet yapısıdır;³² eserin zaman ve mekân eksenlerinden bakılan içeriklerinin incelenmesiyle bu durum doğrulanacaktır. 31 Bu noktada bkz. Collins, "Towards the Morphology," 8; ayrıca P. Perkins, Gnostik Diyalog: Erken Kilise ve Gnostisizmin Krizi (New York - Ramsey - Toronto: Paulist Press, 1980), 57-58. 32 Wisse'ye (1970: 131) göre kıyamet çerçevesi ikincil olacaktır. Schenke'ye göre (1975: 124), orijinal yazı Derdekeas ve Şem arasındaki bir diyalogdan oluşacaktı. Daha sonra Şem'in açıklama talepleri reddedilecek ve bu da metni anlaşılma hale getirecekti.

--- SAYFA 26 ---

14 giriş b. Paragrafın içeriği. Şem'e zamansal ekseninden bakıldığında Anlatı çerçevesinin gösterdiği gibi biçimsel sınırları içinde, Derdekeas'ın aktardığı vahyin başlıca beyanlarını kavramak nispeten kolaydır. Bu vahiy, uzun bir kozmogonik ve antropogonik anlatımla (1.16b-24.29a) başlar, ardından tufan (24.29b-28.8a), Sodom'un yıkımı (28.8b-30.4a) ve Kurtarıcı'nın vaftizi (30.4b-38.28a) ve çarmıha gerilerek yeniden yükselişe odaklanan kurtuluş tarihinin okunması gelir. (38.28b-40.31a). Şem'e yeryüzündeki göreviyle ilgili bir hitap bu öğretiyi sona erdirir (40.31b-41.21a). Bu vahyin içeriğini ayrıntılı olarak belirtmeden bile, onun eskatolojik yöneliminin altını çizmek önemlidir. Kesinlikle bunda zamanın sonuna dair herhangi bir senaryo bulmuyoruz: Kurtarıcı tarafından verilen eskatolojik öğreti yalnızca bireyleri ilgilendirir (34.16b-36.1). Yine de metindeki bazı göstergeler, yazarın başı (1.23-25; 36.2-4) ve sonu (39.17b-21) olan bir tarih yazma bilincinde olduğunu göstermektedir. Gnostik düalizme uygun olarak ikincisi Doğanın yok edilmesini içerir (22.33b-23.3a). Gerçekten de Paragrafa göre. Doğal varlıkların oluşumu, karanlık prensibi Karanlık ile bu prensipten gelen ve rahim olarak temsil edilen Doğa arasında cinsel birleşme sırasında başlatılan embriyolojik bir süreçle sağlanır. Bu nedenle tüm bedensel varlıklar safsızlığın ürünüdür ve zamanın sonu, Doğa tüm safsızlığından arındırıldığında gerçekleşecektir (8.26b-31a; bkz. 23.30). Ahir zamanın hikâyesini ayrıntılı olarak okuyabilmek için vahiycinin ilkel metne eklenen iki söylemine başvurmak gerekir. İlk söylem (42.11b-45.31a), İncanın kozmik işlevi (42.11b-23) ve ayrıca bireysel eskatoloji (42.24-43.28a) hakkında bir öğreti verir ve iki andaki tamamlanmanın bir açıklamasıyla biter (43.28b-45.8a; 45.8b-31a): fi ilk olarak, bir dizi felaket ve bir deccal'in gelişi "yaklaşan yıkım" zamanını başlatır (44.2b-4a); ardından "Doğanın son anı" gelir: "Ve son günde Doğanın formları rüzgârlar ve tüm şeytanlarıyla birlikte yok edilecek. Tıpkı başlangıçta oldukları gibi karanlık bir yığına (bōlos) dönüşecekler" (45.9-10a, 14b-20a). İkinci söylem (47.32b-48.30a) kozmik eskatolojiyle ilgilidir. Kurtarıcı bir zulüm dönemini duyurur (48.17-21a), ancak bu kısa süreli olacaktır (48.12-15a, 22b-24a). Yakında orada

--- SAYFA 27 ---

giriş 15 Doğanın tamamlanması ve yok edilmesiyle gelecektir (48.5b-7a, 19b-21a).³³ Bu kozmik çerçevede Paraph. Şem, üç büyük krizin damgasını vurduğu bir kurtuluş tarihini anlatır: Tufan, Sodom'un yok edilmesi ve Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesi.³⁴ Bu üç olayı birbirine bağlayan ortak bir özellik, kıyamet karakterini ortaya çıkarır: bunlar kötülüğün yoğunlaşmasından kaynaklanır. Bu, vahyin tufan öyküsünü şu sözlerle tanıtmayıyla vurgulanmıştır: "Fakat doğanın günahı doldurulsun diye" (24.29b-31a); Sodom'un yok edilmesini "kötülüğün sona ermeyeceği" (29.27-31a) gerçeğiyle yorumluyor; ve son olarak çarmıha gerilmesinin "Doğanın kötülüğünün tamamlanabilmesi için" gerçekleşeceğini doğrular (39.26b-28a).³⁵ İncil'deki anlatımın tersten okunmasıyla, tufan, Doğa'nın Su ve Karanlık ile yaptığı günahın "Işığı ele geçirmek ve onu inançtan uzaklaştırmak" (25.13b-15a) için yaptığı bir komplonun sonucu olarak yorumlanır. Bu nedenle Doğa, hafif parçacıkları kendine saklamak ve dünya üzerindeki üstünlüğünü tesis etmek için pnömatik ırkını yok etmeye karar verir. Peel, "Gnostik Eskatologya ve Yeni Ahit," NT 12 (1970): 141-65; J.-E. Ménard, "Littérature apocalyptique juive et littérature gnostique", RevSR 47 (1973): 300-17; aynı şekilde, "Apocalyptique et gnose: ilgili leur eschatologie." F. Raphael ve diğerleri, eds., L'Apocalyptique: Communications présentées en 1974 au Centre de recherches d'histoire des Religions de l'Université des sciences humaines de Strasbourg'da. Études d'histoire des Religions, 3 (Paris: P. Geuthner, 1977), 159-77; MacRae 1983. 34 Aynı üçlü düzen Luka 17:26-30, Apoc. Adem ve Gos. Örneğin. Bkz. P. Perkins, "Apocalypse of Adem ve The Gospel of the Egyptes'te Kıyamet Şematizasyonu." SBLSP 1972, 2 (Missoula, Mont.: Scholars Press, 1972), 591-99'da; eadem, "Adem'in Kıyameti: Gnostik Kıyametin Türü ve İşlevi", CBQ 39 (1977): 382-95; eadem, "Gnostik Kıyametlerdeki İsyan Efsanesi." P.J. Achtemeier (ed.), SBLSP 1978 (Missoula, Mont.: Scholars Press, 1978), 15-30; C.H. Hedrick, Adem'in Kıyameti: Bir Edebi ve Kaynak Analizi. SBLDS, 46 (Missoula, Mont.: Scholars Press, 1980), 66-79. Ancak Paraf. Şem ayrıca tarihi on iki döneme ayırıyor gibi görünüyor (bkz. 47.32b-48.8a). Yahudi kıyametinde tarihin bölünmesi hakkında bkz. D.S. Russell, The Method and Mesajı of Jewish Apocalyptic, 200 B.C.-M.S. 100 (Londra: SCM Press, 1964), 224-29; J. Licht, "Kıyamet Edebiyatında Zaman ve Eskatoloji ve Kumran", JJS 16 (1965): 177-82; ve L. Hartman, "Bazı Sözde Kıyamet Zaman Çizelgelerinin İşlevleri", NTS 22 (1975): 1-14. 35 İnsan aklına İsa'nın Matta 23:32'deki şu sözlerini getiriyor: "O halde, atalarınızın başlattığı işi tamamlayın." Ayrıca bkz. 1 Te. 2:14-16.

--- SAYFA 28 ---

16 giriş Şaşkınlık ışığı düşüncesinin hariç tutulacağı insan ırkı, yani sadece Aklın zerresiyle donatılmış ve onun emri ve çağırısıyla donatılmış bir insan ırkı. Ancak Doğa'nın niyeti ters tepti, çünkü Kurtarıcı bir kule inşa edilmesini emretti³⁶ (25.15b-20a): Kurtarıcı'nın öğretisi sayesinde ırkının üyeleri köklerine, doğmamış Ruh'a (26.1-10) dönebildiler, Şem ise Nuh'la birlikte kuleye girerek felaketten kurtuldu. Kurtarıcı ona, "gerçek İnanca bağlı kalabilmesi" için "ışık bulutunun dışında bir bedende kaldığını"³⁷ açıklar (26.11-14a; bkz. 41.17b-19; 48.30b-32a). Aslında Nuh, kötü tanrıyla ittifakı kabul ederek (bkz. Yaratılış 8:20-22; 9:8-17), kendisini Doğa'nın kurallarına bağlamış ve böylece inanç ekonomisinin yönetimini başlatmıştır (bkz. İbraniler 11:7). O andan itibaren, tufan'dan vaftize kadar, yaratılışın arkhonu aracılığıyla,³⁸ Doğa, öğretilerini ve emirlerini, yani inancını (bkz. 40.2-3), sünnet, Yasa ve son olarak vaftiz biçiminde (bkz. 28.14b-22a; 30.4b-27a). Bu nedenle Şem ve takipçileri, Zihin parçacıkları Doğanın dayattığı yükümlülöklere tabi olan noetiklerle birlikte yaşama misyonuna sahiptirler. Bu nedenle Kurtarıcı, Şem'in yararına, İnanç'ın düşüncesinin "alınacağını" ve "sana parlak bir bilinçle verileceğini" ekler (26.15b-17a). Bu, onun kendi içinde, noetiği öğretme gözüyle Ruh Sözü tarafından oluşturulan bir Zihin parçacığı olan gerçek İnanç ışığına sahip olduğu anlamına gelir. Tamamlanmaya kadar veya kıyamet terimleriyle "İnancın belirlenmiş dönemi (prothesmia)" (43.15)'den itibaren tüm zaman boyunca, pnömatiklerin noetiklerle sabırla bir arada var olması gerekecektir. Kurtuluşa ulaşmak için, ikincisi, kökleri olan parlak Zihnin örneğini takiben, Ap. John (NH II, 29.6-15), burada geminin yerini parlak bir bulut alıyor. Bu yerel renge bir uyarılma olabilir. Edessa Chronicle of Edessa, 201 yılında şehirde yaşanan büyük bir sel felaketi sırasında Kral VIII. Abgar'ın (177-212) "Perslerin (kule)" olarak adlandırılan büyük kuleye nasıl sığındığını anlatır. Bkz. J.B. Segal, Edessa: "The Blessed City" (Oxford: Clarendon, 1970, Chronicle pasajının çevirisi, s. 24-25). Bunu Herm'de de hatırlayabiliriz. Vis. 3,3.5 kule Kiliseyi simgelemektedir. Şem'in kuledeki varlığı, Büyük Kilise içindeki pnömatiklerin durumunu simgelemektedir. 37 Yani, Hymen bulutu, kozmostaki en yüksek küre, tamamlanmayı bekleyen kutsanmış pnömatiklerin geçici meskenidir. 38 Eski Ahit Tanrısı Yahve, kötü Tanrı'dır. Bkz. 27.1b-21.

--- SAYFA 29 ---

giriş 17 "Doğanın kirliliğinden nefret edin" (22.33b-23.6a) ve bu nedenle "suçsuz sözden pay alın" (22.27b-28a). Doğa "Sodom'un haksız yere yakılmasını" üstlendiğinde, Şem de Sodumlulara "evrensel öğretisini" ilan etmek zorunda kalacak. Sodumlular daha sonra evrensel tanıklığı gerçekleştirecekler ve dinlenmelerinin yerine, doğmamış Ruh'ta (28.34b-29.33a) rahat bir vicdanla dinlenecekler. Son olarak, yaratılışın arkonu, Doğa'nın inancını vaftiz (30.4b-27a) biçiminde "son benzerliğiyle" empoze etmeye çalıştığında, Kurtarıcı, arkonun boş çabalarına son vermek ve "İnanç düşüncesinin üyelerini" (30.27b-29a) özgürleştirmek için kendini yeniden gösterecektir. Doğa, Kurtarıcı'yı ele geçirmeye çalışacak, ancak yalnızca dünyevi İsa olan Soldas'ı çarmıha germeyi başaracaktır (39.28b-40.1). Göksel Mesih Derdekeas, vaftiz suyuna inerken giydireceği İman üyeleri (32.11b-12a) ve Ruh üyeleri (30.33b-34a) (30.31b-31.4a; 32.9b-18) eşliğinde göksel kürelere (38.29b-39.17a) yeniden yükselecek. Ancak Doğa, Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesi yoluyla kendi yıkımını getirecektir. Kendilerini vaftizin saf olmayan ayinine sürüklenmeye ayartılanlar, "nihai" zamanı (37.10b-14a) nasıl ayırt edeceklerini bilmek zorunda kalacaklar,³⁹ "İnanç döneminin belirlenmiş dönemi" (43.14b-21a) sona erecek,⁴⁰ ve Doğa yok oluşuna yaklaşacak (bkz. 43.29-31a; 44.2b-4a; 44.2b-4a; 45.8b-10a). Ne Kanun ne de su içeren bir ayin onları kurtaracaktır; ancak din değiştirme ve Kurtarıcı'nın açıkladığı tanıklığın bilgisi (31.4b-32.4a; 34.16b-36.1) onları kurtaracaktır. O halde Paragrafın şu sonucu çıkarılabilir. Şem, hem bireysel hem de kozmik olarak eskatolojik tamamlanmaya doğru ilerleyen bir kurtuluş tarihini anlatır. Kesinlikle, tam anlamıyla kıyametin sınırları dahilinde, vurgu bireysel eskatolojiye yapılır (bkz. 34.16b-36.1), ancak kozmik eskatoloji hâlâ anlatıcının ufku içinde kalır (bkz. 22.33b-23.3a). Dahası, bu tarih, kıyamet türüne özgü üç temanın hakimiyetindedir: olgunluğa ulaşan kötülük (bkz. 24.29b-31a; 29.27-31a; 39.26b-28a), belirlenmiş zaman (bkz. 39 Kıpti dilinde kelimenin tam anlamıyla "kaldırılan zaman." Kıpti kelimesinin altında yatan Yunanca sıfat muhtemelen akros, "aşırı", konuşurken doruk noktasıdır. Bkz. Liddell ve Scott 1968: 57. 40 "Belirlenmiş zaman" kavramı hakkında bkz. Rev 10:6.

--- SAYFA 30 ---

18 giriş 43.14b-21a) ve zamanın sonunun yakınlığı (bkz. 37.10b-14a; 43.29-44.4a). C. Paragrafın içeriği. Şem mekansal ekseninden bakıldığında Gnostisizm kişinin kökenlerini bilmeye ve onlara nasıl geri döneleceğine vurgu yaptığından, Gnostik kıyametlerdeki ilgi merkezi zamansal eksenden mekansal eksene kayar (Perkins 1978: 15). Ancak Paraph. Şem, ilahi dünya hakkında çok az şey içerir: yüce tanrı, "Majesteleri" (megethos), yaklaşılamaz kalır. Pnömatik buluntular Ruh'un yerini alır (35.22b-24; 43.13-14a); Noetik, Hymen'de, İnançın yeri (22.33b-23.6a; 35.24b-32a). Dolayısıyla Derdekeas'ın öğretisi, mekansal eksene göre, göksel kürelerin bilgisi ve anı ve tanıklığın açığa vurulması üzerine odaklanmıştır. Gök kürelerine ilişkin ilk bilgiler kozmogonik anlatımın başlangıcında yer alır. Kurtarıcı'nın eylemiyle, ilkel kaosun suyu bir rahme dönüşür ve daha sonra en yüksekten başlayarak dört buluta veya küreye bölünür: Hymen, Chorion (=Plasenta; aynı zamanda Sessizlik olarak da bilinir), Güç (veya Orta) ve Su (5.25b-30a). Bu basit sıralama daha sonra 7.11b-30'da "açıklama" şeklinde bir yorumla tekrarlanır; bu pasaj kuşkusuz okumanın akışını keser, ama aynı zamanda anlatıcının kozmos kürelerinin tanımına verdiği önemi de ortaya koyar. Daha sonra, Derdekeas vaftiziyle ilgili bir açıklama yaparken Şem'e anma törenini (31.4b-13a) iletir ve ardından "İnançın tanıklığı" (31.13b-32.5a) adını verdiği şeyi, kozmogonik anlatıda rol oynayan kozmik varlıkların adlarını içeren ve bilgisi Gnostik'in göksel kürelerden engelsiz bir şekilde geçmesine izin verecek iki listeyi iletir. dinlenme yeri. Bu iki liste daha sonra ifşa eden kişi tarafından şu formülle sunulan bir pasajda yorumlanır: "Bu, açıklama budur..." (32.27b-34.16a). İki liste üçüncü kez Şem'in ağzında, hayatının sonunda kürelere yükselişini gerçekleştirmeye hazırlandığında ortaya çıkar (45.31b-47.7a). İlkel kıyamete ait olmayan bu son pasaj, Şem'in değerli taşlarla karşılaştırdığı kürelerin görüntüsüyle (47.7b-32a) tamamlanır. Wisse, Perkins ve Lupieri Paraph'ın metninin bu olduğunu düşündüler. Shem başlangıçta 32.26'da sona erdi. Wisse'ye göre (1970: 130; 1996b: 16-17) 32.27'de bir açıklama başlayacak ve 34.16'da bitecektir.

--- SAYFA 31 ---

giriş 19 Lupieri'ye (1984: 185-89)⁴¹ göre incelemenin sonunda ve Perkins'e göre (1978: 24) 41.30'da. Aland'a (1978: 81, n. 18) göre, "Bu, açıklama budur" (32.27) ifadesi, o noktaya kadar söylenenlerin sonucunu oluşturur ve bu nedenle çalışmaya başlık verilir.⁴² Üç listeyi⁴³ içeren üç pasajın özeti, 32.27b sayfalarının kesin olarak açıklama karakterini gösterir. 34.16a. Edebi düzeyde, daha önce bahsedilen bulutların (7.11b-30) açıklamasıyla tamamen aynı işleve sahiptirler. Bu nedenle, açıklama terimi burada klasik anlamıyla anlaşılmalıdır⁴⁴ ve Aland'ın (1978) düşündüğü gibi yazının edebi türünü tanımlamaz.⁴⁵ Üstelik metnin yorumladığı şekliyle kurtuluş tarihi, Kurtarıcı'nın çarmıha gerilerek yeniden yükselişiyle sona erer (38.28b-40.31a). İkincisi, vaftiz bölümünü kapatan vaftiz karşıtı polemiğin (36.25-38.28a) hemen ardından anlatılıyor. Bu anlatımdan sonra vahiy, Şem'e son tavsiyelerini verir (40.31b-41.21a); sonra gören kişi vecdinden çıkar (41.21b-42.11a). 32.27'deki ifadeden hareketle eserin tamamına verilen mevcut başlığın muhtemelen geç kalmış olduğu ve bir redaktör veya derleyici tarafından verilmiş olabileceği sonucuna varılabilir. Anlatı çerçevesiyle (1.5b-16a; 41 Orijinal yazı o zaman 32.26'da biten bir kıyamet olurdu ve metnini 32.27'de tanıtan Paraf'ın yazarı Şem de girişi eklerdi. 42 Yazının açılış satırlarından yola çıkan Sevrin (1975: 70), "açıklama" terimine "vahiy" anlamını verir ve ifadede bir okumanın sonucunu görmeyi tercih eder: "Nous pouvons donc varsayr une parphrase ou révélation primitive s'étendant, au plus, sur les trente-deux premières page, et reprise ensuite, sans doute retravaillée, dans une kompozisyon artı büyük à laquelle elle aurait laissé son titre." aşağıda, s. 78-80. 44 Açıklama, dilbilgisi uzmanının veya retorun öğrencisinden talep ettiği temel edebi kompozisyon alıştırma Quintilian (Inst., 1,9,2) ve Hermogenes (Progynasmata, 3) tarafından anlatılmıştır. Quintilian bunu (Ezop'un) masallarına uygular: "Öğrenciler her ayeti analiz ederek başlamalı, sonra farklı dildeki anlamını vermeli ve sonunda daha özgür bir şekilde ilerlemelidir. Şairin anlamını kaybetmeden yapılabildiği sürece şimdi kısaltmalarına ve şimdi süslemelerine izin verilecek olan açıklama"; çev. H.E. Butler, The Institutio Oratoria of Quintilian, 1. LCL 124 (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1920), 157. Hermogenes'te açıklama, chrie veya ahlaki konu üzerine yapılacak alıştırma biridir. 45 Gerçek açıklama (32.27b-34.16), biçim düzeyinde zaten iyi tanımlanmış bir kıyamete eklenmiştir (Wisse 1970: 131'e karşı; Schenke 1975: 126).

--- SAYFA 32 ---

20 giriş 41.21b-42.11a) ve içeriği, Paragraf. Şem bize Gnostik kıyametin özellikle ilginç bir modelini sunuyor. C. Paragrafı Analiz Eden Anlatı Prosedürleri. Şem'in edebi türü, onun temel ifadelerini kavramamıza ve belirli karakteristik temaları belirlememize olanak sağlamıştır. Ancak bazen yazının anlatısal akışını, özellikle de kozmogonik anlatımında çözmek bazen zordur. Bu nedenle ayrıntılı planını ortaya koymadan önce, yazarın kullandığı ve edebi birimleri sınırlandırmamıza ve anlatıyı oluşturan farklı bölümleri nasıl bir araya getirdiklerini belirlememize yardımcı olan bazı anlatı prosedürlerini sunuyoruz. 1. Giriş formülleri Paragraftaki Her Şey. Şem, üstün Işık tarafından programlanır ve cehaletiyle (bkz. 24.33; 27.1-2b) hala olayları kontrol ettiğine inanan Doğa'nın iradesine aykırı olarak gerçekleşir. Bu paradoksal nihailik ilkesi metni yorumlamanın anahtarıdır ve anlatıbilim açısından bakıldığında anlatıcının her şeyi bilmesinin yanı sıra kasıtlı olarak ironi kullandığını da gösterir. Edebi düzeyde bu ilke, son önermelerin ve formüllerin sık kullanımıyla ifade edilir: "Majestelerinin iradesine göre", "Büyük Işığın iradesine göre", "(Derdekeas'ın) iradesine göre" vb., bir olayı alışkanlıkla başlatan formüller. Bkz. 1.5b-6; 2.28b-29; 3.33; 4.15; 6.2; 6.30b-31a; 8.15b-16a; 9.3b-4a; 10.16; 11.7; 12.15b-16a; 13.4b-5; 13.33b-34a; 16.3; 17.2,25; 18.1b-2.8; 18.27b-28a; 20.2; 20.10; 21.12b-13a; 21.20b-21a; 24.29b-25.1; 25.15b-18a; 25.24; 26.26,33; ve 41.1b-2a. 2. Eklemeler Yazar çoğu zaman bir edebi birimi, başlangıçta mevcut olan bir veya daha fazla edebi öğeyi, terimi veya ifadeyi kapanışta tekrarlayarak çerçeveler.⁴⁶ Bu eklemeler prosedürü ilk amacı sağlar.⁴⁶ Bu prosedürün iyi bir açıklaması için bkz. M. Girard, Les Psaumes: Analiz yapısı ve yorumu, 1 (Ps 1-50). Recherches, n.s., 2 (Montreal ve Paris: Bellarmin, 1984), 42-43.

--- SAYFA 33 ---

Giriş 21 Bir edebi birimin nerede başlayıp nerede bittiğini belirlemede bir miktar kesinlik sağlayan kriter. Bazı örnekler: anlatı girişi: 1.7-8 // 1.14-15 Ruhun düşüşü: 2.36b-3.1 // 3.28b-29 Ruha benzeyen bir Aklın nesli: 5.8 // 5.18b-19a Akıl tohumunun analizi: 6.1-3 // 6.11b-13a Ruh'un imgesinin tezahürü: 24.2b-4a // 24.13b-15a Kulenin inşası: 25.17b-18a // 25.25b-26a Tufandan sonra ateş gücünün reddedilmesi: 27.2b-4 // 27.17b-19a Şem'in Sodomlulara görünmesi: 29.7b-8a // 29.31b-33a Şem'in kozmik işlevi: 41.25b-26a // 42.7b-8a Doğanın formlarının son günde ortadan kaldırılması: 45.8b-10a // 45.30b-31a Derdekeas'ın anıtının okunması: 46.1b-3a // 46.11b-12 Tanıklığın okunması: 46.23 // 47.6-7a 3. Anlatımın kesintiye uğraması ve yeniden başlaması Anlatıcı her zaman tam anlamıyla doğrusal bir plan izlemez. Bazen geri gider, yansımalar veya parantezler ekler ve bir bölümün kesintiye uğrayan akışını Kıptice auō veya Yunanca de sözcüğünü İngilizceye sıklıkla “böylece” veya “sonra” şeklinde tercüme edilen özetleyici bir anlamla kullanarak sürdürür. 6.15b-17a 13.33b-34a (auō), 13.23b-25a'ya atıfta bulunur 15.34b-36a (auō), 15.24b-27a'ya atıfta bulunur 16.15b-17a (auō), 16.9b-10'a atıfta bulunur 20.2 (auō), 19.27b-29a'ya atıfta bulunur 44.30-32a (auō), 44.6b-11a'ya atıfta bulunur 4. Açıklayıcı parantezler ve anlatıcının düşünceleri Anlatıcı, okuyucunun farklı bölümler arasında bağlantı kurmasına yardımcı olmak için anlatımına açıklayıcı parantezlerle serpiştirir. Çoğu durumda, bu parantezler analeptik değeri olan bir göstericiyle ve ardından gelen bir fiille başlar. Veya, 53 (Roma: Pontificium Institutum Biblicum, 1986), 51.

--- SAYFA 34 ---

22 giriş kusurlu bir biçim veya göreceli bir biçim.48 Bunlardan birçoğu çeviride bir son tire ile işaretlenmiştir. Bazen anlatıcının düşünceleri çok daha gelişmiş olup, bazı durumlarda anlatı akışında gerçek kesintiler oluşturacak kadar gelişmiştir. Anlamı daha kesin hale getirmek için olaylara dönüş veya öngörü şeklinde sunulurlar (6.1-6a; 8.26b-31a; 9.13b-23; 15.28b-34a; 19.31b-35; 21.7b-12a; 25.23-25a; 30.8-21a; 39.17b-24a), Gnostik öğretinin özünün bulunabileceği dogmatik açıklamaların (11.34-12.15a; 24.2b-29a; 25.35b-26.25a; 34.16b-36.1; 36.25-38.28a), açıklamaların (7.11b-30; 32.27b- 34.16a) ve öğüt (32.19-27a). 5. Örnek olma ilkesi Bir olay, ister ışık güçleri, isterse kaos güçleri olsun, anlatının gelişiminde farklı düzeylerde tekrarlanabilir. Bu durumda anlatıcı aynı ifadeleri kullanır veya açıkça önceki olaya atıfta bulunur, örneğin: Şem'in vecdi (1.5b-16a) ve yükselişi (45.31b-34; 47.7b-11a). Zihnin Karanlıktan (3.30-5.19a), cenin sularından (18.27-19.13a) ve şeytanlardan (21.36b-22.16) kovulması. Karanlığın rahimle (4.23b-37a) ve iblislerin rüzgarlarla (21.36b-22.9a; 23.9-18a) eşleşmesi. Işığın Su bulutunun dışında kurtuluşu (9.3b-23), Kızlık zarı bulutunun içinde (13.33b-14.25a) ve Şem'in yatırımı (41.23b-25a). Kızlık Zarındaki Işığın Kurtuluşu (14.16b-25a) ve Pnömatik olanın kurtuluşu (42.30-43.14a). Kurtarıcı'nın ateşli giysisi yükselir ve yaratılışı aydınlatır (20.20b-26a); hafif giysisi Güç bulutunda yükselir (22.17b-21a). Bu paralel bölümlerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi, anlamın daha iyi anlaşılmasına veya bir bütün olarak kıraat içindeki işlevlerinin daha kesin bir şekilde tanımlanmasına olanak sağlar; aynı zamanda yazarın tutarlı terminoloji kullandığını da ortaya koymaktadır. Yeni tamamlanan edebi çalışma artık risalenin ana hatlarını çizmemize izin veriyor. Öncelikle genel bir taslak sunacağız, ardından kozmogonik anlatıyı okurken bunlara başvurmak faydalı olabilecek kıyamet bölümünün daha ayrıntılı bir özetini sunacağız. 48 Bazı durumlarda eril gösterge, dişil bir öncüle gönderme yapar.

--- SAYFA 35 ---

giriş 23 D. Şem'in Açıklamalarının Ana Hatları I. BAŞLIK VE BAŞLANGIÇ	
1.1-5a II. KIYAMET	1.1-5a
1.5b-42.11a A. GİRİŞ: Şem vecde kapıldı	1.5b-16a
B. DERDEKEAS'IN VAHİYİ	1.16b-41.21a
a. Kozmogoni ve antropogoni	1.16b-24.29a
b. Sel	24.29b-28.8a
c. Sodom'un Yıkılışı	28.8b-30.4a
d. Kurtarıcı'nın Vaftizi	30.4b-38.28a
e. Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesi yoluyla yeniden yükselişi	38.28b-40.31a
f. Şem'e hitaben: Onun yeryüzündeki görevi	40.31b-41.21a
C. SONUÇ: vecdden dönüş ve dönüşüm	41.21b-42.11a
III. DERDEKEAS'IN ESKATOLOJİK SÖYLEMİ	42.11b-45.31a
a. İmanın kozmik işlevi	42.11b-23 b.
Bireysel eskatoloji	42.24-43.28a
c. Kozmik eskatoloji	43.28b-45.31a
IV. ŞEM'İN YÜKSELİŞİ	45.31b-47.32a
a. Anma töreninin okunması ve tanıklık	45.31b-47.7a
b. Kürelerin vizyonu	47.7b-32a
V. DERDEKEAS'IN SON ESKATOLOJİK SÖYLEMİ	47.32b-48.30a
VI. SONUÇ: Şem'e Hitap	48.30b-49.9
II. KIYAMET	1.5b-42.11a
A. GİRİŞ: Şem vecde kapıldı	1.5b-16a
B. DERDEKEAS'IN VAHİYİ	1.16b-41.21a
a. Kozmogoni ve antropogoni	1.16b-24.29a
I. Orijinal uyum	1.16b-2.19a
1. Muhatapla konuşma	1.16b-23a
2. Büyük güçlerin veya köklerin ön varlığı ve doğası: Işık, Ruh, Karanlık	1.23b-2.7a
3. Orijinal uyum ve hiyerarşinin tanımı yetkilerin	2.7b-19a
II. Ruhun Düşüşü	2.19b-3.29
1. Karanlığın ani heyecanı ve Ruh'un yerinin zirvesine yükselişi. Ruh karanlık suyu görür ve ondan tiksindir; düşüncesi, kötü kökün sonsuz Işık konusunda umursamaz olduğunu fark eder	2.19b-28a
2. Suyun bölünmesi ve Karanlığa yükseliş	2.28b-33a

--- SAYFA 36 ---

24 giriş 3. Ruh, karanlık doğasının farkına varan ve üzüntüsü içinde, Ruh'un eşiti olma yönündeki boş bir çabayla zihnini üyelerinin zirvesine doğru iten Karanlığa kendini gösterir. Ancak Ruh kendini açığa vururken ışığının bir kısmını Zihnin yararına dağıtır	2.33b-3.29
III. Kurtarıcı Derdekeas'ın müdahalesiyle Ruh'un ışığının yeniden yükselişi ve Zihnin Karanlıktan ayrılması	3.30-24.29a
Kurtarıcı'nın Ruh kisvesi altında ilk müdahalesi. İkinci, tanrısal Aklın Doğuşu	3.30-6.30a
1. Yüksek Işık, kendisini Ruh'un kisvesi altında gösteren Oğlu aracılığıyla kendisini Ruh'a gösterir	3.30-4.12a
2. Zihnin aracılığıyla sisin, ardından rahmin oluşumu. Dur durak bilmeyen ateş rahme gider	4.12b-27a
3. Karanlığın acılığının Gücüne yani ateşe karışan Aklın rahmi ile Karanlığın ilişkisi ve boşalması. Rahimdeki tüm varlık formlarının ortaya çıkışı	4.27b-5.6a
4. Karanlığın Zihni, rahimde Ruh'un benzerliğini alan ikinci bir Zihin doğurur. Onu elinde tutmak için Zihni kendi dibine itemeyen Doğa, onu bulutta tasarlamıştır. Kendisini korkunç bir ateş kılığında gösterir ve ona benzerliğinden dolayı Ruh ile çatışır	5.6b-19a
5. Hymen, Chorion, Power ve Water adlı dört bulutun oluşumu. Ateşli bulutlar olan Hymen, Chorion ve Power, Zehirli suların kendisine yapışmaması için Akli Sudan çeker	5.19b-36
6. Doğanın dört buluta bölünmesi nedeniyle Akıl, Gücünün ortasına, Doğanın ortasına gidebilecektir	6.1-13a

--- SAYFA 37 ---

Giriş 25 7. Bununla birlikte, kendisini suda bulan (bkz. 9.24) embriyonik Zihnini (bkz. 5.16b-19a) ağırlığından ağır olan Ruh, Zihni kendi sıcaklığına çeviren Şaşkınlık gücünü üretmiştir. Zihin kendisini Ruh'un ışığıyla giydirdi ve bu aktif prensibin eylemi aracılığıyla Doğayı harekete geçirdi, sonra kendi Gücüne, ateşli formlara yöneldi. Şaşkınlık yükselmeye devam ediyor ve Kızlık Zarı bulutuna sabitleniyor 6.13b-30a Işık dalgaları ve Ruh'tan gelen bir rüzgar olarak Kurtarıcı'nın ikinci müdahalesi. Dünya Ruhunun Oluşumu 6.30b-7.30 1. Ruh, kendi ışığına şefkat olsun diye Hades'ten sonsuz Işığa doğru bakar..... 6.30b-35a 2. Majestelerinin oğlu Derdekeas, kendisini ölümsüz Ruh'tan gelen ışık dalgaları ve rüzgar olarak gösterir. Bulutlar, Ruh'un geri dönüşüne izin vermek için bölünür. Embriyonik Zihin şekillenir ve Dünya Ruhunun oluşumunu sağlar 6.35b-7.11a 3. Bulutlar üzerinde açıklamalar 7.11b-30 Ruh'un ışığını Karanlığın derinliklerinden kurtarmak için evrensel ışık giysisine bürünmüş Kurtarıcı'nın üçüncü müdahalesi 7.31-12.15a 1. Derdekeas'ın adına duası Ruh'un ışığının ışığı 7.31-8.15a 2. Duanın kabulü 8.15b-31a 3. Derdekeas yine evrensel hafif giysisini giyer ve Ruh kisvesine girer 8.31b-9.3a 4. Ruh'un ışığı, gücüyle Karanlığın ve suyun ağırlığından uzaklaştırılır 9.3b-26a 5. Bu ışık, daha yüksek Işığa saygı durumunda bulunur 9.26b-33a 6. Ruh, Hymen bulutunda Ruhun Şaşkınlığından ortaya çıkan büyük bir güç olan bir Th gerektiğini tasarlar; bu, pnömatik ırkın kökü olan İlk İnsandır 9.33b-10.15

--- SAYFA 38 ---

26 giriş 7. Şem gerçek doğasının ifşasını alır: o büyük bir güçtür..... 10.16-11.6 8. Kızlık zarı bulutundaki Şaşkınlık ışığının sevinç şarkısı..... 11.7-33 9. Şem'e Hitap: Kurtarıcı hakkında öğretiş 11.34-12.15a Kızlık zarına inen Kurtarıcı'nın dördüncü müdahalesi ve Trimorfik bir giysiyi, yani Ruh Sözü'nü üçlü biçimde giyer. Bir ışık varlığının ikinci düşüşü 12.15b-13.23a 1. Derdekeas Kızlık Zarı bulutunun içine iner ve üç katlı bir giysi giyer, yani üçlü biçimde Ruh Sözü..... 12.15b-25a 2. Kurtarıcı'nın giysisinin üçlü birliğinden rahatsız olur ve Kurtarıcı'nın çağrısını kışkırtan ışığın fazlalığına dayanamaz. geldiğinde bulut Şaşkınlığının gücünü saçar. Işığın bir kısmı kırılarak Ortaya düşer..... 12.25b-13.4a 3. Ancak Hazretlerinin iradesiyle Suskunluktaki ışık, Şaşkınlıktan kopan ışık kısmıyla karışmıştır. Sessizlik'teki ışık, ona başka bir ırkın (spora) varlığını, Şaşkınlıktan kopan ışık parçasının rahim içinde ürettiği ışık tohumlarının varlığını göstermesin diye rahmi aşağı doğru iter. Sessizliğin ışığı, tohumları Doğanın ortasında (bkz. 6.13), Karanlığın dışında konumlarında tutar..... 13.46b-23a Kurtarıcı'nın kızlık zarına beşinci müdahalesi. Ruhun Işığı kendisini Sudan ve ateşli bulutlardan kurtarmaya başlar. Kızlık zarındaki ışık mükemmelliğe getirilir. Doğa, ateşli gücü, yaratılışın arkonunu tasavvur eder 13.23b-15.16a 1. Derdekeas, Ruh'un gücünün kozmosun kürelerinde özgürce hareket etmesine izin vermesi için sonsuz Işık'a yalvarır, sonra tekrar Kızlık Zarına iner, böylece Ruh'un üyeleri güçleriyle dolsun 13.23b-14.3a

--- SAYFA 39 ---

giriş 27 2. Kurtarıcı Kızlık Zarında görüldüğünde, Ruh'un ışığı kendisini Sudan ve ateşli bulutlardan kurtarmaya başlar..... 14.3b-16a 3. Kızlık Zarı bulutunda, Ruh'un ışığı evrensel Şey ve Söz ile doldurulur; dinlenme noktasına doğru döner ve kökünde şekillenir..... 14.16b-25a 4. Sükûnetten çıkan ışık, Ortadan çıkıp yerine döner.....14.25b-31 5. Şaşkınlıktan ayrılan ışık, Karanlığın ateşiyle kandırılmış ve unutkanlığa bürünmüştür. Kurtarıcı'nın Kızlık Zarı'ndaki varlığı sayesinde sıkıntılı hale gelir ve Orta'nın ağırlığından kurtulur..... 14.32-15.2a 6. Ancak ateş sulara karışarak onları zehirli hale getirir. Geri püskürtülmüş olan doğa (bkz. 13.13b-15a), yeniden suların dışına çıkar ve ateşli gücü tasavvur eder. Kişi Doğadaki Ruh'un ışığı aracılığıyla güçlenir..... 15.2b-16a Kurtarıcı'nın altıncı müdahalesi. Kurtarıcı'nın iradesi ve Ruh'un bakışı aracılığıyla rahim, içindeki ışık tohumlarının açığa çıkmasını alır, ancak kökü hareketsiz hale gelir..... 15.16b-16.23a 1. Doğaya zarar vermek, ateşin eylemine karşı koymak ve Doğayı bir kez daha hareketsiz kılmak (argos) amacıyla bir ışık kaosa iner 15.16b-28a 2. Doğanın derinliklerindeki ışık, Ruh'un bakışıyla yeniden yükselir ve onunla birlikte rahme de..... 15.28b-16.2 3. Kurtarıcı'nın iradesiyle, Ortanın ışığı, onun gözüyle (bkz. 15.16b-19a; 18.18b-23a), içindeki manevi tohumları gören rahmi aydınlatır (bkz. 13.3b-15a) 16.3-17a 4. Daha sonra rahim suya sürüklenir. Işık gücüne sahip olduğuna inanır ancak kendisine ulaşan ışık ışınının etkisiyle kökünün hareketsiz hale geldiğinden habersizdir..... 16.17b-23a

--- SAYFA 40 ---

28 giriş Kurtarıcı'nın, Sessizlik Bulutu'ndaki ve Orta Bulutu'ndaki ışığı mükemmelleştirmeyi amaçlayan yedinci müdahalesi..... 16.23b-18.1a 1. Ortaya saptırılan ışığın duası..... 16.23b-34a 2. Hymen'de Derdekeas, trimorfik giysisini çıkarır ve Sessizliğe iner. Orada ışığı yakar ve bu ışığın iki parçası daha sonra benzersiz bir biçimde kendini gösterir. 16.34b-17.16a 3. Kurtarıcı sonunda Ortadaki buluta nüfuz eder ve orada bulunduğu ışığı giydirir. Bu ışık ölümsüz gerçekliklerin bilgisini Ruh'tan alır..... 17.16b-18.1a Kurtarıcı'nın, Zihn'i rahimden ayırmayı ve böylece Ruh'un tüm ışığını özgürleştirmeyi amaçlayan ateşli giysisiyle sekizinci müdahalesi 18.1b-19.26a 1. Derdekeas kaosa iner ve orada Akıl'dan gelen ateşli bir giysiyi giyer 18.1b-16a 2. Kurtarıcı, Doğaya girdiğinde onun gözü üzerinde, yani Ruh'tan gelen ve kendisi için bir giysi olarak hazırlanan ışıktaki (bkz. 15.16b-19a) durur. Bu ışık, sesini geçici olarak Doğa'ya teslim eder..... 18.16b-26 3. Kurtarıcı, ateşli giysisi aracılığıyla rahmiyle fahişelik yapar; Orgazm sırasında Mind'ı kurutur ve onu balık şeklinde bir kürtaç gibi kendisinden dışarı atar. Acısında aynı zamanda Ruh'un gücünü, Zihn'in giydirdiği ışığı da dışarı atar (bkz. 6.18b-22a). Kurtarıcı bu ışığı giyer ve dinlenir 18.27-19.13a 4. Hayvan formları, yani astrolojik formlar, rüzgarların sayısına göre Doğadan çıkarlar..... 19.13b-26a Canavarı giydiren Kurtarıcı'nın dokuzuncu müdahalesi. Cennetin ve yerin yaratılışı 19.26b-21.1 1. Derdekeas Canavarı giydirir (bkz. 15.10b-16a) ve Doğadaki Ruh'un tüm gücünü serbest bırakmak için cennetin ve yerin yaratılmasını ister..... 19.26b-20.1

--- SAYFA 41 ---

giriş 29 2. Göğün ve yerin yaratılışı 20.2-10a 3. Toprak yiyecek, çiy ve tohum üretir 20.10b-20a 4. Derdekeas'ın ateşli giysisi kaldırılır ve yaratılışın üzerinde parlar; Orta Karanlıklardan arındırıldı..... 20.20b-29a 5. Rahim hüznü..... 20.29b-21.1 Kurtarıcı'nın iyi huylu çehresiyle yaptığı onuncu müdahale. Mükemmelleşecek ve yaratılışa hükmedecek üçüncü bir Aklın doğuşu 21.2-23.8 1. Doğanın formları hâlâ bir ateş ve ışık gücüne, yani noetik güce sahiptir ve o da mükemmelleşecektir..... 21.2-12a 2. Derdekeas yeryüzünde bir tohumun ve bir gücün, yani aklın oluşmasını ister 21.12b-20a 3. Formlar Doğadaki hayvanların tümü birleşerek ateşten, Karanlıktan ve Ruhtan çıkan güçle rüzgarlar ve iblisler üretirler..... 21.20b-28a 4. Kendi haline bırakılan form Canavarı reddeder ve mastürbasyon yaparak ateşten, Karanlıktan ve Ruhtan çıkan bir güce sahip bir rüzgar üretir..... 21.28b-36a 5. Rüzgarlar ve iblisler cinsel organlarla donatılmıştır 21.36b-22.9a 6. Doğanın formları, birleşmelerini kesintiye uğratarak gücü, yani Akıl'ı, noetik insanlığın ilkesini dışarı atar. Derdekeas ateşli giysisiyle yeniden yükselir ve Doğayı ıssız hale getirir 22.9b-21a 7. Derdekeas'ın iradesi aracılığıyla Akıl rüzgarlara ve şeytanlara hükmeder; bir ışık, ışıltı ve Söz'ün bir kısmını alır (bu ışık, kurtuluş tarihinde İman olarak adlandırılacaktır) 22.21b-23.8 Tufan öncesi insanlığın oluşumu..... 23.9-24.29a 1. Rüzgârlar ve iblisler birleşir ve her türlü safsızlığı üretir; bir beden ve maddi ruhla donatılmış ve bir Zihin parçacığıyla donatılmış varlıklar 23.9-30 2. yalnızca rüzgar kısır kadın ve erkekler olarak doğar, bu da onların hiçbir ışık unsuruna sahip olmadıkları, yalnızca maddi bir beden ve ruha sahip oldukları anlamına gelir: bunlar medyumlardır..... 23.31-24.2a

--- SAYFA 42 ---

30 giriş 3. İnsanlığın beden, ruh, bir akıl zerresi ve Ruh'tan çıkan bir düşünceyle donatılmış olarak ortaya çıkışı: bunlar pnömatiktir..... 24.2b-15a 4. Ruhun öğretilmesi..... 24.15b-29a b. Tufan 24.29b-28:8a 1. Pnömatik ırkını yok etmek için günah, Doğa, Su ve Karanlık tarafından yapılan komplo 24.29b-25.15a 2. Kurtarıcı bir kule inşa edilmesini emrederek bu amacı boşa çıkarır 25.15b-26a 3. Tufan 25.26b-35a 4. Tufan'ın, kutsal şeylerin tanıklığı aracılığıyla doğmamış Ruh'ta yatan Şem ırkı için anlamı ... 25.35b-26.10 5. Şem'e gelince, o bir bedende kalmalı, İmanla sabırlı olmalı ve vahyini iletmelidir 26.11-25a 6. Tufanın etkisi yoluyla yani Doğanın tüm formları suların dibinde yutulmuş ve Karanlık dilsizleşmiştir..... 26.25b-36 7. Doğa, başından beri içinde olan ateşli gücü reddeder. Maddi güneş olarak, Adil Olan'ın yerine yaratılış üzerinde parlar..... 27.1-21 8. Dünyanın yeniden nüfuslanması: Heimarmênê'nin (kader) kurulması; hayvanların nesli 27.22-34a 9. Tufan sonrası insanlık 27.34b-28.8a c. Sodom'un yok edilişi 28:8b-30:4a 1. Tufan sonrası nesilleri kendi egemenliği altında tutmak amacıyla Doğa, havalı ırkı yok etmeyi planlıyor. İlk olarak, inancını, yani Yahudi dinini sünnet yoluyla kurar 28.8b-22a 2. Derdekeas, Sodom'un yıkılışı sırasında Adil Olan'ın ortaya çıkışını Şem'e açıklar..... 28.22b-29.7a 3. Adil Olan, evrensel doktrini Sodom'lulara öğretmek için Şem'in kendisi aracılığıyla açığa çıkacaktır. İblis (İbrahim) Sodom'u terk edecek. Sodom'lular evrensel tanıklığı gerçekleştirecek ve Ruh'ta dinlenecekler 29.7b-33a

--- SAYFA 43 ---

giriş 31 4. İbrahim ve ırkı, yaratılışın dört bölgesinde imanla kendilerini gösterecekler

..... 29.33b-30.4a d. Kurtarıcı'nın vaftizi
 30.4b-38.28a 1. Giriş: Yaratılışın baş adamı, son görünümünde Doğa'nın inancını gösterecek
 30.4b-21a 2. Vaftizci Yahya kılığına giren iblis, vaftiz etmek için kendisini nehirde de gösterecek.
 Kurtarıcı, İmanın ve Ruhun ışığını kurtarmak için kendisini Soldas, yani dünyevi İsa kılığına bürünmüş
 olarak sergileyecek.....
 30.21b-31.4a 3. Derdekeas'ın anma töreninin vahiy 31.4b-13a 4. İmanın
 tanıklığının vahiy 31.13b-32.5a 5. Kurtarıcı vaftiz suyuna inecek ve İman ve Ruh ışığını
 yaktıktan sonra oradan çıkın 32.5b-18 6. Şem'e Hitap: öğüt 32.19-27a 7. Anma ve
 tanıklık üzerine açıklamalar 32.27b-34.16a 8. Şem'e hitaben: eskatolojik öğreti 34.16b-36.1 9.
 Descensus ad inferos Kurtarıcı'nın vaftizi sırasındaki anıları 36.2-24 10.
 Vaftizle ilgili polemik 36.25-38.28a e. Kurtarıcı'nın çarmıha gerilişi yoluyla yeniden
 yükselişi 38.28b-40.31a 1. Kurtarıcı, yeryüzündeki ikametinin sonunda
 yeniden yükselişini duyurur..... 38.28b-39.24a 2. Doğa, Kurtarıcı'yı ele geçirmeye çalışacak,
 ancak bunun yerine Soldas'ı çarmıha gerecektir..... 39.24b-40.3 3. Çarmıha gerilmenin alegorik yorumu:
 Rebouel'in kafasının kesilmesi 40.4-31a f. Dünyadaki misyonu açısından Şem'e hitap
 40.31b-41.21a C. SONUÇ: Şem'in vecdden dönüşü ve
 dönüşümü 41.21b-42.11a 1. Şem'in dönüşümü ve yatırımı ...
 41.21b-31a 2. İmanın kozmik işlevi 41.31b-42.5a 3. Şem gök kürelerine geçer
 42.5b-11a E. Sistem Paragraf. Shem bize kıyamet biçiminde eksiksiz ve oldukça orijinal bir Gnostik
 sistem sunuyor. Gerçi bazı açılardan hermetizm (Mahé 1989: 124-27) veya Valentinianizm ile
 karşılaştırılabilir.

--- SAYFA 44 ---

32 girişe göre (Roberge 1995), bu sistemin şu anda bilinen herhangi bir Gnostik sisteme dayandığı söylenemez. Dahası, onun özelliklerini tanımlamaya çalışan yorumcu, anında o kadar karmaşık bir kozmogonik ve antropogonik anlatıyla karşılaşır ki, çok geçmeden yazarını tutarsızlıkla suçlama eğilimine girer (Wisse 1996b: 19-20). Bununla birlikte, yürüttüğümüz ve yazının anlatı akışını ortaya çıkarmamıza olanak sağlayan edebi analiz, yazarın tutarlı bir evren modelinden yola çıkarak çalıştığına bizi ikna etti. Bu model, eklemelenmesindeki mitsel giysinin arkasında ve kozmo-biyolojik analogi kullanımıyla bağlantılı cinsel imgelerin ötesinde, altında yatan felsefi ilkeler fark edildikçe daha da netleşiyor. Bunlar hem Stoacılıktan hem de Orta Platonculuktan alınmıştır; özellikle de Neopisagorcu Numenius ve Keldani Kehanetleri tarafından yeniden yorumlanan Orta Platonculuk. Öncelikle kozmogonik anlatıyı geniş hatlarıyla sunacağız, ancak bunun gerektirdiği kozmolojik ilkeler üzerinde ısrar edeceğiz. Kozmogoni, insanlık ve onun kurtuluşu anlayışını haklılaştırmaya çalıştığı için, yazının antropolojisini ve ardından eskatolojisini tasvir edeceğiz. F. Kozmogoni Kompleksi, zor ve dikkat dağıtıcı kozmogonik ve antropogonik mit yazının neredeyse yarısını kaplıyor (1.16b-24.29a). Temel olarak bu, doğal olarak üç kısma ayrılan bir düşünüş ve yeniden yükseliş efsanesidir: I. Orijinal uyum (1.16b-2.19a); II. Ruhun düşüşü (2.19b-3.29); III. Ruhun ışığının yeniden yükselişi ve Zihnin özgürleşmesi (3.30-24.29a). 1. Orijinal uyum (1.16b-2.19a) a. İlkeler: üç büyük güç veya kökler Paraph. Şem hiçbir teogonik döngü içermez; ilgisi tamamen kozmogoni üzerinde yoğunlaşmıştır. Vahiy veren, gecikmeden, var olan her şeyin başlangıcındaki üç büyük gücün (dinamikler) veya köklerin (isim) aeterno olarak bir arada var olduğunu onaylar. Işık ve Karanlık vardı ve aralarında Ruh (pneuma) vardı. (1.25b-28a) Paragrafla ilgili olan üç kök öğretisidir. Evreni üç prensiple başlayan olarak açıklayan Gnostik sistemlere göre Şem-

--- SAYFA 45 ---

giriş 33 ples. Hippolytus, Philosophumena'sının 5. Kitabında bu sistemlerden dördünü yapay olarak bir araya getirdi: Naassenes'in (6-11), Perates'in (12-18), Sethian'ların (19-22 = Seth'in Açıklamaları) ve Justin'in (23-28) sistemleri.⁴⁹ Aynı çalışmadan Doketistlerin Apophasis Megalē (6,8-20) sistemlerini de ekleyebiliriz. (8,8-11) ve Arap Monoïmus (8,12-15).⁵⁰ Yine de yalnızca Sethianların sistemi Paraph'inkiyle karşılaştırılabilir. Şem, eşit biçimde iki karşıt ilkenin (Aydınlık ve Karanlık) aeterno (aeterno) bir arada var olmasını öneriyor ve Ruh'u aracı ilke olarak öne sürüyor: Ama ilkenin özü, ışık ve karanlıktır; ve aralarında kirlenmemiş bir ruh vardır.⁵¹ Ancak Paraph'ı da karşılaştırmak gerekir. Adversus Hæreses (= AH) 1,30,1'de Irenaeus'un "ötekiler" hakkındaki yazısının başlamasıyla Şem: Diğerleri yine mucizeler anlatıyor. Derinliğin gücünde kutsanmış, bozulmaz ve sonsuz olan belli bir ilk Işık vardır. Bu, her şeyin Babasıdır ve İlk İnsan olarak anılır. Aynı şekilde, Th'nin ortaya çıkması gerektiğinde bir oğul dünyaya getirdiğini ve bunun İnsan Oğlu veya İkinci İnsan olduğunu söylüyorlar. Üstelik bunların altında Kutsal Ruh vardır ve bu üstün Ruh'un altında Ruh'un üzerinde hareket ettiği ayrı unsurlar (su, karanlık, uçurum ve kaos) vardır. İlk Kadın dedikleri Ruh budur.⁵² 49 Hippolytus'a (Philosophumena 5,16) göre bu sistemlerin ortak paydası yılan kültü olacaktır. Bkz. Montserrat-Torrents 1979: 231-41. 50 Bu sistemlerin sunumuna bakınız: Bousset 1907: 119-26; W. Foerster, Gnosis: A Selection of Gnostic Texts, 1 (Patristic Evidence) (Oxford: Clarendon, 1972), 244-312; trans. Gnosis'in (Zürich: Artemis Verlag, 1969). 51 Hippolytus, Philosophumena 5,19,2 (Legge 1921,1: 16). Naassenes ve Perates sistemleri kausun önceden var olmasına yer bırakmaz. Justin'in sistemi, doğmamış bir maddi ilkeyi içerir, ancak aracı ilke olarak pneuma'yı içermez. Apophasis Megalē açıkça üç prensipten söz eder, ancak bunların hepsinin doğmamış Ateşten kaynaklandığını söyler. Doketistler, Tanrı'nın, üç çağın doğduğu Bütün'ün ilk ilkesi olduğunu ve onların da ilkeler olduğunu öğretir. Son olarak, Arap Monoïmus'a göre her şey, hem Baba hem de Anne olan ve kendisinden İnsanoğlu'nun doğduğu İnsan'da mevcuttur. 52 Unger 1992: 95-96. Eodoret bu "ötekileri" Sethian'larla özdeşleştirir ve bazılarının onlara Ophian ya da Ophites dediğini bildirir. Bkz. Hæreticarum fabularum özeti 1,14. A. Rousseau ve A. Doutreleau, Irénée de Lyon'daki metin ve Fransızca çeviri: Contre les heresies, 1. SC 263 (Paris: Cerf, 1979), 331-35. Wisse (1970: 139) bu yakınlığa daha önce işaret etmişti. Ayrıca bkz. G. Casadio, "Antropologia gnostica e antropologia orfi ca nella notiziia di Ippolito sui Sethiani." F. Vattioni, ed., Sangue e antropologia nella teologia, 3 (Roma: Pia Unione Preziosissimo Sangue, 1989), 1295-1350 (1319'da).

--- SAYFA 46 ---

34 giriş Bu tanımlamada, yukarıdaki metinlerde sıralanan üç ilke tanınabilir: yukarıda, ilkel Işık ve O'nun Oğlu;⁵³ onların altında (kendisinin altında), Kutsal Ruh, kökenini nereden aldığını söylemeden (Colpe 1981: 616); ve son olarak, yüksekteki bu Ruh'un (sub superiori Spiritu) altında, düzensiz maddenin unsurları. Aşağıdaki tablo bu üç tanığın verilerini toplayarak Seth'in Açıklamaları ve Paraph'taki kaos tanımına bazı kesinlikler katıyor. Şem: AH I, 30:1 Şit Paragrafının Açıklamaları. Şem Baba, ilkel Işık ve Onun altındaki Oğlu, Kutsal Ruh Ayrılmış unsurlar: su, karanlık, uçurum, kaos Yükseklerdeki Işık Saf nefes Aşağıdaki karanlık, müthiş bir sudur (5,19,5) Işık Ruhu (pneuma) "aralarında" Karanlık sulardaki rüzgardı; huzursuz ateşle kuşatılmış Zihne sahipti (1.36b-2.3) Üç ilkeye ilişkin doktrini önermenin yanı sıra, bu metinler ortak özellikleri paylaşıyor: 1) Kökenlerin tanımları Yaratılış 1:1-3 (LXX) anlatımından etkilenmiştir. Irenaeus tarafından aktarılan metin, elementlerin üzerinde "Ruh'un taşındığını" (super quae ferri Spiritum) doğrularak doğrudan Yaratılış 1:2'ye atıfta bulunur. Kendi adına, Şit'in Açıklamaları, "su üzerinde taşınan" ışıklı Ruh'u (epipheromenon epanō tou hydatos) anlatırken bu ayeti metinsel olarak yeniden üretir (Hippolytus, 5,19,17).⁵⁴ Paraph. Şem, İncil metnine doğrudan atıfta bulunmaz, ancak dolaylı olarak ona atıfta bulunur. 2) Maddenin önceden var olduğu açıkça teyit edilmiştir ve bu, alışlagelmiş Gnostik plandan temel bir farklılık oluşturmaktadır: maddenin varlığı. Şem, Sonsuz Işığın Oğlu Derdekeas'ı tanıttacak: bkz. 3.34b-4.7a; 7.1b-2a; 8.24-26a. Seth'in Açıklamalarında, mükemmel Işık Sözü, rahmi kandırmak ve mükemmel Zihni kurtarmak için bir yılan şeklini alarak enkarne olduğunda yukarıdan görünür (Hippolytus, 5,19,20). 54 Ancak fiil için farklı bir gramer yapısıyla: epipheromenon (Seth'in Açıklamaları, Hippolytus'ta, 5,9,17), epiphereto (Gen 1:2).

--- SAYFA 47 ---

giriş 35 ve kötülük artık pleroma içinde meydana gelen bir hatanın sonucu değildir.⁵⁵ Bu, teogonik bir döngünün yokluğunu açıklamaktadır. Bununla birlikte, Orbe (1958a: 203-43), üç ilkeye dayananlar da dahil olmak üzere, tüm Gnostik sistemlerin, diğer her şeyin bağlı olduğu benzersiz bir ilkel prensibi kabul ettiğini göstermeye çalışmıştır.⁵⁶ Az önce sunulan metinleri tanımlayabilecek şey, yaratılış secunda'nın başlangıç noktası veya Yaratılış 1:1'in zımnen kabul edilen bir yorumunu takiben, kendi açılarından yaratılış prima'nın nesnesi olacak ayrı öğelerin düzenlenmesidir. (Orbe 1958a: 228). Bize göre Paraph. Shem bu hipotezi desteklemiyor.⁵⁷ Gerçekten de, bu metnin yazarı "büyük güçleri" listelediğinde, "başlangıçta" var olanı tanımlamayı amaçlıyor (1.24; ayrıca bkz. 10.1-10a). Dahası, prensipte sürmesi gereken orijinal bir uyum durumunu varsayar (bkz. 2.7b-19a). 3) Ruh'un (pneuma) karanlık kaosun üzerinde ancak daha yüksek bir ışık ilkesinin altındaki orta konumuna vurgu yapılır. Bu bağlamda Ruh'tan söz edilmesi şüphesiz İncil'deki bir etkiyi ele verir, ancak aynı zamanda Stoacı fiziğin bir çağrışımı olmalıdır.⁵⁸ Aslında Stoa'nın fiziği tüm gerçekliği iki prensiple (archai) başlayarak açıklar: aktif prensip veya fail (to poioun) ve pasif prensip veya hasta (to paschon). Hasta niteliksiz bir maddedir, maddedir; Fail, maddede hareket eden, ona hareket ve şekil veren akıl (logos) olan Tanrı'dır. Her şeyin içinde dolaşan ve tutarlılık gücü (tonos) sayesinde dünyayı tutarlı bir bütün olarak ayakta tutan ateşli bir nefes (pneuma) olarak algılanır.⁵⁹ 55 Örneğin Sophia'nın Valentinianus sistemine olan tutkusu mitinde anlatıldığı gibi (bkz. Irenaeus, AH, 1,2). 56 Bkz. Mayıs 1978 tarihli eleştirisi: 41, n. 2. J. Montserrat-Torrents'e göre Seth'in Açıklamaları teogonik döngüyü sessizce aktarır. Onun kozmogonik okunması, pleromatik dünyayı aşagılama süreci sona erdiğinde başlar. Bkz. Los Gnósticos, 2. Biblioteca Clásica Gredos, 60 (Madrid: Editoryal Gredos, 1983), 84; aynı şekilde, "La Cosmogonie du Timee et les premiers chapitres de la Genèse," Archivio di fi losofi a 53 (1985): 293; 1993: 392. Ayrıca bkz. Casadio (1989a: 1317) ve M. Simonetti, Testi gnostici in lingua greca e latina, (Vincenza: A. Mondadori, 1993), 433, n. 171. 57 Daha sonra Paraph'ın altında yatan felsefi sistemleri göreceğiz. Shem ve Seth'in Açıklamaları böyle bir hipotezi dışlıyor. 58 Stoacı fizik hakkında bkz. Moreau 1939: 158-86; Lafranque 1964: 285-367; Bridoux 1966: 47-71; Watson 1966: 9-21; Uzun 1974: 147-78; Hahm 1977: 29-56; Duhot 1989: 73-86. 59 Bkz. SVF 2: 300, 311, 439, 442, 1027.

--- SAYFA 48 ---

36 giriş Gerçekliğin ikili açıklayıcı şeması, ilahi rasyonel nefesi maddeden ayrılamaz bir varlık haline getirir. Ancak alıntılanan metinlerin temsil ettiği sistemler, Ruh tarafından belirsiz, özerk ve düşman olan üçüncü bir maddi ilkeden ayrılan aşkın bir ilk ilkenin varlığını varsayar.⁶⁰ Bu üçlü şema, ilk kez Plutarch ile ortaya çıktığı şekliyle, Orta Platoncu ilkeler -Tanrı (Theos), formlar (ideai veya paradeigmata) ve madde (hylē) teorisini kesinlikle hatırlatır.⁶¹ Bu şema Alcinous (Albinus)⁶² tarafından alınacak ve Deus primus, mens formaeque, anima dizisinde Apuleius ile sona erecektir. Bu seride orta prensip Zihin ve onun düşünceleri olan fikir veya formlardan oluşur.⁶³ Bu nedenle, metinlerimiz söz konusu olduğunda Orta Platoncu üçlü bölümün Stoacı ve İncil'deki bir uyarlamasının olup olmadığı ve orta prensibin yerine Ruh'un gelip gelmediği sorulabilir. Irenaeus'un açıklaması (AH 1,30,1), üç ilkeyi açıkça birbirinden ayırırken, Ruh'u, üstündeki iki ilahi erkek varlığın tohumunu alan dişi - dolayısıyla pasif - bir varlık haline getirir. Bu tamamen Semitik ve Kutsal Kitap'a dayalı bir Ruh anlayışıdır (Orbe 1963: 694, n. 13) ve bizi Valentinianizm yönüne yönlendirir (AH 1,11,1). Seth'in Açıklamalarında (19.3) Ruh, muhtemelen Stoacılığı hatırlatan terimlerle tanımlanır,⁶⁴ ancak gerçekten özerk bir ilke gibi davranmaz. Ruh, sonbaharda ve bunun sonucunda ortaya çıkan kölelik durumunda her zaman ışık ile ilişkilendirilir (19.4-7). Rüzgârın su üzerindeki verimli etkisi (19.14-19) yoluyla ışığın kıvılcımından ve nefesin kokusundan üretilen Akıl veya İnsan (19.14), Dünya Ruhu'na maddi varlıkların formlarını sokan kozmik bir ilke rolünü oynamaz. ⁶⁰ Bkz. Irenaeus, AH 1,30,3; Seth'in Açıklamaları 19.5-6, 16-17; ve Paraf. Şem 2.10b-19a. ⁶¹ Plutarch, Quaest. dönüştürme, 8,2,720a-b; metin ve çev. E.L.'de Minor, Jr., ve diğerleri, Plutarch: Moralia, 9. LCL, 425 (London: Heinemann; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1961), 130-32. Platonik ilkeler hakkında bkz. J. Pépin, Théologie cosmique et théologie chrétienne (Paris: Presses universitaires de France, 1964), 17-58; Brisson 1994: 58-64, 151-60, 233-37, 295-303. ⁶² Didask., 8-10 (Dillon 1993: 15-19). Alcinous'ta ilk kez Platoncu fikirlerin Aristotelesçi anlaşılır (noēton) ile, yani tanrısal Zihnin kendini düşündüğünde düşündüğü şeyle asimilasyonunu buluyoruz. Bkz. Armstrong 1960: 402-03. ⁶³ Apuleius, Dogm. Plat., 1,6. 1,5'te Apuleius Deus, materia, formae dizisini verir. Bkz. Beaujeu 1973: 254-56; Brisson 1994: 61, 151. ⁶⁴ Bkz. É. Bréhier, "La kozmologie stoïcienne et la fi n du paganisme", RHR 64 (1911): 16.

--- SAYFA 49 ---

giriş 37 Aslında Seth'in Açıklamaları'ndaki sistem üç temel ilkeye sahip bir sistem gibi çalışmıyor. 19.1-2a, 8-10'u üç kökle ilgili olanı ortadan kaldırarak sürekli bir pasaj olarak okumak, atomist fizik üzerine kurulu evreni açıklamak için eksiksiz bir sistem keşfetmek demektir: Sayıları sonsuz olan güçlerin tesadüfen buluşmasından canlıların çeşitliliği ortaya çıkar.⁶⁵ Aynı pasaja dönersek, bu kez 19.2b-7'deki üç kökün tanımını eklersek, üç ilke hakkındaki doktrinin eklendiğini fark ederiz. Kötü maddi ilkeye dair düalist düşünceyi ortaya koymak için evrenin mekanikleştirilmiş bir açıklamasına yapay olarak başvuruluyor. Bu mekanist fizik 19.4'teki düşüş tanımına pek uymaz. Burada düşüş, güneş ışınlarının yayılması olan doğal bir olay (pephyke) olarak statik ve zamansız bir şekilde temsil ediliyor ve güçlerin buluşması yoluyla varlıkların üretilmesine ilişkin dinamik sürecin askıya alınacağı varsayılıyor. Bu kozmolojiyi Platoncu sistemle de ilişkilendiremeyiz.⁶⁶ Mühür damgası imgesi (19.10), Timaeus'unkinden (50c) farklı bir bağlamda kullanılmaktadır. Platon'un tanımladığı süreç, anlaşılabilir formların kopyalarının Chōra (uzay) tarafından alınmasıdır.⁶⁷ Seth'in Açıklamalarında bu, her biri zekayla donatılmış (noera, 19.8) ve eşit rol oynayan güçlerin şans eseri çarpışması meselesidir. Aynı şey hamile rahmi görüntüsü için de geçerli. Timaeus'ta (50d) "hazne" bir anneye benzetilir; bu, "olmakta olan" değil, "içinde bir şeyin olduğu yer" anlamına gelir. Seth'in Açıklamalarında imge, güçlerin ilk buluşmasının sonucuna ("olacak olana") -gök ve yeryüzü- uygulanır; Anlaşılır biçimler anlamına gelen "bu kimin benzerliğine göre" ifadesi Hippolytus'un tanımladığı sistemde yer almıyor. Öte yandan Paraf. Shem'in sistemi, hem Stoacılık hem de Orta Platonculuk'tan alınan verilere başvuran, kesinlikle üçlü bir modele dayanıyor. Bu modele göre, ilk prensip kesinlikle aşkın kalır ve hiçbir zaman sürece doğrudan müdahale etmez. Casadio'nun belirttiği gibi 1989: 1321. Bkz. Diels ve Kranz 1934-35, 2: 67A 7,14 ve 68B 141,167. Atomist fizik hakkında bkz. J. Chevalier'in sunumu, Histoire de la pensée, 1 (Paris: Flammarion, 1955), 109-16. Epikuros'un benimsediği Demokritos'un atomist sistemi, kendi başına, sınırlı sayıdaki ilkelerden yola çıkamaz. ⁶⁶ Montserrat-Torrents 1993: 395. ⁶⁷ Metin ve çev. R.G.'de Bury, Plato, 9. LCL, 234 (London: Heinemann; Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1929), 116-17.

--- SAYFA 50 ---

38 giriş oluşturma. İncil'deki pneuma'yı (Yaratılış 1:2) yansıtan orta prensip Ruh, nispeten aşkın bir rol oynar ve özerk bir şekilde hareket eder. Düşüşle ilgilenen tek kişi o olacak ve Stoacı pneuma tarzında, kozmosun düzenlenmesinde içkin aktif ilke rolünü oynayacak. Karanlık, kozmik öncesi kaosu unsurları olan üyeleriyle birlikte üçüncü prensibi oluşturur. Plutarch, Numenius ve Atticus'un sistemlerinde olduğu gibi, kozmik öncesi kaos da kötü bir ruhla donatılmıştır. Ancak Paraf. Şem, Aklın tanrısal işlevini ve onun evreni düzenlemedeki biçimlerini savunur ve bunu üç akli ima eden bir teoriyle açıklar; bu, risaleyi Apamaeuslu Numenius ve Keldani Kahinlerin sistemlerine yaklaşıyor. Ancak mutlak olarak aşkın bir ilk ilke fikri ve Stoacı pneuma'nın ara ilke olarak eklenmesi, yazarın Orta Platoncu modeli tersine çevirmesine ve ilk Zihni kozmik öncesi kaosa yerleştirmesine yol açtı. Kıraatte (1.6; 3.29; 4.15, passim) Majesteleri (megethos) olarak adlandırılan en yüksek prensip Işık olan Işık ve anıtta (31.5; 32.30; 46.6) Elorchaos ("El, Kadim Olan")68 hiyerarşinin zirvesinde hüküm sürer. İki çift özellikten oluşan bir tetrad olan Majesteleri, "Işık (phōs) ve düşünce (meeue = ennoia), işitmeyle dolu (sōtem) ve kelimedir (logos)" (1.32b-36a). Yazar, öyle görünüyor ki, Stoacı bilgi teorisinin yardımıyla yüce tanrısallığın özünü resmetmektedir.69 Temsili moda göre, daha yüksek güç Işıktır ve kendisinin bir düşüncede algılanmasıdır (ennoia); söylemsel kipe göre içsel söylem, işitme ve sözcüktür.70 Bu özellikler somutlaştırılmaz, çağlar haline gelmez.71 Yalnızca 68 İbranice 'El ve Yunanca hōrchaos = ho archaios kelimelerinden oluşan bir isim (Bailly 1963: 2187). 69 Bkz. C. Imbert, "Th éorie de la représentation et öğretisi logique dans le stoïcisme ancien." Les Stoïciens et leur logique: Actes du Colloque de Chantilly, 18-22 Eylül 1976. Bibliothèque d'histoire de la philosophie (Paris: J. Vrin, 1978), 223-49; Bréhier 1951: 80-101; ve V. Goldschmidt, Le système stoïcien et l'idée de temps. Bibliothèque d'histoire de la philosophie (Paris: J. Vrin, 1979), 111-24. 70 "Önce sunum gelir, sonra kendini ifade edebilen (eklalētikē hyarchousa) düşünce (dianoia), öznenin bir sunumdan aldığı bir önerme biçimine sokar" (Diog. Laert., 7,49); trans. R.D. Hicks, Diogenes Laertius, De vitis philosophorum (Londra: W. Heinemann, 1925), repr. LCL, 185 (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1991), 159. Ayrıca bkz. 7,51. 71 Paraf. Şem, tanrısallıkla ilgili kavramların mitleştirilmesinden kaçınarak yukarıdaki dünyayı sunarken çok ihtiyatlıdır. Bu yönüyle Tri'ye benzemektedir. Trak. Ve

--- SAYFA 51 ---

giriş 39 "Majestelerin Oğlu" (12.1b-2a; 4.1-4a), Söz (12.6b-7a), dışsal bir söylemde tezahür edecek ve sonuç olarak "Olması gerekenin sesi" (12.9) olarak adlandırılacaktır. Yazar, logos endiathetos (içsel: Liddell ve Scott 1968: 559b) ile logos prophorikos (sözde: Liddell ve Scott 1968: 1540a)⁷² arasındaki Stoacı ayrımı kullanır ve tanrısallığı ikili bir modele göre kavramsallaştırır.⁷³ Yüce Tetrad'ın özellikleri "tek bir formda" toplanır (1.34b-36a), yani çok biçimli ve bölünebilir kötülük ilkesinin aksine homojen bir madde oluştururlar⁷⁴ (bkz. 3.26b-29a). Aynı tanrısallık anlayışı, doğmamış Baba'yı Düşman'ın karşısına şu ifadelerle çıkaran Ptolemy'de de bulunur: "Çünkü düşmanın özü, maddi ve bileşik (polischidēs) olduğu için, çürüme ve karanlıktır. Her şeyin doğmamış Babası'nın özü, bozulmazlık ve kendi kendine var olan ışıktır (phōs autoon), basit ve tekdüzedir (monoeides).⁷⁵ Özellikle belirtilmesi gereken şey, Paragraf. Şem, yüce prensibi, kendisini düşünen bir Zihin (nous) olarak⁷⁶ ya da yaratılmış varlıkların fikirlerini içerecek bir Zihni üreten bir Th-meli (meeue, ennoia) olarak tanımlamaktan kaçınır. Kesinlikle aşkındır, hiçbir dişi eşi (syzygos) yoktur,⁷⁷ mutluluğun nesnesi değildir ve yaratılışla hiçbir zaman doğrudan temasa girmez. Yaratılmış dünyayla bağlantı Ruh ve Zihne aittir; ikincisinin kökenini kötülük ilkesinden aldığını göreceğiz (bkz. 2.2-3). Ama yine de yüce prensip asla Eugnostos değildir. Bakınız R. Kasser ve diğerleri, ed., Tractatus Tripartitus, 1 (Bern: Francke Verlag, 1973), 38; Trakatellis 1991: 71. 72 SVF 2, 135, 137 ve 223. Bkz. E. Zeller, The Stoics, Epicureans and Sceptics. Die Philosophie der Griechen in ihrer geschichtlichen Entwicklung'un bir kısmının çevirisi (Hildesheim: G. Olms, 1923, yeni ve gözden geçirilmiş baskı New York: Russell & Russell, 1962), 73; Mortley 1986, 1: 30-32. 73 Justinus, Tatianus ve Atinalı Athenagoras'ta olduğu gibi. Bkz. Simonetti 1993: 71-107. 74 Kıpti ifadesi eidos enouōt muhtemelen Yunanca monoeidēs kelimesini tercüme ediyor. 75 Flora'ya Mektup, Epiphanius, Panarion, 33, 7,7; trans. F. Williams, Salamis'li Epiphanius'un Panarion'u, Kitap I (Bölüm 1-46). NHS, 35 (Leiden: E.J. Brill, 1987), 203. 76 The Tri. Örneğin Trac., "Bütünlüğün kökü" (NH I, 51.3-4a) olan Baba'nın "kendi akıllı olan kişi" (55.6) olduğunu doğrular; bkz. Th omassen'in yorumu, 275-76. Zihni aşan bir ilk prensip sorunu hakkında bkz. Whittaker 1969b: 91-104. 77 Ptolemy'nin (Irenaeus, AH 1,1,1, 2,1) veya Basilides'in (Hippolytus, Philosophumena, 7,21) sisteminde olduğu gibi. Bkz. Orbe 1958a: 383-86. Yazar, Irenaeus'un "Zihin"i "Olması Gereken" tarafından yayılmış olamayacağını göstermek istediği bir pasaj olan AH 2,13,2 hakkında yorum yapıyor. Orbe (1958a: 368) aynı zamanda can sıkıntısı teriminin Stoacı kökenine de işaret etmektedir.

--- SAYFA 52 ---

40 giriş, varlıkların üretimine doğrudan müdahale eder, son tahlilde olup biten her şey daima onun iradesine bağlıdır.78 Ayrıca ışık varlıklara özgü niteliği oluşturan, Akıl değil, olması gerektirir. Derdekeas, "ölçülemez Olan'ın sesi" (12.9-10a), Ruh'ta (4.1-5a), sonsuz Olan'dan (12.1-3a) yola çıkan bir figürde tezahür eder. Ruh bir olması gerekene sahiptir (2.25) ve Ruhun Şaşkınlığından, pnömatisin kökeninde bulunan bir Th olması gereken, büyük bir güç, İlk İnsan ortaya çıkar (9.33b-36; 10.19b-20). Pnömatiklerin kendi içlerinde "Şaşkınlık gücünün ışığından çıkan bir düşünce" (24.8-9) taşımalarının nedeni budur. Zihninin dönüşüm anında alacağı ışık anlamına gelen inanç (22.25b-23.6a), aynı zamanda bir Th'ye de sahiptir (26.15b-16a; 30.29); ve bir Zihin parçacığına (35.3) sahip olan noetiklere ise "İnanç düşüncesinin üyeleri" (30.28b-29a) adı verilir. Alt kök ve kozmik öncesi kaos Kozmik öncesi kaos, Karanlığı (pkake) ve üyelerini (melos, 3.9), üç ilkel unsuru içerir: ateş, su ve rüzgar. Bunlar, üst üste gelen bölgeler gibi kademeli olarak düzenlenmiştir: En üstte sular vardır ve suların içinde rüzgar vardır; suların altında Zihni (nous) saran huzursuz bir ateş (bkz. 4.18b-21) vardır; ve altta Karanlık vardır (bkz. 2.17b-19a).79 Bu nedenle, Karanlık, krallığının ötesinde neler olduğunu görmek istediğinde (bkz. 2.7b-8a), yükselmek (2.31) ya da Zihnini yükseltmek zorunda kalacaktır (bkz. 3.7-9a). Karanlık, ilkel unsurlardan farklı özerk bir varlık olarak hareket eder.80 Maddeyle özdeşleştirilen karanlık, mutlak kötülüğü kişileştirir (2.18; 3.9b-11a, 13b-14a, 19b-20),81 ve cehalet (2.15b-16a, 32) ve gurur (2.34b-35) ile karakterize edilir. Üstün kök formları ise 78 Yukarıya bakınız, s. 20: giriş formülleri, "Majestelerin iradesine göre" vb. 79 Kozmik öncesi kaosun aşamalar halinde temsili, Edessa'lı Bardaisan'ın kozmolojisinde bulunur: bkz. Drijvers 1971: 96-126. Aynı şey Mani için de söylenebilir, özellikle Kephalaia 6 ve 27'de: bkz. Puech 1951. F. Cumont'a göre, La kozmogonie manichéenne d'après Théodore bar Khôni. Recherches sur le manichéisme, 1 (Brüksel: Lamertin, 1908), 11-13, burada Suriye çevrelerinde iyice yerleşmiş bir geleneğe sahibiz. 80 Bazı Maniheist metinlerdeki Karanlık gibi: bkz. Puech 1951: 148. Bardaisan'ın kozmolojisini yeniden üreten geleneklerde, Karanlığın beşinci ilkel unsur olarak sayılıp sayılmayacağı konusunda da farklılıklar vardır (Drijvers 1971: 98-115). 81 Mani, Karanlıklar Prensi konusunda aynı anlayışa sahiptir: bkz. Puech 1951: 150.

--- SAYFA 53 ---

giriş 41 homojen bir maddedir (1.34b-36a), alt düzey, Ruh'un evreni oluştururken hizmetine sunacağı çoklu ve bölünebilir formlardan (eidos) oluşur (3.26b-29; 4.17; bkz. 5.3-6a; 10.37b-11.6). Yazarın evreni açıklamak için başvurduğu kozmo-biyolojik benzetme82 bağlamında Karanlık eril ilke rolünü, su ise dişi ilke rolünü üstlenmektedir. Evrenin oluşma süreci başladığında su, ateş ve Akıl etkisiyle rahme dönüşecektir (4.15-26a). Rüzgârlar suyla ilişkilidir. Ayrıca doğası gereği dişi olan bu varlıklar, insanlığın oluşumu sırasında iblislerin tohumlarını alabilmeleri için rahimlerle donatılacaklardır (22.4-9a; 23.9-18a). Karanlık ile rüzgârın kabarttığı su arasında "Durgun ateşle kuşatılmış zihin" vardır (2.1-2). Bu kaos tanımı, risalemizdeki gerçekten orijinal unsurdur. Yazar, Stoacı doktrine uygun olarak, maddi varlıkların ilkesini "ateşli bir Zihin" olarak tasavvur eder.83 Ancak düalist bir bağlamda, bu ilksel yangın, "dünyanın yaratılmasına doğru metodik olarak ilerleyen tasarlayan bir ateş (pyr technikon)" değildir (Long ve Sedley 1987, 1: 274).84 Düzensiz bir hareketin konusu, doğal olarak sapkındır (planē, 4.27) ve kendisi kötü olan Zihnin (3.9b-11a, 19b-20) düzene koyamadığı kozmik öncesi kaosun kötü ruhunu oluşturur.85 Ateş, kendi içinde Baba-Karanlığın Gücünü (dinamisini), onun yaratıcı gücünü yoğunlaştırır. Ruh'un kendisini heybetiyle ortaya çıkardığında kendi hizmetine sunacağı ateşli formları oluşturur (3.26b-29, 18b-26a). Ancak rahimle çiftleşme anında zihni bir tohum gibi Doğa'nın derinliklerine aktığında, ikinci Zihni doğurduğunda ve tüm formların ortaya çıkmasını sağladığında (4.29b-5.6a) Karanlık, Gücünden yoksun kalacaktır (4.16-18a). Doğa bulutlara veya kürelere bölündüğünde, Güç, hylik ve üretken bir ateş olarak Doğanın ortasında yoğunlaşacaktır (5.22b-30a; 6.1-13a; 7.17b-22a), ateşin en ince kısımları ise daha yüksek küreler olan Chorion ve Hymen (5.25b-30a) n arasında dağılacaktır. 83: (Aetius, Placita). Bu kutsal ateş Doğayı üretmeye itecektir. 82 Stoacılıkta kozmo-biyolojik analoginin kullanımı hakkında bkz. Verbeke 1945: 11-173; Moreau 1939: 159-86. 83 Bkz. SVF 1: 157 (Aetius, Plac. 1,7,23); ayrıca 2: 423. 84 Bkz. SVF 2: 1027: "hoi Stōikoī noeron Th eon apophainontai, pyr technikon, hodōi badizon epi genesin kosmou . . ." (Aetius, Yerleşim 1,7:33). 85 Kaosun kötü ruhu hakkında bkz. Plutarch, Dean. procr. Tim., 1014B, 1016D-F, 1017A'da. Bu aynı zamanda Numenius ve Atticus'un da konumudur. Bakınız Des Places 1973.

--- SAYFA 54 ---

42 formların bölünmesi yoluyla maddi varlıkların tanıtılması (10.37b-11.6; 27.17b-21). Fakat kozmik öncesi kaosta Zihnin varlığı nasıl açıklanabilir?86 Metin, Karanlığın Zihni ele geçirmek amacıyla daha önce yaptığı hiçbir saldırı eyleminden bahsetmediğinden ve Zihnin oraya düştüğü için kaos içinde olduğundan bahsetmediğinden, yazarın tersine çevirdiği Orta Platoncu bir modeli kullandığı hipotezi ileri sürülebilir. Model Apamaea'lı Numenius'un veya Keldani Kahinlerin modeli olabilir. Aslında bu iki sistem, iki Aklın varlığını varsayar. Anlaşılabilirliğin kendisinden türediği bölünmez bir monad olan ilk Akıl ya da ilk tanrı, ikinci bir tanrının, tanrısal Aklın babasıdır.87 Bu ikinci Akıl, ya onları düşünmek için fikirler dünyasına, ya da ona fikir veya formlar katmak ve duyulur dünyayı organize etmek için maddeye yönelen ikili bir karakter sunar.88 Onu düzene getirmek için maddeyle birleşerek, ikinci Akıl dünyanın iyi Ruhunu oluşturur (Deuse 1993: 71-72). Bu nedenle üçüncü bir tanrıdan ya da Zihin'den söz edebiliriz; fakat aslında ikinci ve üçüncü tanrılar tek ve aynı Tanrı'nın yalnızca farklı yönleridir (Ziebritzki 1994: 81-83). Paraph Shem'in yazarı bu modeli benimser, ancak tersine çevirir: Üç zihnin ardışıklığı aşağıdan ve biyolojik üretken sürece göre ilerler. İlk Zihin, Keldani Kehanetlerindeki patrikos nous'a (fr. 7, 37, 49, 108, 109) veya fikirlerin veya formların bir kaynaktan fışkırdığı gibi kendisinden aktığı Numenius'un ilk Tanrısına (fr. 11, 12, 21) karşılık gelir (Chald. Or. fr. 37, 39, 40; Numenius, fr. 14). İkinci Zihin, Karanlık tarafından kozmik rahimle birleşip zihnini tohum olarak boşalttığından üretilir. Karanlığın Zihni, Güç ile yani huzursuz ateşle karışarak ikinci, tanrısal Zihni doğurur ve evrenin yaratılmasına hizmet edecek tüm formların rahimde ortaya çıkmasını teşvik eder (4.27b-5:6a; bkz. 4.16-26a). Bu nedenle evrenin oluşumu artık fikirlerin aşkın dünyasından kaynaklanan bir şey olarak değil, bir gelişme süreci olarak anlaşılmaktadır. 86 Seth'in Açıklamalarında, Zihin yalnızca rüzgar ve su tarafından üretilen ve zaten pneuma'nın ışığının bir kısmını kendi içinde tutan cennet ve yeryüzünün yaratılışından sonra ortaya çıkar (Hippolytus, Philosophumena 5,19,13-15). 87 Numenius, fr. 11 (Chald. Or. fr. 3-5). Keldani Kehanetleri üzerine temel çalışma hâlâ Lewy 1956'ya aittir. Diğer iki çalışmanın özellikle yararlı olduğu kanıtlanmıştır: Majercik 1989 ve Johnston 1990. 88 Numenius, fr. 15, 16; Chald. Veya., fr. 8.

--- SAYFA 55 ---

giriş 43 embriyolojik modele89 göre bir seçenektir ve tanrısal Zihin, dünya ruhunu oluşturmak için rahimde, düzenleyici ilkesi olarak ateşin üretken gücüyle (6.1-13a; 10.37b-11.6; 27.17b-21) ilişkilendirilir. Ancak, eğer Paraph. Şem, Numenius ve Kahinler ile babasal ve tanrısal olmak üzere iki Zihin doktrinini paylaşıyor, ancak onların Demiurgos'un ikili karakteri hakkındaki görüşlerini korumuyor: aşkın anlaşılır formların yokluğu, Demiurgos'un tefekkür işlevini işe yaramaz hale getiriyor. Daha ziyade metin, Doğa'nın formlarının tohumundan çıkan, ikinci Akıl'dan tamamen farklı ve evrene hükmetmeye çağrılan üçüncü bir Aklın varlığını doğrular (22.9b-25a).90 Öyleyse, çifte neslin sonunda, ilk başta maddeye dalmış olan Akıl, sonunda aşkınlığa ulaşır. Zihnin statüsünün Pneuma'nın yararına böylesine değersizleştirilmesi, Stoacılar ile Platoncular arasındaki polemik bağlamında kolayca anlaşılabilir. Paraph'ın yazarı. Şem'in gözünde Kahinlerinkiyle birlikte Numenius'un sistemi de vardı kuşkusuz. Ancak onun kaos tanımının bazı özellikleri, ikincinin sistemini daha doğrudan hedef aldığına işaret ediyor gibi görünüyor. Gerçekten de Kahinler, "her şeyin zirvesine Baba, yüce Tanrı ve onun Gücü ve Zihni tarafından oluşturulan üçlüyü yerleştirir; üstelik bu güçler Baba'nın kendisiyle özdeş olduğundan bu üçlü bir monaddır" (Hadot 1968,1: 96). Bu, metnimizin kaosun en derin kısmına yerleştirdiği üçlünün aynısıdır: Maddeyle özdeşleştirilen kötü prensip olan Baba-Karanlık, metin evrenin oluşumunu anlatırken Güç olarak adlandırılan, ateşle kaplı bir Zihne sahiptir (4.15-21, 23b-34a; bkz. 6.1-8a; 7.17b-22a; 27.2b-4, 17b-21). Dahası, Zihin ve Güç'ün her ikisi de açıkça maddenin acısıyla ilişkilendirilir: Zihin "kötülüğün acısının gözü" (3.10, 20) ve ateş, "Karanlığın acısının Gücü" (4.33-34a) olarak adlandırılır. Ayrıca Kahin 129, maddeyi karakterize etmek için acılık imgesini kullanacaktır.91 89 Platoncu İdealar, Ascalonlu Antiochus'ta olduğu gibi, bir dereceye kadar Stoacıların rasyonel tohumlarına (spermatikoi logoi) asimile edilmiştir. Bkz. Dillon 1977: 82-83, 95. 90 Krallara özgü Zihin hakkında bkz. Plutarch, De an. procr. Tim., 1016D, 1017A-B. 91 Chald. Veya., fr. 129: Sözüte kai to pikras hylēs peribēblēma broteion (çev. Majercik: "Acı maddenin ölümcül kaplamasını da kurtarın"). Dillon, pikros sıfatı hakkında şunları söylüyor (1992: 139): "Bu görüntü muhtemelen evrenin acı tortusu olan Madde'nin görüntüsüdür, ancak bu açıkça belirtilmemiştir ve bu sıfat aslında Yunan edebiyatının başka yerlerinde maddeye uygulanmadığından, onun kesin anlamını tahmin etmek bize kalmıştır." Ayrıca bkz. Tardieu 1980: 207; Roberge 2007: 498, n. 107.

--- SAYFA 56 ---

44 giriş Ayrıca, babanın ateşini karşılayan kozmik göğüs imgesinin (4.23b-27a), onu maddi varlıkların formlarındaki hylik tohum olarak “bölmek” (pōš = merizein) (10.37b-11.6), açıkça “parlak bir ışık gibi var olan Hekate'nin efsanevi figürü açısından dünya ruhunu tanımlayan bazı Kehanetlere gönderme yaptığını göreceğiz. yeniden.”⁹² Başlangıç olarak her iki sistemin de kozmik dramda aynı baş karakterleri sahnelediği sonucuna varılabilir. Paraph'ın yazarı olan teurjistin kehanet tarzında ortaya koyduğu şey. Şem, kıyamet anlatısı biçiminde anlatıyor, ancak yüce Tanrı ile kaostan çıkan varlıklar arasında aracı ilke rolünü oynayan bir aktörü ekliyor: Bu, doğmamış Ruh'tur. Ruh, ara ilke Paragraftaki ara ilkenin doğasını ve rolünü kavrayacak olursak. Shem, öncelikle Stoacılıktaki aktif prensiple ilgili olarak daha önce belirttiğimiz şeye açıklık getirmemiz gerekiyor. Bu sistemde etkin ilke ya da fail, Tanrı ya da Logos'tur, yani bir şeyin temel doğasını ifade eden ve gelişimini açıklayan akıl ya da formüldür.⁹³ Ancak bu ilkenin mantıksal bir düzlem dışında özerk bir varlığı yoktur ve fiziksel olarak yalnızca karışımı sıcak (thermon) ya da iltihaplı (pyroieides) bir nefes (pneuma) üreten etkin (drastika) unsurlar (stoicheia), ateş ve havanın desteğiyle algılanır.⁹⁴ Bu sıcak pneuma aynı zamanda destekleme görevi de görür. varlıkların çeşitliliğini yaratmak için pasif (pathētika) unsurlarda, toprakta ve suda depolanan logoi spermatikoi'ye ayrılan evrensel Akıl veya Logos spermatikos.⁹⁵ Gerçekten de, pneuma'nın temel bir özelliği olan kuvvetteki (dynamis) gerilimin (tonos) derecesine göre, Logos katı nesnelerde yatkınlık (exis), bitkilerde doğa (physis), hayvanlarda içgüdüsel (psychē) yaşam ve akıl olarak kendini gösterecektir. (nous) insanlarda.⁹⁶ Bu nedenle Stoacı fizik, aktif prensibi pasif prensibi olan maddeden ayırmaz; bu nedenle ilk Stoacılar aktif prensibi aşkın bir varlık olarak görmediler. Sadece 92 Chald'da var. Veya., fr. 96. Ayrıca bkz. 32, 35, 37; Johnston 1990: 62-70. 93 Bkz. SVF 2: 300. 94 Bkz. SVF 2: 439, 442. 95 Bkz. SVF 1: 198, 102; 2: 310, 405, 406, 418, 439, 442. 96 Bkz. SVF 2: 439-49, 458; Hahn 1977: 163-64.

--- SAYFA 57 ---

Giriş 45 Orta Stoacılık, özellikle Posidonius'la birlikte ve Platonculuğun etkisi altında, evrenin ucunda yer alan ve en incelikli ve en saf ateşten, augē'den oluşan aşkın bir aktif ilkeye gönderme yapar (Lafranque 1964: 317-20; Verbeke 1945: 131-38; Moreau 1939:182-84). Ancak insan zekasının sadece bir parçacığı (apospasma)⁹⁷ olduğu dünyanın yüce Tanrısı ve Zihni olan bu pneuma, ampirik unsurlar olan ateş ve hava sayesinde evrende hareket etmeye devam edecektir. Böylece onun içkinliği güvence altına alınırken, bir yandan da belirli bir aşkınlığı korur. Ateş kavramının maddesellikten arındırılması anlamında bir evrimin, Stoacı ve İncil'deki pneuma kavramlarını birleştirmenin yolunu açtığı görülebilir. Stoa felsefesinden ve İncil'den etkilenen yazarlar, az ya da çok başarılı bir şekilde pneuma'nın aşkınlığını korumaya çalışacak, aynı zamanda onun içkin aktif ilke rolünü uygulamasını sağlayacaklardır (Verbeke 1945: 410-29; Spaneut 1960: 324-45). Örneğin, Tatian ve Antakyalı Theophilus, pneuma'yı Tanrı ile dünya arasında bir aracı, Stoacı hylik pneuma'nınkine tamamen benzeyen bir rol haline getireceklerdi (Spaneut 1960: 334-38). Paraph'ın yazarı. Shem ayrıca Pneuma'yı Tanrı ile dünya arasında aracı olan özerk bir prensip olarak sunar. Onu diğer iki ilkeye göre konumlandıran terimlerle tanımlar: Onun ışığı alçakgönüllüdür, dolayısıyla daha yüksek gücün ışığından daha az asildir; öte yandan, Zihni saran ateş gibi hareketsizdir ve çalkantılı değildir (2.4-6a). Aşkın karakterini vurgulamak için yazar, onu kaosa indirgenmiş aktif unsurlar olan ateş ve havadan tamamen ayırır. Ancak Pneuma kendini Karanlığa (2.33b-3.29) gösterirken kaosa düştüğünde, aktif bir prensip olarak hareket edecek ve Zihnin Karanlıktan ayrılmasıyla sonuçlanan süreci başlatacaktır. Evrenin oluşumu sırasında, kendisini üç seviyeye yayarak içkin aktif ilke rolünü oynayacak olan Pneuma tarafından yayılan bir güç olan Şaşkınlık (thauma) olacaktır: 1) maddi veya hiliik evren: baba Zihin (4.27b-5.8a) tarafından yaratılan demiurjik Zihin, Ruh'un ışığının bir kısmını giydirecek ve bu dürtü sayesinde Doğayı (fizis) harekete geçirecektir. dünya ruhunu oluşturun (6.13b-22a); 2) hegemonikon: kral Zihne, Doğanın biçimlerinden ortaya çıkın, 97 Bkz. SVF 1: 495; 2: 633

--- SAYFA 58 ---

46 giriş Kurtarıcı, rüzgarlar ve iblisler üzerinde hüküm sürebilmesi için "ateşe benzer bir ışık, bir ışık ve ışıtmaya ile birlikte bir parça saf Söz" armağanını verecektir (22.21b-28a; 23.6b-8). Tufandan sonra bu ışık, İman (pistis) adını taşıyacak. Bir parça Akıl almış ve Doğanın işlerinden yüz çevirmiş olanlar, tamamlanma anında İmanla giydirileceklerdir (35.24b-31a; 43.21b-26a); 3) pnömatik insanlık: Kurtarıcı'nın Kızlık Zarı bulutuna müdahalesi sırasında Şaşkınlık ışığının bir kısmı kopacak ve Orta bulutun içine düşerek rahimde bazı hafif tohumlar (spora) üretecektir (12.31b-13.23a; 14.32-33a; 16.5-8a; 17.21b-24a). Bunlar, döllenme anında rüzgarlar ve şeytanlar tarafından seçilmişlerin arasına ekilecek ve bu onların pnömatiklerin ırkı haline gelmelerine neden olacaktır (32.15b-17a; 35.17b-22a; 24.8-9).98 b. Orijinal uyum Kökler arasında başlangıçta hüküm süren uyum durumu, her kökün diğerleriyle karışmadan kendi krallığında hüküm sürmesi nedeniyle ortaya çıkmıştır (2.7b-10a). Ancak metin ilkelerin eşitsizliğinde ısrar ediyor. Işık büyük bir güce sahiptir ve Karanlığın alçaklığını bilir, Karanlık ise kendisinden daha yüksek bir kökün varlığından tamamen habersizdir (2.10b-17a).99 Karanlık, kötülüğünü kontrol ettiği ve suyla kaplı kaldığı sürece uyum korunur (2.17b-19a). 2. Ruhun düşüşü (2.19b-3.29) Daha yüksek Işık, Ruhun düşüşüne izin verir ve tek amacı Zihnin Karanlıktan ayrılmasını sağlamaktır, çünkü Zihin Zihinle gurur duyar (2.33b-35a). Bu düşüş üç adımda anlatılır: 1) Karanlık birdenbire heyecanlanır,100 ve gürültüden korkan Ruh yükselir.98 İskenderiyeli Clement'te ruhun üç pneumata olarak ifade edilen üç katlı bir bölümünü buluruz. Bkz. Rizzerio 1989. 99 Burada Mani'nin düalizmini müjdeleyen bir düalizmle karşı karşıya kalıyoruz. Bkz. Stroumsa, Savoir ve selam. Patrimoine (Paris: Cerf, 1992), bölüm. XIII: "Le roi et le porc: de la structure du dualisme manichéen", 243-58. Yazar, Tanrı ile madde arasındaki dengesizliği ifade eden Maniheist metinleri bir araya getirmiştir. Aynı anlamda bkz. L. Koenen, "Mani'nin Dualizmi Ne Kadar Dualisttir?" L. Cirillo, ed., Codex Manichaicus Coloniensis: Atti del Secondo Simposio Internazionale, Cosenza 27-28 Maggio 1988 (Cosenza: Marra, 1990), 1-34. 100 Anlatıcı bu ani hareketi açıklamaz. Bardaisan'ın kozmolojisini aktaran metinlerde olduğu gibi "dışsal bir nedenden dolayı mı yoksa şans eseri mi"? Bkz. Drijvers 1966: 98-101.

--- SAYFA 59 ---

kendisini bulunduğu yerin zirvesine tanıtıyor; orada karanlık suyun büyüklüğünü algılıyor ve ondan tiksiniyor. Daha sonra, düşüncesini kullanarak aşağıya bakar ve kötü kökün sonsuz Işık'ı (2.19b-28) umursamadığını fark eder; daha sonra, daha yüksek güç, Karanlığı saran suyun bölünmesini kışkırtır; ve Cehaleti tarafından çevrelenen Karanlık, krallığının en yüksek sınırına tırmanır (2.28b-33a); 3) O anda, kendisinden üstün başka bir gücü keşfetmeye hayret eden Karanlığa Ruh'un ışığı görünür. Kısırcaılık içinde, Aklını yani gözünü zirveye doğru çeker ve onu kısmen Ruh'un üyelerine benzetmeye çalışır, nafile bir çabayla Ruh'un eşiti olmaya çalışır. Ancak Ruh, kendisini Karanlığa ifşa ederek, Zihnin avantajına olacak şekilde ışığının bir kısmını kaybetmiştir; ve Ruh ile kısmi benzerlik içinde kurulan Zihin aktif hale getirilir; kendini kaldırır ve Hades'i ateşli bir ışıkla, ateşli formlarla aydınlatır (2.33b-3.29). Düşüşü anlatan pasaj, düşüşün gerçek nedenini biçimsel düzeyde vurgulayan bir eklemeye (2.36b-3.1, 3.28b-29) sınırlandırılmıştır: Karanlığa daha yüksek bir kökün varlığını açığa çıkarmak. Paragrafta bunu düşünmüyoruz. Kaosun tanımında Işık düşüşü varsayılmaktadır (Berliner Arbeitskreis für koptisch-gnos-tische Schrift en 1973: 57). (2.23) Ruh karanlık suyu gördüğünde ve tiksindiğinde de bu ima edilmemektedir (Wisse 1970: 132); ne de (5.16) Zihin Ruh ile çatıştığında (Wisse 1970: 132), çünkü bu eylem Zihnin zaten Ruh'un ışığından kaynaklanan bir benzerliğe sahip olduğunu varsayar (5.18b-19a). Yine de, Ruh'un karanlık su karşısında duyduğu tiksintiyi anlatırken (2.22b-24a) ve Karanlığın daha yüksek bir kökün (2.27b-28a) varlığı hakkındaki bilgisizliğine dikkat çekerken anlatıcı, Ruh'un düşüşünün suçluluğunu mümkün olduğu kadar azaltmayı ve bunun sonsuz Işık'ın kendi amaçları için yaptığı bir hileyi içerdiğini belirtmeyi amaçlamaktadır. Ruh, kendini açığa çıkarırken Karanlığın cehaletini düzeltmeye çalışıyor. Ama tam olarak en yüksek prensibin aklında olan şey, ayrılma sürecini başlatmak için Işık'ın Zihin ile karışmasıdır.102 101 Ruh, bulunduğu yerin en üst kısmından kendi sonsuz ışığını (bkz. 8.26b-27) ve daha da aşağıda kötü kökü algılar. Daha yüksek bir varlığın maddeye baktıktan sonra düşüşünü bu şekilde sunma konusunda bkz. Numenius, fr. 11; Acta Archelai 67,4-12 (Beeson 1924); ve Irenaeus, AH, 1,30,5. 102 Maniheist mitte İlk İnsan ve onun beş Oğlu kendilerini Karanlığın Beş Evlatına zehirli yem olarak sunarlar. Bkz. Puech 1949: 76-77. Stroumsa, Savoir et salut, 253-55, Mani'nin Tanrısı'nın kullandığı stratejinin iyi bir tanımını verir.

--- SAYFA 60 ---

48 giriş 3. Ruh'un ışığının yeniden yükselişi ve Zihnin özgürleşmesi (3.30-24.29a) Efsanenin bu kısmı, tek amacı Zihnin özgürleşmesi ve Ruh'un ışığının yeniden yükselişi olan dünyanın organizasyonunu anlatır. Daha önce de belirttiğimiz gibi yazar, Stoacılık ve Orta Platonculuk'tan alınan verileri kullanıyor. Aynı zamanda kozmobiyojik benzetmeyi de kapsamlı bir şekilde kullanıyor ve Doğayı, kozmosun tüm unsurlarının ortaya çıkacağı devasa bir rahim olarak temsil ediyor.¹⁰³ Artık anlatının akışını takip etmek zorlaşıyor. Bölümler birbirine karışıyor, bazıları sadece Zihinle, diğerleri sadece Ruh'un ışığıyla, bazıları ise hem Zihin hem de Ruh'un ışığıyla ilgileniyor. Ancak Kurtarıcı'nın her müdahalesinde amacına ulaşmak için farklı araçlar kullandığı görülebilir. Bu gösterge, dizinin farklı bölümlerini belirlemek için temelimizin bir parçasını oluşturur. Kurtarıcı'nın Ruh kılığında ilk müdahalesi (3.30-6.30a) Zihnin Hades'ten çıkmasını sağlamak amacıyla (4.7b-10a), saf ışığın Oğlu Derdekeas, Ruh'un görünümü altında kendini gösterir (3.30-4.12a). Onun yukarıdan dünyaya gelişi anında evrenin oluşma sürecini başlatır. Karanlığı Gücünden ve biçimlerinden mahrum bırakarak (4.12b-18a) hareketsiz veya etkisiz (argos) kılmak için, zaten kısmen Ruh'a benzeyen Zihin, önce Karanlık ile Su arasından ateş çıkarır (4.18b-21). Bu, suyun önce buğuya, sonra da rahme dönüşmesini tetikler. Hata (planē) olan kaotik ateş rahme gider ve Karanlığı kandırır (4.22-27a). Rahmi görünce Karanlık saf olmaz: Onunla birleşir ve zihnini, Güç ile karışarak rahimde tüm biçimlerin ortaya çıkmasını sağlayan bir tohum olarak boşaltır; Doğa bunları evreni oluşturmak için kullanacaktır (4.27b-5.6a; bkz. 4.16-26a; 10.37b-11.6; 27.17b-21). Baba tohumu olan Zihin ise rahme kendi imgesini, doğası gereği ateşli ikinci bir Zihin yaratmıştır, ancak bu Ruh'un benzerliğini alır ve dolayısıyla onunla çatışır (5.6b-8a, 16b-19a). Artık Zihin "yükselmeli" ve rahme "bağlanmalıdır".¹⁰⁴ Yet 103 Stoacılıkta kozmo-biyolojik analojinin kullanımı hakkında bkz. Hahm 1977: 136-84. 104 7.11'e kadar anlatı, Efesli Soranus'un (Gyn., 1,43) tanımladığı şekliyle gebe kalmanın fizyolojik sürecini dikkate alır. Bu hekime göre (MÖ 2. yüzyılın başları) gebe kalma iki ana adımdan oluşur: 1) analepsis veya tohumun rahmin dibine doğru "yükselmesi"; ve 2) sylēpsis veya tohumun rahim tarafından "tutulması", ki bu da tam anlamıyla döllenme anlamına gelir. Embriyonun animasyonu bu ikinci adımı takip eder. Bkz. Soranus'un Jinekolojisi, çev. O. Temkin

--- SAYFA 61 ---

giriş 49 hiçbir hareket ilkesine sahip olmayan rahim (bkz. 6.20-21), Zihni orada tutmak için kendi dibine itme yeteneğine sahip değildir (5.8b-12a). İşte bu nedenle Kurtarıcı, Doğayı evrenin farklı alanlarını oluşturacak dört buluta bölmeyi kışkırtır. Yukarıdan aşağıya doğru Hymen, Chorion, Power ve Water olarak adlandırılırlar. Ateşli bulutlar olan ilk üçü, 105 daha sonra embriyonik Zihni zararlı sulardan (analēpsis) çeker, böylece o, tutunacağı (sylēpsis) (5.27b-6.13a) Doğanın ortasındaki Gücünün merkezine doğru dönebilir. 106 Bundan sonra ilgili bölüm (6.13b-30a), yukarıda bahsedilenlerle süreklilik içinde okunmalıdır. 5.16b-19a: Rahimde az önce meydana gelen Ruh ve Zihin arasındaki çarpışma. Embriyonik Aklın ağırlığı altında ezilen 107 suyun derinliklerinde yer alan Ruh'un ışığı (bkz. 9.15b-25a), "Haşkınlık" (thauma) adı verilen bir güç üretmiştir. 108 Bu güç, yükü çevirir ve Şaşkınlığın sıcaklığına yönelen yük, Ruh'un ışığıyla kendini giydirir. Bu aktif prensip nedeniyle Zihin, Doğayı harekete geçirir, sonra tekrar döner, yani Gücünün merkezi yönünde döner (6.22; bkz. 6.3b-4a, 11b-12a). Yükün ağırlığından kurtulan Şaşkınlık da kızlık zarı bulutuna bağlanmak için yükselir (6.23-25a). (Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1956), 42-43; ayrıca Gourevitch 1996: 2083-146. 105 Yazar, kozmosun üç bölgesini belirleyen Stoacı üç ateş - augē, aithēr (veya phlox) ve şarbon - ayrımını kullanıyor: gök, gök ve maddi. Bakınız SVF 2: 612, 668. Tardieu (1980: 194-231) bu üç ateş ile Keldani Kahinleri arasındaki bağlantıyı göstermiştir. "Bu bakımdan, üç dünyanın her biri sırasıyla dünya ötesi güneş, dünyevi güneş ve ayın hakim olduğu 'ateşli' bir daire olarak görülebilir ..." (Majercik 1989: 17) (Bakınız Ek, s. 159). 106 Tohumu rahmin dibine çeken (sōk = Gr. spaō) ısı etkisi hakkında bkz. Aristoteles, Gen. an., 2,4,739b, metin ve çev. A.L. Peck (Londra: W. Heinemann, 1942), repr. LCL, 366 (Cambridge, Mass.: Harvard University press, 1990), 189-91: "Bazen [tohum] bu yerde dinlenir, bazen de rahim uygun durumdaysa ve adet kanamalarının boşaltılması nedeniyle sıcaksa rahim onu içeri çeker (eisō spai) [...] Bu bölge, içinde mevcut olan ısıdan dolayıdır [...], spermi çekiyor. 107 Embriyonun ağırlığı konusunda bkz. Aristoteles, Gen. an., 1,11,719a (Peck 1942/1990: 35): "Ayrıca genç hayvanların diyafram yakınında oluşması imkansızdır; embriyoların ağır olması (baros echein) ve hareket etmesi kaçınılmazdır..." 108 CH 1,16, Paraph'takilere çok yakın bir tematik düzenlemeye ve terminolojiye sahiptir. Shem: "İnsanla evlilik içinde karışan Doğa, çok muhteşem bir harikayı ortaya çıkardı (ēnenke ti thauma thaumasiōtaton)"; metin ve çev. W. Scott, Hermetica, 1 (Oxford: Clarendon, 1924), 122-23'te. Asklepios 6'da şunu okuyoruz: "Magnum miraculum est homo."

--- SAYFA 62 ---

50 giriş Bu eylemlerin, bulutların Zihni Su bulutundan çekmesiyle aynı anda gerçekleştiğine dikkat edilmelidir. 6.1-13a'da söylenenler, anlatıcının bulutları bölme amacını belirtmek için kullandığı bir tür açıklayıcı parantez oluşturur: Zihin kendi Gücüne (6.2b-4a), Doğa'nın ateşli formlarla evreni yaratmak için kullanacağı araç olan hylik ateşe doğru dönebilsin (bkz. 10.37b-11.6).110 Aslında Akıl ve Şaşkınlık onların yükselişini etkiler. aynı zamanda biri Gücün içinde, diğeri Kızlık Zarının içinde sıkışıp kalacaktır. Bu bölümün amacı, dünya ruhunun oluşumunda Ruh'un eylemini aktif prensip olarak göstermektir. Yazar burada yine embriyolojiden alınan ve pneuma'nın döllenme sırasındaki eylemiyle ilgili kavramları devreye sokuyor. Aristoteles'e göre nesil için bir hareket prensibi gereklidir ve bu prensip erkekten gelir.111 Dişi pasif bir unsurdur ve kendisini harekete geçirecek bir prensibe ihtiyaç duyar. Şimdi bu prensip erkek sperminde bulunur:112 Spermin içerdiği pneuma ısısından oluşur: "Her durumda meni kendi içinde onu doğurgan hale getiren şeyi içerir - 'sıcak' madde olarak bilinen, ateş ya da benzeri bir madde değil, meni ya da köpük benzeri madde içinde yer alan pneuma ve pneuma içinde bulunan doğal madde ve bu madde yıldızlara ait olan elemente benzemektedir."113 Paraf. Karanlığın boşalttığı meni zihni, embriyoya iletebileceği hiçbir hareket ilkesini içermez. Bu nedenle embriyo, Şaşkınlığın sıcaklığına (hemme)114 yönelir ve onun ışığıyla giyinir (6.15b-19). Daha sonra fiilin şimdiki zamanına dikkat edin. 110 Zihin ile onun ateşli zarfı arasındaki bağlantı hakkında bkz. CH 10,18 (Scott 1924: 199-201): "Fakat maddi olmayan her şeyin en keskin olan zihnin bedeni, tüm maddi unsurların en keskin olan ateşe sahiptir. Zihin, şeylerin yaratıcısıdır ve şeyleri yaparken ateşi bir araç olarak kullanır." Ayrıca bkz. Chald. Veya., fr. 5 (çev. Majercik 1989: 51): "Çünkü İlk aşkın Ateş, kendi Gücünü işlerle değil, Akılla maddeye kuşatır. Çünkü Akıldan türeyen Akıl, ateşli kozmosun Zanaatkarıdır." 111 Gen. an., 1,21,729b; 1,22,730a; 2,1,732a. 112 Gen. an., 1,22,730b; 2,3,737a; 4,3,767b. 113 Gen. an., 2,3,736b; 3,2,762a (çev. Peck 1942/1990: 171). 114 Hemme terimini kullanarak yazar, pyr atechnon (temel ateş) ile pyr technikon (sanatsal ateş), yani her seviyedeki varlıkların bileşimine giren sıcak pneuma arasındaki Stoacı ayrımı koruduğunu belirtir. Bkz. Moreau 1939: 165 n. 4, 171 not. 7; Hahm 1977: 97-98.

--- SAYFA 63 ---

Giriş 51 aktif hale gelir ve Doğayı harekete geçirebilir (6.20-22a) ve dünya ruhunun prensibi olarak hareket edebilir.115 Kurtarıcı'nın ikinci müdahalesi, Ruh'tan gelen bir ışık dalgası ve rüzgar olarak (6.30b-7.30) Ruh sonsuz Işığa bakar ve Hades'te hapsedilen ışığına merhamet edilmesi için dua eder (6.30b-35a; bkz. 10.31-33a). Derdekeas, ölümsüz Ruh'un bir ışık dalgası ve esintisi olarak hemen ortaya çıkar. Diğer bulutları bölen ve ısınlayan Kızlık Zarı bulutunu üfler; bunlar da sırasıyla ayrılır ve Ruh'un ışığının yeniden yükselişinin yolunu açar. Embriyonik Zihin de bu nefesin etkisi altında şekillenir.116 Hamileliğin son aşaması, yani embriyonun canlanması bu nedenle daha yüksek bir pneuma, Kurtarıcı'nın tarafından gerçekleştirilir. Bu bölüm bulutlarla ilgili bir açıklamayla bitiyor (7.11b-30). Bu pasajın sağladığı bilgilerle evrenin tasvirine ilişkin metnin başka yerlerinde toplanabilecek şeyleri bir araya getirerek aşağıdaki tabloyu oluşturabiliriz: "Büyük Işığın" ve Derdekeas'ın yeri (32.30b-32a). Ruh'un yeri (2.22; 29.24b-26), aynı zamanda Ruh bulutu (47.23-25a) olarak da adlandırılır. Pnömatik, Ruh'un yerine geçecektir (35.22b-24; 43.12b-14a). Doğanın dört bulutu (rahim) (5.22-27), bunlardan üçü ateşli bulutlardır (5.27b-30a): 1. Kızlık zarı: "kavranamayan bir bulut, büyük bir ateş" (7.12-13): "kızlık zarının yeri" (35.28b-29a; 11.27; 35.30). Ruhun Şaşkınlığı Kızlık Zarı bulutuna tutunur (6.24b-25a). Tamamlanmada İmanın dinleneceği yer (35.26b-31a); noetikler bu görkemli yerde dinlenecekler (22.33b-23.6a; 35.24b-31a; 43.14b-27a). 2. Chorion: "Sessizliğin bulutuydu; görkemli bir ateşi" (7.15b-16a; 13.10). Aynı zamanda basitçe Sessizlik olarak da adlandırılır (13.7; 14.26b-27a; 16.37; 17.6). 3. Güç: "O da Doğanın bir bulutuydu" (7.18b-19); aynı zamanda Orta (13.4-5, 16-17; 14.27-28; 16.7,13,25; 17.20-21; 18.9-11a; 20.29), Orta Bulut (33.16-17; 47.30) olarak da adlandırılır. Demiurjik Aklın yeri (6.11b-13a; 7.17b-19a; 18.6b-7a). 115 Atticus'ta hareket ilkesi olarak Zihin Üzerine bkz. Deuse 1993: 57-58. Maddi varlıklardaki ateşle karışan bu parlak, aktif prensibe "bozulmuş ışık" adı verilecektir (27.12b-13; 31.29b-30a; 33.34b-34.3). 116 Kipti fiili muhtemelen typousthai anlamına gelir. Tıbbi bağlamda fiil, embriyonun oluşumunu ifade eder. Bkz. B. Layton, "Arhontların Varlığı veya Hükümdarların Gerçekliği," HTR 69 (1976): 70-71.

--- SAYFA 64 ---

52 giriş 4. Su: "Ama karanlık su korkunç bir buluttu" (7.22b-23; 9.17). Karanlık: Doğanın kökü (7.24b-27a). "...parlak Ruh'tan ve İnanç'tan hiçbir şeyi olmayanlar... Karanlıkta yok olacaklar..." (35.31b-34a). Ruhun ışığını Karanlığın derinliklerinden kurtarmak amacıyla evrensel giysisine bürünmüş Kurtarıcı'nın üçüncü müdahalesi (7.31-12.15a) Majestelerinin Oğlu Derdekeas (8.24), konumuna yeniden yükselir ve Pneuma'nın gücünün (8.2) onun yerine (8.3; bkz. 2.22; 47.23) artması için daha yüksek ışığa yalvarır ve yeniden onun ışığıyla dolsun. Bu duada ve sonraki sayfalarda Gnostik kurtuluşu ifade eden karakteristik terimler yeniden ortaya çıkıyor: Kaosta farklılaştığında gücünün bir kısmını kaybeden Pneuma, sonsuz ışığın gücü olmadan (8.11b-13a; 9.3b-9a) ışığıyla yeniden doldurulmalı (8.3,10b-11a; 9.5,11) ve onun gerçekleşmesini beklemelidir. (8.20b-21a). Saf olmayan şeylerle karıştırılmış olan (8.14b-15a; 8.29b-31a), Karanlık ve ateş (9.9b-15a) tarafından ağırlaştırılan şey ortaya çıkmalı (9.12), yeniden saf (8.5,29b-31a) ve tüm üyelerinde homojen (şöş = monoeidēs, 8.10; 9.21b-23)117 hale getirilmelidir; Düşen şey (8.28) onun gücüyle kaldırılmalı (9.9,31b-33a; 11.32), düzeltilmeli (katorthoun, 11.25b-26a), yeniden ihtişamını bulmalı (9.10) ve onun gücüyle dinlenmeli (10.29b-33a). Majesteleri, Kurtarıcı'nın duasını olumlu bir şekilde kabul eder (8.15b-23a); ve evrensel hafif giysisine bürünmüş olan Kurtarıcı (bkz. 12.15b-19a),118 Ruh kılığında gelerek Dünya'da hapsedilen ışığı serbest bırakır. 117 Işığın homojenliği teması Mani'nin öğretisinin karakteristik özelliğidir. Bkz. U. Bianchi, "Köln Mani Kodeksinin Maniheizmin Dini-Tarihsel Çalışmasına Katkısı." Profesör Mary Boyce Onuruna Yazılar. Acta Iranica, 24, İkinci Seri: Hommages et opera minöra, 10 (Leiden: E.J. Brill, 1985), 15-24; aynı zamanda, "Maniheizmde Zerdüş't Unsurları: Kötü Madde Sorunu." P. Bryder, ed., Maniheizt Çalışmalar: Birinci Uluslararası Maniheizm Konferansı Bildirileri, 5-9 Ağustos 1987. Afrika ve Asya Dinlerinde Lund Çalışmaları, 1 (Lund: Plus Ultra, 1988), 13-18; aynı şekilde, "Omogeneità della Luce ve dualismo radikale nel manicheismo." M. Görg, ed., Religion im Erbe Ägyptens: Beiträge zur spätantiken Religionsgeschichte zu Ehren von Alexander Böhlig (Wiesbaden: O. Harrassowitz, 1988), 54-64; aynı şekilde, "Sur la theologie et l'anthropologie de Mani." P. Bilde ve diğerleri, eds., Apocryphon Severini, Søren Giversen'e sunulmuştur (Aarhus: Aarhus University Press, 1993), 19-28; ve aynı ciltte N.A. Pedersen, "Marcionizm ve Maniheizm Arasındaki İlişki Üzerine Bazı Yorumlar", 166-77. 118 Işığın yeniden Ruh'un bulunduğu yere, yani üç ateşli bulutun ötesine yükselmesi gerektiğinden, Kurtarıcı evrensel giysisini giyer. Kızlık zarında trimorfik bir giysi giyecek. Kurtarıcı, kendisini açığa vurduğu düzeye uygun bir giysi olan sesini (12.7b-10a; bkz. 10.12b-14a) kullanarak çağırın bir Logos'tur. Onun aracılığıyla

--- SAYFA 65 ---

giriş 53 Karanlığın Derinlikleri (8.23b-9.3a). Daha sonra Ruh'un ışığı, gücüyle Karanlığın ağırlığından kaldırılır ve Ruh, sonsuz Işığa saygı duruşunda bulunur (9.3b-33a). Bu bölümü takip eden pasaj, incelemenin antropolojisini kesin bir şekilde açıklığa kavuşturuyor, çünkü bu, pnömatik insanlığın ilkesi olan İlk İnsan'ın oluşumuyla ilgilidir. Derdekeas, Şem'e Ruh'un ışığının özgürleşmesi üzerine Kızlık Zarı bulutundaki Şaşkınlığın bir Th olması gerektiğini tasarladığını açıklar; ve o, Şem, Th'nin, o Büyük Güç'ün kendisidir (9.33b-36; 10.19b-20).¹¹⁹ Bu nedenle Kurtarıcı, Şem'in ırkından bahsederken onun "parlak buluttan" geldiğini (26.19) ve pnömatik insanın "Şaşıma gücünün ışığından ortaya çıkan bir düşünceye" (24.8-9) sahip olduğunu söyleyecektir. Kızlık zarına inen ve orada trimorfik bir giysi giyen Kurtarıcı'nın dördüncü müdahalesi. Şaşkınlık Işığının Bir Kısımının Ortaya Düşmesi (12.15b-13.23a) Derdekeas evrensel giysisini çıkarır ve Ruh'un bulunduğu yerden Hymen bulutuna iner ve burada trimorfik bir giysiyi, yani üçlü formdaki Ruh Sözü'nü giyer. Ancak Kurtarıcı'nın bu gelişi, bulutta aşırı miktarda ışık üretir, bu da tedirgin olur ve Şaşkınlığın gücünü devirir. Işığın bir kısmı kırılarak Orta bulutunun içine düşer (12.31b-13.4a; bkz. 14.32-33a; 16.5-8a; 17.21b-24a).¹²⁰ Ancak Hazretlerin iradesiyle Sükunetteki ışık, Şaşkınlığın ayrılmış kısmıyla karışarak onunla birlikte Ortaya gelir. Sessizlikteki ışık, başka bir ırkın (spora, 13.15) varlığının, rahme nüfuz ettiğinde Şaşkınlıktan ayrılan ışığın ürettiği hafif tohumların (13.19b-23a; 16.9b-10'da çoğul olarak tekrarlanan spora) varlığının ona ifşa edilmesi korkusuyla rahmi bastırır. Sessizliğin ışığı bu tohumları Karanlıktan uzak, Doğanın ortasında ve konumlarında (tezinde), yani evrensel giysiye karşılık gelmeyen o geçici yerde tutar, sesi Karanlığın derinliklerine (9.2b-3a), Su bulutuna kadar duyulur (bkz. 9.24). ¹¹⁹ Bu sahne 1 En'de okuduklarımızla karşılaştırılabilir. 71:13-14, gören kişinin İnsanoğlu olduğunu öğrendiğinde. ¹²⁰ Bu pasaj, Irenaeus'un AH 1,30,2-3'te aktardığı bölümü hatırlatmaktadır: Baba ve Oğul Kadın ile birleştiğinde, Kadın'dan parlak bir çiğ içeren bir Güç olan Ruh ortaya çıktı (1,30,3), çünkü "Işıkların büyüklüğüne dayanamadığında veya ışıkların büyüklüğünü kabul edemediğinde [...], o [...] daha sonra taşı" (1,30,2, Unger, 96). Ayrıca bkz. Tri. Trak. 77.18-19.

--- SAYFA 66 ---

54 manevi doğalarına giriş. Bu yüzden nerede olduklarını bilmeden sıkıntı içindeler, çünkü Ruh'un evrensel bilgisine (13.4b-23a), maddi evrenin üç küresinin ötesinde dinlenme yerlerini, doğmamış Ruh'u kazanmalarına izin verecek bilgiye henüz sahip değiller.¹²¹ Bu bölümdür ve 13.23b'den 18.1a'ya kadar uzanan tüm bölüm, Şem'in soyundan gelenlere kökenleri ve evrendeki rolleri hakkında bir açıklama sağlama amacını taşır. tarih: Şaşkınlık gücünden kaynaklanan, tufandan sonra kökü İman, Aklın ışığı olanlara karşı "sabırlı olmak" zorunda kalacaklar (bkz. 43.14b-26a). Anlatıcı ayrıca, kurtulanların hayatlarının sonunda yapmak zorunda kalacakları yeniden yükseliş için bir model eklemeyi de göz önünde bulundurur: atılacak adımlar ve onların yardımına gelecek manevi varlıklar. Kurtarıcı'nın kızlık zarına beşinci müdahalesi. Ruhun ışığı kendisini Sudan ve ateşli bulutlardan kurtarmaya başlar. Kızlık zarındaki ışık mükemmelleştirilmiştir (13.23b-15.16a) Derdekeas, Ruh'un huzursuz gücünün serbestçe hareket etmesine izin vermesi ve rahmi hareketsiz hale getirmesi için sonsuz Işık'a yalvarır (13.28); daha sonra Ruh'un ışığıyla giyinmiş olarak Kızlık Zarı bulutuna gelir, böylece Söz'ün doluluğu üyelere güç getirsin, Ruh'un ışığı bulutlara dağılır (13.23b-14.3a). Kurtarıcı'nın Kızlık Zarında ortaya çıkışı, kozmosun tüm alanlarında rahatsızlığa neden olur (bkz. 14.16b-18a, 35b-36a) ve Ruh'un ışığı, ateş bulutlarından Su bulutuna kadar kendini kurtarmaya başlar (14.3b-16a). Kızlık zarı bulutunda Ruhun ışığı evrensel Şey ve Söz ile doludur; geri kalanına doğru döner ve kökünde şekil alır (14.16b-25a). Sükunetten çıkan ışık Ortayı terk ederek kendi yerine döner (14.25b-31). Şaşkınlıktan ayrılan kısım ise ateşe kapılmış ve unutkanlığa bürünmüştü. Kurtarıcı'nın Kızlık Zarındaki varlığı nedeniyle sıkıntılıdır ve bulutun ağırlığını ortadan kaldırır (14.32-15.2a). Ancak artık Sessizlik'in ışığıyla sınırlanmayan Orta Bulut'un Ateşi (bkz. 14.25b-31; 13.11b-13a), ¹²¹de sulara karışır. Bu bölüm, Kurtarıcı'ya eşlik eden Melekler'in (Irenaeus, AH 1,4,5) gözünde Achamoth'un pnömatik doğumunu hatırlatır. Ama Paragrafta. Shem, Pneuma'nın erkek bir varlık olduğu düşünülür. Bu nedenle Şaşkınlıktan kopan ışık kısmı rahme nüfuz ederek diğer ırkı doğuracaktır.

--- SAYFA 67 ---

giriş 55 onları zararlı hale getirmek için kullanılır. Ve geri püskürtülmüş olan Doğa (bkz. 13.13b-15a), hemen sulardan dışarı tırmanır ve ateşli Gücü, birçok yüzü olan Canavarı, yaratılışın arkonunu tasarlar (bkz. 27.1-21; 30.8-11a; 44.6b-9a, 32); ikincisi, Doğa'nın Zihin'den aldığı aktif prensip olan Ruh'un ışığı sayesinde güçlenir (15.2b-13a; bkz. 6.18b-22a). Kurtarıcı'nın altıncı müdahalesi. Kurtarıcı'nın iradesi ve Ruh'un bakışıyla rahim, içindeki ışık tohumlarının açığa çıkmasını alır, ancak kökü hareketsiz hale getirilir (15.16b-16.23a) Hiçbir uyarı olmadan ve kurtarıcı bir müdahaleyi bildiren formül olmadan tanıtılan bu bölümü anlamak için öncelikle metnin, Şaşkınlıktan kopan, Ortaya düşen ışığı ayırt ettiğini belirtmek gerekir. (15.20b-21a) ve "Doğanın derinliklerinde" bulunan ışık (15.27b-28a; bkz. 15.11b-12a). Bu, Zihnin üzerini örter (bkz. 6.18b-22a) ve kendisini Su bulutunda bulur (bkz. 14.8b-13a; 15.25b-27a). Müdahale rahmi hareketsiz hale getirmeyi amaçlıyor çünkü ışığın gücüne sahip olduğuna inanıyordu (15.18b-23a). Kurtarma eylemi, rahmin ve ateşin (16.18b-23a) gücünü nötralize etmek için Ruh'un bulutların arasından¹²³ Doğanın derinliklerine (15.24b-28a) bakışıyla¹²² gerçekleştirilir. Bu bakış bir aydınlanmadır (15.16b-17), Orta'yı (15.19b-23a)¹²⁴ geçip Doğa'nın derinliklerinde hapsolmuş ışıkla yeniden birleşen bir ışık ışınıdır. Kurtarıcı'nın iradesi ve bu bakış sayesinde ışık rahimle birlikte yeniden yükselir. Ortadaki ışık daha sonra "görmediklerini gören" rahmi, yani hafif tohumları aydınlatır (16.9b-10; bkz. 13.13b-15a). Işığın gücünü dizginleyebileceğini düşünerek sevinir ama kendisine gelen ışık hüzmeleri onu hareketsiz hale getirir (argos). Aynı zamanda, Şaşkınlıktan fıskıran bir tohuma sahip olan pnömantiklerin, Doğa'nın gücünün ötesinde olacağı kesindir. ¹²² Anıta bu bakış Ruh'u temsil eder ve Strophæia adını alır (33.1b-3). ¹²³ Bkz. 2.21b-24, burada jice fiili aşağıya bakmak için kendini bulunduğu yerin zirvesine çıkaran Ruh'un eylemini anlatır. ¹²⁴ Karşılaştıran Irenæus, AH, 1,4,5: İsa, Kurtarıcı Paraklit'i Achamoth'a gönderir ve o, "onun görünüşünden cesaret alıp ona doğru koşar" (Unger, 32).

--- SAYFA 68 ---

56 giriş Sessizlik bulutundaki ışığı ve ardından Orta buluttaki ışığı mükemmelleştirmek amacıyla Kurtarıcı'nın yedinci müdahalesi (16.23b-18.1a) Ortaya yönlendirilen ışık, gözlerini daha yüksek ışığa doğru kaldırır ve ona acıması ve onu düzeltmesi için yalvarır. Bu duaya karşılık Derdekeas, Hymen içindeki trimorfik giysisini çıkarır ve Sessizlik bulutunun içine girer. Orada, iki parçası benzersiz bir biçimde (16.23b-17.16a) hemen ortaya çıkan ışığı giyer. Aynı şekilde Sükûnet bulutunda elbisesini çıkarır, Ortaya girer ve orada Şaşkınlıktan ayrılan nurla giyinir. Bu ışık, ölümsüz gerçeklikler hakkındaki bilgiyi alır (bkz. 13.19b-22a) ve ışığın zararlı Doğadan da uzaklaştırılması için dua eder (17.16b-18.1a). Zihni rahimden ayırmak ve böylece Ruh'un tüm ışığını özgürleştirmek amacıyla Kurtarıcı'nın ateşli giysisiyle sekizinci müdahalesi (18.1b-19.26a) Kurtarıcı hafif giysisini bir kenara bırakır ve Ruh'un tüm ışığını özgürleştirmek amacıyla ateşli ve biçimsiz¹²⁵ ve Zihinden kaynaklanan bir giysi giyer (18.1b-16a). Doğaya nüfuz eder ve onun Ruh'tan gelen bir ışık olan gözüne yerleşir (16.4; bkz. 15.16b-19a) ve Ruh onun için bir giysi ve dinlenme yeri olarak hazırlamıştır. Cennetin ve yerin yaratılışı göz önüne alındığında (bkz. 20.2-10a), bu ışık bir süreliğine Doğa'nın sesini verir (18.16b-26).¹²⁶ Kurtarıcı, ateşli giysisi aracılığıyla Doğa ile fuhuş yapar. Giysinin okşamasının yarattığı orgazmın bir sonucu olarak rahim, Zihni¹²⁷ kurutur ve onu bir balık biçimine bürünerek kendisinden uzaklaştırır.¹²⁸ Sıkıntı içinde olan rahim üzüntüye kapılır ve 125'te Kurtarıcı'nın ateşli bulutların arasında giydiği giysilerin aksine: Kızlık Zarı'ndaki trimorfik giysi (12.25b-31a; 17.2-4; 33.4-9a), Sessizlik'teki iki şekilli giysi (17.8-10b; 33.9b-11), Ortadaki tek biçimli giysi (17.20b-24a; 33.12-17a). Kurtarıcı'nın Söz olarak giyerek mükemmelleştirdiği bu üç giysi, kurtarılanlara yükselişleri sırasında yardımcı olmak için kendi kozmik kürelerinde kalır (43.9b-14a). Zamanın sonunda, doğmamış Ruh'ta dinlenecekler (39.17b-23a). ¹²⁶ Kurtarıcı'nın giysileri seslerdir. Yukarıya bakın, n. 118. ¹²⁷ Cinsel ilişki ihtiyacı nedeniyle rahmin boşalması ve histerik boğulma (hysterikē pnix) olarak adlandırılan durum hakkında bkz. Fredriksen 1979. Bir kadın hamileyken cinsel ilişkilerden kaçınma hakkında bkz. Soranus, Gyn., 1,16. ¹²⁸ Karşılaştıran Irenæus, AH 1,30,5: "Bu Jaldabaoth'u çok üzdü ve onu umutsuzlukla doldurdu, bu yüzden aşağıda yatan maddi madde çamuruna baktı ve arzusunu ona sabitledi ve sonuçta bir oğul doğdu. Bu oğul Zihnin kendisidir, yılan şeklinde bükülmüştür" (Unger, 97). Açıklamada

--- SAYFA 69 ---

giriş 57 gözyaşları aynı zamanda Ruh'un gücünü, Zihnin kendisini giydirdiği ışığı da ortadan kaldırır (6.18b-22a). Kurtarıcı, Ruh'un ışığını giydirebilir ve balığı görünce dinlenir (18.27-19.13a). Kurtarıcı'nın fuhuşunun meyvesi olarak, rahimden çok sayıda hayvan formu çıkar ve Hades'te ortaya çıkar (19.13b-26a).129 Canavarı giydiren Kurtarıcı'nın dokuzuncu müdahalesi (19.26b-21.1) Ruh'un tüm gücünün esaretten kurtulmasını sağlamak için Kurtarıcı, Canavarı giydirebilir (bkz. 15.12-16) ve Doğadan bir cenneti ve bir dünyayı var etmesini ister; Doğa sanki kendi oğluymuş gibi razı olur (19.26b-20.1). Formlarından kurtularak suyun üzerine çıkar, döner ve suya üfleyerek gökyüzünü yaratır. Daha sonra göğün köpüğünden yer var olur (20.2-10a). Daha sonra toprak, hayvan sayısına göre yiyecek, çiy ve her tohumu üretir (20.10b-20a). Gökyüzü ve yer yaratıldığında, Derdekeas'ın130 ateşli giysisi Doğa'nın bulutunun ortasına yükselir ve Doğa kuruyana kadar tüm yaratılışın üzerinde parlar. Elbise olarak sahip olduğu Karanlık sulara atılır ve Orta Karanlıktan arındırılır (20.20b-29a). Rahim, artık eşi olmadığı için üzülür ve şaşırır (20.29b-21.1). Kurtarıcı'nın yardımsever yüzüyle yaptığı onuncu müdahale. Kral Aklın Doğuşu (21.2-23.8) Ruh'un ışığının Hymen, Sessizlik ve Orta'nın üç bulutunda mükemmel hale getirilmesi gibi, Hades'teki güç olan Zihin de mükemmel hale getirilmelidir (21.7b-12a). Bunu göz önünde bulundurarak, Kurtarıcı Doğadan "yeryüzünde bir tohum ve bir güç" yaratmasını ister (21.18-20a; bkz. Şem, rahim, Zihni balık şeklinde dışarı atar. Yazarın bu hayvan formunu Dea Suriye, Atargatis'e referansla seçmiş olması mümkündür. Bkz. Cicero, De natura deorum, 3,39; Lucian, De Dea Suriye, 14; Ephrem, Hymns Against Heresies, 55,1. Ephrem'in bu ilahiyi yorumlaması için bkz. Drijvers 1966: 143-52; Cramer 1979: 42-46. Bu hayvan formları, kendilerini Heimarmênê'yi yaratacak şekilde konumlandıran gezegenler ve takımyıldızlardır. II,11.26-35. Bunlar erkek ve dişi formlara ayrılmıştır. Bkz. Bouché-Leclercq 1899: 102-03, 154-55. 130 Kurtarıcı'nın bu ateşli giysisi, aileou adı altında anma töreninde anılacak ve "Işığın Yıldızı" ve "yenilmez giysi" olarak adlandırılacaktır (33.17-19).

--- SAYFA 70 ---

58 giriş 22.12b-13a, 21b-22a; 27.35b-28.1a).131 Doğanın formları132 hemen "ateşten, Karanlıktan ve Ruhtan gelen güçle" (21.20b-28a) çiftleşir ve rüzgarlar ve iblisler üretir (21.20b-28a).133 Ancak formlardan biri kendi başına kalmış ve diğerleriyle birleşmemiştir. Mastürbasyon yapar ve "ateşten, Karanlıktan ve Ruhtan gelen güce sahip bir rüzgar" (21.28b-36a) ortaya çıkarır.134 Rüzgarlar ve iblisler daha sonra cinsel organlarla donatılır: rüzgarlar bir rahmi alır ve iblisler "kirli bir penis" alır (22.4-9a). O andan itibaren, bu yarı tanrısal erkek ve dişi güçler, başlangıçta Karanlık ve rahim tarafından gerçekleştirilen cinsel faaliyete benzer bir cinsel etkinlikte bulunabilirler, böylece Doğa'nın formları arasındaki çiftleşme sırasında aldıkları ateş ve ışığın gücünü serbest bırakırlar (21.36b-22.3; bkz. 21.26b-28a).135 Ancak daha sonra rüzgarları ve iblisleri üretmek için birleşen Doğa formları birbirlerinden uzaklaşır ve onları dışarı atarlar. Akıl olan güç (22.21b-22).136 Bu çiftleşme kesintisi ile 21.2-12a'da açıklanan program gerçekleştirildi. Gücün bir kısmı rüzgarlara ve iblislere geçmiştir (21.26b-28a), geri kalanı dışarı atılmış ve Doğa'da Zihin olarak ortaya çıkmıştır (22.21b-22a). Daha sonra Kurtarıcı, Doğayı ıssız kılmak için ateşli elbisesiyle kendisini Güç bulutunun içine kaldırır.137 Sonra Zihne rüzgarlar ve iblisler üzerinde hüküm sürme hakkını verir ve ona "ateşe benzer bir şey,138 bir ışık ve işitme ile birlikte bir miktar kurnaz Söz" verir (22.17-28a).139 131 "Tohum" ve "güç" terimleri arasındaki bağlantı için bkz. Gen. an., 1,19,726a; NH VI,65.20-23a (Asclepius). 132 Doğanın kendisini kurtardığı ve kendi içlerinde "ateş ve ışık gücüne" sahip olan hayvan formları (21.2-7a; bkz. 19.13b-18a; 20.5b-6a). 133 Zihni tanımlayan üç özellik şunlardır: onun ikili kökeni — Karanlık ve Ruh (bkz. 23.6b-8a; 2.1-2; 5.16b-19a)— ve onun ateşli doğası (bkz. 2.2-3; 3.22b-24a; 5.13b-16a). 134 Tanıklıkta bu rüzgara Moluchtas adı altında başvurulacak; "O olmadan yeryüzünde hiçbir şey ortaya çıkmaz" (34.9-11a). 135 Anlatıcı antropogonik anlatıyı kuruyor (bkz. 23.9-30). 136 Orig'deki yedi arkonun tohumunu kullanarak insanlığın yaratılışını karşılaştırın. Dünya, NH II,5,114.24b-30a. 137 Kurtarıcı'nın ateşli giysisi ve Doğa onu kendinden kovduktan sonra Kurtarıcı'nın giydiği Ruh'un ışığı (bkz. 18.27b-19.13a). Bir kelime olan bu giysi, Zihnin dünyayı yönetme gücüyle ilişkilendirilecektir: bkz. 41.25b-28a; 42.7-11a. 138 Aklın ateşli giysisi, yukarıya bakınız, n. 110. Zihin Kızlık Zarında (35.24b-31a) dinleneceğine göre, onun giysisi augê'nin ince ateşi olmalıdır. 139 Gücünü Söz'ün doluluğundan (plêrōma) alan Ruh'un aksine (bkz. 14.1b-2a), kral Zihin Söz'ün yalnızca bir kısmını (meros) alır. Işık

--- SAYFA 71 ---

giriş 59 Kurtarıcı'dan aldığı Ruh'un ışığının (bkz. 23.8) bu kısmı sayesinde Zihin, kendi gücünde mükemmelleşir (bkz. 21.9b-12a). Bu nedenle tamamlandığında Kızlık Zarının olduğu yerde dinlenecektir (bkz. 35.24b-31a), çünkü Doğanın ve Karanlığın safsızlığından (22.28b-23.6a) duyduğu tiksinti nedeniyle sadık (pistos) bulunacaktır. G. Antropogonik Efsane 1. Tufan öncesi insanlık (23.9-24.29a) Tufan öncesinde insanlığın kökenini anlatan anlatı üç bölüme ayrılmıştır: 1) ilk olarak, rüzgarlar ve iblisler birleşerek her türlü kirliliğin ortaya çıkmasına neden olur (23.9-30); 2) daha sonra, yalnızca rüzgârın cinsel faaliyetinden kısır kadın ve erkekler ortaya çıkar (23.31-24.2a); 3) son olarak Ruh imgesi nedeniyle pnömatismanlık ortaya çıkar (24.2b-15a). İlk bölümde çok kaba bir şekilde anlatılan rüzgarların ve iblislerin çiftleşmesi, her türlü kirliliğin oluşması ve doğmasıyla sona erer (23.30). Bu, bedenli ve maddi ruhlu varlıkların meydana getirilmesiyle ilgilidir. Gerçekten de, risalede ruh (psychē) ve beden (sōma) aynı küçümseyici ifadelerle anılmaktadır: ruh bir "kirliliğin eseridir" (24.25b-26a) ve bir "Karanlık yüküdür" (24.21); aynı şekilde beden de "saf olmayan bir iş" (32.24b-25a) ve bir "yüktür" (47.8-13a; ayrıca bkz. 35.16b-17a; 41.5b-7a; 32.21b-25a). 23.22-26a'daki çiftleşme tanımı açıkça Porphyry tarafından aktarılan bir görüşü hatırlatmaktadır: Dahası, birinin yüzüne karşı, erkek cinsiyetinin çiftleşmedeki şevkinin ve buna karşılık gelen rahmin şevkinin, daha sonra üretilen nefes yoluyla çevredeki havadan bir ruhu kapıldığını iddia ettiğini bile duydum; bu noktada bu iki ateş, sperm sağlayan doğal gücü hareket ettirip değiştirmiş ve bu sayede bir ruhu çekme özelliğini kazanmıştır; ve bu ruh, sanki bir tüpten geçiyormuşçasına erkek cinsiyeti yoluyla spermle birlikte ortaya çıktıktan sonra, rahmin ateşi tarafından toplanıyor. . .140 Zihni mükemmel ve sadık kılan (pistos), kurtuluş tarihinde inanç (pistis) olarak adlandırılacaktır. Her ne kadar metin açıkça bunu söylemese de, bu muhtemelen Kurtarıcı'nın, rahim yaratıcı Zihni dışarı attığında yaktığı ışıktır. 140 Porphyry (Pseudo-Galen), Gauros'a, embriyonun ruhu alma şekli üzerine, 2,3. A.-J'ye dayalı çeviri. Festugière, La révélation d'Hermès Trismégiste, 3: Les doktrines de l'âme (Paris: "Belles Lettres", 1986), 268; ayrıca bakınız

--- SAYFA 72 ---

60 giriş Ancak Paragraf için şunu belirtmek gerekir. Şem'in yazarına göre iblislerin spermleri tarafından aktarılan şey ruh değildir, çünkü bir sonraki bölümde rüzgârın cinsel faaliyeti yoluyla kısır erkekler ve kadınlar kendi başına üretilenlerdir (23.31-33a). İblislerin ilettikleri şeyden burada sadece "güç" (dynamis) (23.7,22) olarak söz edilmektedir. Dolayısıyla bunun noetik unsurla ilgili olduğu söylenebilir, çünkü tufan sonrası insanoğlunu anlatan anlatıda "güç" terimi, "Aklın gücü" ifadesine paralel olarak kullanılmıştır (27.31; 27.35b-28.1a; bkz. 22.2, 12b-13a, 21). Ancak şimdilik yazar bireyleri kategorize etmeye ilgisiz görünüyor; Anlatımın tüm ilgisi, bu cinsel birlikteliğin ürününün saf olmadığının nihai olarak doğrulanması üzerinde yoğunlaşmıştır (23.30). İkinci bölüm (23.31-24.2a), kısır kadın ve erkeklerin doğumunun "sadece rüzgârın" (23.32) gerçekleştirdiği bir cinsel aktivitenin sonucu olduğunu anlatır, yani bu masturbasyondan kaynaklanır. Bu muhtemelen Doğanın formlarından birinin (21.28b-36a) masturbasyonundan kaynaklanan rüzgardır ve tanıklığın ismen bahsettiği: "Ve Moluchtas bir rüzgardır, çünkü onsuz yeryüzünde hiçbir şey ortaya çıkmaz" (34.9-11a). Bu cinsel eylemin meyvesi kısır olarak adlandırılan bir bireyler kategorisidir (23.33b-35), çünkü kendi içlerinde herhangi bir noetik öğeye sahip değildirler.¹⁴¹ Rüzgârların kendi kendilerine ilettiği şey hylic pneuma'dır (23.9-11a);¹⁴² ve yalnızca bu prensibe sahip olan bireyler bir bedene ve maddi bir ruha sahiptirler. Bu, yalnızca daha fazla medyum üretebilen (24.1-2a) ve Karanlıkta yok olmaya mahkum olan (35.31b-36.1) medyumların ırkıdır.¹⁴³ 186-87, 225. Bu metin M. Tardieu tarafından yorumlanmıştır, "Comme à travers un tuyau: Quelques remarques sur le mythe valentinien de la chair céleste du Christ." Barc 1981'de: 151-77. ¹⁴¹ Hippolytus, Philosophumena, 5,8, Naassene'lilerin, mantıkla yönlendirilmeyi reddeden kişiye kısır sıfatını uyguladıklarını bildirir: "Çünkü o, etli olduğunda ve bedeninin arzusunu yerine getirdiğinde verimsizdir. Bunun, 'İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır' demesi olduğunu söyler. Çünkü bu meyveler, yalnızca akıllı, yaşayan insandır" der. . (çev. Legge 1921, 1: 137). ¹⁴² Yukarıya bakınız, s. 45. ¹⁴³ Tatian ayrıca hylic pneuma'yı ruhla özdeşleştirir: Oratio ad Graecos, 4. Bkz. Spaneut 1957: 138-40; Rizzerio 1989: 404, n. 39; P.-H. Poirier, "Pour une histoire de la conférence pneumatologique de Gn 2,7: Quelques jalons jusqu'à Irénée de Lyon," REA 40 (1994): 1-22 (7-11'de). Excerpta ex The eodoto 50,1'e göre, Valentinianus öğretisinde Demiurge "dünyevi ve maddi, irrasyonel, hayvanlarinkiyle aynı öze sahip bir ruh (psychē) yarattı. Bu, 'imgeye göre' adamdır" (çev.

--- SAYFA 73 ---

giriş 61 Son bölüm (24.2b-29a) Şem ırkının ortaya çıkışını anlatır: 24 2 Sizin iyiliğiniz için, 3 Ruh'un sureti 4 yeryüzünde ve suda görüldü. 5 Çünkü siz ışık gibisiniz: 6 Gerçekten de rüzgarlardan ve cinlerden payınız var 7 ve Şaşkınlık gücünün ışığından 9 bir düşünce çıkıyor. Bu açıklama, Sam'in ırkının rüzgarlar ve iblislerin ortak eylemi yoluyla neler elde ettiğinden bahsederken açıkça atıfta bulunduğu ilkinin devamı olarak okunmalıdır. Rüzgârlardan gelen, kurtulmaları gereken, varlıklarının kirliliği olan beden ve maddi ruhtur (24.18b-27a; bkz. 23.30). Noetik unsur, iblislerin kendilerinden geliyormuş gibi onlara ilettikleri şeydir. Daha sonra Kurtarıcı bu unsuru tanımlamak için "Aklın parçacığı" (35.3) ifadesini kullanacaktır. Ancak Şem'in ırkını karakterize eden şey, üyelerinin "Şaşkınlık gücünün ışığından ortaya çıkan bir düşüncenin" varlığıdır. İkinci ifade, kozmogonik anlatımın açık bir çağrısıdır: Kurtarıcı'nın müdahalesi sırasında (12.15b-13.23a), Şaşkınlıktan (14.32-33a; 16.7b-8a; 17.23b-24) ayrılan ışığın bir kısmı (meris, 14.32) Orta bulutun (12.31b-13.10a) içine düştü ve rahimde hafif tohumlar (spora) ürettiriler (13.10b-23a). Bu tohumlar Doğanın biçimlerine (21.2-4a), sonra iblislere (21.22b-28a) ve aynı zamanda da noetik güçle (21.36b-22.3) geçti. Doğum anında müdahale eden rüzgarlar ve şeytanlar tarafından "Aklın parçacıkları" ekilir (32.9b-18; 35.17b-22a). Böylece, birbirini takip eden nesil eylemleri aracılığıyla Doğa, "doğmamış olanın tamamı"¹⁴⁴ köküne, doğmamış Ruh'a (24.27b-29a) dönene ve kirlilik doluluğa ulaşana kadar (32.17b-18) hafif tohumlarından arındırılır. Bu nedenle metinde, ışık gücünü kontrol altında tutabileceğine inanan (16.8b-23a) rahmin ağlamasından ve üzüntüsünden de bahsedilmektedir (24.10-15a). Bireyleşme sürecini bu şekilde tasavvur etme tarzının Valentinianus öğretisinde aydınlatıcı paralellikler vardır. Exc'e göre. Theod., Casey, 73-74). Exc'e göre. Eod. 54 (Casey, 77), Kabil bu mantıksız doğaya aittir. 144 Doğmamış'ın tamamı, İlk İnsan'ı, Büyük Gücü (9.33b-36; 10.19b-20) yeniden oluşturmak için, Şaşkınlık gücü dahilindeki tüm hafif tohumların bir araya getirilmesidir. Bu, Valentinianus sistemindeki kilisenin eşdeğeri.

--- SAYFA 74 ---

62 giriş Demiurge, Paraph'ta eşdeğeri olan psişik unsur olan (51,1) "melekler aracılığıyla kendisiyle özdeş bir şeyi" (50,2, çev. Roberts ve Donaldson 1868) üfledi ve ekti. Şem noetik unsurdur. Exc. Eod. ayrıca (53,2-3) şunu bildirmektedir: "Adem'in bilgisi olmadan, Bilgelik tarafından ruhuna ekilen ruhsal tohum... Bu nedenle, Bilgelik tarafından 'oluş' için ortaya konan tohumlara, erkek melekler tarafından var olabildikleri yere kadar hizmet edilir." Paraf sisteminde. Şem, erkek Melekler şeytanlardır ve Bilgeliliğin yerini Şaşkınlık alır. Buraya Irenaeus tarafından sağlanan bir kesinliği ekleyebiliriz: Anne tarafından gebe bırakılan tohum, "onun aracılığı sayesinde, sahip olduğu [deyim yerindeyse] tohumla dolu ruhta mükemmelliğe ve forma ulaşabilmesi için onun bilgisi olmadan Demiurge'ye bırakılmıştır" (AH 2,19,1-2).¹⁴⁵ Ayrıca Irenaeus, Demiurge'nin "[ilahî] tohumun tamamını ilk ve son kez" aldığını gözlemler. (AH 2,19,3, çev. Roberts ve Donaldson 1868). Yani "bu doğum, önceden hesaplanan tohum ortaya çıkana kadar olmalıdır" (Exc. Th eod., 67,3, Casey 1934: 83). Son olarak, yazarın tufan öncesindeki insanlıkla ilgili bu açıklamasında üç ayrı sınıftaki bireyleri tanımlamayı amaçlayıp tanımlamadığı sorulabilir. Bu durumda, ilk bölüm, bir beden ve maddi bir ruhtan oluşan, Zihnin bir parçacığını almış, ancak Şaşkınlık gücünden ortaya çıkan bir düşünceyi almayan bir bireyler sınıfını tasvir ediyor olacaktır. Öncelikle, ilk anlatımın, bedenler ve maddi ruhlar anlamına gelen "her türlü pisliği doğuran" (23.30) rüzgarlardan bahsedilmesiyle bittiğini belirtelim. Noetik unsurdan hiç bahsedilmiyor: Yazarın asıl ilgi alanı pnömatik yarıdır. Bu ilk bölümün amacı, onların da nasıl saf olmayan bir bedene ve ruha sahip olduklarını onlara anlatmaktır. Ancak onların asıl varlığını oluşturan şey, noetik unsurla birlikte iblislerin tohumu tarafından kendilerine aktarılan ve kendisini toprakta ve suda rahimde gösteren pnömatik unsurdur (24.2b-4a; bkz. 23.29b-30a). Üçüncü bir grup birey ise 145 Ayrıca bkz. AH I,7,5 (Unger, 40): "Onlar, Achamoth'un o zamandan bu yana adil ruhlara 'tohum' olarak ekildiği ve burada aşağıda disipline edilip beslenen ruhani insanların ..." olduğunu dogmatize ediyorlar.

--- SAYFA 75 ---

giriş 63 ancak tufan sonrası insanlığın şekillendiği anda ortaya çıkar.¹⁴⁶ 2. Tufan sonrası insanlık (27.34b-28.8a) İkinci antropogonik anlatım (27.34b-28.4a), tufandan sonra yeni bir kozmik düzenin kuruluşunu anlatan bir pasajın (27.1-28.8a) parçasıdır. Doğa rahmini ters çevirir ve Karanlıkla çiftleşmesinden bu yana içinde bulunan ateşli gücü dışarı atar (27.2b-6, 17b-21). Bu ateşli güç aldatici iblis, "rahmi her biçime doğru harekete geçiren" Pantokrator'dur (27.19b-21). O, Adil Olan'ın (27.6b-9a), tufan meydana geldiğinde geri çekilen Adalet Güneşi'nin (26.31-33a; bkz. 20.20b-29a; 22.17-21a) yerine yaratılış üzerindeki maddi güneşi oluşturur ve parlar.¹⁴⁷ Daha sonra Doğa, kaderi kontrol etmek amacıyla şeytanlara ve rüzgarlara "her birine bir yıldız" (27.22-27) verir. Gelecek insan nesillerinin yıldızların gidişatına göre Dünyanın yeniden popülasyonu, önce hayvanların ve sonra insanların nesliyle güvence altına alınmıştır: 27 34 Ve insanlar, Karanlığın ve ateşin, 28 1 Zihnin ve Işığın gücünün 2 olduğu yerde 2 ortaya çıktı. 3 Ruh'tan olmak, Işık düşüncesi, gözüm, 4 her insanda mevcut değildir. Bu metin üç prensibi listeliyor: 1) Karanlık ve onun ateşi, 2) Zihnin gücü ve 3) iki insan sınıfının başlangıcındaki Işık, pnömatik ve noetik. Her iki ırk da Karanlık ve ateşten bahsedilerek değinilen bir bedene ve maddi bir ruha sahiptir (bkz. 10.37b-11.6; 24.20b-21; 34.21b-24a; 42.30-31a; 43.6b-9a). Ayrıca pnömatik, "Aklın ve Işığın gücünden" gelen bir şeyi almıştır; bu "Aklın bir parçasıdır" (bkz. 35.3) ve "Işığın düşüncesi"dir (28.3), daha önce de belirtildiği gibi (bkz. 24.8b-9) ve Kurtarıcı'nın eskatolojik söylemlerinin detaylandıracağı gibi (bkz. 35.2b-5a; 43.2-4a) "Şaşırmanın gücünden" kaynaklanır. ¹⁴⁶ Bu, bu noktadaki daha önceki yorumumuzu düzeltmektedir. Bkz. Roberge 1995: 282-87. ¹⁴⁷ Yukarıya bakınız, s. 58 ve n. 137. Keldani Kehanetleri sistemi aynı zamanda anlaşılır bir güneş ile maddi bir güneş arasında da ayrım yapar. Bkz. Majercik 1989: 17; Tardieu 1980: 213-14.

--- SAYFA 76 ---

64 giriş Bir parça Zihin ile donatılmış ancak Işık düşüncesiyle donatılmamış bir insan sınıfının varlığı, kısıtlayıcı bir cümleyle doğrulanır: "Işığın düşüncesi, benim gözüm, her insanda mevcut değildir" (28.2b-4a). Bu kısıtlamanın gerekçesi, Tekvin 6:3,5'in tufandan önce var olan nesillerin kötülüğüne ilişkin bir yorumu gibi görünüyor: "Çünkü tufan rüzgarlar aracılığıyla meydana gelmeden ve cinler insanlara <kötülük> gelmeden önce" (28.4b-8a).¹⁴⁸ O halde risale, kökleri Zihnin gücü olan seçilmişlerin daha alt bir sınıfından, Kurtarıcı'nın kendisine bir ışık ve bir ışık armağan ettiği kral Akıldan söz eder. Word'ün bir parçası. Bu oluşum sayesinde Akıl sadık (pistos) kılınmıştır (22.21b-23.8).¹⁴⁹ Metin benzer şekilde "Aklın ışığı" (43.25-26a) veya İman (pistis) (35.27b-31a) hakkında konuşacaktır. Dünyanın yönetiminde Zihin-İnanç iyi bir yaratıcı rolünü oynar.¹⁵⁰ Aslında Doğa "İnanca teslim edilmiştir" (41.31b-32a); ve Adil Olan'ın (41.25b-28a; 42.11b-16a) eşlik ettiği İnanç, ruhların bütünleşmesini sağlayan kürelerin dönüşünü harekete geçirmiştir (41.34-42.4a; 42.13b-16a).¹⁵¹ O halde Zihin-İnanç, alt tanrısal güçler, rüzgarlar ve şeytanlar üzerinde kontrol sahibidir (bkz. 22.24b-25a), bireylerin oluşma sürecine müdahale eder. Bunları aracı olarak kullanarak Zihin parçacıklarını dağıtır, tıpkı Şaşkınlığın belirli seçilmiş kişilere Ruh'un düşüncesini vermesi gibi (bkz. 32.9b-18; 35.17b-22a; 24.6-9). Seçilmişlerin iki kategorisinin varlığı aynı zamanda Kurtarıcı'nın Şem'i "İmana sabırla uymaya" (26.11-14a; bkz. 41.17b-19; 48.30b-32a) davet eden öğüdünü de hesaba katar; bu da onun, onları Doğa'nın işlerinden vazgeçmeye ve gerçek İnanca uygun yaşamaya ikna edebilmek için geçici olarak noetikler arasında yaşamaya razı olması gerektiği anlamına gelir.¹⁵² Pasaj, bu konuda hiçbir ayrıntı vermez. medyumların ırkı ama görüleceği gibi eskatolojik metinler onların varlığını olduğu gibi kabul ediyor. Dolayısıyla antropogonik anlatılar üç insan kategorisine ayrılır: 1) medyum olarak adlandırılanlar, bir bedenden (sōma) oluşanlar ¹⁴⁸ Kıpti metnini düzeltiyoruz. ¹⁴⁹ Yukarıya bakınız, s. 57-9. ¹⁵⁰ İyi ve kötü tanrı arasındaki ayrım için bkz. B. Barc, "Samaël-Saklas-Yaldabaoth: Recherche sur la genèse d'un mythe gnostique." Barc 1981'de: 123-49. ¹⁵¹ Bkz. CH 1,11a (Scott 1924: 119): "Ve Yaratıcı Zihin, Söz ile birlikte çalıştı ve Yöneticilerin yörüngelerini kuşattı ve onları hızlı bir hareketle döndürerek, yarattığı bedenlerin çevresine yerleştirdi ..." ¹⁵² Yukarıya bakınız, s. 16.

--- SAYFA 77 ---

giriş 65 ve ilkesi veya kökü Karanlık olan maddi bir ruh (psychē); 2) noetikler, bir beden ve ruha ek olarak Zihn'in (nous) bir parçacığına (şelme) sahip olan ve kökleri olarak Zihin-İnancına sahip olanlar; 3) önceki iki kategorinin bileşenlerini içeren ve Ruhun Şaşkınlığından gelen bir düşünce (meeue) ile donatılmış pnömatik. Bunların kökü doğmamış Ruh'tur. İNSANIN BİLEŞENLERİ SINIFLARI KÖKLER 1) Başlangıçta Ruh'un Şaşkınlığı Derdekeas tarafından kurtarılan 3. Pnömatik Ruh'tan (pneuma) bir düşünce 2) 2. Noetik'in bir parçacığı İnanç (pistis), yani Akıl (nous) Zihne dönüşümünde verilen Işık 3) Bir ruh (psychē) 1. Medyumlar Karanlık 4) Bir beden (sōma) H. Soterioloji ve Eskatoloji 1. Kurtarıcı'nın dünyevi misyonu a. Vaftiz (30.4b-38.28a)153 Kurtarıcı'nın dünyevi kariyerine ilişkin Paraph. Şem'in elinde yalnızca vaftizi ve çarmıha gerilmesi kalır. Bu iki olay, tufanın başlattığı kurtuluş tarihinin sonunu işaret eder.154 O andan itibaren Doğa, cennetin çerçevesinde (30.8-12a) ortaya çıkan kötü arkon, birçok yüzü olan aldatıcı iblis (prosōpon)155 aracılığıyla inancını onlara empoze ederek (40.2) boyunduruğu altında tutmaya çalışacaktır (40.2). Dürüst Olan 153 Paragrafta vaftiz üzerine. Shem özellikle bkz. Wisse 1970; Schenke 1975; Sevrin 1975; Koschorke 1978: 146-47, 254; Yamauchi 1978: 537-63; Koenen 1981; Sevrin 1982; Lupieri 1984; Dubois 1986; Sevrin 1986 (özellikle 171-72); Tuckett 1984: 17-20; Yamauchi 1997: 82-84. 154 Yukarıya bakınız, s. 14-18. 155 Ap. John'a (NH II,11.35-12.3 = NH III,18.9-10; BG 42.10-11) göre, tanrının "birçok yüzü" (prosōpon) vardır ve bunlardan herhangi birinin arkasında kendini gösterebilir (NH III,18.11 = BG 42.12).

--- SAYFA 78 ---

66 giriş (27.2b-21).156 Doğanın inancını, çeşitli yönleriyle Yahudi dinini oluşturmak için insan biçimindeki iblisleri (28.13b-15) (29.17) gönderir: antlaşma ve sünnet (29.15b-19a; 29.33b-30.4a),157 Kanun (28.17),158 ve peygamberlerin öğretisi. (28.18). Başka bir deyişle, İbrahim, Musa ve peygamberler Eski Ahit tanrısının tezahürlerinden başka bir şey değildir, kötü yaratıcı ve Doğa adına imanının gücünü korumak için yaratılıştaki kendini açığa vuran Adil Olan'ın sahtesidir (30.8-21a).159 Ancak Doğa'nın imanı su vaftizi şeklinde "son benzerliğinde" (30.4b-6a) ortaya çıktığında. (30.21b-27a), Kurtarıcı Doğanın çabalarına son vermeye gelecektir. "Çünkü o zaman iblis de160 kusurlu bir vaftizle vaftiz etmek ve suyun esaretiyle dünyayı rahatsız etmek için nehirde görünecek" (30.21b-27a). İki pasaj, Kurtarıcı'nın vaftiz ayinine girdiğindeki eylemini anlatır: 30 Çünkü o sırada 22 iblis de nehirde görünecek 23 kusurlu bir vaftizle 26 vaftiz etmek 26 ve suyun esaretiyle 27 dünyayı rahatsız etmek için. Ancak gücümün büyük eserlerini ortaya çıkarabilmem için 28 İman düşüncesinin 29 üyeleri arasında yer almam gerekiyor 31. (Düşünceyi) 32 iblisten - Soldas'tan - 33 ve Ruh'tan gelen (34 bir şey) ışığı yayacağım; onu 35 yenilmez giysimle 36 ve ayrıca açığa çıkaracağım kişiyle 31 1 sizin iyiliğiniz için 2 ve ırkınızın iyiliği için 3 kötülükten korunacak 4 Karanlıktan çıkaracağım. 156 Yukarıya bakınız, s. 63. 157 Kendini Sodom'dan ayıran insan formundaki iblis (29.15b-17), antlaşma ve sünnet halkının babası olan İbrahim'dir (bkz. Yaratılış 12:1-3; 15; ve 17). 158 Kanunun iletilmesinde meleklerin rolü hakkında bkz. Elçilerin İşleri 7:38,53; Gal 3:19; ve İbraniler 2:2. 159 28.24b-25'i karşılaştırın; 29.7b-10; 30.12b-18 160 Bu sayfa 30'un içeriği aynı zamanda 23. satırdaki ke'nin çevirisini de zorunlu kılmaktadır. Aslında 30.21b-23'te bahsedilen tezahür, 30.4b-7'de yapılan duyuruya gönderme yapmaktadır. Bu, iblisin birçok yüzü olan tezahürleri serisinin sonuncusudur. Onun tezahürlerinin yeri yaratılıştır. İbrahim'le birlikte kendisini yaratılışın dört bölgesinde gösterecek (bkz. Yaratılış 13:14-15); Vaftizci Yahya ile birlikte nehirde kendini gösterecek. İbrahim ve Vaftizci Yahya, kötü başrahibin Doğa'nın inancını göstermek için kullandığı ilk ve son yüzleri temsil ediyor. Orbe (1976: 507) bunu aynı anlamda tercüme etmiştir: "... aparacerá tambien el demonio sobre el río." Ayrıca bkz. Lupieri 1984: 188.

--- SAYFA 79 ---

giriş 67 32 Sonra iblis aracılığıyla 6 suya ineceğim. 7 Ve su girdapları 8 ve ateş alevleri 9 üzerime çıkacak. Sonra ben 10, 11 İnancın ışığını 12 ve söndürülemez ateşi 13 koyarak sudan çıkacağım, böylece benim yardımım sayesinde 14 Ruh'un gücü, 15 yaratılışa ekilen (güç) 16 rüzgarlar ve cinler 17 ve yıldızlar tarafından karşıya çıkabilir. Ve onlar aracılığıyla her kirlilik doldurulacak. İkinci pasaj nehre inışı bir descensus ad inferos olarak tanımlar (32.5b-9a; bkz. 36.16-22). Anlatıcı böylece olaya kozmik bir boyut kazandırır ve Kurtarıcı'nın Ruh'un ışığını oradan kurtarmak için Su bulutuna ilk inişini hatırlatır (bkz. 18.1b-19.26a). Kurtarma eylemi hem "İnanç düşüncesinin üyelerini" (30.27b-29a) hem de iblislerin aracılığıyla ekilen ruhsal tohumları (32.12b-17a) göz önünde bulundurur. İnanç ışığının (32.11b-12a) ve Ruh ışığının (30.33b-34a) göksel giysisine geçmesine izin vermek için, Kurtarıcı, arkon'u kandırmak için giydiği dünyevi bir giysiden (30.31b-35a), şeytani ateş bedeninden (bkz. 39.31b-32a; 44.8b-9a) yararlanır.161 Üstelik yazar, Doğayı kandıracak olan şeytanın adının Soldas olduğunu açıkça belirtmeye dikkat ediyor, böylece onu, kendisini Vaftizci Yahya kılığında sunan kötü baş adamdan ayırıyor.162 b. Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesi (38.28b-40.31a) Paragraf. Şem, Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesini öğretisel bir bakış açısıyla yorumluyor. Pasaj üç bölüme ayrılmıştır: 1) ilk olarak, Kurtarıcı dünyevi ikametinin sonunda göksel kürelere yeniden yükselişini duyurur (38.28b-39.24a); 2) yeryüzündeki o anda Doğa, Kurtarıcı'yı ele geçirdiğini düşünerek, dünyevi İsa Soldas'ı çarmıha gerecektir (39.24b-40.3); 3) Kurtarıcı, Rebouel'in kafasının kesilmesi alegorisini kullanarak onun yeniden yükselişinin kurtarıcı etkisini açıklar (40.4-31a). 161 Kurtarıcı'nın giydiği "İman düşüncesinin üyeleri", Valentinianus Gnostisizminin öğrettiği gibi, Yasayı iyi niyetle uygulayan ve Kurtarıcı'yı bekleyen Eski Antlaşma'nın dürüst kişileriyle özdeşleştirilebilir. Bkz. Exc. Theod., 18, 26,2 ve 37-38. Ama Paragraf için. İniş ve inferos, çarmıha gerilmeden sonra değil, vaftiz sırasında gerçekleşir. 162 Soldas'ı İsa ile özdeşleştirenler Schenke 1975: 126-27, Fischer 1975: 258 ve Lupieri 1984: 188'dir. Sevrin 1975: 90, Dubois 1986: 155 ve Rudolph 1975: 210, Soldas'ı Vaftizci Yahya ile özdeşleştirenler arasındadır.

--- SAYFA 80 ---

68 giriş 1) Kurtarıcı'nın yeniden yükselişi (38.28b-39.24a) Derdekeas, vaftizinin öyküsünü bitirdikten sonra hemen dünyevi misafirliğinin son eylemini anlatır. 38 29. . . Çünkü yeryüzünde bana tahsis edilen 30 günü 31 tamamladığımda, 32 günü kendimden atacağım 33 [.]. [.]. [. . .]. [a]nd 39 1 eşsiz giysim 2 üzerimde parlayacak, 3 yanı sıra tüm bulutlara giydiğim 5 (ve) 6 Ruhun Şaşkınlığından olan diğer tüm giysilerim de. 7 Çünkü hava elbisemi bölecek. 8 Ve parlayacak ve tüm bulutları 9'a, Işığın köküne kadar 10'a bölecek. Zihin 11, elbisemdeki huzurdur. Kurtarıcı'nın dünyevi yaşamının, bulutlar veya küreler arasından yeniden yükseliş olarak tanımlanan bu son bölümü163, onun vaftizi sırasında Ürdün sularından yeniden yükselişinin uzantısı ve sonu olarak yalnızca anlam ifade eder. Bu ve bundan sonraki bölümlerin birlikte tek bir drama oluşturduğunu da belirtmek gerekir. Gerçek kıyamet tarzına uygun olarak yazar, olayı dünyevi tamamlayıcısı olarak anlatmadan önce ilk olarak gerçek, göksel boyutuyla bildirir.164 Böylece, vaftizde başlayan kurtarma eylemi, havalı tohumlar ve noetik parçacıklarla giyinmiş Kurtarıcı'nın geçici istirahat yerine yeniden yükseldiği zaman elde edilir.165 Ancak bu son adımı gerçekleştirmek için, Kurtarıcı'nın kendisini yerden kaldırması gerekir. kendisi "ateş benzeri"166, yani bedeni. Metinde burada bir boşluk var, ancak yakın bağlam (39.1b-2) ve yazının genel olarak eskatolojik pasajları onun yeniden inşasını öneriyor. Bu metinlerde beden "ateş ve karanlık beden" olarak adlandırılır (32.21b-24a; 43.6b-9a; bkz. 1.15; 26.4b-5a; 42.30-31a; 45.34). Bu nedenle, köküne kadar yükselmek isteyen pnömatik kişi, sahip olduğu ateşi bir giysi parçası gibi bir kenara bırakmalı, bedenini terk etmelidir (43.6b-11a; 43.23b-24). Hatta Kurtarıcı bile yaşamının sonunda, muhtemelen 163 Yukarıya bakın, n. 105 ve s. 51. 164 Örneğin bkz. G.B. Caird, Kutsal Aziz Yahya'nın Vahiye Üzerine Bir Şerh. HNTC, 18 (New York: Harper & Row, 1966), 153. Aklınıza çarmıha gerilmeyle ilgili Johannin yorumu geliyor (bkz. Yuhanna 3:14; 8:28; 12:32-34). 165 Daha sonra risalenin eskatolojik öğretisini detaylandıracağız. Burada Valentinianus doktrini ile başka bir bağlantıya dikkat çekebiliriz: "Bu nedenle İsa bu işaretle tohumu omuzlarında taşır ve onları Pleroma'ya götürür. Çünkü İsa'ya tohumun omuzları denir ve Mesih baştır" (Exc. Theod. 42,2, Casey 1934: 69). 166 Biz şunu öneriyoruz: s. 38, satır 33 "[ateşe] [benim benzerliğim]" olarak okunmalıdır. Bu ifade 22.26 ve 44.8b-9a'da ("ateşe benzer" bir şeytan) geçmektedir.

--- SAYFA 81 ---

çarmıha gerildiği an, bedenini doğaya bırakacak ve nurdan elbiseleri sayesinde küreler arasından kaldırılacaktır. 2) Soldas'ın çarmıha gerilişi (39.24b-40.3) Kurtarıcı'nın görevinin sonunda yeniden yükselişini anlatan pasaj nispeten açıksa, dünyevi İsa Soldas'ın çarmıha gerilmesinin anlatımı olduğunu anladığımız aşağıdaki pasaj çok daha belirsizdir: 39 24 Bu yüzden ortaya çıktım. . . 26 öyle ki, 27 Doğanın kötülüğü 28 tamamlanabilsin. Çünkü (Doğa) o sırada 29'unun 30'unun beni ele geçirmesini diledi. (Aslında) karanlık 32 alev olan Soldas'ı (pëssein) 31 takacak, 33 hatanın 40 1 yüksekliğinde (tahtaya çivilenmiş) duracak ki beni yakalasın. Pasajın yorumu Yunanca Pëssein fiiline verilen anlama bağlıdır. Pëssō/pëgnumi "yapışmak, eve sürmek, sivri uçlu bir nesneyi sürmek, oradan geçmek, içinden geçmek, bir cesedi kazığa oturtmak" anlamına gelir (Bailly 1963: 1550). Liddell ve Scott'ta (1968: 1399) "yapışmak veya sabitlemek, yapıştırmak veya sabitlemek, bir nesneye sabitlemek; birbirine tutturmak; katı hale getirmek; sabitlemek, kurmak" ifadesini buluyoruz. Giriş bölümünde Krause ilk anlamına yakın duruyor ve fiili "fest machen" olarak çeviriyor. Wisse ilk çevirisinde "kurmayı" teklif etmiş, böylece fiilin mecazi anlamını benimsemiş görünüyor.¹⁶⁷ Bu çeviriyi metnin kendi baskısında muhafaza ediyor (Wisse 1996b: 107). Bununla birlikte, Lampe'ye (1968: 1080-81) yapılan bir danışma, pëgnumi fiilinin ve pëxis fiilinin çarmıha germek veya çarmıha sabitlemek için kullanıldığını ortaya koymaktadır. Fiilin iki uygulamasını buluyoruz: Cyril of Alexandria, Commentarius in Iohannem, 12 (Aubert 1638, 4: 1046 E) ve Oecumenius, Commentarius in Apocalypsin, 4 (Hoskier 1928: 95), burada "haç kurmak" anlamına gelir. Asli pëxis'e gelince, Acta Iohannis 101'de (Junod ve Kaestli 1983, 1: 213.13) ve Gregory of Nazianzen, Carmina, 2,34,207'de (PG 37, 9604) açık bir şekilde docetic bağlamda bulunur ve bir haç üzerine sabitlemeyi belirtir. Bu nedenle burada fiili "(çarmıha) iliştmek" olarak tercüme ediyoruz. Bu yorum elbette vaftiz eden iblisin ve Soldas ismiyle tanımlanan kişinin bir ve aynı olmadığını varsayar.¹⁶⁸ Kurtarıcı şeytani bedenini Doğayı kandırmak ve ¹⁶⁷ Bakınız Nag Hammadi Kütüphanesi İngilizce, 1977, 325 için kullanmıştır. Üçüncü baskıda (1988, 357), "(çarmıha) sabitlemeyi" önerdik. ¹⁶⁸ Franzmann (1996: xviii-xix), Soldas'ı vaftiz eden iblisle özdeşleştirdiğimizi yanlış bir şekilde varsayarak bu yorumu reddeder.

--- SAYFA 82 ---

70 hafif tohumlarla giyinmiş giriş. Yeniden yükseldiğinde, "inancına sahip çıkan" (40.2) Doğa, kendisinden kaçan ışığı geri kazanmaya çalışacaktır. Onun hatası (39.33), tam olarak, göksel İsa'yı "çarmıha gerilmiş" Soldas'ın bedeninde tutsak tutabileceğini (40.1) düşünmesinden oluşacaktır.¹⁶⁹ 3) Rebouel'in kafasının kesilmesi (40:4-31a) Alegorik biçimde, çarmıha gerilme öyküsünü takip eden esrarengiz satırlar, muhtemelen vaftiz ayini yapmayı seçenleri hedefleyen bir öğreti sunmaktadır. Bu satırlar Rebouel adında bir kadının kafasının kesilmesini anlatıyor. Metin ilk olarak çarmıha gerilmenin kozmik düzeydeki anlamını veriyor: "Ve o sırada Işık Karanlıktan ayrılmak üzereydi" (40.4-6a). Çarmıha gerildiği anda, Kurtarıcı, tohumları da beraberinde getirerek Işık kürelerine yeniden yükselir: onları Karanlık dünyasından ayırır.¹⁷⁰ Daha sonra alegorik bir biçimde şu açıklama yapılır: 40 12 "... Her 14 insan ırkı arasında 13 Rebouel kutsanmıştır, çünkü yalnızca sen gördün (Rebouel), 15. Ve kim dinleyecek." Ve 16sizin yeryüzünde ortaya çıkaracağınız 19 algıya sahip olan 17 kadının kafasını kesecekler. . . 23 O sırada kafasını kesecekleri kadın için 24 Karanlığın tohumunu 28 vaftiz edecek olan iblisin gücünün düzenlemesi 26 olur. . . 30 Bir kadın doğurdu ve o 31 yaşındaydı, adı Rebouel'di. Rebouel şüphesiz Büyük Kilise'yi, "iblisin gücünün düzenlenmesini (sistazisini)" (40.25b-26), vaftiz yoluyla topladığı topluluğu, ancak bir kısmı pnömatiklerin kendisi için elde ettiği algıyı, yani öğretiyi (40.17-19a) taşıyan topluluğu simgelemektedir. Bunlar, saf olmayan vaftiz törenini uygulayan Büyük Kilise'den kendilerini ayırmakta tereddüt etmemelidir (40.27-29). Tanıklığın ritüel formülü aracılığıyla (bkz. 31.17b-32.5a; 33.23b-34.16a; ve 169 Çarmıha gerilmeye ilişkin benzer bir öğretisel yorum Seth'in Açıklamaları, NH VII, 58.13-59.9; ayrıca 55.30b-35'te (planē terimiyle) bulunur; ve 55.36-56.32a. Bkz. L. Painchaud, "La polémique anti-ecclesiale et l'exégèse de la passion dans le Deux-ième feature du Grand Seth." In the Trim Prot., Protennoia üçüncü tezahürü sırasında lanetli ormandan çıkardığı İsa'yı giyer ve onu getirir. Kutsal ışığa "tohum" (NH XIII, 50.12b-20a). Bu perspektiften, 39. sayfadaki 33. satırın şu şekilde tamamlanmasını öneriyoruz: "Kim hatanın tepesinde (ahşaba çivilenmiş) duracak?" 170 Exc., 42,1'de olduğu gibi: Haç, Pleroma'daki Sınırın bir işaretidir; çünkü sadakatsizi sadıklardan ayırır" (Casey 1934: 69).

--- SAYFA 83 ---

giriş 71 46.14-47.7a) pnömatiklerin onlara ilettiği, yaşamlarının sonunda bedenlerinden ayrılacaklar ve Kurtarıcı'nın zaten dinlenmeye ekleyeceği tohumlarla birleşebilecekler (39.10b-11). 2. Kurtarıcı'nın eskatolojik öğretisi a. İlk eskatolojik söylem (34.32b-36.1) Eskatolojik öğretisi aslında Kurtarıcı'nın çarmıha gerildiği anda yeniden göğe yükselmesinden sonra yeryüzünde kalacak olanları hedef alır. Temelde üç insan sınıfının varlığını ve her sınıfın kökenini aldığı kökle bağlantısını açıkça ortaya koyan antropogonik açıklamalara dayanmaktadır. Kurtarıcı'nın ilk eskatolojik söylemi onun vaftizi bağlamında yer alır. Açıkça Şem'e hitap ediyor ve ona kurtuluşun suyla bağlantılı bir ayinle gelemeyeceğini öğretiyor. Işık kökünden gelen ve kendisine, kökünün bulunduğu yere yeniden yükselişi gerçekleştirmede yardımcı olmak üzere tasarlanmış göksel varlıkların isimlerinin açıklandığı kişi kurtulur. Söylem iki bölüme ayrılabilir: İlki, üç insan sınıfını kendi köklerine göre sunar (34.32b-35.17a), ikincisi ise her sınıfın nihai kurtuluşunun nasıl elde edileceğini anlatır (35.17b-36.1): 34 32 Ey Şem, beden giyen birinin 33 sana söylediğim [bunları] tamamlaması zordur. 35 1 Ve sadece birkaç kişi bunları tamamlayacak; 3 Zihin parçasına 4 ve Ruh'un ışığının düşüncesine 5 sahip olan insanlar. Düşüncelerini necis sürtünmelerden koruyacaklardır. 7 Doğa 8 neslindeki pek çok kişi Gücün güvenliğini 9 arayacaktır. Onu bulamayacaksınız10 ve onlar da İman iradesini yerine getiremeyecekler. 12 Çünkü onlar evrensel Karanlığın 13 tohumudur. . 16 Bedenin esareti gerçekten de büyüktür. Çünkü 18 rüzgarların, yıldızların, 19 ve cinlerin Ruh'un gücünden 20 ektiği (tohumları) olduğu yerde, tövbe 21 ve tanıklık onların üzerinde görünecek 22 ve Merhamet 23 onları doğmamış Ruh'a götürecektir. 25 Tövbe edenlere gelince, 26 onlar huzuru 27 İmanla tamamladıklarında, 28 Kızlık zarının yerinde bulacaklar. 29 Boş bırakılan yeri 30 dolduracak olan inanç budur. Aydınlık Ruh'tan 32 ve İmandan hiçbir şeyi olmayanlar ise, 34 tövbenin gelmediği yer olan Karanlıkta eriyip gidecekler. Bu söylemde üç kök - aydınlık Ruh (35.5,20,32), İman (35.27-28,29,33) ve Karanlık (35.12-13,34) - ve insanda neyin bağlı olduğu arasında açık bir ayrım yapılabilir.

--- SAYFA 84 ---

72 bu köklerin her birine giriş: Aydınlık Ruh'un düşüncesi (35.4), Zihnin parçası (35.3; bkz. 43.2-4,21-26) ve beden (34.33; 35.16b-17a). Prensipten, pnömatiklerin kurtuluşu, rüzgarlar ve iblisler (35.17b-20a) aracılığıyla Şaşkınlık gücünün (bkz. 24.8-9) ışıklı tohumlanmasından oluşur. Bu tohum aracılığıyla din değiştirme çağrısı seçilmişlerden olumlu bir yanıt alır (35.20b-22a). Aslında Paraph için öyle görünüyor. Sam seçimi ve hafif tohum armağanı, Kurtarıcı seçeneğinden önce gelir. Bu seçenek birini pnömatik hale getirmez, ancak (35.21b-22a)'nın böyle olduğunu ortaya koyar. Kurtarıcı'nın mesajını kabul ettikten sonra, pnömatik kişi, Merhamet172 tarafından kişinin kök yerine, doğmamış Ruh'a yönlendirilme güvencesiyle, engelsiz bir şekilde kürelere yeniden yükselişe izin veren tanıklığın171 iletişimini alır. Noetiğin kurtuluşu, aşağı dereceden bir kurtuluş olarak tanımlanır. Bir parça Zihin'e sahip olan ama havalı bir tohumla bahşedilmemiş olan noetiklerin dönüştürülmesi gerekir. Tamamlanmada, Şaşkınlık ve takipçilerinin Ruh'un yerine yükselmek için bıraktıkları yer olan "boş bırakılacak olan" Kızlık Zarı (35.30b-31a) yerine Zihin-İnanç ile dinlenmeye gidecekler.173 Noetikler söz konusu olduğunda, Zihnin bir parçasına sahip olmanın zorunlu olarak dönüşüm anlamına gelip gelmediği sorulabilir. Öyle görünmüyor, çünkü onların kökü olan Zihin, kendi kökenini kötü kökten alıyor. Rüzgârlar ve iblisler, Doğa'nın kirli işleriyle ilişkili olan (bkz. 23.4b-6a) tanrısal Zihnin (bkz. 21.20b-28a; 21.36b-22.3)174 gücünden kendilerinde kalanlardan noetike tohum ekerler. Öte yandan, Doğa formlarının çiftleşme kesintisinden sonra (22.9b-16) ortaya çıkan ve "Doğanın safsızlığından nefret eden" kral Zihin, İnanç ışığını Kurtarıcı'dan almıştır (22.26b-23.6a).175 Bu nedenle, noetiklerin de öncelikle pnömatik tarafından kendilerine gönderilen dönüşüm çağrısına yanıt vermeleri ve Zihnin örneğini takip ederek, Doğanın safsızlığından uzaklaşın. Bunun tersine, aşağıda göreceğimiz gibi, evrensel tanıklık. 172 Merhamet, Kurtarıcı'nın Hades'te Doğayı kandırmak için giydiği ateşli elbiseye verilen isimdir (bkz. 31.7; 33.17b-20; 46.11,21). Kurtarıcı bu giysiyi pnömatiklere bir rehber olarak hizmet etsin diye Ortadaki bulutta bırakmıştır (bkz. 43.9b-14a). 173 Bkz. 6.13b-30a. Kurtuluş tarihi boyunca Şaşkınlık Hymen'de yaşar. 174 Yukarıya bakınız, s. 57-60. 175 Yukarıya bakınız, s. 58-59.

--- SAYFA 85 ---

giriş 73 Pnömatikte ekilmesi gereken parlak Th, Ruhun Şaşkınlığından gelir. Tek ihtiyacı olan, Kurtarıcı'nın içsel çağrısıyla uyandırılmaktır (bkz. 15.16b-16.23a). 176 Son olarak, "evrensel Karanlığın tohumundan" (35.12b-13a; bkz. 11.3b-6; 21.17,20a; 23.9-30; 40.27-29) ortaya çıkan medyumlar, Aydınlık Ruh'ta veya İnançta pay sahibi olmayan ve bu nedenle dönüşüm olasılığı olmayan (bkz. 35.9b-11), Karanlıkta da çözülecektir. Valentinianus doktrinine benzerlik kaçınılmazdır. AH'ye Büyük Bildirim'de (1,6,1), Irenaeus, Ptolemy'nin öğretilerine göre Valentinianusçuların insanoğlunda üç doğayı ayırt ettiklerini bildirir: "bunların onlarda var olduğunu iddia ederler": maddenin tutarsızlığından ortaya çıkan choic veya hylic doğa; Demiurge'nin nefesinden çıkan ruhun karakterize ettiği psişik doğa; ve son olarak, Bilgeliliğin ebeveynliğini yaptığı ve "Demiurge'nin bilgisi olmadan Demiurge'ye ekilen element olan pnömatik doğa: onun ruhu Demiurge'den, bedeni topraktan." İnsan ırkına uygulandığında, bu üçlü ayırım, kaderleri kurucu unsurlarına uygun olarak değişen üç sınıfı -pnömatik, psişik ve hylic (bkz. AH 1,7,5)- belirler. Dünyevi bir beden ve maddi bir ruhtan oluşan hylics, yıkıma ayrılmıştır. Pnömatik, Orta'da ruhundan arındırıldıktan sonra manevi unsurunu nedeniyle Pleroma'ya ulaşır. Medyumların kaderi hem doğalarına hem de davranışlarına bağlıdır: Eğer iyi olanı seçerlerse, Ortadaki Demiurge'ye yeniden katılacaklar; eğer böyle bir seçim yapmazlarsa, hyliklerin kaderini paylaşacaklar (bkz. H. 1,6,1-4 ve 7,5). Antropolojideki farklılıklara rağmen Paraph ile benzerlikler vardır. Şemler dikkat çekicidir: Her iki sistem de kendi soteriolojisini ve eskatolojisini üçlü bir antropolojiye ve birinci ve üçüncü sınıf insanoğlu söz konusu olduğunda, onların doğumundan itibaren kaderlerini belirleyen bir unsurun içlerindeki varlığına dayandırır. 177 Bkz. yukarı, s. 55. 177 Bu üç tabiatlı teori, Valentinianus geleneğinin diğer dolaylı tanıklarında da bulunur: Exc. Cilt, 50-57; Origen'in Yuhanna Yorumu'ndan alınan Herakleon Parçaları, özellikle 40, 44, 45 ve 46. parçalar, A.E. Brooke, The Fragments of Heracleon'daki numaralandırmaya göre. Texts and Studies, 1,4 (Cambridge: Cambridge University Press, 1891). Janssens 1959 bu parçaların Fransızca tercümesini ve yorumunu sunmaktadır. Ayrıca bkz. C. Blanc, Origène: Commentaire sur saint Jean. SC 120, 157, 222, 290, 385 (Paris: Cerf, 1966, 1970, 1975, 1982, 1992); Tertullianus, Adversus Valentinianos, özellikle. bölüm. 29; ve Valentinianuslulara ilişkin duyuru

--- SAYFA 86 ---

74 giriş Paragrafın bir başka detayı. Shem'in Valentinianus'un öğretilerine benzeyen eskatoloji, Ptolemy'e göre medyumların "dinlenmelerini Ortada alacakları", Paraph'a göre ise şudur. Himen'in yerine noetikler dinlenecek. Paraf. Shem, pnömatiklerin Hymen'den çıkıp Spirit'in yerine Şaşkınlık'ın yanına gireceğini, Irenaeus'un Büyük Bildirisine göre ise pnömatik tohumların Ortayı terk edip anneleri Achamoth ile birlikte Pleroma'ya gireceğini söylüyor (bkz. AH 1,7,1). Ama Paragraf. Shem, noetiğin pnömoneye dönüşümünden söz etmez (Th omassen ve Painchaud 1989: 17, n. 43). B. İkinci eskatolojik söylem (42.24-43.27a) Kurtarıcı'nın ikinci eskatolojik söylemi, ilkel kıyamete (1.5b-42.11a) eklenen bir diziden (42.11b-45.31a) biridir. Burada Kurtarıcı, eğer köklerinde dinlenmeye ulaşmak istiyorlarsa, kurtarılanların neleri atmaları ve yeniden yükselişleri sırasında ne giymeleri gerektiğini açıklamaktadır: 42 24 Ancak özgür bir vicdana sahip olanlar 26 kendilerini Doğa'nın gevezeliklerinden 27 uzaklaştıracaklardır. 28 Çünkü evrensel tanıklığı 29 sunacaklar. 30 Karanlığın yükünden 31 kurtulacaklar; 32 Işık Sözünü giyecekler ve 33 üs yerinde 43 1 geride tutulmayacaklar. 2 Üstelik akıl gücünden sahip oldukları şeyi 4 İnanca geri verecekler. 6 acı çekmeden kabul edilecekler. Sonunda 7 Doğanın ortasında sahip oldukları huzursuz ateşi 8 terk edecekler ve 10 bulutlardaki 11 giysilerim tarafından karşılanacaklar. Üyelerine rehberlik edenler onlardır. Onlar 13'ler acı çekmeden Ruh 14'te dinlenecekler. Ancak bu nedenle, 15 belirlenmiş İman süresi, 16 yeryüzünde 17 kısa bir süre için, 18 Karanlık ondan alınana ve 19 onun tanıklığı ortaya çıkana kadar -20 benim tarafımdan açıklanan 21- gösterildi. Onun 23 kökünden 22 bulunacak olanlar, 24 Karanlığı ve huzursuz ateşi söküp atacaklar. 25 Akıl ışığını yakacaklar. 26 Ve tanıklık edecekler. Dinlenmeye ulaşmak için pnömatik, ruh ve beden olan Karanlığın ve kaotik ateşin (42.30-31; 43.6b-9a) yükünden kurtulmalı, 178 evrensel tanıklığı (42.29b-30) okumalı, Hippolytus, Philosophumena, 6,34,4-6'da (Legge 1921, 2: 32-33; Marcovich) olanı Faith'e vermelidir. 1986: 247). Doğrudan geleneğin tanıkları arasında özellikle Tri'den söz edilebilir. Trak. NH I'de, 104.30-106.25; 118.14-17 ve Orijinal. Dünya: bkz. L. Painchaud, "Le sommaire antropogonique de l'Écrit sans titre (NH II, 117,27-118,21) à la lumière de I Cor 15,45-47," VC 44 (1990): 382-93. 178 Bkz. 1.15; 24.21; 26.4b-5a; 32.22b-25a; 45.32b-34a.

--- SAYFA 87 ---

giriş 75 Zihin gücünden (43.2-4) sahipler ve Işık Sözü'nü (42.31b-32) giyiyorlar. İmanın kökünden gelen noetik (43.21-22), aynı zamanda Karanlığı ve huzursuz ateşi (43.23-24) ortadan kaldırmalı, Zihnin ışığını yakmalı ve İman'a tanıklık etmelidir (43.25-27a). Geriye, bu iki eskatolojik söylemde tanıklıktan söz ederken açığa vurucunun ne demek istediğini açıklamak kalıyor. Her şeyden önce, Derdekeas, İman ışığını serbest bırakmak için nehrin suyuna indiğinde (32.5b-18), gelecekteki vaftizi bağlamında, Derdekeas'ın Şem'e anma törenini iletmesini (31.4b-13a) ve ardından İnancın tanıklığı dediği şeyi (31.13b-32.5a) gerçekleştirir. Ayinsel bir hava taşıyan bu formüllerde Kurtarıcı, Şem'e evrenin oluşumunda rol oynayan varlıkların adlarını açıklar. Vaftiz öyküsünü kısa bir öğüt (32.19-27a) takip eder ve ardından ritüel formülünde çağrılan farklı isimlerin "Bu, açıklamasıdır" ifadesiyle sunulan uzun bir açıklama (32.27b-34.16a) gelir. Risalenin sonuna doğru, anma metni ve tanıklık metinleri yeniden ortaya çıkar; bu kez, yaşamının sonunda kürelere yükselmeye hazırlanan Şem'in ağzından (45.31b-47.7a). Dolayısıyla paralel olarak okunabilecek üç liste (31.4b-32.5a; 32.27b-34.16a; 45.31b-47.7a) bulunmaktadır. 179 Üç listenin karşılaştırılması, anma töreni ile tanıklık arasında açık bir ayrım ortaya koymaktadır. 31.9b-10a'da Derdekeas anma töreninden söz eder: "Çünkü bu benim anmamdır" (tahupomnēsis), 179'unu hatırlar. Aşağıdaki özete bakın, s. 78-80. Üç listenin yan yana düzenlenmesi, ikinci listenin açıklama karakterini ortaya çıkarır ve 32.27'deki "bu açıklamadır" ifadesinin ardından gelene eklenmesini haklı çıkarır. Ayrıca 46.5b-12'deki anıtın ilk bölümünde belirli isimlerin sesli sunumunu dikkate alan doğrudan üsluba da dikkat edin. Karşılaştırma aynı zamanda bizi bazı düzeltmeler yapmaya da yönlendiriyor: <Chelkhe> 31.7'de (bkz. 33.12; 46.11,21) ve <Sophia> 33.27'de (bkz. 31.27) sağlanmalıdır. İkinci listede yazar muhtemelen Saphaia ile Saphaia'yı birleştirerek Saphaia'yı (33.27a) yazmış, üçüncü listede ise şüphesiz ismin Saphaia'dan sonraki sonunun etkisiyle Sophia'yı Saphaia (46.26a) olarak yazmıştır. 31.24'teki Osei, Yunanca hos ei ("kim sanat": bkz. 46.14b'deki Kıpti peto) kelimesinin kötüye kullanılması olabilir, çünkü bu isim diğer listelerin hiçbirinde bulunmuyor. Son olarak, üçüncü listede 46.20b'den 29a'ya uzanan ditografiyi bastırdığımızı ve bu listeyi birinci ve ikinciye göre ayarladığımızı belirtmek gerekir. Aslında üçüncü liste, diğer ikisinden farklı konumlardan gelen bazı isimleri bir araya getiriyor: Üç ışık varlığı olan Sophia, Saphaia ve Saphaina'dan Faith'ten önce bahsediliyor; Saf olmayan ışıktan ve dört ana yönden söz edilmesi eterden, atmosferden, güçlerden ve otoritelerden söz edildikten sonra gelir. Bu farklılıklar, Kurtarıcı'nın adının Serdekea olarak şaşırtıcı bir şekilde belirtilmesiyle birleştğinde, bu listelerin mevcut haliyle metne entegre edilmeden önce bağımsız olarak ve farklı topluluklarda dolaştığını düşündürmektedir.

--- SAYFA 88 ---

76 giriş Ruh'un ışığını Su bulutundan kurtarmak için kaosa iner (31.10b-13a; bkz. 8.31b-9.33a), böylece az önce açıkladığı isimler listesi ile takip edilecek isim listesi arasında bir tutarsızlık oluşturur ve şunu söyleyerek tanıtır: "O zaman iblisin vaftizinde ona ait olanlar için İmanın ağzıyla bir tanıklık ortaya çıkarmak için görüneceğim" (31.17b-22a). İman'a özgü bir tanıklığın sözü, ikinci eskatolojik söylemde açıkça doğrulanmaktadır: "Fakat bu nedenle, Karanlık ondan alınana ve onun tanıklığı - benim tarafımdan vahyedilen - ortaya çıkana kadar, İnancın belirlenen süresi kısa bir süre için yeryüzünde tecelli etti" (43.14b-21). Üstelik Şem'in okuduğu üçüncü listede, çift edebi ekleme, listenin iki bölümü arasındaki ayrımın altını çiziyor: "sen (pl.) ölümsüz anıtsın" (46.11b-12), ilk bölümün sonunda "kalbim ölümsüz anıta konu" (46.1b-3a) girişine atıfta bulunurken, kıraatın sonuç kısmı "Bunlar şahitlik ederken tamamladığım şeylerdir" (47.6-7a), ikinci bölümün başlangıcına atıfta bulunur: "Sana tanıklık ediyorum" (46.13). Risalenin birçok yerinde "evrensel tanıklık" ifadesi de kullanılıyor. Böylece Derdekeas, Şem'i Sodom'un yok edilmesi konusunda uyardığında, ona "evrensel öğretisini" (29.14) kendi üyeleri olan Sodomlulara duyurmasını tavsiye eder (29.14b-15a). O zaman "evrensel tanıklığa" dayanabilecekler ve "kendi dinlenme yerleri olan doğmamış Ruh'ta saf bir vicdanla dinlenebilecekler" (29.21b-26). "Açıklama"yı takip eden eskatolojik öğretilerde Şem, ırkına bahsedilen kutsanmış durumun güvencesini alır: "Sen kutsanmışsın, Şem, çünkü senin ırkın birçok yüzü olan karanlık rüzgardan korunmuştur. Ve onlar evrensel tanıklığı taşıyacaklar [...] ve Işığın anılması yoluyla yüce olacaklar" (34.16b-24a). Ve risalenin sonuna eklenen bireysel eskatolojiye ilişkin söylemde, vahiyi açıklayan kişi, Ruh'ta dinlenmeye çağrılanların (43.12b-13a), kendilerini Doğa'nın gevezeliklerinden uzaklaştırmaları ve "evrensel tanıklığı" (42.26b-29) taşımaları gerektiğini hatırlatır. Özetlersek: Şem, yükselişi sırasında formülü söylediğinde, önce anma törenini, sonra da ilk listede İnancın tanıklığı olarak adlandırılan tanıklığı okur. Sodomlular ve Sam ırkının diğer üyeleri formülü kullanmak zorunda kaldıklarında, onların "evrensel tanıklığı" taşıyacakları söylenir. Bu nedenle, "evrensel tanıklık" ifadesinin ayınle ilgili bir formülün bütününe ifade ettiği sonucuna varılabilir.

--- SAYFA 89 ---

Giriş 77 Şem'in ırkına ayrılmıştır ve anma törenini içerir, oysa İmanın tanıklığı bu formülün yalnızca ikinci kısmını içerir ve "İman mensupları" tarafından okunmalıdır. Tanıklığın eskatolojik işlevi bu nedenle oldukça açık hale getirilmiştir. Noetikler yalnızca İnancın yeri olan Hymen'e (35.26b-31a) yükseldiklerinden, listeleri yalnızca yaratılışa ve kaos dünyasıyla bağlantılı varlıkların adlarını içerir (31.22b-32.5a; 46.13-47.5). Buna karşılık pnömatik, Ruh'un yerine ulaşacaktır. Hem Kızlık Zarının altında yer alan varlıkları, hem de Kızlık Zarı ile Ruh'un yeri arasında yer alan varlıkları kapsayan bir isim listesi ile donatılacaklardır. Bu yüzden listelerine "evrensel tanıklık" adı veriliyor.¹⁸⁰ I. Paragrafın Durumu, Kaynağı ve Tarihi. Şem 1. Paraf. Nag Hammadi külliyyatındaki Şem Parafın yerini belirlemek için. Nag Hammadi'nin Kipti kütüphanesinde yer alan bir metin olduğundan, ilk olarak M. Tardieu tarafından önerilen metinlerin sınıflandırmasını gözden geçirmek yararlı olabilir.¹⁸¹ Bu yazar, 1) "Valentinianus çevrelerinden kaynaklanan" metinler¹⁸² 2) "mitolojik karakterde, Hristiyan imalarından yoksun"¹⁸³ ¹⁸³ [...] veya Hristiyan 180 ile ilgili vahiy açıklamaları arasında ayrım yapar. "Evrensel" (katholikos) sıfatı astrolojik anlamını ifade edebilir. Metnimize benzer şekilde, astrolojik metinler tüm evrene etki eden güçleri, evrensel (katholikai) güçleri, türlerle etki edenleri (merikai) ve bireylere etki edenleri (idikai) birbirinden ayırır. Bkz. Festugière ve Nock 1945: Ek C, 140-42, 134-35 (not. 77). Burada Büyük Kilise'ye karşı polemiksel bir nokta açıkça görülmektedir: Gerçek katoliklik yatay değil dikeydir. 2. BCNH, bölüm «Textes», 7 (Quebec: Presses de l'Université Laval, 1982), 120; Sevrin 1986: 3-6; P.-H. Poirier, "La bibliothèque copte de Nag Hammadi: sa doğa et son önemi," SR 15 (1986): 182 NH I, 1-2; I, 3 and par.; XII, 2; I, 4-5; NH XII, 2; NH II, 3; NH VIII, 2; NH IX, 3; NH XI, 1-2. ¹⁸³ NH II, 1 and par.; NH III, 1 and NH IV, 1; NH II, 4-5 and NH XIII, 2 (fi rst eleven NH II, 2 ve par.; NH V, 5; NH IX, 1-2; NH XI, 3-4;

--- SAYFA 90 ---

78 giriş Anıtın ve Tanıklığın Özeti Anıt 31.4b-11a 32.27b-33.23a 46.1b-12 Bil Ey Şem, Elorchaio Amoiias, Strophaias, Chelkeak, Chelkea, <Chelke> ve Aileos olmadan hiç kimse bu kötü konumdan geçemez. Bu benim anıttır çünkü onun aracılığıyla kötü duruma karşı zafer kazandım ve Ruh'un ışığını korkunç sulardan kurtardım. Açıklama budur. . . : Elorchaio, büyük Işığın, geldiğim yerin, eşi benzeri olmayan Sözün adıdır. Benzerlik benim muhteşem giysimdir. Ve Derdekeas, Işığın sesindeki Sözünün adıdır. Ve Strophaias, Ruh olan mübarek bakıştır. Ve şaşkınlıktan gelen, benim giysim olan Chelkach'tır; bu, trimorfik bir bulut olarak görünen Kızlık Zarı bulutunun içindeki kişidir. Ve Chelkea benim iki biçimi olan giysimdir; Sessizlik bulutunda olan bu. Ve Chelke, her bölgeden ona verilen elbisemdir; ona Cenab-ı Hakk'tan tek bir şekil olarak verilmiştir; (bu elbise) Orta bulutun içindeydi. Ve bahsi geçen Nur yıldızı, Hades'te giydiğim yenilmez elbisemdir; Bu, olması gerekenin ve şahitlik edenlerin şahitliğinin üstünde bulunan rahmettir. Sonra kalbim ölümsüz anıtı koydu ve dedim ki, "Bana açıkladığın anıtına katılıyorum: Elorchaio ve sen, Amoiias ve sen, Sederkeas ve senin suçsuzluğun, (ve sonra) Strophaias ve sen, Chelkeak ve sen, Chelkea, ayrıca Chelke ve Elaios, sen ölümsüz anıtsın.

--- SAYFA 91 ---

giriş 79 Tanıklık 31.13b-32.5a 33.23b-34.16a 46.13-20a, 29b-47.7a Çünkü, yanlışlıkla vaftiz edecek olan iblis için belirlenmiş günler (belirlendiğinde) yaklaştığında, o zaman iblisin vaftizinde görünüp ona ait olanlara İmanın ağzıyla bir tanıklık açıklayacağım: "Sana tanıklık ediyorum, söndürülemez kıvılcım, Osei (=hos ei, sen varısın), Işığın seçilmiş, cennetin gözü. Ve (sana) İnanç, ilk ve son ve (sana) Sophia, ve (sana) Saphaia, ve (sana) doğru kıvılcım ve (sana) saf olmayan Işık. kuzey ve güney, yukarı hava ve aşağı hava ve sizin (yaratılışınızın) tüm güçlerine ve otoritelerine; Ve bahsedilen tanıklık: ilk ve son, İnanç, Karanlığın Rüzgarının Zihni. <Sophia> ve Sphaia ve Saphaina, huzursuz ateşten ayrılmış olanların bulutundadır. Ve doğru kıvılcım, sizin ortasında parıltıyan ışık bulutudur. Ama saf olmayan ışık, Karanlıkta ortaya çıktı ve karanlık Doğaya ait. Ama sana tanıklık ediyorum ki, cennetin gözü ve ışığın sesi olan, ilk ve sonuncu olan Sophia. sana, ve (sana) Saphaina ve (sana) doğru kıvılcım, ve (sana) sana, (sana) ve (sana), (sana) ve (sana) kuzey, sen meskun dünyanın dört ana noktasısın. sana,) alt havaya, ve (size) yaratılıştaki tüm güçler ve otoriteler.

--- SAYFA 92 ---

80 giriş 31.13b-32.5a 33.23b-34.16a 46.13-20a, 29b-47.7a ve sana, Moluchta'ya ve ayrıca Doğanın her çalışmasından ve her saf olmayan çabasından Soch'a. cinler ve yıldızların hepsi bir parça ateşe ve Ruh'tan gelen bir ışığa sahipti. Ve Moluchtas bir rüzgardır, çünkü o olmadan yeryüzünde hiçbir şey ortaya çıkmaz. Bir yılan ve tek boynuzlu ata benziyor. Onun açılımı çok katlı kanatlardır. Geriye kalan ise püskürtülmüş rahimdir. . . . ve sana da Moluchta ve (sana) Essoch, sen (çoğul) kötülüğün ve Doğanın her işinin ve kirli çabasının köküsün." Bunlar şahitlik ederken tamamladığım şeylerdir. (devam) imalar";184 ve 3) "Gnostik olmayan ancak Gnostikler tarafından kullanılan" yazılar.185 H.-M. Schenke'ye göre,186 ikinci gruptaki belirli sayıda metin, Gnosis'in "Seth" tipine ait olabilir, karakter-184 Bu metinler arasında Tardieu, NH VII, 1 ve 2'yi içerir. 185 Bu son kategori için Poirier ("La bibliothèque copte", 309), 3 numaralı ayrımı önerir: "les textes gnostiques ou gnosticismes, mais qu'on ne saurait rattacher à une 'école' ou à un courant déterminé": NH I, 2 (Tardieu tarafından ikinci gruba yerleştirilmiştir); NH II, 2; NH II,7; NH III, 5; NHV,2; NH V, 3; NH V, 4; NH VI,2; NH VI, 3; NH VI, 4; NH VII, 3; NH VIII, 2 (Tardieu tarafından ikinci gruba yerleştirildi); NH XII, 3; 4) bazı durumlarda Gnostikleştirilmiş olsa da Gnostik olmayan ancak Gnostik okumaya veya açıklamaya açık olan metinler: NH VI, 1; NH VI, 5; NH VI, 6; NH VI, 7; NH VI, 8; NH VII, 4; NH XII, 1. 186 H.-M. Schenke, "Das sethianische System nach Nag-Hammadi-Handschrift en." P. Nagel, ed., Studia coptica'da. Berliner Byzantinische Arbeiten, 45 (Berlin: Akademie Verlag, 1974), 165-72; aynı zamanda, "Gnostik Sethianizmin Olgusu ve Önemi." B. Layton, ed., Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, New Haven, Conn., 28-31 Mart 1978, 2: Sethian Gnostisizm. SHR, 41 (Leiden: E.J. Brill, 1981), 588-616. Schenke şu metinleri "Sethian" olarak seçiyor: Apoc. John (NH II, 1 ve IV, 1 [uzun versiyon]; NH III, 1 ve BG 8502, 2 [kısa versiyon]); Hip. Arch. (NH II, 4); Gos. Örneğin. (NH III, 2; NH IV, 2); Kıyamet. Adem (NH V, 5); 3 Stel Seth (NH VII, 5); Zost. (NH VIII, 1); Marsanlar

--- SAYFA 93 ---

giriş 81 bir dizi mitolojiyle zenginleştirilmiştir; başlıcaları şunlardır: 1) Seth'in pnömatik tohumuna ait olma farkındalığı; 2) hem göksel hem de dünyevi kurtarıcı olarak Seth figürü; 3) dört ışık varlığının varlığı: Harmozel, Oroaiel, Daveithe ve Eleth; 4) Baba (görünmez Ruh), Anne (Barbelo) ve kendi kendini doğuran Oğul'dan (Adam) oluşan orijinal üçlü; 5) Seth'in tohumunu yok etmeye çalışan kötü tanrı Jaldabaoth'un varlığı; 6) tarihin, her biri Kurtarıcı'nın gelişile işaretlenen üç döneme bölünmesi; ve 7) vaftiz ve ritüel yükseliş gibi yaygın kült uygulamaları.¹⁸⁷ Paraph. Shem, bu Gnostik akımla birçok özelliği paylaşıyor. Bunlardan ilki ortak atadan seçilmiş bir ırk oluşturma bilincidir. Eğer bu ataya verilen isim Nuh'un oğlu Şem ise, bu Şit'in Şem ile karıştırılmasından kaynaklanmaz.¹⁸⁸ Yazar özellikle tufandan sonra başlayan yeni insanlıkla ilgilenmektedir (26.20b-25a) ve Şem, Kızlık Zarı bulutunda Ruhun Şaşkınlığı tarafından üretilen büyük Gücün tufan sonrası enkarnasyonudur (9.33b-36; 10.19b-20; 11.11b-17a). Bu Güç, kendinden geçmiş deneyiminin sonunda Şem'in asimile olacağı, onun göksel muadili olan pnömatik İlk İnsan'dır (41.23b-28a). Bu nedenle bir bakıma "dünyadaki ilk varlık" (1.20-21a), "parlak buluttan gelen ırkın" (26.17b-20a; bkz. 26.1-2a; 31.2; 34.16b-19a, 31b-32a; 29.12b-16a) ilk doğanları olarak adlandırılabilir.¹⁸⁹ Paraf. Şem'in edebi türü bize, yazarının tarihi üçlü bir plana göre böldüğünü de göstermiştir.¹⁹⁰ Doğanın ve yaratılışın arkonunun pnömatik ırkını yok etmeye yönelik üç girişiminin damgasını vurduğu bir kurtuluş tarihini anlatır: Tufan, Sodom'un yok edilmesi ve Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesi (NH X); Melch. (NH IX, 1); Norea (NH IX, 2); Testim. Gerçek (NH IX, 3); ve Trim. Korumalı. (NH XIII, 1). ¹⁸⁷ Bu mitolojilere ilişkin iyi bir tartışma Turner 1995'te bulunabilir: özellikle. 169-73. Bu Gnosis'e uygulanan "Sethian" etiketinin uygunluğu hakkında bkz. Tardieu 1977. Belirli gruplara uygulanabilirliği hakkında bkz. Sevrin 1986 ve Poirier, "La bibliothèque", 312-13. ¹⁸⁸ Yukarıya bakınız, s. 11-12; S. Pétrement, *Ayrı Bir Tanrı: Gnostisizmin Hristiyan Kökenleri* (San Francisco: Harper, 1990), 441-46, çev. Le Dieu séparé'den: *Les Origines du gnosticisme* (Paris: Cerf, 1984), 601-07; M.J. Edwards, "Yeni Keşifler ve Gnostisizm: Bazı Önlemler", OCP 55 (1989): 257-72. ¹⁸⁹ Burada Şem hakkında söylenenler Pr. 1'de Yakup hakkında söylenenlerle karşılaştırılabilir. Jos. Orada patriğe "her canlının ilk doğan"ı denir. J.Z.'ye bakın. Smith, "Yusuf'un Duası: Girişli Yeni Bir Çeviri." J.H.'de. Charlesworth, ed., *The Old Testament Pseudepigrapha*, 2 (New York: Doubleday, 1985), 713. ¹⁹⁰ Yukarıya bakınız, s. 15-18.

--- SAYFA 94 ---

82 giriş dünyanın sonunu serbest bırakmak için tasarlanmış ikinci girişim. Bu plan muhtemelen Apoc örneğinde olduğu gibi Yahudi kıyametinden ödünç alınmış olsa da. Adam ve Gos. Örneğin, İncil tarihinin gerçek anlamını yeniden oluşturmayı amaçlayan bir sisteme entegre edildi. Broşürümüz dört ışık varlığının mitolojisini korumamıştır, ancak içinde Şem aydınlatıcı ve göksel ve dünyevi kurtarıcı rolünü oynamaktadır. Aslında bu vecd deneyiminin sonunda "Işığın gücünü ve tüm düşüncesini" alır (41.23b-25a). Daha sonra, Kurtarıcı olan Adil Olan'a asimile edilir,¹⁹¹ çünkü o, Kurtarıcı'nın yenilmez elbisesini giyer (41.26b-28a; bkz. 28.22b-34a). Daha sonra Karanlıktan çıkar, bu da kendisini dünyevi bedeninden ayırdığı anlamına gelir (bkz. 45.32b-34a) ve metin tarafından zodyak formlarıyla tanımlanan Doğa'nın formlarının bulunduğu dünyanın zirvesine doğru İnançla yürür (42.5b-11a; bkz. 19.13b-20a; 21.2-4a).¹⁹² Böylece Adil Olan Şem, kendi ırkının üyelerini Heimarmenlere karşı korumak için göksel kurtarıcı rolünü oynuyor. Ancak Kurtarıcı ona, Sodom yok edildiği anda evrensel öğretisini Sodomlulara duyurmak için yaratılışa görüneceğini açıklamıştı ((29.7b-14a), böylece evrensel tanıklığı verebilirler ve köklerine, doğmamış Ruh'a (29.19b-26) yeniden yükselebilirler.¹⁹³ Bu ilgili özelliklere rağmen, Paraph'ın bir Sethian olduğunu iddia ettiği söylenemez. Gnosis. Temel bir öge eksiktir: Baba, Anne ve Kendiliğinden Doğuştan oluşan üçlü. Set metafiziği üçlüdür,¹⁹⁴ bizim risalemiz ise ikili olup, Ruh doğası gereği Baba ve Oğul'dan daha aşağı bir ara varlık oluşturur.¹⁹⁵ Paragrafta Şem'in mutlak dūalizmi, kurtarıcı ve açıklayıcı olarak Derdekeas'ın tezahürüdür. Ateşli giysisi ve arkontik bedeni tarafından korunarak, insanlar arasındaki görevini yerine getirir. Tufandan sonra, yaratılışın baş adamı, maddi güneş olan demiurjik Akıl tarafından aydınlatıcı işlevinden uzaklaştırılır. 28.22b-29.15a. İlk olarak, Kurtarıcı birinci şahıs olarak konuşur: "Ve ben Ruh'un ışığının düşüncesini edinmiş olanlara görüneceğim" (28.30b-33a); sonra aniden ikinci kişiye geçer: "Çünkü yaratılışa ortaya çıktığınızda..." (29.7b-8a) "boşluk": açıklamaya ulaşmak için 41.21b-42.11a'da anlatılan bölümü beklemek gerekir.¹⁹⁴ Bu ifade Tardieu'dandır ("Le congrès de Yale," 193).

--- SAYFA 95 ---

Giriş 83 Sethian sistemine, her türlü vaftizin mutlak reddi gibi, daha fazla uyuyor. Paragraf arasındaki ilişkiler sorunu. Şem ve Valentinianus çevrelerinden gelen metinler, Sethian metinlerinde olduğu gibi ifade edilemez. Nag Hammadi külliyatındaki yazıların tanıklığına ek olarak mezhep bilimcilerinin tanıklığı da dikkate alınmalıdır.¹⁹⁶ Ancak genel olarak konuşursak, Paraph'ın üç ilkeli sisteminin olduğu doğrulanabilir. Şem, Valentinianus sisteminin altında yatan tekçiliğe kökten karşı çıkıyor. Daha önce de belirtildiği gibi¹⁹⁷ maddenin ve kötülüğün varlığı artık Pleroma'ya ait bir varlığın işlediği bir hatanın sonucu değildir. Bununla birlikte, Paraph'ın yazarı kalır. Şem, antropolojisinin üçlü yapısında ve kurtuluşu iki seviyede tasavvur eden eskatolojisinde büyük ölçüde Valentinianusçu sistemden ilham almıştır.¹⁹⁸ Yine, bireyselleşme sürecini açıklayan¹⁹⁹ Valentinianus'un öğretisi anlamındadır ve "İnanç'ın belirlenmiş dönemi" (43.15) döneminde pnömatik ve medyumların birlikte yaşamasını anlatır. Ancak burada yazar yine kendi modelinden ayrılır. Kökenini kötülük ilkesinden alan ve aşkınlığı ancak ikili bir nesilden sonra kazanan Zihne daha düşük bir statü vererek. Yine de Zihin, Ruh'tan daha düşük bir kademedede yer alır, çünkü onun dinlenme yeri Ruh'un küresinin altındaki Kızlık Zarıdır (35.24b-31a).²⁰¹ Paragrafta. En yüksek tanrı olan Şem bir Zihin değildir; ne de insanın en soylu kısmı Zihnin bir parçasıdır, ancak Ruhun Şaşkınlığından ortaya çıkan bir düşüncedir.²⁰² Ayrıca, ayrıntılarındaki benzerliklere rağmen, bizim risalemiz aynı zamanda hermetik metinlerden, özellikle de Poimandres'ten (Mahé 1989) ayrılan, Zihnin statüsünün bu temel noktasındadır. Özetlemek gerekirse, Paraph'ın yazarı, büyük Sethian ve Valentinianus sistemlerinin kaynaklarına serbestçe dalırken. Şem 196 yaşına giriyor Bkz. E. Th omassen, "Notes pour la délimitation d'un corpus valentinien à Nag Hammadi." Painchaud ve Pasquier, eds., Les textes de Nag Hammadi, 243-59'da. 197 Yukarıya bakınız, s. 34-35. Th omassen bunu "Notes pour la délimitation"da da belirtiyor, 245. 198 Yukarıya bakın, s. 63-65 ve 73-74. 199 Yukarıya bakınız, s. 61-63. 200 Yukarıya bakınız, s. 16 ve 72; ve Irenaeus, AH 1,6,1, 2,19,1-2,6. Bu noktada bkz. Sagnard 1947: 185-87, 396-400. 201 Yukarıya bakınız, s. 59. 202 Yukarıya bakınız, s. 39-40 ve 53.

--- SAYFA 96 ---

84 onlara sırtını döner ve birçok bakımdan Maniheizm'i öngörerek kendi yolunu izler. Bu bağlamda, özellikle kötülük ilkesinin önceden var oluşuna,²⁰³ kaosun aşamalar halinde temsiline,²⁰⁴ ilkeler hiyerarşisine,²⁰⁵ kötülük ilkesinin kıskançlığına ve daha yüksek ilkenin kötüyü fethetmek için yaptığı bir hile olarak yorumlanan ışık varlığının düşüşüne,²⁰⁶ ışığın homojenliği kavramına,²⁰⁷ varlıkların kökenini tanımlamak için cinsel benzetme kullanan çeşitli senaryolara dikkat çekiyoruz. yaratılış, enkratizm,²⁰⁸ vaftiz karşıtı polemik²⁰⁹ ve maddi yaratılışın sonunu tanımlayan bōlos imgesi.²¹⁰ Bu bize açıkça Maniheizme işaret eden bir dizi özellik verir. Ancak temel farklılıklar devam etmektedir; en önemlileri Paragraftır. Şem'in Mind²¹¹'e tanınan daha düşük statüye ve yüce tanrının aşkın karakterine çok daha fazla vurgu yapması. 2. Paraf arasındaki bağlantılar. Şem ve Seth'in Açıklamaları Şimdi Paraf arasındaki ilişkiler ne olacak? Şem ve Seth'in Paragrafı mı? İkincisi, Hippolytus'un Sethianlar hakkındaki notunda (Philosophumena, 5,19-23), bu kafirlerin gizli öğretileri hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyen okuyuculara atıfta bulunduğu çalışmadır. Öncelikle Puech ve Doresse'nin Codex VII'nin ilk iki risalesini birleştirdiğini belirtmeliyiz. İlk risalenin başında Şem'den bahsedilmesine rağmen (Paraph. Şem, 1.1) ve şüphesiz açıkça bir başlığın bulunmamasından etkilenmiş olan bu yazarlar, s. Codex VII, 70.11-12 ("Büyüklerin İkinci İncelemesi 203 Yukarıya bakınız, s. 34-35 ve Puech 1949: 74. 204 Yukarıya bakınız, s. 40. 205 Yukarıya bakınız, s. 46. 206 Yukarıya bakınız, s. 47. 207 Yukarıya bakınız, s. 39 ve s. 52, n. 117. 208 Bkz. Yukarı, s. 14 ve 59-60; Paraph. 35.5b-6; Puech 1949: 80-84. Bkz. Paraph. 36.25-38.28a; Tardieu 1981: 9-12, 15-19; 155-56. 210 Yukarıya bakın, s. 14; Stroumsa 1981. 211 Maniheizm'de Zihne verilen önem hakkında bkz. A. van Tongerloo ve J. van Oort, eds., The Manichaean NOYΣ: Proceedings of the International Symposium, 31 Temmuz - 3 Ağustos 1991. Maniheizm Çalışmalar, 2 (Turnhout: Brepols, 1995); ayrıca H.-C. Puech, "La Concept manichéenne du salut", Sur le manichéisme et autres essais (Paris: Flammarion, 1979), 31: "Le manichéisme est une Religion du Noûs: le problème du salut s'y pose pour İstihbarat ve bir istihbarat eyleminin sonucu.

--- SAYFA 97 ---

giriş 85 Seth"), Philosophumena'da bahsedilen Seth'in Açıklamaları ile özdeşleştirdikleri tek bir uzun risalenin sonunu işaret ediyordu.²¹² 1970'lerde ortaya çıkan iki çalışmada Wisse, Hippolytus'un çok daha kısa anlatımının "Nag Hammadi risalesinin kısaltılmış ve Hristiyanlaştırılmış bir biçimine dayanması gerektiğini" ilan etti (Wisse 1971: 219; bkz. Wisse). 1970) Paraph. Şem'in "özellikleri büyük olasılıkla Hristiyanlık öncesi kökenli olan Yeni Ahit Kristolojisinin yönleriyle uyumlu olan bir kurtarıcı figürü içerdiği" sonucuna vardı (Wisse 1970: 140).²¹³ Wisse'nin makalelerini takip eden Bertrand (1975: 156) Paraph ile Paraph arasındaki ilişki sorusunu yeniden ele aldı. Seth'in Açıklamaları ve şu sonuca varıldı: "iki risale, biri diğerine indirgenemez [. . .] Sonuçta aynı kaynağa dönmeleri kuvvetle muhtemeldir. İlkel modelin -kesin görünen- Hristiyan alanının dışında yer alması ölçüsünde, Şem'in Açıklamaları daha arkaik bir durumu yansıtır. Bu, biçimsel düzeyde Seth'in Açıklamalarından daha az gelişmiş olduğu anlamına gelmez. Şimdi sadece iki eserin mevcut durumuna bakıldığında, ilkinin Yahudi kompozisyonuna ilişkin Hristiyan olmayan Gnostik yazılar arasında, ikincisi ise Hristiyanlaştırılmış Gnostik yazılar arasında sınıflandırılması gerekir. katyon)." Walter Ewing Crum'un Onuruna Kıpti Çalışmaları (Boston: Bizans Enstitüsü, 1950), 123-24: "La légèreté de titre s'explique aisément: l'hérésiologue a confondu Sêém (Sem) et Seth, ou bien il a joint les données de l'incipit et du colophon et conclu—some toute, düzeltme - Seth'in Açıklamaları, Seth'in Açıklamaları, Seth'in Açıklamaları ile aynı olabilir. Doresse (1970: 150) kendi adına şunu doğrulamaktadır: "Philosophumena'nın yazarının kastettiği incelemenin, şu anda elimizde Kıpti versiyonuna sahip olduğumuz metinle aynı veya hemen hemen aynı olduğu kesindir..." Kırk yıl sonra Edwards'ın kaleminden bu görüşü bulmak şaşırtıcıdır ("Yeni Keşifler", 267): "Hippolytus'un aktardığı şekliyle Set'in Açıklamaları, açıkça Şem'in Açıklamaları ile aynı belgedir ve Hippolytus'un bu eseri, başlığın hâlâ sağlam olduğu bir zamanda bildiği açıktır." ²¹³ Wisse, Paragrafın girişinde aynı sonucu tekrarlıyor. Shem, The Nag Hammadi Library in English (1977), 308. Robinson benzer bir görüşü 1967-68'de zaten ifade etmişti: 380. N. Perrin, The Promise of Bultmann (Philadelphia: J.B. Lippincott, 1969), 110, burada R. Bultmann'ın Hristiyanlık öncesi bir efsaneye ilişkin görüşünün doğrulandığını görüyoruz. Gnostik kurtarıcı, insanlara kurtuluş getirmek için yeryüzüne inen ve göksel krallığa giden yolu açan göksel bir figür. ²¹⁴ Seth'in Açıklamalarını Paraph'ın Hristiyanlaştırılmış bir versiyonu olarak kabul eden diğer yazarlar. Shem are Colpe 1973: 114; Robinson, The Nag Hammadi Library in English (1977), 7, aynı görüşü daha sonraki baskılarda (1984, 1988, 1996) tekrarlar; B.A.

--- SAYFA 98 ---

86 giriş 1973'te sunulan ancak ancak 1977'de yayınlanan bir makalesinde Krause, Wisse'nin görüşünü reddetti ve Hippolytus'un Paragrafı kullanmadığını ileri sürdü. Shem'e Sethian'lar hakkındaki duyurusu için teşekkür ederiz. Hippolytus'un kaynağının Paraph'ın Sethian yorumu olabileceğine dair şüphesini dile getirdi. Hristiyan eklemeleriyle Şem (Krause 1977: 109). Sevrin'e göre (1975: 75), Hippolytus'un kullandığı kaynak Paraph'tan "daha eskidir ve mitolojik ilişkilerle daha çok ilgilidir". Sam. İkincisi "ilk bölümünde, şüphesiz Hippolytus'un Seth Açıklamaları ile özdeşleştirilebilecek bir başkasıyla ilişkili bir çalışma içerir, ancak bu onu yeniden üretmez, ondan türetilmez ve onun kaynağı değildir; en iyi ihtimalle, az çok doğrudan ortak bir kaynaktan türetilir. Daha büyük olasılıkla, aynı okulun öğretisini yeniden üretmekle sınırlıdır [...] veya, özellikle Hristiyan karakteri aynı okulun öncüsüdür" (Sevrin 1975: 75).²¹⁵ Tardieu'ya göre (1977: 208), "her şey sanki Şem Yorumu'nun yazarı Seth Yorumu'nu tamamlamak, detaylandırmak ve düzeltmek istiyormuş gibi gerçekleşir. Şem'in Açıklamalarından daha eskidir ve hiçbir şekilde ikincisiyle özdeşleştirilemez, çünkü ilkinin bir şekilde yeniden işlenmiş baskısıdır."²¹⁶ Kendi adına, Pétrement (1990: 444) "ya iki açıklamanın aynı eserin birbirini takip eden iki aşaması olduğunu ya da bunun iki farklı çalışma meselesi olduğunu, ancak her ikisinin de aynı başlığın kısmen alınmış olabileceği daha eski bir Sethian çalışmasından geldiğini" varsayar. ödünç alındı." Paraf. Şem, Seth'in Açıklamalarından daha yeni olacaktır ve "Seth'in Açıklamalarıyla ortak olan doktrinin değiştirilmiş bir biçimini" sunacaktır (Pétrement 1990: 444). Son olarak Paragraf. Shem, "Valentinianizm'den 'Sethianizm' yoluyla ve Hristiyanlıktan Valentinianizm yoluyla ilerleyecekti" (Pétrement 1990: 445). 1996 baskısında, Wisse (1996b, 15) paragrafın başlığı ve içeriği arasında açık bir ilişkinin var olduğunu basitçe doğruladı. Shem Pearson, "Gnostik Edebiyatta Seth'in Figürü." Layton, ed., The Rediscovery of Gnosticism, 496'da; Koschorke 1975: 100. ²¹⁵ Sevrin (1975: 71-72), Hippolytus'un notunun üç bölümünü ayırt eder: 1) kozmogoni ve soteriolojiyi de içeren Seth doktrininin genel bir açıklaması (Philosophumena, 5,19); 2) Eski Ahit referansları (5,20,1-3) tarafından desteklenen bir Sethian özür dilemesi; 3) bu doktrini Yunan kaynaklarına indirgedikten sonra (5,20,4-10), aynı doktrini geliştiren, kombinasyonlar ve karışımlar teorisiyle başlayan başka bir çalışmanın raporu (5,21). ²¹⁶ Dubois (1986: 150-52) de benzer bir duruş sergiliyor. Sorunun durumunu iyi bir şekilde ele almak için bkz. Casadio 1989a: 1325-29.

--- SAYFA 99 ---

giriş 87 ve Hippolytus tarafından kullanılan yazılı kaynak: "Tanımlama açıklamasını paylaşmanın dışında, üç ilkel gücün tanımında ikisi arasında dikkate değer bir uyum vardır, ancak ortak materyal risalenin ilk sayfalarının ötesine önemli bir şekilde uzanmaz. Ayrıca Paraph. Shem'de en iyi ihtimalle sadece birkaç belirsiz Hristiyan imaları vardır, oysa Set'in Açıklamalarında açıkça Hristiyanlık unsurları çoktur." İlişkinin en iyi ihtimalle mesafeli olduğu ve hiçbir şeyin iki risalenin diğerine bağlı olabileceğini göstermediği sonucuna vardı. Paraf sisteminin ayrıntılı analizi. Önerdiğimiz şem, soruyu daha geniş bir temelde yeniden değerlendirmemize olanak sağlıyor. Doktrinsel unsurları, metaforları veya ortak terimleri karşılaştırmak yeterli değildir; bu farklı karşılaştırma noktalarının orijinal bağlamlarında nasıl işlediğini görmemiz ve sistemlerinin karşılaştırılması gerekiyor. Bu bakış açısıyla bu karşılaştırma noktalarından bazılarını geri dönüyoruz. A. Üç büyük güç veya kök Irenaeus, AH 1,30,1, Seth'in Açıklamaları ve Paraph arasında kurulan paralelliğin gösterdiği gibi. Shem,²¹⁷ üç ilkenin teologoumenon'u çeşitli formülasyonlara sahip olabilir ve çok farklı bağlamlarda kullanılabilir.²¹⁸ Kozmogonik anlatısında (Philosophumena, 5,19,1-13a) Seth'in Açıklamaları onu atomist bir fiziğe uydurmaya çalışırken, Paraph. Shem bunu, verileri Stoacılık ve Orta Platonculuk'tan gelen felsefi bir sistemle bütünleştirir.²¹⁹ Bu nedenle, herhangi bir metnin diğerine bağlı olabileceğini ileri sürmek veya ortak bir kaynak hipotezini formüle etmek için bu karşılaştırma unsuruna güvenilemez. B. Bir ışık varlığının düşüşü Seth'in Açıklamaları'nın yazarı, düşüşü doğal bir süreç olarak düşünür: Güneş gibi, Işık da doğal olarak (pephyke) ışınlarını Karanlığın üzerine gönderir; Ruh (pneuma) ise bir parfüm gibi kokusunu her yöne yayar (Philosophumena, 5,19,4), öyle ki yukarıdan gelen ışık ve ara ruh, çekildikleri karanlık sularda kendilerini bir arada (homou) bulurlar. Buna karşılık, Karanlık ²¹⁷ Yukarıya bakın, s. 32-38. ²¹⁸ Tekçi sistemlerde bile: bkz. yukarı, s. 33 ve nn. 50 ve 51. ²¹⁹ Yukarıya bakınız, s. 37-38, 42-43 ve 45-46.

--- SAYFA 100 ---

88 giriş, ışığın kıvılcımını ve Ruh'un güzel kokusunu kendi içinde tutmak için elinden geleni yapar (5,19,5). Dolayısıyla bu iki ilke sonbahara dahil oluyor; hiçbir gerekçe bu düşüşü haklı çıkarmaz ve açıklaması Karanlık açısından daha yüksek ilkeleri ele geçirmeyi amaçlayan bir saldırganlık da yoktur. Kendi adına, Paraph. Şem ilk olarak köklerin herhangi bir şekilde karışmasını içermeyen orijinal bir durumu anlatıyor. Yüksek iradenin Zihni kötü kökten ayırma planının bir parçası olan düşüşe yalnızca Ruh karışır. Karanlığın saldırganlığına dair hiçbir açıklama yok. Karanlık, Ruh'un varlığını keşfettiğinde kıskançlığa kapılır ve akli aracılığıyla, kendinden üstün olan bu güce benzemeye çalışır. Evrenin oluşumu ve Zihnin ayrılması sürecini serbest bırakan pnömatik unsuru krallığına bu şekilde tanıtıyor.220 Şimdi Seth'in Açıklamaları, Paraf arasında bir paralellik kurabiliriz. Şem ve Maniheist mit ve sistemlerin her birinin ışık varlığının düşüşünü nasıl tasvir ettiğini görün: Seth Paraph'ın Açıklamaları. Şem Mani221 üç prensip Işık ve Ruh, başlangıçtan itibaren doğal bir olay yoluyla Karanlıkla karışmıştır, saldırganlık yoktur Karanlık, Işığın kıvılcımını ve Ruh'un güzel kokusunu kendi içinde tutmaya çalışır. Üç prensip üç ayrı krallık Karanlıktan gelen bir saldırı yok Ruh kendisini Karanlığa gösterir, o da onu kıskanır Karanlık onun zihnini ayağa kaldırır ve onu Ruh'a benzetmeye çalışır; Pnömatik gücün bir kısmı Karanlığın krallığına dahil edilir. İki prensip Karanlık Işığa "bir köşe gibi" sürülür ve onu üç taraftan sıkıştırır Güç ve düzensiz hareket olan madde, Işığı istila etmeye çalışır Karanlığın Prensi kendisini krallığının üst sınırına yükseltir ve Işığı keşfederek onu kıskanır İlk İnsan ve beş oğlu kendilerini Karanlığın beş oğluna zehirli yem olarak sunarlar. 220 Yukarıya bakın, s. 46-47. 221 Maniheist mitlerin bu sunumu için Puech 1949: 74-78, Tardieu 1981: 95-97'ye atıfta bulunuyoruz.

--- SAYFA 101 ---

GİRİŞ 89 Seth'in Açıklamalarında aslında bir düşüşle ilgili hiçbir açıklama sunulmadığı görülebilir. Aynı zamanda Paragrafa da uygundur. Alt güçlerden saldırganlık gelmemesine üzülüyorum. Paragraftaki eğilim. Şem ve Maniheist efsanesi çok daha keskin bir düalizme doğru gidiyor. Ayrıca bu iki sistemde de ışık ilkesi, kötülük ilkesini yenilgiye uğratmak için bir hileye başvurur. Bununla birlikte, aracılık ilkesi aracılığıyla Paraph. Şem, yüce tanrının mutlak aşkınlığını korumada daha iyidir. Bu nedenle bize öyle geliyor ki Paraph. Şem, Maniheist düalizme giden yolda özellikle önemli bir dönüm noktası oluşturur. C. Kozmogonik bir prensip olarak çarpışma Bu noktada her iki sistem de diğerine indirgenemez. Hippolytus'un Philosophumena'sı (5,19,8-10) atomist fiziğin kısa bir sunumunu verir ve sayıca sonsuz olan kuvvetlerin çarpışmasının gerçek bir kozmogonik ilke olarak nasıl işlediğini gösterir.222 Özellikle 5,19,9'daki formülasyon Epikuros'un kinēsis kata paregklisinini hatırlatır.223 Öte yandan Paraph'ta. Sadece tek bir çarpışma vardır ve bu, rahimde üretilen ikinci akılla ilgilidir (5.16b-19a). Bu akıl Ruh'la çatışlıyorsa, bunun nedeni Ruh'tan kaynaklanan bir benzerliğe sahip olmasıdır (5.16b-19a). Doğanın bu çarpışmadan sonra bölünmesi bundan dolayı değil, Kurtarıcı'nın iradesiyle gerçekleşir (6.1-2a). D. Hamile Rahim İmgesi Seth'in Açıklamalarında, üç ilke arasındaki ilk çarpışma, biçimi hamile bir kadının rahmine benzeyen gök ve yerin yaratılışını harekete geçirir. Daha sonra gök ile yer arasında sonsuz çeşitlilikte canlıların ortaya çıkmasına neden olan sonsuz bir güçler karşılaşması meydana gelir (Philosophumena, 5,19,11-13). Yazarın, güçlerin karşılaşmasına ilişkin temel kozmogonik ilkesine sadık kaldığını belirtmekte fayda var. Paragrafta. Şem224 ilk Akıl, Ruh'un gücü aracılığıyla kozmik rahmin oluşumunu teşvik eder (4.12b-27a). Daha sonra, Karanlık onun boşalmasını sağladığında 222 Yukarıya bakınız, s. 37. Chevalier 1955: 23; E. Bréhier, Histoire de la philosophie, 1: Antiquité (Paris: Presses universitaires de France, 19832), 68-71, 302-14. Demokritos'ta "fikir" teriminin kullanımı hakkında bkz. Diehls ve Kranz 1935: 68B,141,167; Bréhier, a.g.e. cit., 69; Casadio 1989a: 1321. 223 Bkz. Chevalier 1955: 467; ve Bréhier, Histoire, 1: 307. 224 Yukarıya bakınız, s. 48.

--- SAYFA 102 ---

90 tohumunu, yani zihnini rahme yerleştirir ve evrenin oluşmasına yardımcı olacak tüm formların orada yükselmesini sağlar (4.27b-5.6a). İmaj, Platoncu fikirleri Stoacıların spermatikoi logoi'sine benzeten bir sistem çerçevesinde kullanılmaktadır.225 Paraph'in yazarı. Şem'in ilhamını mutlaka Seth'in Açıklamalarından almış olması gerekmiyor ya da tam tersi. Bu görüntü Keldani Kehanetlerinde cömertçe kullanılacaktır.226 Daha fazlası, Paragrafta. Şem'de göklerin ve yerin yaratılışı yalnızca Kurtarıcı'nın dokuzuncu müdahalesinde (20.2-10a) gerçekleşir. e. Antropogonik bir ilke olarak rüzgar Seth'in Açıklamaları, kaos tanımında, antropogonik mitin başlangıcında "suyun ilk çocuğu" ve "evrenlerin ilk doğurganı" (kai pasēs geneseōs aitios) olarak görünen rüzgardan (anemos) bahsetmez (Philosophumena, 5,19,13b). Bu, canlıların nesline ilişkin anlayış, güçlerin çarpışması ilkesine başvuran kozmogonik açıklamada sunulan anlayışa zıttır (5,19,12-13a; bkz. 19,10). Burada Hippolytus muhtemelen başka bir kaynak kullanıyor. O halde, eril yaratıcı bir prensip olarak kabul edilen rüzgar, dalgaları harekete geçirir ve zihni, yani İnsanı doğuran suyu gübreler. Ancak metinde rüzgar ve Ruh'un (pneuma) birlikte suyun gübrenmesinin ilkesini oluşturduğu vurgulanmaktadır (5,19,14). Su bir kez gebe kaldığında, yukarıdan saçılan ışığı ve Ruh'un güzel kokusunu kendi içinde tutar (5,19,14-15). Rüzgâr, tıslaması nedeniyle aynı zamanda bir yılan (5,19,18) benzetilir ve "Kendi mükemmel oğlu Nous'u" doğuran "aşağıdakinin babası" olarak anılır (5,19,16, Legge 1921, 1: 164). Paragrafta. Şem rüzgarı, su ve ateş kozmik öncesi kaosu bir parçasıdır (1.36b-2.3). Bu üç elementten söz edilmesi, maddeyi (hulē, silva) oluşturan elementleri aktif (drastika stoicheia) – hava ve ateş – ve pasif (pathētika stoicheia): su ve toprak olarak ayıran Stoacı fiziğini hatırlatmaktadır.227 Ancak evrensel doğurgan rolünü oynayan Ateştir (bkz. 10.37b-11.6; 27.17b-21),228 oysa primor- 225 Yukarıya bakınız, s. 48-51. 226 Yukarıya bakınız, s. 42-44. Platon'un Timaeus'undaki imgenin anlamı hakkında bkz. Brisson 1994: 208-11. 227 Bkz. SVF 2, 405, 410, 418. 228 Bkz. Yukarı, s. 41-42.

--- SAYFA 103 ---

Giriş 91 kozmogonik anlatımın geri kalan kısmında rüzgardan başka bir şekilde bahsedilmiyor. In the anthropogonic story, the intervening winds are produced by the zodiacal forms at the same time as the demons (19.13b-26a; 21.20b-28a; 21.28b-36a). They will then be provided with wombs to receive the demons' seed (21.36b-22.9a), and will give birth to humanity (23.9-30; 24.2b-15a).229 It is obvious that on this point as well, a major difference separates the two texts: in The Paraphrase of Seth the wind plays the role of a male entity,230 while in the Paraph. Şem rüzgarları kadın olarak kabul edilir. F. Anthropology and soteriology The Paraphrase of Seth offers little anthropological and soteriological information, but enough to display the basic points of divergence. For The Paraphrase of Seth the essence of the Man is the mind (nous), the spark (spinhēr) come from on high and formed from uncreated Light and Spirit (Philosophumena, 5,19,15-16) that the Light from on high seeks to deliver from the death of the evil and dark body, to liberate from Wind, its father below (5,19,16). The perfect Word of Light has achieved this deliverance by taking the form of a serpent, of a slave (Phil 2:7), and by coming down into a virgin's womb. Sonra "yıkandı ve bir bardak canlı, köpüren sudan içti." Kurtulmak için Gnostik'in de bu kadehi içmesi ve göksel bir elbise giymesi gerekir (5,19,20-21). Gördüğümüz gibi231 Paragraf. Shem, Th-meli (meeue) ve Zihin (nous) arasındaki ayrıma dayanan, çok daha karmaşık bir antropoloji geliştirir. There, Mind is not the superior faculty of human nature, but plays the role of an intermediate faculty, fallible and subordinate to the Thought of Spirit, yet still superior to the soul (psychē), the material principle of life. That is why the system distinguishes between two classes of the saved: on the one hand, the pneumatics, who belong to Spirit (pneuma), since they have received a thought come forth from Spirit's Astonishment (thauma); diğer yanda armağan yoluyla inanca (pistis) ait olan noetikler 229 Yukarıya bakınız, s. 59-61. İnsanlığın bir kısmı, iblislerin tohumu olmadan kendi başına kalan bir rüzgar tarafından üretilecek (23.31-24.2a). 230 Bu yön yılan suretinde geliştirilecektir (Philosophumena, 5,19,18-19). 231 Yukarıya bakınız, n. 28 ve s. 65.

--- SAYFA 104 ---

92 Zihnin bir parçacığının (shelme) tanıtılması ve dönüşüm yoluyla. İnsanlığın geri kalanı yalnızca bir bedene (sōma) ve maddi bir ruha (psychē) sahip olan ve kökeni Karanlık olan medyumlardan oluşur. Kurtarıcı ilk olarak mitik çağda kurtuluşu, Ruhun Işığını karanlık Sudan kurtararak ve Zihni aşağıdaki babası olan Karanlıktan ayırarak gerçekleştirir. Daha sonra, Doğa onları üç kez yok etmeye çalıştığında Gnosis sahiplerine yardım ederek tarihsel zamanda kurtuluşu gerçekleştirir. Kozmogonik anlatım aynı zamanda Seth'in Açıklamalarında yankısı olan bir bölümü de içerir: Ruh'un tüm ışığını yükseltmek için Kurtarıcı Canavar'ı giydiren ve Doğa'dan bir cenneti ve bir yeri var etmesini ister. Doğa onun bu isteğini sanki kendi oğluymuş gibi memnuniyetle karşılar (19.26b-20.1). Yine de, burada Canavar figürü mutlaka yılan değil (Philosophoumena, 5,19,20), çok yüzlü Canavar figürü, yani ateşli güç, yaratılışın başrahibidir (15.12-16a). Dahası, Şit'in Açıklamalarında, bir bakirenin rahmine girmek için köle biçimindeki yılanı (Filipililer 2:7) giydiren kişi tarihsel Kurtarıcı'dır; oysa Paraph'ta. Şem, hâlâ mitsel zamandayız ve Kurtarıcı rahme nüfuz etmiyor, çünkü Zihin'in kovulmasını sağlamak amacıyla ateşli pelerini aracılığıyla zaten onunla fuhuş yapmıştır (18.27-19.13a). Kurtarıcı Seth'in Açıklamalarında Kurtarıcı'nın vaftizinden sadece kısaca bahsedildiğini ekleyebiliriz: "Yıkandı" (Philosophoumena, 5,19,21). Buna karşılık, Paraph'ta. Bu olay merkezi kurtarma eylemini oluşturur.²³² Yine de, eğer Kurtarıcı bu ayine boyun eğerse, bunu geçersiz kılmak içindir. Metnin şiddetli bir vaftiz karşıtı polemik geliştirmesinin nedeni budur (36.25-38.28a). Vaftiz, bir arınma aracı olmak şöyle dursun, bir kirlilik kaynağıdır çünkü kaostun güçlerine ve orijinal kirliliğe, Karanlık ile sudan çıkan kozmik rahim arasındaki ilişkiye bağlı olan suyu kullanır (bkz. 4.27b-5.6a). Vaftiz töreninin yerini, anma töreninin ve tanıklığın teslim edilmesi alır; bu iki liste, eğer göksel küreler üzerinden köklerinin bulunduğu yere yeniden yükseleceklerse pnömatik ve noetiğin sahip olması gereken iki listedir (31.4b-13a; 31.13b-32.5a; 32.27b-34.16a).²³³ 232 Yukarıya bakın, s. 65-67. 233 Yukarıya bakınız, s. 75-77.

--- SAYFA 105 ---

giriş 93 g. Başlık İki eserin başlıkları arasındaki ilişki nedir? Öncelikle sadece Paragrafta olduğunu belirtmek gerekir. Başlığın iki kısmı için gerekçe bulabilir miyiz: "Açıklama" terimi, anma töreni ve tanıklık hakkındaki yorumları (32.28-34.16a) tanıttığı 32.27b'de bulunur; ve Şem'in şahsı da doğru yerdedir, çünkü yazarın kullandığı edebi kurguya göre vahiy tufandan hemen sonra konuşur.²³⁴ Ve eser bir kıyametin tüm özelliklerini taşıdığından²³⁵ Şem Kıyameti adı verilebilirdi.²³⁶ Asıl isme gelince, ancak teoride bulunulabilir. Bunun sonradan yapılmış, muhtemelen bir redaktör veya derleyici tarafından yapılmış bir ekleme olabileceğini öne sürdük.²³⁷ Ancak başlıklar arasındaki yakınlık, iki eser arasında edebi bir ilişki kurmak için yeterli bir temel teşkil etmiyor. En fazla, mevcut unvanı eserden alan kişinin Seth'in Açıklamaları'na karşı polemik niyetinde olduğu sonucuna varılabilir, tabii ki rakip eserin farkında olması koşuluyla. Ayrıca vahyin alıcısı olarak Şit yerine Şem'in seçilmesi belki de Suriye ortamında ortaya çıkan bazı geleneklerde Şit'in ırkının orijinal saflığında sabit kalmaması, Kabil'in soyundan gelen kirliliğe karışmış olmasıyla açıklanabilir.²³⁸ Yazar, tufandan sonra hikâyesini anlatıp Şem'i vahyin alıcısı yaparak Şit'ten bahsetmekten kaçındı ve utanç verici tüm gelenekleri sessizce geçiştirdi.²³⁹ Özetle, birkaç bağlantı Her iki metnin sunduğu ortak kültürel ortamla açıklanabilir. Hiçbir metin diğerine temel teşkil edemezdi. Ortak bir kaynağa ya da ortak bir okula başvurmak da aynı derecede anlamsızdır. ²³⁴ Yukarıya bakınız, s. 11-12 ve 18-20. ²³⁵ Yukarıya bakınız, s. 4-20. ²³⁶ Bkz. CMC 55.10-58.5; Tardieu 1977: 208, 1988: 219; Reeves 1996: 163-75. ²³⁷ Yukarıya bakınız, s. 19. ²³⁸ Julius Africanus tarafından ve The Cave of Treasures'da derlenen gelenekler: bkz. A.F. Klijn, Yahudi, Hristiyan ve Gnostik Edebiyatında Seth. NTSup, 46 (Leiden: E.J. Brill, 1977), 61-71; ve G.G. Stroumsa, Başka Bir Tohum: Gnostik Mitolojide Çalışmalar. NHS, 24 (Leiden: E.J. Brill, 1984), 125-34. ²³⁹ Apoc'un aksine. Adam, bu da Shem'i Demiurge, Paraph'ın hayranı yapıyor. Shem onu Gnosis'in koruyucusu olarak görüyor. Bkz. Stroumsa, Başka Bir Tohum, 97.

--- SAYFA 106 ---

94 giriş 3. Paragrafın kaynağı ve tarihi. Şem Risalemizin menşei ve yazarı hakkında doğrudan bir bilgimiz yok. Ancak metnin kendisi tarafından sağlanan birçok gösterge bizi Suriye'ye işaret ediyor. Kozmik öncesi kaosu aşamalarını tanımlarken, Edessa'lı Bardaisan, Mani ve diğer Suriye gelenekleriyle olan bağlantılara işaret ettik. 240 Rahim tarafından kovulan demiurjik zihne uygulanan balık imgesi (19.1b-4a), Dea Suriye, Atargatis ile ilişkilendirilebilir. 241 Nuh'un gemisinin yerine bir kule konması kısmen yerel bir uyarılma olabilir ve Kral'ın orada bulunduğu yeri hatırlatabilir. Abgar VIII, 201 yılında Edessa şehrine felaket getiren bir sel sırasında sığındı. 242 Muhtemelen Apamaea'lı Numenius'un ve Keldani Kehanetlerinin sistemlerini akılda tutan anti-Platoncu polemik, Maniheizm'i öngören sayısız özelliği dikkate almaksızın bile bizi Suriye topraklarında tutuyor. 243.244 Birlikte, bu göstergeler bizi doğu Suriye'deki yuvamıza davet ediyor; Broşürümüzün muhtemel menşe yeri olarak Edessa merkezdedir. Görünüşe göre Paraph. Şem'in yazarı aynı zamanda İsa'nın vaftiziyle ilgili Evanjelik gelenekleri ve çarmıha gerilmenin Johannine yorumunu da biliyordu. 245 Ve Şem ve ırkına verilen görevi, 246 Pavlus karşıtı inanç yorumunu (bkz. İbraniler 11), 247 herhangi bir vaftiz töreninin mutlak reddini ve Rebouel'in başının kesilmesinin alegorik yorumunu hesaba katarsak (bkz. 40.4-31a), 248 eserin, Hristiyanlığın sınırında yaşayan ve Büyük Kilise üyelerine onu terk edip kendi saflarına katılmaları yönünde baskı yapan bir topluluğa yönelik olduğu sonucuna varabiliriz. Bu, polemiğin uygulamaları çok sayıda vaftize, özellikle de terapötik banyolara odaklanan bazı Elchasaite topluluğunu da tasavvur ettiği olasılığını dışlamaz (bkz. 36.29b-31a). 249 240 Bakınız yukarı, n. 79. 241 Yukarıya bakınız, s. 56, n. 128. Edessa'daki bereket tanrıçası kültü hakkında bkz. H.W.J. Edessa'da Drijvers, Kültler ve İnançlar. EPRO, 82 (Leiden: E.J. Brill, 1980), 179-80. 242 Yukarıya bakınız, n. 36. 243 Yukarıya bakınız, s. 42-44. 244 Yukarıya bakınız, s. 83-84 ve 88-89. 245 Yukarıya bakınız, s. 65-71. 246 Yukarıya bakınız, s. 16 ve 72. 247 Yukarıya bakınız, s. 16. 248 Yukarıya bakınız, s. 70-71. 249 Elchasaizm hakkında bkz. Cirillo 1984; Lüttikhuisen 1985.

--- SAYFA 107 ---

giriş 95 Paragraf. Şem, ilhamını hem "Sethianizm"den hem de Valentinianizm'den alan çok ayrıntılı bir kozmolojik ve antropolojik sistem sunar. Bu nedenle, kompozisyonu muhtemelen bu büyük Gnostik sistemlerin iyice yerleşmiş olduğu ve Büyük Kilise'ye karşı polemiğin zirveye ulaştığı bir zamanda, yani üçüncü yüzyılın ilk yarısında gerçekleşti. Bu aynı zamanda Apamaea'lı Alcibiades'in (yaklaşık 220) vaazının bir sonucu olarak Elchasaite hareketinin yenilenmeye uğradığı zamandır (Lüttikhuisen 1985: 54-81, 212-18).

--- SAYFA 108 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 109 ---**

ÇEVİRİ HAKKINDA ÖN NOT Basımlar M. Krause, Die Paraphrase des Sêem. Christentum am Roten Meer'deki 2-105. Sayfalar: Zweiter Band, erstes Buch: Neue Texte, I. Kapitel. F. Altheim ve R. Stiehl tarafından düzenlenmiştir. Berlin, 1973. R. Charron, Concordance des textes de Nag Hammadi. Le Codex VII. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm "Uyumlar" 1. Québec/Louvain, 1992. F. Wisse, F. "NH VII, 1: Shem'in Açıklamaları: Giriş, Metin, Çeviri ve Notlar." Nag Hammadi Kodeksi VII'deki 15-127. Sayfalar. Nag Hammadi ve Maniheist Araştırmalar 80. Düzenleyen: B.A. Pearson. Leiden/New York/Köln, 1996. M. Roberge, La Paraphrase de Sem (NH VII, 1). Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm "Metinler" 25. Québec/Louvain/Paris, 2000. Çeviri bizim kendi baskımıza dayanmaktadır. Giriş, s. 23-31'de verilen taslağı takip ediyoruz. Parantez içindeki kelimeler, özellikle şahıs zamirlerine atıfta bulunduklarında belirsizliği önlemek için eklenmiştir. Giriş formülleri büyük harflerle ve italik eklemelerle yazılmıştır. Bkz. Giriş, s. 20-21.

--- SAYFA 110 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 111 ---**

ÇEVİRİ 1 Şem I. Incipit'in Açıklamaları (1.2-5a) [1]2 Doğmamış Ruh hakkında (yapılan) 3 [açıklama. 4 Derdekea'nın bana açıkladığı şey Şem. II. Kıyamet (1.5b-42.11a) A. Giriş: Şem'in vecd tecrübesi (1.5b-16a) 5 6 Majestelerinin iradesine göre, 7 bedenimdeki düşüncem 8 beni ırkımdan kopardı. Bu beni 9 yaratılışın zirvesine, 10 tüm yerleşim bölgesini aydınlatan ışığa 11 yaklaştırdı. 12 Orada dünyevi bir benzerlik görmedim, ama ışık vardı. 14 Böylece düşüncem 15'i Karanlığın bedeninden 16'sı uykudayken ayırdı. B. Derdekeas'ın Vahiyi (1,16b-41,21a) a. Kozmogoni ve Antropogoni (1.16b-24.29a) I. İlkel Uyum (1.16b-2.19a) 1. Şem'e Hitap. Üç büyük gücün veya kökün (1.16b-2,7a) ön varlığı ve doğası (1.16b-2,7a) 17 Bir sesin bana şöyle dediğini duydum: 18 "Şem, sen 19'dan beri karışık olmayan bir güçsün 20 ve sen dünyadaki ilk varlıksın 21, dinle ve anla 22 büyük güçlerle ilgili ilk olarak sana söyleyeceğim şeyi 23 kim 24 başlangıçta, 25 l'den önce var 26'sı Işık ve Karanlık 27 ve onların arasında Ruh vardı. Kökünüz 29 - yani doğmamış Ruh - 30 unutkanlığa düştüğü için, ben 31 size 32 gücün tam olarak (doğasını) açıklıyorum: Işık 33'ün 34 ışıtmeye ve sözle dolu olduğu düşünülüyordu; 36 Ve Karanlık, sahip olduğu 2 1 rüzgardı; Zihin 3 huzursuz bir ateşle sarılmıştı 4 Ve Ruh 5 aralarında sessiz, alçakgönüllü bir ışıktı 6 Bunlar üç 7 kök.

--- SAYFA 112 ---

100 çeviri 2. Güçler arasındaki ilksel uyum ve hiyerarşi (2.7b - 19a) Her biri 8'de tek başına hüküm sürüyordu ve her biri 10'luk gücüyle birbirlerinden gizlenmişlerdi. Ancak Işık, büyük bir güce sahip olduğundan 11, Karanlığın aşağılanması ve düzensizliğini 14, yani kökün homojen olmadığını biliyordu. 15 Ama Karanlığın sapması 16 farkında olmamayıdı: (kendi kendine söylüyordu) kendisinden üstün kimsenin 17 olmadığını. Ve kötülüğüyle baş edemediği sürece 19 sularla kaplı olarak kaldı. II. Ruhun Düşüşü (2.19b-3.29) 1. Ruh, kötü kökün (2.19b-28a) varlığını keşfeder ve (Karanlık) 20 harekete geçer. Ve Ruh gürültüden 21 korktu. Kendisini bulunduğu makamın en üst noktasına kadar 22 yükseltti. Ve 23 muazzam, karanlık bir su gördü. 24 Ve tiksinti duydu. Ve 25 Ruh'un düşüncesi aşağıya baktı 26; o (kendisinin) sonsuz ışığını gördü. 27 Ama kötü kök bununla ilgilenmiyordu. 28 2. Su ayrılır ve Karanlık ortaya çıkar (2.28b-33a) Ve 29 büyük ışığın iradesiyle karanlık su ayrılır. 31 Ve Karanlık, 32 iğrenç bir cehaletle sarmalanmış olarak ortaya çıktı. 3. Ruh Karanlığa kendini gösterir ve ışığının bir kısmını Zihnin yararına kaybeder (2.33b-3.29) 33 Fakat Zihin 34'ün ondan ayrılabilmesi için -çünkü (Karanlık) (Zihni) ile gurur duyar 35- ve o kıpırdandıktan sonra 31 Ruhun ışığı ona göründü. 2 Onu görünce hayrete düştü. 3 Kendi üstünde başka bir 4 gücün olduğunu bilmiyordu. Ve kendi suretinin Ruh'a kıyasla 6 karanlık olduğunu görünce incindi. 7 Ve kederinde Zihnini en üst noktasına yükseltti; Karanlığın üyeleri (Zihni) arasında 9 kötülüğün acılığının gözüydü. 11 Zihninin kısmen 13 Ruh'un üyelerinden şekil almasını sağladı; 14'e kendi kötülüğüne bakarak, 15'in Ruh'a eşit olabileceğini düşündü. Ancak 16 yaşında bunu başaramadı. Çünkü imkansız bir şeyi yapmak istiyordu ama bu gerçekleşmedi. Ama 19 Karanlığın Zihni -ki bu 20 kötülüğün acı gözüdür- hareketsiz kalmasını diye, 21 kısmen benzer hale getirildiği için 22 ayağa kalktı ve ateşli bir ışıkla 23 tüm Hades'in üzerine parladı, 23 böylece kusursuz ışığın 26 homojenliği ortaya çıktı. Ruh için 27, Karanlığın her biçimini 28 kullandı çünkü büyüklüğüyle 29 ortaya çıkmıştı.

--- SAYFA 113 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 101 III. Zihnin Karanlıktan Ayrılması ve Ruhun Işığının Kurtuluşu (3.30-24.29a) Ruh'un benzerliğinde ortaya çıkan Kurtarıcı'nın ilk müdahalesi. Karanlık, tanrısal Zihni doğurur (3.30-6.30a) 1. Yüce Işık, Ruh'un benzerliğinde görünen Oğlu aracılığıyla kendini gösterir (3.30-4.12a) 30 Ve yüce, sonsuz Işık, 31 ortaya çıktı, 32 çünkü o çok neşeliydi. kendisini Ruh'a göstermek istiyordu. Ve yüce Işığın benzerliği 35 doğmamış Ruh'a 36 göründü. 4 1 ortaya çıktım. [I] 2, 3 bozulmaz, sonsuz Işığın oğluyum. 4 Ruh'un 5 benzerliğinde göründüm, çünkü ben evrensel Işığın 7 ışın 6'sıyım ve onun görünüşüyüm. Bu (oldu), 8 Karanlığın Zihni 9'un Hades'te kalmaması için. 10 For Darkness, 12 üyesinin bir kısmında kendisini 11 Mind'a benzetmişti. 2. Kozmik rahmin oluşumu (4.12b-27a) <I> ortaya çıktığında, (O) Şem, 13 (Ruh'un benzerliğinde), 14 Karanlığın tek başına kendisini karartabilmesi için, 15 Majestelerinin iradesine göre 16 (ve) Karanlığın kendi Gücünün her formundan 17 yoksun kalması için, 19 Akıl huzursuz ateşi çekti - ki bu 20 21'den itibaren Karanlığın ve suyun ortasında sularla kaplı. 22 Ve karanlıktan su 23 sis haline geldi ve 24 sisten rahim şekillendi. 25 Huzursuz ateş -26 hilekarlıktır-27 oraya gitti. 3. Karanlık rahimle ilişkiye girer ve Zihnini boşaltır. Tüm formlar Doğada belirir (4.27b-5.6a) Ve Karanlık 28 (rahmi) görünce iffetsiz oldu. 29 Ve suyu karıştırdıktan sonra 30 rahmi ovuşturdu. 31 Zihni Doğa'nın derinliklerine doğru akıyordu. 33 Karanlığın acısının Gücüyle 34 karıştı. Ve 35 (karanlık gücün) gözü, bir daha Zihni ortaya çıkarmasın diye, 36 kötülüğü çekip çıkardı. Bunun için 5 1, karanlık kökten Doğa 2'nin bir tohumuydu. 3 Ve Doğa, karanlık güç aracılığıyla 4 Zihni tasarladığında, 5 her form onda şekil 6 aldı. 4. Karanlığın doğurduğu Zihnin benzerliği Ruh ile benzerliğe sahiptir ve onunla çatışır. Ancak Doğa bu Zihni bulutta tasarlamıştır ve onu rahminin dibine itemez (5.6b-19a) Ve Karanlık 7 Zihnin benzerliğini yarattığında 8 Ruh'a benziyordu. 9 Aslında Doğa onu zorlamayı üstlendi; 10 yapamadı,

--- SAYFA 114 ---

11'den beri 102 çevirisi 12 Darkness'tan bir şekle sahip değildi. Böylece onu bulutta ortaya çıkardı. 13 Ve bulut parlıyordu. 14 Akıl, 15'te korkunç, zararlı bir ateş gibi ortaya çıktı. 16 (Zihin) 17, doğmamış Ruh'la 18 çarpıştı çünkü o, ondan bir benzerliğe sahipti. 5. Doğanın dört buluta bölünmesiyle Akıl Sudan çıkarılır (5.19b-36) 20 Doğanın huzursuz ateşten 21 boşalabilmesi için 22, Doğa 23 hemen dört parçaya bölünür. 24 Görünüşleri değişen 25 bulutlara dönüştüler. Bunlara 26 Hymen, Chorion, 27 Power, Water adı verildi. 28 Ve Hymen, Chorion 29 ve Güç 30 tane huzursuz ateşti. Ve 31 onlar (Zihni) Karanlığın ve suyun ortasından 32 çekerler -çünkü 33 Akıl Doğanın 34 ve karanlık gücün ortasındaydı-35 zararlı sular 36 ona yapışmasın diye. 6. Doğanın bölünmesi yoluyla Zihin, Gücünü Doğanın ortasında birleştirebilmektedir (6.1-13a) 6 1 Bu nedenle Doğa benim isteğim doğrultusunda 2'ye bölünmüştür, böylece 3 Zihin 5'in kendisinden aldığı, 6'nın kendisiyle karıştığı ve 7'sinin rahimde ortaya çıktığı Gücüne 4'ü geri döndürebilir. 8 Böylece, 9'un bölünmesiyle Doğa (Güç), Karanlık'tan ayrıldı, 10, 11 Akıl'dan bir şeye sahipti. (Bu birdir) Güç(bulutunun) 12'sinin ortasına, yani Doğanın 13'ünün ortasına gitti. 7. Ruh, Akıl ile çarpışarak Şaşkınlık denilen bir gücü üretmiştir. Zihin, Ruhun ışığını yakar ve Doğayı harekete geçirir. Şaşkınlık Hymen bulutuna yapışıyor (6.13b-30a) Ama Işığın Ruhu 14, Zihin 15 onu ağırlaştırdığında şaşkınlığa uğradı. 16 Ve Şaşkınlığının gücü 17 yükü çevirdi ve bu kişi 18 (Şaşkınlığın) sıcaklığına doğru döndü ve 19 Ruh'un ışığını yaktı. 20 Ve Doğa, Ruh'un ışığının gücüyle 21 harekete geçirildiğinde, 22 yük geri döndü. 23 Böylece <Ruh>'un ışığının Şaşkınlığı 24 yükü çevirdi ve 25 Kızlık zarı bulutuna yapıştı. Ve 26 Karanlığın bütün bulutları 27 -Hades'ten ayrılanlar- 28 yabancı güç yüzünden haykırdılar: 29 aralarına gelen Işığın Ruhu'ydu.

--- SAYFA 115 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 103 Kurtarıcı'nın ikinci müdahalesi, bir ışık ışını ve bir kasırga olarak. Dünya Ruhunun Oluşumu (6.30b-7.30) 1. Ruhun Duası (6.30b-35a) Ve 31 Yüce Ruh, 32 sonsuz Işığa baktı, 33 böylece onun ışığına acınsın ve 35 benzerliği Hades'ten ortaya çıksın. 2. Kurtarıcı bir ışık ışını ve rüzgâr olarak görünür. Kurtarıcı Aklın üflemesi yoluyla şekil alır (6.35b-7.11a) Ve Ruh dışarı baktığında ben, Majestelerinin oğlu ben, 2 parlak bir ışık dalgası gibi 3 ve ölümsüz Ruh'un esintisi gibi 71 dışarı aktım. Ve doğmamış Ruh'un Şaşkınlığı üzerine 5 Kızlık Zarı bulutunu üfledim. (Bulut) 7 ayrıldı ve (diğer) bulutların üzerine ışık saçtı. 8 Bunlar 9 Ruh'un geri gelebilmesi için ayrıldılar. Bu nedenle Mind 10 şekillendi. Onun istirahati sona ermişti. 3. Dört bulut üzerine açıklama (7.11b-30) Çünkü Doğanın Kızlık Zarı 12 kavranamayan bir buluttu: büyük bir ateşti. 14 Benzer şekilde, Doğanın Koryonu 15 Sessizliğin bulutuydu; muhteşem bir ateşti. 17 Ve Zihin ile karışan Güç, aynı zamanda, 20, karanlıkla karışmış, 21, saf olmayan bir bakış açısıyla 22 Doğayı rahatsız eden bir Doğa bulutuydu. Ama karanlık su 23 korkunç bir buluttu. 24 Ve 25 Doğa'nın alt taraftaki kökü 26 eğriydi, çünkü ağır ve 27 zararlıydı. Kök, bağlı ışığın önünde 28 kördü, 29 ise çok yüzlü olduğu için algılanmıyordu. Ruh'un ışığını Karanlığın derinliklerinden kurtarmak amacıyla Kurtarıcı'nın evrensel giysisiyle üçüncü müdahalesi (7.31- 12,15a) 1. Derdekeas'ın Ruh'un ışığı adına duası (7.31-8.15a) 31 Ve Zihnin almış olduğu Ruh ışığına 32 acıdım. Yüce, sonsuz Işığa 35 yalvarmak için konumuma geri döndüm 35 ki Ruh'un ışığının gücü 3 onun yerinde artsın ve 4 karanlık kirlilikle değil, 5 saf olanla dolsun. Dedim ki, "6 Sen Işığın köküsün. 7 Yüce, sonsuz olan gizli biçimin ortaya çıktı. 9 10 Ruh'un tüm gücü homojen olsun ve 11 ışığıyla dolsun. Sonsuz 12 Işık, 13'ü doğmamış olanla birleştiremeyecek.

--- SAYFA 116 ---

104 Çeviri Ruhu ve 14 Şaşkınlık gücü, 15'i Doğa ile birleştiremeyecek." 2. Kurtarıcı'nın duası kabul edildi (8.15b-31a) Majestelerinin vasiyetine 16 göre, duam 17 kabul edildi. Ve Söz'ün sesinin 18, Majesteleri'nden, doğmamış Ruh'a, 19 şöyle dediği duyuldu: "İşte, 21 kudret doluluğuna ulaştı. Benim tarafımdan 22 vahyedilen, 23 Ruh'ta göründü." Tekrar ortaya çıkacağım. 24 Ben, tanımsız, sonsuz Işığın 25 oğlu Derdekeas'ım. 26 27'nin ışığı, sonsuz Ruh 28, 29 kısa bir süre için zayıf bir doğaya indi, ta ki 30 Doğa'nın 31 tüm safsızlığı çekilene kadar. 3. Derdekeas evrensel giysisini giyer ve Ruh'un benzerliğinde gelir (8.31b-9.3a) Ama 32 Doğanın Karanlığını utandırmak için 33 Majestelerinin ışığının giysisi olan giysimi giydim, ben buyum. 3 Karanlığın derinliklerindeki ışığın tamamını hatırlamak için 9 1 Spirit görünümüne büründüm. 4. Ruh'un ışığı kendi gücüyle Karanlığın derinliklerinden ve sudan doğar (9.3b-26a) Majestelerinin iradesi 4'e göre, Ruh 5, 7 sonsuz Işığın gücü olmadan Söz aracılığıyla kendi 6 ışığıyla doldurulabilsin diye, 8 ve benim isteğime göre Ruh 9 kendi gücüyle ortaya çıktı. 10 Onun büyüklüğü ona bahşedildi 11 ki tüm ışığıyla dolsun 12 ve Karanlığın tüm ağırlığından 13 çıksın. Çünkü 14'ün arkasında, 15'i üfleyen ve Ruh'a baskı yapan karanlık bir ateş vardı. Ve 16 Ruh, korkunç sulardan korunduğu için 17 sevindi. Ancak 18'in ışığı 19 Majestelerine eşit değildi. Ama <her ne> ona sonsuz Işık 21 tarafından 20 bahşedildi (verildi), ki tüm uzuvları 22'de 23'te homojen bir ışık görünsün. 24 Ve Ruh suyun üzerine çıkınca, 25 (suyun) karanlık sureti ortaya çıktı. 5. Ruh yüce Işığa biat eder (9.26b-33a) 26 Ve Ruh yüce Işığa biat eder 27: "Elbette 28 yalnızca sen sonsuzsun, 29 çünkü sen 30'un üzerinde doğmamış her şeyisin (ve) beni Karanlıktan korudun 31. Ve senin 32 dileğin üzerine karanlık 33 gücünün üzerine yükseldim." 6. Ruh, Hymen bulutunda bir Th olması gerektiğini tasarlar (9.33b-10.15) Ve sizden hiçbir şeyin gizlenmemesi için, Ruh'un büyüklüğü aracılığıyla tasarladığı 36. Şey olan Şem geldi.

--- SAYFA 117 ---

shem'in (nh vii, 1) 105 açıklaması hayata geçirildi, 101 Karanlık, kötülüğüne hakim olamadığı için. Ancak 3, 4 olarak ortaya çıktığında, üç kök, 5'in başlangıçtan beri olduğu gibi bilinmeye başlandı. Eğer 6 Karanlık onun kötülüğünü kontrol edebilseydi, Akıl 8 ondan ayrılmazdı ve 9 başka bir güç ortaya çıkmazdı. 10 Ama ortaya çıktığından beri, 11 o zaman ben, Görkemin Oğlu olarak görüldüm. 12 Öyle ki, 13 Ruh'un ışığı sağır olmasın 14 ve Doğa bana baktığı için 15 ona egemen olmasın. 7. Derdekeas, Şem'e gerçek doğasını açıklar: O, Şaşkınlık tarafından tasarlanan Şey'dir, büyük Güç, pnömatik ırkın başı (10.16-11.6) 16 Sonra, Majestelerinin iradesiyle, 17 benim homojenliğim ortaya çıktı, böylece güç sahibi olan 19 ortaya çıksın: siz 20 var olan Büyük Güç'sünüz 21 ve ben mükemmel Işık'ım 22, Ruh 23 ve Karanlığın üstündedir. Karanlığın 24 utancı, saf olmayan 25 sürtünme ilişkisinde yatmaktadır. Çünkü (Ruhun) büyüklüğü, Doğanın 26 bölünmesi yoluyla, Ruhun Th-meli'sinin 29. yüksekliğine kadar kendisini 28 onurla korumayı ister. Ve Ruh kendi gücüyle 30 dinlenme alıyordu. 31 Çünkü Işık 32'nin sureti doğmamış Ruh'tan ayrılamaz. 33 Ve yasa koyucular ona Doğanın tüm bulutları arasından 35 isim vermediler ve onu isimlendirmek de mümkün değil 37. Doğanın 2'yi böldüğü her 111 formu, 3'ün huzursuz ateşinin gücüdür; 4'lü hylic tohumdur. Karanlığın gücünü alan (Ateş), onu (Doğanın) üyelerinin ortasında 6 kuşatmıştır. 8. Şaşkınlık ışığı, Majestelerine ve Kızlık Zarı bulutundaki Oğluna şükranlarını sunar (11.7-33) 7 Ve Majestelerinin iradesiyle, 8 Akıl 9 ve Ruh'un tüm ışığının Doğa'nın her türlü yükünden ve emeğinden korunması için 10, 12 Ruh'tan Kızlık Zarı bulutuna bir ses geldi. 13 Ve Şaşkınlık Işığı 14 kendisine bahşedilen sesle 15 övgüler yağdırmaya başladı. 16 Ve büyük parlak Ruh, 17 Kızlık zarı bulutundaydı. O, sonsuz Işığı 19 ve evrensel benzerliği 20 - yani beni - onurlandırdı, "22 'Yükselen-Batan' olarak adlandırılan 21 Majestelerinin Oğlu, sen 23 Majesteleri'nin iradesiyle 25 Ruh'un her ışığını 27 kendi yerine düzeltmek ve 28 Zihni Karanlıktan ayırmak için verilen sonsuz Işık 24'sün. 29 Çünkü bu uygun değildi. 30Ruh'un ışığının Hades'te kalması için. 31Çünkü senin dileğin üzerine 32Ruh senin büyüklüğüne bakmak için kalktı."

--- SAYFA 118 ---

106 çeviri 9. Şem'e Hitap: Kurtarıcı'nın doğası üzerine öğretiş (11.34-12.15a) 34 Bunları size söyledim, 35 Şem, anlamanız için 12 1 benim benzerliğim, Majestelerinin Oğlu, 2 benim 3 sonsuz düşüncemdir, çünkü ben 4 (Majesteleri) evrensel bir benzerlikten yanayım, 5 yalan söylemez, çünkü ben yukarıdayım 6 her gerçek ve kelimenin ilkesi 7. Onun görünüşü, ölçülemez olanın sesi olan ışıktan güzel elbisem 9'dadır. 10 Bizler tek başına var olan 11 eşsiz Işık'ız. 12 (Bu Işıktır), Ruhun gücünün 14 zayıf Doğadan yükseltilebilmesi için başka bir kök 13'te ortaya çıktı. Kurtarıcı'nın kızlık zarı bulutuna üç katlı giysisiyle dördüncü müdahalesi. Aydınlık bir varlığın ikinci düşüşü (12.15b-13.23a) 1. Derdekeas evrensel giysisi olmadan Hymen bulutuna iner (12.15b-25a) Çünkü 16 büyük Işığın iradesiyle, 17 yüce Ruh'tan evrensel 19 giysim olmadan 18 Hymen bulutuna indim. Ve sonra Kelime 20 beni 22 Doğanın Kızlık Zarının ilk 21 bulutundaki Ruh'tan aldı. Ve 23 tanesini, Yücelik 24'ü ve doğmamış Ruh'un beni layık kıldığı o sözü (Söz'ü) giydim. 2. Kurtarıcı'nın kızlık zarı bulutunda gelişi aşırı ışık getirir. Şaşkınlık ışığının bir kısmı ayrılarak Ortaya düşüyor (12.25b-13.4a) Ve elbisemin üç katlı birliği 26, Hazret-i Hazret'in iradesiyle 28 bulutta tek bir biçimde belirdi. 29 Ve benzerliğim giysimin ışığıyla 30 kaplandı. Fakat bulut rahatsızdı, 32 benim benzerliğimi destekleyemedi. 33 Ruh'tan aldığı (ve) başlangıçtan beri 36 onun üzerinde parıldayan 34 ilk gücü, 37 <I> Ruh'un Sözü 38'de ortaya çıkmadan önce saçtı. Bulut 131 her ikisini de destekleyemedi. 2 Sonra buluttan çıkan Işık 3 Sessizliği geçerek 4 Ortaya geldi. 3. Sessizlik bulutundaki ışık, Şaşkınlıktan ayrılan kısımla karışır ve aydınlık tohumları Karanlıktan korur (13.4b-23a) Ve 5, Majestelerinin iradesiyle, 6 Sessizlik içindeki Ruh'un ışığını 7, ışık saçan Ruh'tan ayrılmış olan 8 onunla karıştırdı; 9 Sessizlik bulutu ile ayrılmıştı. 11

--- SAYFA 119 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 107 (Orta'nın) bulutu bozuldu. 12 Ateşin alevini dindiren (Sessizlikteki ışık) oldu. 15 tohumun daha ortaya çıkmaması için 14 karanlık rahmi bastırdı. Karanlığın Dışında, (tohumları) Doğanın ortasındaki 17 numaralı konumuna, 18 numaralı konumuna, yani buluta 19 geri tuttu. (Tohumlar) nerede olduklarını bilmedikleri için sıkıntılıydılar, 21 çünkü henüz Ruh'un evrensel bilgisine 22 sahip değillerdi. Kızlık zarı bulutundaki ışığı mükemmelliğe getirmek için Kurtarıcı'nın beşinci müdahalesi 1. Kurtarıcı'nın Kızlık zarı bulutu içindeki duası (13.23b-14.3a) Ve 24 Majesteleri'ne, sonsuz Işığa doğru 26 dua ettikten sonra, 26 Ruh'un sıkıntılı gücü 27 ileri geri hareket etsin 28 ve karanlık rahim hareketsiz hale gelsin ve 29 benim benzerliğim olsun diye 30 Kızlık zarı bulutunda belirebilir, 31 sanki benden önce 33 giden Ruh'un ışığına sarılmış gibiyim, sonra Majestelerinin iradesiyle 34 ve 35 dua aracılığıyla 36 bulutun içindeydim 36 ki, Ruh'un gücünden gelen giysim aracılığıyla 37 Söz'ün doluluğu 2 Karanlıkta sahip olduğu üyelere güç getirebilsin. 2. Kurtarıcı Kızlık Zarında görüldüğünde, Ruh'un ışığı kendini özgürleştirmeye başlar (14.3b-16a) 4 Çünkü onlar sayesinde ben bu aşağılık yerde 5 görüldüm. 6 Çünkü ben ad verilen herkese yardımcıyım. 7 8 Çünkü ben bulutta görüldüğümde 9 Ruhun ışığı, kendisini korkunç sulardan ve karanlık Doğadan ayrılmış 12 ateş bulutlarından 12 kurtararak 10 yola çıktı. Ve 14 (Bulutlara) sonsuz şeref verdim, 15 ki onlar bir daha kirli sürtünmeye karışmasınlar 16. 3. Kızlık zarındaki ışık, formunu kökünden alır (14.16b-25a) Ve Kızlık zarındaki ışık 17 benim gücüm tarafından rahatsız edildi 18 ve 19 tam ortasından geçti; o 20 evrensel düşünceyle 21 ve 22 Ruh'un ışığının sözüyle doluydu. 23'e döndü ve kökünde 24 şeklini aldı. Eksikliği olmadığı için 25 parlıyordu. 4. Sükûnetteki ışık yerine geri döner (14.25b-31) Fakat Sükûnet'ten (27) onunla birlikte çıkan ışık (26) Orta 28'den çıkıp yerine geri döner. 29 Sonra bulut parladı 30 ve ondan 31 söndürülemez ateş çıktı.

--- SAYFA 120 ---

108 çeviri 5. Ortadaki ışık bulutun yükünü hafifletiyor (14.32- 15.2a) 32 Şaşkınlıktan ayrılan kısım ise unutkanlığa yol açmıştı; 34 Karanlığın ateşi tarafından kandırılmıştı. Ve huzursuzluğunun sıkıntısı 36, 151 bulutun ağırlığının 37'sini düşürdü. Temiz olmadığı için kötüydü. 6. Ateş suya karışır; Doğa, yaratılışın Archon'unu tasavvur eder (15.2b-16a) Ancak 3, sular zararlı hale gelebilsin diye ateş suyla 4 karışmıştır. 5 Ve geri püskürtülmüş olan Doğa, 6 hemen hareketsiz sulardan 7 tırmandı. 8 Çünkü onun alçaltılması utanç vericiydi. 9 Ve Doğa ateşin gücünü tasarladı (ve) bu güç 11 Doğada bulunan Ruh'un ışığı sayesinde 12 oldu. Onun 13 formu suda 14 birçok yüze sahip korkunç bir canavarın 15 görünümü altında ortaya çıktı (ve) 16 aşağıda çarpıktı. Kurtarıcı'nın altıncı müdahalesi. Ruh'un bakışı ve Kurtarıcı'nın iradesi sayesinde rahim, içindeki ışık tohumlarının açığa çıkmasını sağlar (15.16b-16.23a) 1. Bir ışık ışını Doğa'ya zarar vermek için kaosa iner (15.16b- 28a) Doğaya zarar vermek için sis ve tozla dolu kaosun 18 içine bir ışık 17 iner. Ve Ortada 21 olan Şaşkınlık Işığı 20, Karanlığın yükünü üzerinden attıktan 22 sonra ona doğru geldi. 24 Ruh dirilince sevindi. Çünkü (Ruh) 25 bulutlardan aşağıya 26 karanlık sulara ve 27 Doğanın derinliklerindeki ışığa 28 baktı. 2. Ruh'un bakışı sayesinde Doğa'nın derinliklerindeki Ruh'un ışığı sudan yükselir (15.28b-16.2) Bu nedenle 29 ortaya çıktım ki, 30 Tartarus'a, Ruh'un tartılan ışığına 32 gitme fırsatım olsun, 33 böylece onu ağırlığın kötülüğünden 34 koruyabileyim. Daha sonra (Ruh'un) karanlık konuma aşağıya bakması sayesinde, 36 ışık 16 1 rahmin tekrar sudan yüксеlebilmesi için 2 yeniden ortaya çıktı. 3. Kurtarıcı'nın iradesiyle rahim, kendi içindeki parlak tohumları görür (16.3-17a) 3 (Rahim) benim irademle ortaya çıktı. 4 Gözü kurnazca açıldı. 5 Ve Ortada beliren ışık 6—7 onu ayırmıştı

--- SAYFA 121 ---

Şem (nh vii, 1) 109'un Şaşkınlık-8'deki açıklaması dinlendi. 9'un (rahim) üzerine parladı ve rahim, kendisinin görmediği 10 kişiyi gördü. 11 Ve o, ışıktan sevinçle sevindi, 12, ancak (ışık) onun üzerine parladığında 13 Ortada ortaya çıkan 14, kötülüğü içinde 15 bu onun değildi. Böylece rahim görmediğini 17 gördü. 4. Rahim hareketsiz hale getirilir ve suya geri getirilir (16.17b-23a) Ve 18 tekrar suya indirilir. 19 yaşında ışığın gücünü elde ettiğini düşünüyordu. 20 Ama o, ışığın benzerliği nedeniyle 22 kökünün hareketsiz hale getirildiğini ve 23 (ışığın) kendisine doğru koşan kişinin kendisi olduğunu bilmiyordu. Sessizlik Bulutu'ndaki ve Orta Bulut'taki ışığı mükemmelliğe getirmek için Kurtarıcı'nın yedinci müdahalesi (16,23b- 18,1a) 1. Ortadaki Işığın Duası (16.23b-34a) Orta 25'te bulunan Işık 24, yani başı ve sonu olan 26, hayrete düşmüş görünüyordu. Bu nedenle 27 düşüncesi hemen yukarı, yüce Işığa baktı, 29 ve bağırdı ve şöyle dedi: 30 "Tanrım, bana merhamet et, çünkü ışığım ve çabalarım yoldan saptı. 32 Çünkü eğer senin iyiliğin beni düzeltmezse 33 nerede olduğumu gerçekten bilmiyorum." 2. Kurtarıcı Sessizlik bulutunda belirir (16.34b-17.16a) Ve bunu duyan Majesteleri 35 ona merhamet etti. 36 Ve ben, Sessizlik'te 37 Kızlık Zarı bulutundan 17 1 kutsal giysim olmadan çıktım. 2 Kızlık zarı bulutunda üç 4 biçime sahip elbisemi kendi isteğimle onurlandırdım. 5 Ve 6 Sessizlik'teki coşkulu 7 gücünden yayılan ışık beni kendine aldı. 8 Giydim. Ve onun 9 iki kısmı tek bir formda 10 ortaya çıktı. Yangın yüzünden 11 parçası da ortaya çıkmamıştı (12) ve Hymen bulutunun içinde 13 konuşamıyordum, 14 ateşi korkunçtu, 15 zayıflamadan kendini ayağa kaldırıyordu 16. 3. Kurtarıcı Orta buluta gelir (17.16b-18.1a) Ama 17 Yüceliğim ve Söz 18 ortaya çıksın diye, aynı şekilde elbisemi 19 Sessizlik bulutunun içine koydum. Orta 21'e girdim ve içinde bulunan, unutkanlık içinde olan 23 ve Şaşkınlık Ruh'u'ndan 24 ayrılan, 25 yükünü kendisinden atmış olan ışığı 22 yaktım. Benim dileğim üzerine 26 ona hiçbir ölümlü görünmedi 27 ama hepsi ölümsüzdü 28 gerçeklik

--- SAYFA 122 ---

Spirit'in kendisine 29 verdiği 110 çeviri. Sonra (Ortadaki Işık) 30'da ışığın düşüncesi şöyle dedi: "Al, EIS, 31 Al, OU, PHAR, DOU, IA, EI, OU", yani 32 "Büyük bir dinlenme içindeydin", 33 (ve bu) ki (Ruh) ışığımı 35 kökünden dinlendirsin ve onu zararlı Doğa'dan çekip çıkarsın. Kurtarıcı'nın, Zihni rahimden ayırmak ve böylece Ruh'un tüm ışığını vermek için ateşten giysisiyle sekizinci müdahalesi (18.1b-19.26a) 1. Derdekeas kaos içinde aşağı iner ve ateşten bir giysi giyer (18.1b-16a) Sonra, 2 Majestelerinin iradesiyle, ben parlak giysimi attım. 4 ve başka bir elbise giy 5 ateşten (ve) şekilsiz, 6 Gücün Zihninden gelir, 7 benim isteğim doğrultusunda 9 Ortada ayrılmış ve 8 benim için hazırlanmıştır. Çünkü Orta 10 onu karanlık bir güçle kapladı. 11 Gidip onu giyebilmek için 12, tüm ışığı ondan kurtarmak için 13 kaosa indim. Çünkü 15 karanlık güç olmadan 16 Doğaya karşı çıkamazdım. 2. Doğaya girdikten sonra Kurtarıcı gözünün üzerinde dinlenir (18.16b-26) 17 Doğaya girdiğimde, benim gücüm 18 tahammül edemedi. Ama 20'ye bakan gözünün üzerine 19'unu koydum. Bu, Ruh'tan yayılan bir ışıktı 21 ve Ruh tarafından benim için bir giysi ve dinlenme 23 olarak hazırlanmıştı. Benim aracılığım 24, gözlerini 25 Hades'e açtı. Bir süreliğine Nature 26'ya sesini verdi. 3. Kurtarıcı, ateşten giysisi aracılığıyla Doğa'ya fahişelik yapıyor (18.27-19.13a) 27 Ve benim ateşten giysim, Majestelerinin iradesine 28 göre 29 güçlü olana ve karanlık gücün 32 kapladığı Doğa'nın 30 kirli kısmına 31 indi. Sonra elbisem 33 eşyasıyla Doğa'yı ovuşturdu ve onun saf olmayan kadınlığı güçlendi. Ve 36 tutkulu rahim ortaya çıktı. 19 1 Mind up'ı kuruttu, 2'si balık şeklindeydi, 3'ü ateş damlası ve 4'ü ateş gücüne sahipti. Ancak Doğa 5, Zihin 6'yı kendisinden uzaklaştırdığında endişelendi ve ağladı. İncindiğini hissettiğinde ve gözyaşlarına boğulduğunda, Ruh'un gücünü kendinden 9 uzaklaştırdı. 10 O da benim kadar sessiz kaldı. 11 Ruh ışığını yaktım ve 12 balığı görünce elbisemle dinlendim.

--- SAYFA 123 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 111 4. Doğa çok sayıda hayvanı, yani burç formlarını doğurur (19.13b-26a) Ve 14 Doğanın yaptıklarının kınanabilmesi için, 15 kör olduğu için, esen 18 rüzgarın sayısına göre ondan birçok 16 hayvan formu 17 ortaya çıktı. Hepsi 19 Hades'te, şekil veren Aklın ışığını arayarak var oldular. Ona karşı çıkmayı başaramadılar. 22 Bilgisizliklerine sevindim. 23 Beni, 24 Majestelerinin Oğlu'nu, 25 çeşitli rahmin önünde buldular. Cennetin ve yerin oluşumunu talep eden Kurtarıcı'nın dokuzuncu müdahalesi (19.26b-21.1) 1. Derdekeas Canavar'ı giydirir (19.26b-20.1) Kendimi 27 Canavar'a büründürdüm ve ondan 28'ini büyük bir ricada bulundum: 29, tüm 31 ışığın yükselebilmesi için cennet ve yer 30 var olsun. 32 Çünkü ona canavar biçiminde görünmem dışında, 34 Ruh'un gücü 33 başka hiçbir şekilde esaretten kurtarılamazdı. 36 Bu yüzden sanki onun oğluymuşum gibi 20 1 kabul etti. 2. Cennetin ve yerin yaratılışı (20.2-10a) 2 Sonra benim isteğim sayesinde 3 Doğa, 4 Ruh'un, Karanlığın 5 ve ateşin gücüne (bir şeye) sahip olduğu için ortaya çıktı. Çünkü 6 formunu çıkarmıştı. Döndükten sonra suya üfledi. 8 Gök yaratıldı ve 9 göklerin köpüğünden 10 yer var oldu. 3. Toprak yiyecek, çiy ve tohumlar çıkarır (20.10b-20a) Ve benim dileğimle (toprak) 11 hayvan sayısına göre her türlü yiyeceği çıkardı. Ve sizin ve yeryüzünde ikinci kez doğacak olanlar 16 için 13 rüzgarlardan 14 çiy getirdi. 17 Çünkü dünya, 18 huzursuz bir ateş gücüne sahipti. 19 Bu nedenle her tohumdan 20 tane çıktı. 4. Derdekeas'ın ateşten giysisi Doğa bulutunun ortasında yükselir (20.20b-29a) Ve 21 gök ve yer yaratıldığında, 22 benim ateşten giysim Doğa bulutunun ortasında yükseldi 23. Doğa kuruyuncaya kadar tüm yaratılışın üzerine parladı²⁶. 27 giysisi olan karanlık 28 zararlı suya atıldı. 29 Orta Karanlıktan temizlendi.

--- SAYFA 124 ---

112 çeviri 5. Rahim acı çeker ve merak eder (20.29b-21,1) Fakat 30 rahim, meydana gelen şey hakkında 31 acı çeker. Aynaya benzeyen suyun 32 parçasına baktı. 34'e baktıktan sonra 35'in nasıl ortaya çıktığını merak etti. Bu nedenle dul kaldı. (Karanlık)'a gelince, hayrete düşmüştü çünkü artık onun içinde değildi. Kurtarıcı'nın iyiliksever yüzü ve krallara özgü Aklın nesli aracılığıyla yaptığı onuncu müdahale (21.2-23,8) 1. Hala Doğa'da bulunan noetik güç mükemmelliğe getirilmelidir (21.2-12a) 2 Ancak formlar hâlâ³ ateş ve ışık gücüne⁴ sahipti. (Bu güçtür), tüm güçler 7 ondan alınana kadar Doğa 6'da var olmak için 5'e sahipti. Çünkü nasıl ki 8 Ruh'un ışığı üç bulutta mükemmelleştirilmişse 9, Hades'teki 11 gücün de belirlenen zamanda mükemmelliğe 12 getirilmesi de gereklidir. 2. Derdekeas'ın isteği (21.12b-20a) Majestelerinin 13 nezaketinden dolayı, (Doğa) 14'e ikinci kez suda göründüm. 15 Çünkü benim yüzüm onu memnun etti. 16 Onun yüzü de rahatladı. 17 Ben de ona, "18 tohum ve güç 19 senden 20 yeryüzünde çıksın" dedim. 3. Doğanın formları çiftleşir (21.20b-28a) Ve hareketsiz hale gelebilmek için Ruh'un iradesine 22 itaat etti. Daha sonra bedenleri birbirine kenetlendikten sonra dillerini birbirine sürttüler; 25 tanesini çiftleştirdiler ve 27'si ateş, 28'i Karanlık ve Ruh'tan gelen güçle rüzgarlar ve 26 iblis yarattılar. 4. Bir form, mastürbasyon yoluyla rüzgar çıkarır (21.28b-36a) Ancak tek başına kalan form 29, 30 Canavarı kendinden uzaklaştırır. 31 Cinsel ilişkiye girmedi ama 32 mastürbasyon yapan oydu. 33 Ve o, ateş, Karanlık 36 ve Ruh'tan gelen güce sahip 35 bir rüzgâr 34 çıkardı. 5. Rüzgârlara ve iblislere üreme organları verilmiştir (21.36b-22.9a) Ancak 221 iblislerin de kirli ilişki yoluyla sahip oldukları güçten 2 yoksun kalabilmeleri için⁴, rüzgârlarla 5 sulu bir rahim meydana gelmiştir. Daha sonra Karanlığın 8 örneğine göre ve başlangıçta 9 rahmi ovma şekline göre 7 şeytanla birlikte 6 kirli bir penis ortaya çıktı.

--- SAYFA 125 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 113 6. Bir 'cinsel birleşme' yoluyla Zihin yeryüzüne boşalır (22.9b-21a) Ancak, Doğanın formları bir araya geldiğinde 11, birbirlerinden 12 uzaklaştılar ve gücü kovdular; 13Başlarına gelen hile karşısında hayrete düştüler. 14 15'ini sonsuz kederle yas tuttular ve 16'sını güçleriyle kapladılar. 17 Ve onları utandırdığımda, 18 Doğayı ıssız kılmak için, 18 Güçteki elbisemle, yani Canavar'dan daha yüksek olan (elbisemle) 19, 20 parlak olduğu için ayağa kalktım. 7. Üçüncü Akıl, rüzgarlara ve iblislere hükmetmek için bir kral olarak kuruldu (22.21b-23.8) Karanlık Doğada 22 ortaya çıkan -23, Karanlığın kalbinin gözü olan-24, benim isteğim üzerine, 24 rüzgarlara ve iblislere hükmetti. Ve ben ona ateşin, ışığın 27 ve işitmenin bir benzerini ve 28 de hilesiz söz verdim. Bu nedenle, 29 kendisine büyüklük (bir şey) verildi, 30 böylece 31 güç olmadan, 32 Ruh'un ışığı olmadan ve karanlık ilişki (olmadan) 33 gücünde güç bulabilsin, böylece 34 zamanın sonunda, 23 1 Doğa yok edildiğinde, onurlu yerde dinlenebilsin. 3 Çünkü 4 sadık bulunacak, 5 Doğanın kirliliğinden ve 6 Karanlıktan nefret edecek. Zihnin güçlü gücü 7, Zihin'den ve doğmamış Ruh'tan gelir. Tufan Öncesi İnsanoğlunun Oluşumu (23.9-24.29a) 1. Rüzgârlar ve iblisler ilişki kurar ve her türlü kirliliği üretirler (23.9-30) 9 Ancak sudan, ateşten, 11 Karanlık ve Işıktan 11 iblisler olan rüzgârlar, 12 cehenneme kadar ilişki içindeydi. Ve 13 cinsel ilişki sırasında rüzgarlar 14'ünün rahmine 15 cinlerin penisinden 16 köpük aldı. İlham yoluyla 18 rahimlerinde bir güç tasarladılar. Rüzgârların 19'u rahimler, doğum zamanı gelinceye kadar 20'si bir arada toplanmıştı. 21 (Rüzgârlar) suya indi. 22 Ama güç, ilham yoluyla, 23 doğurmaya giden sürtünmenin ortasında, 24 tasarlandı. Ve 25, doğuşun her biçimi 26'da (ilham) şekillendi. Doğum zamanı 27 yaklaştığında, 28 bütün rüzgârlar 29'unu yeryüzüne yakın olan sudan topladı. Her türlü kirliliği doğurdular.

--- SAYFA 126 ---

114 çeviri 2. Rüzgârlardan birinin mastürbasyonu yoluyla kısır kadınların ve kısır erkeklerin doğuşu (23.31-24.2a) 31 Ve 32 rüzgârın tek başına geldiği yer, 33 kirlilikle karışıyordu. Kısır kadınlar (34) ve kısır erkekler (35) ondan ortaya çıktı. 24 1 Çünkü kişi nasıl doğduysa, 2 kişi de öyle doğurur. 3. Sam soyunun doğuşu (24.2b-15a) Sizin iyiliğiniz için 3 Ruh'un imgesi 4 yeryüzünde ve suda görüldü. 5 Çünkü siz ışık gibisiniz: 6 Gerçekten de rüzgarlardan ve cinlerden payınız var 7 ve Şaşkınlık gücünün ışığından 9 bir düşünce çıkıyor. 10 Rahimden yeryüzüne çıkan her kişi için, 12 onun ortaya çıkması onun iyiliği için değildi. 13 Ama onun iniltisi ve acısı, 15'inizde Ruh'tan beliren görüntünün 14'ü yüzünden oldu. 4. Ruh hakkında öğretiş (24.15b-29a) Çünkü siz yüreğinizde yücesiniz. 17 Ve bu bir lütuftur Şem, eğer birine 18 pay verilirse ve o kişi ışığın düşüncesi için 20 canını bırakırsa. Ruh için 21, Karanlığın bir yüküdür ve 22, ruhun kökünün 23 nereden geldiğini bilenler, 24 Doğayı da kavrayabileceklerdir. 25 Çünkü can, 26 kirliliğin bir eseridir ve 27 parlak düşüncenin alçaltılmasıdır. Çünkü tüm Doğmamış'ın geri dönüşünü 29 açığa vuran benim. B. Tufan (24.29b-28.8a) 1. Pnömatik ırkı yok etmek için Doğanın su ile komplosu (24.29b-25.15a) Ancak, 30 Doğanın günahının doldurulabilmesi için32, geri çevrilen rahmin kör bilgeliği hoş bulmasını sağladım, böylece onu 34 hareketsiz. Ve benim 25 1 dileğim (günah) ve karanlık 2 su ve Karanlık, kalbinizin her 4 formunu yaralamak için 3 plan yaptı, çünkü 6 Ruh'un ışığının iradesi 5 ile sizi çevrelediler ve 7 sizi imanla bağladılar. Ve (Karanlığın) planının işlemez hale gelmesi için, 9 (Işık), 11'in (rahimdeki) kötülüğün planının duyurulması için bir iblis gönderdi; 10, (yani) bir tufana neden olmak ve 13 ırkınızı yok etmek, 14 ışığı ele geçirmek ve onu inançtan uzaklaştırmak için 15. 2. Kurtarıcı, Doğanın planını bozar (25.15b-26a) Ama ben aceleyle 16'yı, iblisin ağzından, gökyüzünde kalan ışık parçacığına 19 göre bir kulenin geleceğini 18 ilan ettim.

--- SAYFA 127 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 115 iblis ve onların ırkından 20'si -bunların sayısı 21'di-, iblisin huzursuz kaostan korunması için 22. 23 Ve rahim, 24 benim isteğim doğrultusunda, tamamen dökülsün diye, 25 bunları planladı. (Yani) cinler tarafından bir kule 26 (inşa edildi). 3. Tufan (25.26b-35a) Karanlık 17 eksikliğinden rahatsız oldu. 28 Rahim kaslarını 29 gevşetti. Daha sonra kuleye girecek olan 30 iblis, 31 yarışların devam etmesi ve 33 onun aracılığıyla yayılması için korundu. Çünkü her 35 formdan 34 güce sahiptir. 4. Tufan'ın Şem ırkı için anlamı (25.35b-26.10) Bundan böyle geri dönün, 26 1 Ey Şem ve ırkınız ve 3 İmanınız için [büyük ölçüde] sevinin, çünkü bedensiz ve 4 zorunluluk olmadan Karanlığın her bedeninden korunur, çünkü Büyüklüğün kutsal şeylerine 6 tanıklık eder - 7 benim vasiyetim aracılığıyla onlara 8 düşüncelerinde vahyedilmiştir. Ve 9 onlar doğmamış Ruh'ta 10 acı çekmeden dinlenecekler. 5. Tufan'ın Sam için anlamı (26.11-25a) 11 Sana gelince, Sam, bu nedenle sen 12 ışık bulutunun dışında bir bedende kaldın 13 ki sabırla dayanasan 14 İmanla 15 sana gelsin. (İnanç) düşüncesi 16'da alınacak ve 17'de size parlak bir bilinç verilecek. Ama ben bunları size ışık saçan buluttan ırkınızın yararı için söyledim (öne çıkın). 20 Aynı şekilde, 21 her şey hakkında size söyleyeceğim şeyleri, 22'yi sonuna kadar açıklayacağım ki, 23 onları yeryüzünde 24 ikinci kez var olacak olanlara açıklayasınız. 6. Tufanın kozmik sonuçları (26.25b-36) Ah Şem, benim isteğim üzerine meydana gelen karışıklık 2627 Doğanın boşalması için 28 meydana geldi. 29 Çünkü Karanlığın öfkesi yatıştı. 30 Ey Şem, Karanlık susturuldu. 31 Benim isteğim uyarınca, 32 yaratılış boyunca parlayan ışık artık onda görünmüyor. Ve Doğa, dileğinin gerçekleştiğini söyledikten sonra, her form 36 suların dibinde yutuldu. 7. Doğa, başlangıçtan beri içinde olan ateşi söndürür (27,1- 21) 1 Gururlu bir cehalet içinde, 2 (Doğa), 3 karanlık rahmini ters çevirdi ve 4 başlangıçtan beri içinde olan ateşin gücünü 5 dışarı attı 6

--- SAYFA 128 ---

116 Karanlığın sürtünmesi yoluyla çeviri. (Ateş) 7 kendini yükseltti ve Adil Olan yerine tüm yaratılışın üzerine parladı. 9 Ve (rahmin) tüm biçimleri 10, bozulan ve kendini yükselten ışığa 13 yardım etmek için güçlerini 11 ateş alevleri gibi 12 göğe gönderdiler. 14 Çünkü onlar, 15 huzursuz ateşin üyeleri. Ve tek başına kendisine zarar verdiğinin farkında değildi. 17 Gücü olan 18 gücü 19 dışarı attığında, onu cinsel organlarından da dışarı attı. 20 Rahmi her biçime doğru karıştıran, 21 aldatıcı olan iblisti. 8. Doğa Heimarmene'i kurar. Canavarlar doğurur (27.22-34a) 22 Ve cehaletiyle, 23 sanki büyük bir iş yapıyormuş gibi 24, (Doğa) iblislere 25 ve rüzgarlara birer yıldız verdi. 26 Çünkü rüzgar ve yıldız olmadan 27 yeryüzünde hiçbir şey olmaz. 28 Çünkü 29'u (yeryüzü) her güç aracılığıyla doldurur; çünkü onlar 30 Karanlıktan ve ateşten, 31 Güç ve ışıktan kurtulurlar. 32 Çünkü onların karanlığıyla 33 ateşlerinin birbirine karıştığı yerden 34 canavar ortaya çıktı. 9. Tufan sonrası insanoğlu (27.34b-28.8a) Ve insanlar Karanlığın ve ateşin, 281 Zihin ve Işığın gücünün 2 olduğu yerde 2 var oldu. 3 Ruh'tan olmak, Işık düşüncesi, gözüm, 4 her insanda mevcut değildir. 5 Çünkü tufandan önce 6 kişi rüzgarlar aracılığıyla oldu ve 7 cinler <kötülük> 8 kişiye geldi. C. Sodom'un Yıkılışı (28.8b-30.4a) 1. Doğa, Sodomluları yok etmeyi planlıyor ve inancını tesis ediyor (28.8b-22a) Ancak kuledaki gücün 9 hala ortaya çıkabilmesi ve yeryüzüne dayanabilmesi için 11, geri püskürtülmüş olan Doğa 12, ondan sonra yeryüzünde oluşacak olan tohuma 13 zarar vermek istedi. sel. 15 Onlara cinlerin yanı sıra 16 rüzgarların hilesi, 17 meleklerin yükü, 18 peygamber korkusu ve 19 sözlü kınama da gönderildi; böylece 20 sana öğreteyim, ey Şem, 21 ırkının hangi körlükten korunduğunu. 22

--- SAYFA 129 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 117 2. Derdekeas, Sodom'un yok edildiği sırada Adil Olan'ın görüneceğini önceden bildirir (28.22b-29.7a) Söylenen her şeyi size açıkladığımda 23, 24 o zaman Adil Olan benim elbisemle yaratılış üzerinde parlayacak 25. 26 Ve gece ile gündüz birbirinden ayrılacak. Çünkü ışığı 29 inancın sahip olduğu yere getirmek için 28 yaratılışa doğru hızlanacağım. Ve 31 Ruh'un ışığının düşüncesini 32 edinmiş olanlara 33 görüneceğim. Çünkü onlar sayesinde benim büyüklüğüm ortaya çıktı. Ey Şem, 36 yeryüzünde, 291 Sodom denen yerde 35 (benim yüceliğim) ortaya çıktığında, sana vereceğim öngörüyü koru. Çünkü 4 kalbi temiz olan, 6 vahyettiğin sözden dolayı 5'ini sana yakın toplayacaktır. 3. Ancak Adil Olan kendini Şem aracılığıyla açığa vuracaktır (29.7b-33a) Çünkü yaratılışta 8 görüldüğünüzde, karanlık Doğa 9, rüzgarlar ve onların iblisleri 11 ile birlikte içgörüyü yok etsinler diye 11 size karşı sarsılacaktır. Ama siz, evrensel öğretinizi hızla Sodumlulara 14 ilan edin, 15 çünkü onlar sizin üyelerinizdir. 16 Çünkü insan biçimindeki iblis 17 oradan ayrılacak. 18 Çünkü o benim isteğimle cahildir. 19 Bu (sözlü) öğretiyi O koruyacaktır. Ancak Sodumlular 20, Majestelerinin iradesine göre 22 evrensel tanıklığı taşıyacaklar. Onlar 23, dinlenmelerinin yerinde 25 saf bir vicdanla 24 dinlenecekler, ki bu 26 doğmamış Ruh'tur. 27 Ve bunlar olurken, 28 Sodom sapkın Doğa tarafından haksız yere yakılacak. 29. 30 Çünkü senin büyüklüğün orada görünsün diye, 32 kötülük sona ermeyecek. 4. İbrahim Sodom'dan ayrılacak (29.33b-30.4a) Daha sonra 301 yılında iblis 2 inançla ayrılacak ve ardından yaratılışın dört bölgesinde 4 3 görünecek. D. Kurtarıcı'nın Vaftizi (30.4b-38.28a) 1. Doğanın inancı son benzerliğinde ortaya çıkar (30.4b-21a) Ve 5 inanç 6 son benzerliğinde görüldüğünde, o zaman onun görünüşü açığa çıkacaktır. 8 Çünkü ilk doğan, inancın onda tezahür etmesi için 12 Doğanın (göksel) çerçevesinde 10 birçok yüzle 11 ortaya çıkan iblistir 9. Çünkü o, 13 yaratılışta görüldüğünde, 14 kötü gazap çıkacak, 15 depremler, 16 savaşlar ve

--- SAYFA 130 ---

118 çeviri kıtlığı ve 17 küfür. Onun yüzünden tüm 18 dünya rahatsız olacak. 19 Çünkü o, İmanın ve Işığın gücünü 20 arayacak, (fakat) 21 bulamayacaktır. 2. İblisin vaftiz etmek için nehirde görünmesi ve Kurtarıcı'nın gelişi (30.21b-31.4a) Çünkü o zaman 22 iblis aynı zamanda kusurlu bir vaftizle 26 vaftiz etmek ve suyun esaretiyle 27 dünyayı rahatsız etmek için 23 nehirde de görünecek 24. Ancak gücümün büyük eserlerini ortaya çıkarabilmem için 28 İman düşüncesinin 29 üyeleri arasında yer almam gerekiyor 31. (Düşünceyi) 32 iblisten - Soldas'tan - 33 ve Ruh'tan gelen (34 bir şey) ışığı yayacağım; onu 35 yenilmez giysimle 36 ve ayrıca açığa çıkaracağım kişiyle 31 1 sizin iyiliğiniz için 2 ve ırkınızın iyiliği için 3 kötülükten korunacak 4 Karanlıktan çıkaracağım. 3. Derdekeas'ın anıtının açığa çıkışı (31.4b-13a) Bil Ey Şem, 5 Elorchaïos, Amoiias, 6 Strophaias, Chelkeak, 7 Chelkea, <Chelke> ve Aileos no 8 olmadan bu kötü 9 pozisyonu geçebilecek. Bu benim anılmamdır; 10 çünkü onun aracılığıyla 11 kötü duruma karşı zafer kazandım ve 12 Ruh'un ışığını 13 korkunç sülardan kurtardım. 4. İman'ın tanıklığının açığa çıkışı (31.13b-32.5a) Çünkü 14 iblis için belirlenmiş günler (ayarlanan) 15, yanlışlıkla 17'yi vaftiz edecek olan 16'ya yaklaştığında, o zaman ben 18 iblisin vaftizinde 19 görüneceğim ve 20'yi İmanın ağızıyla 21 ona ait olan 22 kişi için bir tanıklık olarak açıklayacağım, "Sana tanıklık ediyorum 23, söndürülemez kıvılcım, 24 Osei, 25 Işığın seçilmişleri, göklerin gözü ve 26 (sana) İnanç, ilk ve son, 27 ve (sana) Sophia ve (sana) Saphaia ve 28 (sana) Sahaina ve (sana) doğru kıvılcım ve (sana) saf olmayan 30 ışık. 31 ve batı ve 32 kuzey ve güney, 33 yukarı hava ve aşağı hava ve 34 tüm güçler ve yetkililere, 32 1 sen [yaratılıştasın; 2 ve sana, Moluchta'ya, 3 ve ayrıca Soch'a, (ki bunlar) her işten 4 ve 5 Doğanın her kirli çabasıdır. 5. Kurtarıcı suya iner (32.5b-18) Sonra iblis aracılığıyla 6 Ben suya ineceğim. 7 Ve su girdapları 8 ve ateş alevleri 9 üzerime çıkacak. Sonra ben 10, İnanç ışığını 12 ve söndürülemez ateşi 13 yakarak 11 sudan çıkacağım, böylece benim yardımım sayesinde 14 Tanrı'nın gücü

--- SAYFA 131 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 119 Ruh karşıya geçebilir, 15 yaratılıştaki ekilen (güç) 16 rüzgarlar ve iblisler 17 ve yıldızlar tarafından. Ve onlar aracılığıyla her kirlilik doldurulacak. 6. Şem'e Hitap: Öğüt (32.19-27a) 19 Bundan böyle, Ey Şem, Işığın 21 düşüncesi aracılığıyla daha iyi olabilmek için yalnızca kendine 20 güven. 22 Düşüncenizin, 23 saf olmayan bir iş olan 24 ateş ve karanlık bedene karışmasına izin vermeyin. Sana öğrettiklerim 26 doğru. 7. Anıtın ve tanıklığın açıklaması (32.27b-34.16a) Bu açıklamadır -28 çünkü ırkınızın korunduğu gökkubbeden geldiğini hatırlamadınız 28-: Elorchaos 31 büyük Işığın adıdır, 32 benim geldiğim yer, Söz'ün eşi benzeri yoktur. 34 Benzerlik benim görkemli giysimdir, 35 ve Derdekeas 36 Işığın sesindeki Sözünün 33 1 adıdır. Ve 2 Strophæa kutsal bakıştır, 3 Ruh'tur. 4 Ve benim giysim olan Chelkach'tır, 5 Şaşkınlıktan gelen kişi; 6 bu, Kızlık Zarı bulutunun içinde olandı; 7, 8, trimorfik bir bulut olarak ortaya çıktı. 9 Ve Chelkea benim giysimdir 10 ve iki şekli vardır; 11 Sessizlik bulutunda olan kişi budur. 12 Ve Chelke benim giysimdir; 13 ona her bölgeden verildi; 14 bu ona tek bir biçimde verildi. 15 Yücelik'ten; (bu giysi) 16 Orta bulutun içindeydi. 17 Ve bahsi geçen Işığın yıldızı 18 Hades'te giydiğim 19 yenilmez elbisemdir 20; 21 Bu, gerekli olanın 22 ve tanıklık edenlerin tanıklığının 23 üzerinde bulunan merhamettir. Ve 24 bahsedilen tanıklık: 25 ilk ve son, İman, 26 Karanlığın rüzgârının Zihni. 27 <Sophia> ve S<a>phaia ve Saphaina, 28 huzursuz ateşten ayrılmış olanların 30 bulutundadır. Ve doğru kıvılcım, 31 aranızda parıltıya sahip bulutudur. 33 için elbisem 34'e kaosa inecek. Ama saf olmayan ışık, Güç olarak var olur; 2 Darkness 3'te ortaya çıktı ve Dark Nature'a ait. 4 Fakat hem üst hava hem de alt hava, 5 güç ve yetkililer, 6 cin ve yıldızların hepsi 7 bir ateş parçacığına 8 ve Ruh'tan gelen bir ışığa sahipti. 9 Ve Moluchtas bir rüzgârdır; 10 çünkü onsuz yeryüzünde hiçbir şey ortaya çıkmaz 11. O 12 bir yılan ve 13 bir tek boynuzlu atı andırıyor. Onun açılan 14'ü çok sayıda kanattır. 15 Geriye kalan ise geri püskürtülmüş olan rahimdir.

--- SAYFA 132 ---

120 çeviri 8. Şem'e Hitap: eskatolojik bir öğretisi (34.16b-36.1) Sen kutsanmışsın, 17 Şem, çünkü senin ırkın 18, 19 birçok yüzle karanlık rüzgârdan korunmuştur. Ve onlar evrensel tanıklığı taşıyacaklar; 21 ve <Doğanın> kirliliğinin 22 (tanıklık edecekler) ve 23 Işığın anılmasıyla 24 yüce olacaklar. Ey Şem, 25 bedeni 26 giyenlerin hiçbirisi bu şeyleri tamamlayamayacak, ama 27 anımsayarak bunları kavrayabilecekler 28, öyle ki, 29 düşünceleri bedenden ayrıldığında, 30 o zaman bu şeyler onlara açıklansın. 31 Bunlar sizin 32. ırkınıza açıklandı. Ey Şem, 33 vücut giyen birinin sana söylediğim 34 rakamını tamamlaması çok zor. 35 1 Ve sadece birkaç kişi bunları tamamlayacak; Zihin 4 parçacığına ve 5 Ruh ışığının düşüncesine sahip olan kişiler. Th ey will protect their thought 6 from the impure rubbing. 7 Doğa 8 neslindeki pek çok kişi Gücün güvenliğini 9 arayacaktır. Onu bulamayacaklar 10 ve İmanın iradesini de yerine getiremeyecekler. 12 Çünkü onlar evrensel Karanlığın 13 tohumudur. Ve 14 yaşında olanlar büyük çabalar (yapmışlar) bulmuşlardır, rüzgarlar 15 ve iblisler onlardan nefret edecekler 16. Bedenin esareti gerçekten büyüktür. Çünkü 18 rüzgarların, yıldızların 19 ve cinlerin Ruh'un gücünden 20 ektiği (tohumlar) yerde, tövbe 21 ve tanıklık onların üzerinde görünecek 22 ve Merhamet 23 onları doğmamış Ruh'a götürecektir. 24. 25 Tövbe edenlere gelince, 26 onlar huzuru 27 İmanla tamamladıklarında 28 Kızlık zarının yerinde bulacaklar. 29 Boş bırakılan yeri 30 dolduracak olan İnanç budur. Aydınlatılmış Ruh'tan 32 ve İmandan hiçbir şeyi olmayanlar ise, 34 tövbenin gelmediği yer olan Karanlıkta eriyip gidecekler. 9. Kurtarıcının vaftizi bir descensus ad inferos (36.2-24) olarak tanımlanır. 2 Başlangıçtan beri kapalı olan ebedi kapıları 3 açan bendim. 4 To those who long for nobility of 5 life, and who are wor- thy of the 6 repose, he revealed 7 them. Algılayanlara 8 algı verdim. 9 Onlara doğru olanlarla ilgili tüm kavramları ve öğretileri 11 açıkladım. Hiçbir şekilde onların düşmanı olmadım. Ama 13 dünyanın öfkesine katlandığımda 14 zafer kazandım. Hiçbiri beni tanıımıyordu. 16 Ateşin 17 ve sonsuz dumanın kapıları 18 üzerime açıldı. Bütün rüzgarlar bana karşı yükseldi. Bir süreliğine gök gürültüsü

--- SAYFA 133 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 121 ve 20 şimşekler 21 üzerime yükselecek ve 22 gazaplarını üzerime getirecekler. 23 Ve benim sayemde, beden meselesine gelince, onlar 24 onları kabile kabile yönetecekler. 10. Vaftiz karşıtı polemik (36.25-38.28a) 25 Daha sonra birçok kişi, rüzgarlar ve cinler aracılığıyla 26 zararlı sulara inecek, 28 yoldan çıkan et giyen insanlar 29 ve suya bağlı olacaklar. 30 Ancak (su) etkisiz bir arıtma sağlayacaktır. 32'yi yoldan çıkaracak ve dünyayı zincire vuracak. 33 Ve Doğanın isteğini yerine getirenler 34, onların payına düşen. .35 [.]. [.] . . [. . .] 37 1 günde iki kez su 2 ve Doğanın formları. 3 Ve Salih Olan'ı selamlamak için 4 İman onları şaşırttığına, 5 onlara hiçbir şey verilmeyecektir. 6 Ey Şem, esaret altında Ruh'un gücünün 9 korkunç sudan kurtarılabilmesi için düşüncenin 7 Söz tarafından 8 çağrılması gerekir. Bir kişiye yüce olanı kavrama 12 ve son zamanı 14 ve esareti bilme 13 bahsedilmişse bu gerçekten de bir lütuftur 11 . Çünkü su önemsiz bir bedendir ve 16 kişi serbest bırakılmaz, çünkü 17 kişi suya bağlıdır, tıpkı 18'den itibaren Ruh'un ışığının bağlı olduğu gibi 19. Ey Şem, onlar 20 iblislerin birçok biçimi tarafından aldatılıyorlar, 22 karanlık, 24 zayıf, etkisiz 25 (ve) rahatsız edici olan bu maddenin 23 suyun safsızlığının vaftizi yoluyla günahları ortadan kaldıracaklarını düşünüyorlar. 26 Ve onlar, 27 sudan gelmenin (ve suya gitmenin) 28 esaret, 29 hata, kirlilik, 30 kıskançlık, cinayet, zina, 31 yalancı şahitlik, 32 sapkınlık, soygun, 33 şehvet, gevezelik, 34 gazap, acı, 35 hakaret olduğunu bilmiyorlar.] . [.] 38 1 Bu nedenle bol su, 2 düşüncelerini ağırlaştırır. 3 Çünkü 4 akıl sahibi olanlara, saf olmayan 6 vaftizi bırakmaları gerektiğini duyuruyorum; ve Ruh'un ışıktan 8 bir düşünceye sahip olanlar 9 kirliliğe sürünmeye bulaşmayacaklardır. 10 Ve onların yürekleri tereddüt etmeyecek, 11 ve lanetlenmeyecekler, 12 ve suya hürmet etmeyecekler. 13 Lanetin olduğu yerde 14 noksanlık vardır, 15 ve şerefın olduğu yerde körlük 16'dır. 17 Çünkü kötülerin arasına karıştıklarında, 18 karanlık suda boşalırlar. 19 Suyun çağrıldığı yerde 20, ritüel formülü olan 21 Doğa, 22 yalan ve yaralanma vardır. Yalnızca 23 kişi, doğmamış Ruh'ta, 24 yüce Işığın dinlendiği yerde, 25 sudan söz edilmemiştir 26, 27 ve ona çağrılmaz 28.

--- SAYFA 134 ---

122 çeviri e. Kurtarıcı'nın Çarmıha Gerilmesi Yoluyla Yükselişi (38.28b-40.31a) 1. Kurtarıcı, yeryüzündeki görevinin sonunda yükselişini önceden bildirir (38.38b-39.24a) Çünkü bu benim vahiyim olacak. 29 Çünkü yeryüzünde bana tahsis edilen günleri 30 31 tamamladığım zaman, o zaman 32 kendimden atacağım 33 [.]. . [.]. . [. . . .] . [a]nd 39 1 eşsiz giysim 2 ve tüm bulutların üzerine giydiğim 5 (ve) 6 Ruhun Şaşkınlığından olan tüm diğer giysilerim gibi 3 üzerimde parlayacak. 7 Çünkü hava elbisemi bölecek. 8 Ve parlayacak ve tüm bulutları 9'a, Işığın köküne kadar 10'a bölecek. Zihin 11, elbisemdeki huzurdur. 12 Ve diğer giysilerim, 13 solda ve 14 sağdadır ve Işığın görüntüsü görünsün diye 16 arkamda parlayacaklar. 17 Çünkü üç 19 buluta 18 giydiğim giysilerim, son günde 20 köklerinde, yani doğmamış 22 Ruh'ta dinlenecek, çünkü bulutların 24 bölünmesinden kaynaklanan 23 noksanlık artık olmayacak. 2. Doğa, Kurtarıcı'yı ele geçirmek ister ama aslında Soldas'ı, dünyevi İsa'yı 'çiviler' (39.24b-40.3) İşte bu yüzden ortaya çıktım, 25 hiçbir eksiklik olmadan: çünkü 26 bulutlar eşit değil (ve) 27 Doğa'nın kötülüğünün 28 tamamlanması için. Çünkü (Doğa) o sırada 29'unun 30'unun beni ele geçirmesini diledi. O, (aslında) 32 numaralı karanlık alev olan 31 Soldas'ı (çarmıha) ilâştirecek, o da 33 numaralı hatanın tepesinde (ahşaba çivilenmiş) duracak, 40 1 beni yakalasın diye. 2 İnanıcını korudu, 3 kibirli davrandı. 3. Kurtarıcı'nın ölümünün alegorik yorumu: Büyük Kilise'nin sembolü olan Rebouel'in kafasının kesilmesi (40.4-31a) 4 Ve o sırada 5 Işık, 6'yı Karanlıktan ayırmak üzereydi ve yaratılıştan bir ses 7 duyulmak üzereydi, 8 "Ne mutlu seni gören göze ve 10 benim iradem aracılığıyla senin büyüklüğünü destekleyen 10'a sahip olan akla." Yukarıdaki 12'den şöyle denecek: "Her ırktan 14 insan arasında 13 Rebouel kutsanmıştır, çünkü gören ve dinleyen yalnızca sensin (Rebouel), 15." Ve 16 sizin yeryüzünde açığa çıkaracağınız algıya 18 sahip olan kadının 17 kafasını kesecekler. Ve benim isteğime göre tanıklık edecek ve Doğa'nın ve kaosun her 22 boş çabasından 21 dinlenecek. Kadın için 24 o zamanda kafasını kesecekler, 26 iblisin gücünün düzenlemesi 27, kim 27 Karanlığın tohumunu vaftiz edecek 28 Sertlik içinde 29

--- SAYFA 135 ---

şem (nh vii, 1) 123'ün açıklaması (onu) safsızlıkla karıştırmak içindir. 30 Bir kadın doğurdu ve bu kadın 31 yaşında, Rebouel adındaydı. F. Şem'e Hitap: Onun Dünyadaki Görevi (40.31b-41.21a) Bak, 32 Ey Şem, sana söylediğim her şey 33 yerine getirildi. [Ve [. . . .] . . [. .] [ve] sizde eksik olan şeyler 41 1, benim isteğime göre, bunlar size 3 yeryüzündeki o yerde 4 açıklanacak ve onları oldukları gibi açıklayasınız 5. 6 Düşüncenizin bedene karışmasına izin vermeyin. Çünkü bunları sana 8, ateş 9'un sesiyle söyledim. Çünkü 10 bulutların ortasından girdim ve 11 herkesin diline göre konuştum. 12 Bu, size söylediğim ve sizden alınacak olan dilimdir. Ve 14 siz dünyanın sesiyle konuşacaksınız 15 yeryüzünde ve o size 16 bu yüzüyle 17 ve bu sesiyle görünecek. Ve 18 sana söylediklerimin hepsi bu. 19 Bundan böyle, yaratılışın derinliklerinde parlayan İman 20 ile ilerleyin. C. Sonuç (41.21b-42.11a) 1. Şem'in uyanışı ve dönüşümü (41.21b-31a) Ve ben, Şem, uzun bir uykudan 22 yaşında uyandım. 23 Işık gücünü ve onun tüm düşüncelerini aldığımda hayrete düştüm. 25 Ben de benimle parlayan Faith'e 26 eşlik ettim. Ve 27 Adil Olan yenilmez elbisemle 28 bizi takip etti. Ve 29 bana söylediği her şey 30 dünyada olacağını söyledi 31 gerçekleşti. 2. İncanın Kozmik İşlevi (41.31b-42.5a) Doğa, 32'yi İnanca teslim etti, böylece (İnanç) onu devirebilir ve Karanlıkta düzeltebilir. 34 (Doğa), ruhlarla dinlenmeden 2 gece ve gündüz dönen 4<2>1'lik bir dönüş yarattı. 4 Bunlar onun 5 işini tamamlamasını sağladı. 3. Şem'in kozmik yükselişi (42.5b-11a) Sonra Işık düşüncesine sevindim. 7 Karanlıktan çıktım ve 8 Doğanın formlarının 10 olduğu yerde, 11 dünyanın tepesine kadar, hazırlanan şeylere İnançla ilerledim. III. Derdekeas'ın Eskatolojik Söylemi (42.11b-45.31a) a. İncanın Kozmik İşlevi (42.11b-23) İncanız 12, tüm gün boyunca dünyaya 13 hükmeder. Tüm gece ve 14 gün (İnanç) setleri için

--- SAYFA 136 ---

124 çeviri Doğa, Adil Olan'ı 16 alabilmek için 15 kez dönüyor. Çünkü Doğa yük ve sıkıntı içindedir. 18 Çünkü rahmin biçimlerini 19, yapılandırmaları ile görevlendirilen Zihin 20 dışında hiç kimse açamayacak. Çünkü Doğanın iki biçiminin (23) -kör olanın- biçimlenmesi korkunçtur. B. Bireysel Eskatoloji (42.24-43.28a) 24 Ancak 25 özgür bir vicdana sahip olanlar 26 kendilerini Doğa'nın gevezeliklerinden 27 uzaklaştıracaklardır. 28 Çünkü onlar evrensel tanıklığı 29 taşıyacaklar. 30 Karanlığın yükünden 31 kurtulacaklar; 32 Işık Sözü'nü giyecekler ve 33 üs yerinde 43 1 geri tutulmayacaklar. 2 Dahası, Zihin gücünden sahip oldukları şeyi 4 İnanca geri verecekler. 6 acı çekmeden kabul edilecekler. Sonunda 7 Doğanın ortasında sahip oldukları huzursuz ateşi 8 terk edecekler ve 10 bulutlardaki 11 giysilerim tarafından karşılanacaklar. Üyelerine rehberlik edenler onlardır. Onlar 13'ler acı çekmeden Ruh 14'te dinlenecekler. Ancak bu nedenle, 15 belirlenmiş İman süresi, 16 yeryüzünde 17 kısa bir süre için, 18 Karanlık ondan alınana ve 19 onun tanıklığı ortaya çıkana kadar -20 benim tarafımdan açıklanan 21- gösterildi. Onun 23 kökünden 22 bulunacak olanlar, 24 Karanlığı ve huzursuz ateşi söküp atacaklar. 25 Aklın ışığını 26 yakacaklar ve tanıklık edecekler. 27 Çünkü söylediklerimin hepsi 28 gerçekleşecek. C. Kozmik Eskatoloji (43.28b-45.31a) 29 Dünya üzerinde olmayı bıraktıktan ve 30 yukarıya dinlenmeye çekildiğimden 31 sonra, 31 Doğanın formlarının sayısına uygun olarak birçok kötülüğün yanı sıra dünyanın da başına 33 büyük, zararlı bir aldatmaca 32 gelecektir. Kötü günler 2 gelecek ve Doğa'nın yıkım zamanı 3'e yaklaştığında, karanlık 5 yeryüzüne gelecek. (Seçilenlerin) sayısı 6 ile sınırlı olacak. Ve Güç'ten bir iblis 7 çıkacak; 8'in ateşe benzerliği var. 9 Göğü parçalayacak ve 10 doğunun derinliklerinde dinlenecek. 11 Çünkü bütün yaratılış sarsılacak, 12 ve aldanmış dünya 13 sarsılacak. 14 yerin çoğu, 15 rüzgarların ve şeytanların 16 kıskançlığı nedeniyle sular altında kalacak ve aptalca bir isme sahipler: Phorbea, Chloerga. 18 Onlar öğretileriyle dünyayı yönetenlerdir 19. Ve onlar, 21 kalplerini, dağınıklıklarından ve pisliklerinden dolayı saptırırlar. 22 Birçok yere su serpilecek. 23

--- SAYFA 137 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 125 kan ve kendi 26 oğlunu yiyen beş 24 nesil 25 (ki) olacak. Ve güneydeki 27 bölge Işık Sözü'nü kabul edecek. 28 Ancak 29 dünyanın hatasından gelenler < . . >. 30 O zaman doğudan, 31 yılanın karnından 32 bir cin çıkacak. O 45 1 ıssız bir yerde saklanmıştı, 2 ve pek çok harikalar yaratacak. Pek çok kişi ondan nefret edecek. Ağzından 5'i kadına benzeyen 4 rüzgar çıkacak. Adı Abalphe olacak. O, doğudan batıya, 7 dünyaya egemen olacak. O zaman 9 Doğa son bir anda 10'a sahip olacak. Ve yıldızlar 11 gökten kaybolacak. 13 şeytani Karanlığın hareketsiz kalması ve 14'ünün susması için 12 hata ağız açılacaktır. Ve son günde 15 Doğanın formları 16 rüzgarlarla ve 17 tüm şeytanlarıyla birlikte yok edilecek. 18'i, tıpkı başlangıçta 20 yaşında olduğu gibi, 19'u karanlık bir yığın haline gelecek. Ve 22 tanesi cinler tarafından yüklenen 21 tatlı su, 23 tanesini kurutacak. Çünkü Ruhun gücünün 24 gittiği 25 yerde benim tatlı 26 suyum vardır. Nature'ın başka hiçbir eseri 27 yayınlanmayacak; 28 Karanlığın 30 sınırsız sularına 29 karışacaklar. Ve tüm formları 31 Orta'dan çekilecek. IV. Şem'in Gezegenel Kürelere Yükselişi (45.31b-47.32a) a. Anma ve Tanıklığın Okunması (45.31b-47.7a) Ben, 32 Şem, bunları tamamladım. Ve 33 kalbim 34'ü Karanlığın bedeninden ayırmaya başladı ve 46 1'lik zamanım tamamlandı. 2 Kalbim ölümsüz 3 anma törenini koydu ve şöyle dedim: 4 "Bana açıkladığın 5 anıtına katılıyorum 6: Elorchaaios, ve 7 sen, Amoiias ve sen, 8 Sederkeas ve senin suçsuzluğun, 9 (ve sen) Strophaias, 10 ve sen, Chelkeak ve sen, Chelkea ve 11 Chelke ve Elaios, sen ölümsüz anıtsın 13 13 sana tanıklık ediyorum, söndürülemez 14 göklerin gözü ve ışığın sesi olan 16 ve (sana) Sofya ve (sana) Sahaia, 17 ve (sana) Sahaina ve (sana) doğru 18 Kıvılcım ve (sana) İnanç. 19 ve sonuncusu ve (sana) üst hava ve (sana) alt hava, {ve sen, Chelkeak, ayrıca 21 Chelke ve Elaios, sen 22 ölümsüz anıtsın. 23 Sana tanıklık ediyorum, söndürülemez kıvılcım, göklerin gözü ve ışığın sesi olan 25 ve (sana) Sofya ve (sana) sana,) Sahaia ve (sana) Sahaina, 27 ve (sana) doğru Kıvılcım, 28 ve (sana) İman, ilk ve son, 29 ve (sana) üst hava ve (sana) alt hava,}

--- SAYFA 138 ---

126 çeviri ve 30 (size [pl.]), yaratılıştaki tüm güçler ve otoriteler, 31. 32 Ve sana, kirli ışık, 33 ve sana da, doğu 34 ve (sana) batı ve (sana,) güney ve 35 (sana) kuzey, sen meskun dünyanın dört ana noktasının 47 1 ve sana da 2, Moluchta ve (sana) 3 Essoch, sen kötülüğün köküsün 4 ve her ışın ve 5 kirli Doğanın çabası." 6 Bunlar tanıklık ederken tamamladığım şeylerdir. b. Kürelerin Görüşü (47.7b-32a) Benim, Şem. 8 Bedenden 9 çıkacağım gün, düşüncemin bedende 10'u kaldığında (tamamlandığında), sanki 11 derin bir uykudan uyandım. Ve 12 sanki bedenimin yükünden kurtulmuş gibi kalktığımda şöyle dedim: 14 "Doğa nasıl yaşlandıysa, 15 bugün de insanlık öyle yaşlandı. Ne mutlu uykuya daldıklarında düşüncelerinin ne kadar güçlü 19 olduğunu bilenlere. 20 Ve Ülker 21 ayrıldığında, içinden geçeceğim bulutları 22 gördüm. 23 Çünkü Ruh bulutu 24 saf Berile benzer. 25 Ve Hymen 26'nın bulutu parlayan 27 zümrüt gibidir. Ve Sessizlik bulutu 28, gelişen 29 çiçek çiçeği gibidir. Ve 30 Orta Bulutu 31 saf 32 sümbül gibidir. V. Derdekeas'ın son Eskatolojik Konuşması (47.32b-48.30a) Ve Adil Olan 33 Doğa'da ortaya çıktığında, 34 ardından Doğa, bir kez heyecan durumuna girdiğinde 35 acı hissetti. Morphaia'ya 2 cenneti keşfetmesi için 48 1 verdi. Eğer Adil Olan 3'ü on iki periyotta, 4'ü keşfederse, bu onları tek bir 5 periyotta keşfedebilmesi içindir, 6'sı 7'yi hızla tamamlayabilir ve Doğa 8 hareketsiz hale gelebilir. Ölümün 10 emanetinden, yani Karanlığın ağır sularından 11'inden korunan 9'a ne mutlu. 12 Çünkü sadece birkaç dakikalığına 13 onların hakimiyeti altına girecekler, çünkü onlar dünyanın hatasından 15 hızla çıkmak için 14 acele edecekler. Ve hakim oldukları sürece 16 geride tutulacaklar. 17 Tamamlanma zamanına kadar Karanlıkta azap görecekler. 18 19 Tamamlanma 20 geldiğinde ve Doğa yok edildiğinde 21, onların düşünceleri Karanlıktan 22 ayrılacaktır. Nature 23, 24 kısa süreliğine onları ağırlaştırdı. Ve onlar, biçimsiz, doğmamış Ruh'un tarif edilemez 26 ışığında olacaklar. 28 Ve 29 Zihin de öyle, baştan beri 30 söylediğim gibi.

--- SAYFA 139 ---

şem'in açıklaması (nh vii, 1) 127 VI. Sonuç: Şem'e Hitap (48.30b-49.9) Ey Şem, bundan böyle, 31 yeryüzünde lütufla ilerle ve 32 İnançta kal. Her 33 ışık ve ateş gücünün 34'ü sizin hatrınız için 49 1'i benim tarafımdan tamamlanacak. Çünkü siz olmadan 2, siz onlardan açıkça söz edene kadar onlar açığa çıkmayacak. 4 Yeryüzünü terk ettiğinizde, bunlar layık olanlara verilecektir. Ve bu vahyin 6 dışında, yeryüzünde sizin hakkınızda 7 konuşsunlar, çünkü onlar 8 ülkeyi kaygısızca ve 9 uyum içinde ele geçirecekler.

--- SAYFA 140 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 141 ---**

YORUM 1.4 Derdekeas. Açığa Çıkarıcı ve Kurtarıcı'nın adı muhtemelen Aramice 'drdq', yani "erkek çocuk" veya "başlangıç öğrencisi" kelimesinden gelmektedir. Bu durumda, antik dönem edebiyatında sıklıkla görülen ve Nag Hammadi metinlerinde büyük ölçüde tasdik edilen kurtarıcı-çocuk figürünü hatırlatacaktır: bkz. Ap. John (II) 2.2 Gt. Örneğin. (III) 42.6; Kıyamet. Pavlus (V) 18.6; Zost. (VIII) 29; vb. 1.8b-9 "... yaratılışın zirvesine." Sonuç bölümünde yazar "dünyanın tepesi" ifadesini kullanacaktır (42.10b-11a). Cennetin kenarında bir dağın zirvesi düşünülebilir (cf. 1 En. 17.2; T. Levi 2.5; CMC 53.12-15; 55.17-21) (Koenen 1988). 1.10-12a "... yerleşim bölgesinin üzerinde parlayan ışığa yakın." Şem, Kurtarıcı'nın kendisini kaos içinde ortaya çıkarmak için giydiği ateşli giysisinin ürettiği ışığa atıfta bulunur (18.1b-14a). Cennetin ve yerin yaratılışından sonra, bu ateşli elbise Doğa bulutunun ortasında ortaya çıktı ve bir güneş gibi "tüm yaratılışın üzerinde parladı" (20.20b-24). Bu ilahi ışığın yerini, kozmik rahmin tufandan sonra "tüm yaratılışın üzerine" parlayabilmesi için kendisinden uzaklaştırdığı ateşli güç olan maddi güneş aldı (26.31-27.9a). 2.19b-3.18a Burada üstün ışık hakkında anlatılanla aynı kendini bilme sürecine sahibiz (1.32b-34a), ancak Ruh örneğinde bu süreç dramatize edilir ve mekansal kategorilere aktarılır. Ruhun ışığının Karanlık tarafından, onun zihni yani gözü aracılığıyla yakalanması, Stoacı felsefedeki görme anlayışına dayanmaktadır. Bkz. SVF 2:863-872. "Görme, görme yetisi ile nesne arasındaki ışığın bir koni şekline getirilmesiyle gerçekleşir... Gözbebeğine bitişik hava, tabanı görsel nesnenin yanında olacak şekilde ucu oluşturur. Görülenler, tıpkı bir baston gibi gerilmiş hava aracılığıyla bildirilir" (Diogenes Laertius 7,157 = SVF 2:867; çev. Long ve Sedley, 1:316). Ayrıca bkz. Dihle 1983; Löhr 1995: 241. 3.18b-29 Kısmen aldığı Ruh'un ışığı sayesinde, hareketsiz (argos) olan Akıl aktif hale gelir ve parlayabilir.

--- SAYFA 142 ---

Ateşli formlarıyla Hades üzerine 130 yorum. Ancak Zihnin ışığı, ateşle karıştığı için, Majestelerinin saf ve homojen ışığına veya Ruh'un ışığına (bkz. 1.35b-36a) kıyasla tanımlanmış bir ışıktır (bkz. 27.9b-13; 33.34b-35.3). 4.16-18a Güç burada, Karanlığın Zihni aracılığıyla sahip olduğu tüm ateşli formları veya fikirleri belirtir (3.18b-29; 5.5; 10.37b- 11.1). 4.27b-5.6a Bir tohum gibi Doğanın derinliklerine boşalan Zihin, Güç ile karışır ve böylece ateşli formları kozmik rahme aktarır ve burada kendisinin bir görüntüsünü de üretir. Ateşli formlarla donatılan Doğa, onları maddi dünyayı inşa etmek için logoi spermatikoi olarak kullanacaktır (10.37b-11.6). 4.16-18'de belirtilen anlatı programı böylece gerçekleştirilir: Karanlık hareketsiz hale gelir (Yunanca argos, Kıpti woseph), Gücünün her türünden yoksun kalır. Argos terimi, "hareketsiz, çalışmayan, aylak" Stoacı felsefede teknik bir terimdir. (Bkz. Pepin 1997). 5.6b-19a Doğa, Karanlık'tan herhangi bir biçimlenme (morphē) almadığından, rahmi oluşturan hiçbir parçaya sahip değildir (bkz. 5.25b-27a) ve dolayısıyla tohumun yukarı çıkmasına yardım edemez (analepsis, bkz. Giriş s. 48). Daha sonra sudaki baba Zihninin imajını tasarlar (bkz. 5.27b-36). Bu ikinci Akıl Ruh'tan alınan bir benzerliğe sahip olduğundan onunla birlikte çöker, yani Ruh'un suretidir (bkz. 6.33b-35; 9.8b-17a., 24-26a). 6.13b-30a Ruh, "Şaşkınlık" gücünü üreterek bu gücün, üç ateşli bulut tarafından Su bulutundan çekildiği zaman ikinci Zihin ile birlikte yükselmesine izin verir. Bu yükseliş sırasında Şaşkınlık Zihni Doğanın ortasına, tutunabileceği Güç bulutuna (sullēpsis) doğru çevirir, oysa kendisi Hymen bulutuna doğru yükselmeye devam eder (6.23-25a). 6.35b-7.11a Kurtarıcı'nın üflemesiyle bulutlar bölünür, Ruh'un ışığının yükselişine yol açılır ve Zihin şekillenir. Bu, gebe kalmanın (sullēpsis) sonudur: embriyonun oluşumu. Bu bölümün sonucu: "Onun istirahati sona ermişti" en iyi şekilde İskenderiyeli Philo'nun bir metniyle açıklanır: "Şimdi tohum, canlı yaratıkların orijinal başlangıç noktasıdır. Bu, çok düşük düzeyde bir maddedir.

--- SAYFA 143 ---

131. şerhteki sıra, köpüğe benzemektedir. Ancak rahme yerleşip katılaştığında hareket kazanır ve hemen doğal büyümeye başlar. Ancak büyüme tohumdan daha iyidir, çünkü yaratılmış şeylerde hareket sükunetten daha iyidir" (Philo, Opif., 67, İngilizce Çevirisi: F.H. Colson ve G.H. Whitaker, Londra: Heinemann; Cambridge: Harvard University Press 1956, s. 53). 7.31-9.3b-26a Kurtarıcı'nın üçüncü müdahalesi, kaosun derinliğinde kendisini ilk Zihne ifşa eden ışıkla ilgilidir (bkz. 3.4b-16a; 9.2b-3a.12b-13a.32b-33a). 8.26b-31a Doğa, Karanlıkla birleşme yoluyla bir tohum gibi alarak, maddi varlıkların formlarını almıştır. Böylece, zamanın sonunda, Doğa tüm maddi varlıkları doğurduktan sonra, tüm kirlilik ve iradede arındırılacaktır. kaosa dönüş (45.14b-20a). 9.15b-26a Ruh, "korkunç sudan" korunmanın sevincini ifade eder (bkz. 7.22b-24a). Ve Ruh'un ışığı, Majestelerinkine eşit olmasa da, kendisine verilen ışık, karışmaz ve "homojendir" (9.23; bkz. 1.35b-36a). Ruh'un ışığı suyun üzerine yükselir, ikincisi parlak parçacıklarını kaybeder ve Ruh'un onu ilk kez gördüğü zamanki haline döner: "muazzam bir karanlık su" (2.22b-24a). . . Öyle ki, Ruh'un ışığı sağır olmasın. . .", yani Logos'un çağrısına, yani "ölçülemez olanın sesi" olduğu söylenen Kurtarıcı'nın giysisidir (12.6b-10a). 11.21b-22a Kurtarıcı'ya "Anastases" ve "Duses" unvanları verilmiştir. Manevi bir ışık olan Adalet Güneşi Derdekeas, Yükselen (anastasis) ve Batandır (dusis). 12.15b-25a Kurtarıcı'nın giydiği giysi, aynı zamanda bir ses olduğu için çağıran bir Logos'tur (bkz. 12.6b-10a). Üç katlı bir giysidir, çünkü kızlık zarından Sessizlik'e ve Orta'ya kadar kozmosun üç alanından duyulması gerekir (14.8b-13a; bkz. 41.7b-11).

--- SAYFA 144 ---

132 yorum 12.25b-13.4a Manevi bir varlığın ilk düşüşü kaosa tepeden bakmaktan kaynaklandı; bu kez düşmeye yukarıdan bakmak ve aşırı ışık neden oluyor. 13.4b-23a Şaşkınlıktan kopan ışık kısmı rahimde parlak tohumlar (spora) üretir. Bu tohumlar, aynı zamanda noetik güçlerle (21.2-4a) Doğanın formlarından, ardından rüzgarlar ve şeytanlardan (21.36b-22.3; 34.5b-8) geçeceklerdir. İkincisi, doğum sırasında onlara Zihin parçacıkları ekecektir (32.9b-17a; 35.17b-22a). 24.10-12a'da Şaşkınlığın gücünün rahimden pnömatik bir yarış doğurduğundan bahsediliyor; bu, 13.2-23a'da diğer ırk hakkında söylenenleri açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle metin ayrıca pnömatik olanın "Şaşkınlık gücünün ışığından ortaya çıkan bir düşünceye" (24.8-9) sahip olduğunu ve Şem ırkına "İrkin parlak buluttan ortaya çıktığını" (26.18b-20a) denildiğini ileri sürecektir. 13.23b-14.13a Kurtarıcı'nın duası öncelikle Ruh'un düşen ışığıyla ilgilidir, böylece kozmosun tüm alanlarında "ileri geri gidebilir" ve Logos'un bütünlüğüyle doldurulabilir. Kurtarıcı Kızlık Zarı bulutu içine iner inmez bu amaç yerine getirilmeye başlar (14.8b-13a). Dua aynı zamanda rahimle de ilgilidir, böylece onun hareketsiz veya çalışamaz hale gelmesi, yani sahip olduğu Ruh'un ışığı üzerindeki tüm gücünü kaybetmesi sağlanır (bkz. 13.13b-19a; 15.28b-16.2). Bu amaç, Kurtarıcı'nın müdahalesi sırasında, kaosa inen özel bir ışıkla (15.16b-16.23a) ortaklaşa yerine getirilecektir. 15.9b-10a "Ve Doğa gebe kaldı..." Lafzen, "...kendini ele geçirmişti (ji eroc)". Temel Yunanca fiil olan "lambanein, sullambanein, echein" bu bağlamda "gebe kalmak, hamile kalmak" anlamına gelir. Aynı fiil 5.3'te de kullanılmıştır. 17.12b-16a Giysiler seslerdir (12.7b-10a). Kızlık zarı bulutundan Kurtarıcı'nın sesi Sessizlik ve Orta bulutlarına kadar duyulamıyordu. 17.30b-31a Harflerin gruplandırılması aşağıdaki satırlarda anlatılmaktadır. Glossolalia'nın bir örneği olabilirler veya sembolik ya da büyü bir anlam taşıyabilirler.

--- SAYFA 145 ---

yorum 133 18.16b-23b Kurtarıcı, Doğaya girdiğinde kendisi için bir dinlenme ve giysi olarak hazırlanmış olan "Ruh'tan yayılan bir ışık" olan (bkz. 15.16b-19a) gözünün üzerinde durur. Bu ışık bir süreliğine Doğa'ya sesini verir (bkz. Yaratılış 1:3-29, Söz'ün yaratıcı sesi). Bu parlak giysiye tanıklıkta "cennetin gözü ve ışığın sesi olan söndürülemez kıvılcım" (46.13b-15a) olarak anılacaktır. 20.10b-16a Bu satırlar anlatıcının bakış açısından yazılmıştır ve Sam ırkına ve tufandan sonra doğacak olanlara hitap etmektedir. 27.1-21 Tufandan sonra rahim, Karanlıkla olan ilişkisi (4.25b-5.8a) aracılığıyla başından beri sahip olduğu ateşi cinsel organlarından (27.19) dışarı atar. Bu ateşli güç, "rahimden her biçime doğru yükselen" (27.19b-21) bir aldatici olan iblistir. Bu nedenle ateş, "Adil Olan yerine" maddi güneş olarak (27.6b-9a), yani yenilmez giysisiyle Kurtarıcı olarak (20.20b-26a; 30.33b-36a; 33.30-34a) yaratılış üzerinde doğar ve parlar. Adil Olan'ın dönüşüne kadar (bkz. 28.22b-29.33a), yaratılışın bu baş adamı, "bozulmuş ışık" (27.12b-13, bkz. 15.10b-16a), "üyeleri" olan yıldızlarla (27.9b-15a) dünyaya hükmedecek ve Doğa ile birlikte Sodom'un yok edilmesini planlayacaktır (28.11-14a; 29.30b-33a). Keldani Kehanetlerinde anlaşılır bir güneş ile maddi bir güneş arasındaki ayrım için bkz. Majercik 1989: 16-18). 28.22b-29.33b Yaratılmış dünyada ve kurtuluş tarihinde Kurtarıcı'nın tezahürü olan Adil Olan, Şem'e Sodom'un yok edilmesi sırasında ortaya çıkacağını açıklar. Gündüzü geceden ayıran (28.26-27a; bkz. 40.4-6a), yani kötünden iyi olan "parlak bulut" (33.30-32a), adaletin Güneşi olarak o hem ışık hem de karanlıktır (bkz. Çıkış 14:20): pnömatik için kurtuluş ve diğerleri için yargı. Bu nedenle Şem'den, çevresinde toplanacak olanlara ders vermesi istenmektedir (28.34b-29.8a). Ancak Adil Kişi kendisini Şem aracılığıyla açığa çıkaracaktır (29.7b-8a). Doğa, Sodom'u haksız yere yakarken, parlak bulut, Şem aracılığıyla pnömatikleri, yani "Şem üyelerini" (29.14b-15a) aydınlatacak ve onları kurtuluşlarının olduğu yerde toplayacak. Ancak Sodumlular evrensel tanıklığı taşıyacak ve doğmamış Ruh'ta dinlenecekler. Bu geçit

--- SAYFA 146 ---

134 yorum, yalnızca açıklamadaki açıklamayı yapanın geçmişten gelecek zamana (28.24b-25ff.) geçtiği noktayı işaret ettiği için değil, aynı zamanda anlatının sonucuna zemin hazırladığı için de önemlidir. Açığa çıkarma görevini yerine getirmek için Şem, Işığın gücüyle dönüştürülecek ve Derdekeas'ın yenilmez giysisini alacak (41.26b-28a) (bkz. Roberge 2000). 29.33b-30.4a İbrahim ise Doğa tarafından gönderilen meleklerin öğretilerini kabul ederek (29.15b-19a; bkz. 28.14b-15a; Yaratılış 19:13) Sodom'dan ayrılacak ve Doğanın inancını yaratılışın dört bölgesine getirecek (bkz. Yaratılış 12:3; 13:14; 18:18; 25:6; İbranice). 11:13). 30.32-33 "Soldas kimdir..." Schenke 1975: 126, bu ismi Hippolytus, Philosophumena V. 7.30'daki "Esaldaos" ile karşılaştırır (Marcovich 1986: 151). Naassene ideolojisinde Esaldaos, demiurge "ateş tanrısı"nın adıdır. Bkz. 39.31-32: "Soldas... kara alev kimdir", bu Kurtarıcı'nın kutsal bedenidir. Ayrıca bkz. Lupieri 1984: 190. 31.4b-13a Derdekeas'ın anıtının ortaya çıkışı. Elorchaos, en yüksek prensibin adı, bkz. Giriş. P. 38; Amoiias: (Amoiias 46.7): Muhtemelen Yunancadaki homoios kelimesinden geliyor, "gibi, benzeyen". Derdekeas'ın evrensel giysisinin adı (krş. 32.34-35a). Strophaias (strophaias, 33.2): Yunanca strophas'tan gelen, "dönen, dönen" kasırğa için söylenebilir; bkz. 7.3, burada Kıpti terimi "kasırğa" anlamına gelir ve Ruh için söylenir. Chelkeak, Chelkea, Chelke: Kurtarıcı'nın giysilerinin isimleri; yani, Kurtarıcı'nın Ruh'un ışığını veya ışıklı "üyelerini" mükemmelliğe (21,7-9) getirmek için taktığı Logoi (Kelimeler): Kızlık zarı bulutundaki üç biçimli Chelkeak (12.15-31); Sessizlik bulutunda (16.34-17.10) iki formu olan Chelkea; Orta bulutta (17,16-24) "ona tek bir biçimde verilen" (33,12-15) Chelke. İsimleri Yunanca "bakır veya bronz" anlamına gelen chakeos'tan gelebilir; metafor. "sert, sağlam, güçlü"; bu anlamda bir seston söz edilebilir (bkz. 12.7-10; 37.6-7). Bu ruhsal varlıklar, pnömatik kişinin kendi içinde bütünleşmesi gereken üç katmanlı oluşumu veya düzeni (11.25-26; 16.32) temsil eder: 1) Doğanın gevezeliklerinden feragat (42.26-27; 17.35-18.1) ve ölümsüz şeylerin bilgisi (17.25-28); 2) sessiz sevinç (17.5-7); 3) düşünce ve sözün doluluğu (14.19-22). Zamanın sonunda, doğmamış Ruh'ta (39.17-22) dinlenecekler, çünkü onlar

--- SAYFA 147 ---

Yorum 135, Ruhun Şaşkınlığı'ndan alınmıştır (39.5-6); bu arada, pnömatiklerin küreler boyunca yükselişine yardımcı olmak için bulutların içinde kalırlar (43.9-14). Aileou: (31.7) aynı zamanda Elaios (46.11.21) olarak da yazılır: Yunanca eleos'tan "merhamet" (bkz. 33.21); Kurtarıcı'nın Hades'te Doğayı aldatmak için giydiği ateşten elbiseye verilen isimdir. Merhamet olarak pnömatikleri doğmamış Ruh'un (35.22-24) yerine götürecektir. Keldani Kahinlerinde Teletarch'ların rolünü karşılaştırın, bkz. Majercik 1989: 11-12. 31.13b-32.5a Faith'in tanıklığının açığa çıkışı. Sophia, Saphaia, Saphaina: bu parlak varlıklar (31.27-28; 33.27; 46.16-17.26-27) Orta bulutta (33.27-29) bulunur; noetiğin kendi içinde bütünleşmesi gereken üç katmanlı oluşumu temsil ederler: Sophia, Yunanca sophia'dan gelen "bilgelik"; Saphaia, Yunanca sapha'dan "açıkça, açıkça, kesinlikle (bilmek veya konuşmak)"; Saphaina, Yunanca saphenizô'dan gelir, "açıklamak, yorumlamak (Kutsal Yazılar)." Kendi içlerinde bir Zihin parçacığına sahip olan noetik, aynı zamanda pnömatik öğretisi yoluyla bu üç katlı oluşumu kendi içlerine entegre etmelidir: 1) Doğa'nın tahakkümünü reddetmek için Kutsal Yazıların gerçek anlamının bilgisi; 2) bu onları açık gerçeğe ve 3) hikmete, yani gerçek imanın mükemmelliğine götürür. Moluchtas (33.9): Yunanca molunô, "lekelemek, lekelemek, kirlilemek" ve chtôn, "toprak", "dünyayı kirlileten" kelimesinden türemiştir. Soch (Essoch, 47.2b-3a): rahme gönderme yapıyor gibi görünüyor; Bu isim, "parçalara sürmek" anlamına gelen psôcho fiilinin bir biçimi olan Yunanca sôchô'dan gelebilir (çapraz başvuru Luka 6.1, "ellerle ovmak"); Karanlığın eylemini tanımlamak için kullanılan Kıpti fiili "ovmak" olduğundan, isim o zaman 4.30'da Karanlığın rahimle olan ilişkisini hatırlatacaktır. Mastürbasyonu veya cinsel ilişkiyi tanımlamak için yazarımız sürekli olarak Kıpti dilinde hi "ovmak" fiilini veya Yunanca "ovmak" fiilini kullanıyor. 36.2-24 Kurtarıcı, Şem'e gelecekteki vaftizinin anlamı hakkında vermiş olduğu öğretiyi (bkz. 32.5-18), suya inişini yeraltı dünyasına iniş olarak sunarak tamamlar. Kelime dağarcığı ve görseller, geleneksel olarak descensus ad inferos raporlarında kullanılanlarla aynıdır, örneğin "kapılardan" söz edilmesi (36.2.16). Antik düşüncede evrenin üç bölgesi (gök, yer ve yeraltı dünyası) kapılarla birbirine bağlıydı (bkz. Vahiy 4:1). Geleneksel Hristiyan öğretilerinde Kurtarıcı'nın çarmıha gerildikten sonra yeraltı dünyasına inişinin dramatik ve mitsel bir şekilde nasıl ifade edilmesi amaçlanmıştır?

--- SAYFA 148 ---

Zaten ölü olan 136 yorumcu onun ölümünden faydalanabilir. Paragrafta. Ancak Şem'de asıl kurtuluş olayı çarmıha gerilme değil vaftizdir. Bu nedenle descensus ad inferos vaftize aktarılır, böylece nehre iniş ile Kurtarıcı'nın Ruh'un ışığını kurtarmak için kaosa inişi arasında bir bağlantı kurulur (bkz. 18.1b-19.26a). 36.25-38.28a Bu pasaj vaftize karşı sert bir polemik geliştiriyor. Bu ayin, Doğa'nın insanları köleleştirmek için kullandığı son araçtır (36.25-32) ve Doğa, Adil Olan Kurtarıcı'yı aldığı anda, Doğa'nın iradesini yerine getirenler İmanla kurtarılmayacaktır (36.33-37.5 bkz. 30.27b-31.4a; 32.5b-17a). Vaftizi reddetmenin nedeni, başlangıçta suyun Ruh'un ışığını bağlı tutmasıdır (37.6-19a). Vaftiz günahların bağışlanması için verilemez çünkü suyun kendisi günahların kaynağıdır (37.19b-38.3a). Başlangıçta su, Karanlık ile kozmik rahim arasındaki cinsel birleşmeyle ilişkilendirildiğinden, vaftiz, cinsel birleşmenin "saf olmayan uygulamasına" benzetilmiştir (38.9). Doğmamış Ruh'ta yüce Işık ile dinlenmek isteyenler bu nedenle karanlık suyu çağırılmazlar (38.3b-28a). Polemik bazı Elchasaite topluluğunu hedef alabilir (Hyppolytus, Philosophumena 15, 4-6; bkz. Giriş. s. 95). 41.21b-42.11a Bu anlatısal sonuç, kıyameti tam olarak kapatıyor (bkz. 1.5b-16a). Açıkça A1-B-A2 düzenine göre yapılandırılmıştır. A1 bölümünde (41.21b-31a), Şem kendi dönüşümünü ve İman ve Adil Olan ile olan ilişkisini anlatır. Bölüm B (41.31b-42.5a), İnanç ve Doğa arasındaki etkileşimlerin bir açıklamasıdır. Bölüm A2'de (42.5b-11a), Şem, İnançla Doğa formlarına kadar olan kozmik yükselişini anlatır. 41.21b-31a Bir aydınlatıcı olarak görevini yerine getirmek için Sam, Ruh'un düşüncesinin doluluğunu alır. Aynı zamanda yenilmez giysisini alarak Adil Olan'a asimile edilir (bkz. Gos. Örn. (III, 2) 64.1-3 = (IV, 2) 75.15-17 burada büyük Şit'in İsa'yı giydiği söylenir). Adil Olan'ın işlevi, yenilmez giysisiyle yaratılışı aydınlatmak olduğundan (bkz. 20.20b-26a; 27.7b-9a; 33.17b-20), söz verdiği gibi bunu şimdi Şem figüründe başarıyor (bkz. 28.22b-33a).

--- SAYFA 149 ---

yorum 137 41.31b-42.5a Zihnin, ışığıyla birlikte Doğanın formları, rüzgarlar ve şeytanlar üzerinde nasıl kral olarak kurulduğu anlatılmıştır (bkz. 22.21b-23.8). Artık Tufan'dan sonra Doğa bir kez daha Akıl'nın ışığı olan İmanın yönetimi altına alınmıştır; daha sonra kürelerin dönüşünü harekete geçirir, bu da ruhların bütünlüşmesine yol açar. 41.34-42.1'de, "(Doğa) dönerek bir dönüş yarattı (mooshe) ..." Kıpti fiili, astrolojik bağlamda "dönmek, dönmek" anlamına gelen Yunanca perierchomai fiilini tercüme edebilir (Crum 2003). Yazar muhtemelen insan ruhlarının deposu olarak kabul edilen ayın devrimini kastediyor (Plutarch, De facie quae in orbe lunae apparet, 945 C). 42.5b-11 Sonucun son satırları, Yaratılış 5:24'teki Hanok'un yükselişini ve 1 En'deki görevini anımsatan terimlerle Şem'in "dünyanın tepesine" yükselişinden söz eder. 71.13-17 (bkz. 9.33-11.6). 42.11b-23 Hiçbir geçiş olmaksızın Derdekeas doğrudan Şem'e hitap ederek yeni bir açıklamaya başlar: "İnancın..." Söyleminin ilk satırları, Zihin ve İnancın kozmik işlevleri hakkında daha önce verilmiş olan öğretiyi (bkz. 41.31b-42.5a) özetlemektedir. Tufan'dan Adil Olan'ın son gelişine kadar (bkz. 37.2-5), İnanç ve Akıl, Doğa'nın maddi varlıkların üretimi ve ruhların bünyesine dahil edilmesi yoluyla formlarından boşaltılması (bkz. 8.26b-31a; 26.25b-28a; 45.14b-20a) ve atıl hale getirilmesi (bkz. 48.5b-8a) için iş başındadır. 42.17b-23 Doğanın formları, kozmik rahmin, tanrısal Zihni kovduktan sonra ürettiği zodyak işaretleridir (19.13b-26a). Kör konfigürasyon o zamanın bazı astrolojik fikirlerine gönderme yapıyor. Canlı varlıklar olarak kabul edilen burçlar, konfigürasyonlar (Kıpti eine, Yunan şemaları) olarak bilinen çeşitli geometrik kombinasyonlar aracılığıyla birbirleriyle ilişkilendiriliyordu. Bunlardan biri burçların aynı enlemdeki, yani ekvatora paralel çizgiler üzerinde bulunan paralel çizgilerle ilişkilendirilmesi idi. Bu işaretlerin birbirine baktığı söyleniyordu. Ancak bu yapıda Yengeç ile Oğlak, Yengeç ile Keçi, yaz ve kış gündönümleri çizgisinde yer aldıkları için birbirlerini göremiyorlardı. Kör oldukları söyleniyordu (Yunancaablepta) (Bkz. A. Bouché-Leclercq, 1899, 159-179; A.-J. Festugière, I, 1944, 98-101). Ancak Numenius'a göre Yengeç ve Oğlak, ruhların dünyaya indiği kapılardır.

--- SAYFA 150 ---

138 yorum yeryüzüne iner ve dünyevi yaşamlarından sonra gök kürelerine çıkar (bkz. Numenius, fr. 31-35 [E. Des Places, 1973]). 43.28b-44,6a Derdekeas'ın söyleminin üçüncü kısmı kozmik eskatolojiyle ilgilidir. Burada anlatılan ve “Doğanın yok olmasına” yol açan son kriz, Kurtarıcı'nın çarmıha gerilmesiyle bağlantılıdır (43,28b-31a; bkz. 38.28b-40.31a). 44.6b-45.31a Bu pasaj, Deccal'in zamanın sonunda gelişile ilgili Yahudi ve Hristiyan geleneklerinden yararlanmaktadır (As. Mos.; 4 Ezra; Sib. Or. 3; Markos 13; Rev 12-13). O, “yılanın karnından çıkacak” (drakōn) (44.30-32a), yani yaratılışın arkonu tarafından gönderilecek (44.6b-9a). Kendisiyle birlikte her türlü belayı ve sahte peygamberleri getirecek (44,11b-26a) ve harikalar yaratan biri olarak hareket edecek (45.2). Onun gelişi, burada bir kadınla simgelenen bir dünya imparatorluğunun doğmasına yol açacaktır (bkz. 3 Sib. Or. 75-90; 45.3-8). Maddi yaratılışın sonunu tanımlayan bolo imgesi (45.18) Maniheizm'i hatırlatır (bkz. Acta Archelai 11.3; Kephalaia 105.32s; Or. sib III.87). “Tatlı sular... kuruyacak” (45.21-23): bkz. Test Moses X.6; 4Esdras 5.9. 45.31b-47.7a Şem tarafından dile getirilen bu söylem, kahinin göksel yolculuğu sırasında Derdekeas'tan aldığı öğretiyi kaydettiğini varsayan “kıyamet” anlatı kurgusuna uymuyor (bkz. 1.5b-16a; 41.21b-42.11a). Burada Şem, yaşamının sonunda (45.31b-46.1a; 47.8-13a) gök kürelerine nasıl yükseldiğini (47.7b-32a), anıtı bir elbise olarak giydiğini (46.1b-12; bkz. 31.4b-13a) ve inanç tanıklığını nasıl sunduğunu anlatıyor (46.13-47.7a; bkz. 31.19b-32.5a). 46.20b'den 46.29a'ya kadar uzanan uzun bir ditografi vardır. 47.7b-32a Şem ilk olarak düşünce ile beden arasındaki karşıtlığı vurgulayarak dünyevi yaşamdan ayrılışını anlatır (47.8-20a). İnsanlığın yaşlanması teması (çapraz başvuru 4 Ezra 14.10-12) Derdekeas'ın son konuşmasında yeniden ele alınacaktır. Şem'in söylemi gök kürelerinin tanımlanmasıyla aniden sona eriyor. Bunlar, Sessizlik küresi (47.27b-29a) hariç, değerli taşlarla karşılaştırılır (bkz. Rev 21:11.18-21). Garip bir şekilde, sunum sırası en yüksek küreden başlıyor, ancak Şem'in yükseliyor olması gerekiyor.

--- SAYFA 151 ---

yorum 139 47.32b-48.30a Derdekeas (bkz. 48,29b-30a) tarafından verilen bu yeni eskatolojik öğretinin ilk bölümünün (47.32b-48.8a) bağlamı, kıyametin sonunda (41.21b-42.11a; ayrıca 42.11b-23) bulunacaktır. Adil Olan'ın yaratılıştaki varlığı, tufandan sonra evrenin yeni düzenini başlatır (bkz. Yaratılış 8:22). Yaratılışın arkhonu Morphaia (bkz. 27.17b-31; 30.8b-22a), insanlığın kaderini kontrol etmek için gökte döner ve yıldızların rotasını belirler (bkz. 27.22-27; bkz. 41.34-42.5a). Ancak bu yeni düzen aynı zamanda “İmanın belirlenmiş süresidir” (43.15). Bu süre zarfında Adil Olan, Adalet Güneşi, özellikle aydınlatıcı olarak kozmik (42.11b-17a) ve kurtarma eylemini gerçekleştirir (bkz. 28.22b-29.15a). Kıyamet geleneğinde kurtuluş tarihi, önceden belirlenmiş zaman dilimlerine bölünmüştür (çapraz başvuru 1 En. 91-104), 4 Ezra 14.10-17'ye göre on iki; ve Kurtarıcı'nın “ziyaretinin” on ikinci saati sonuncusudur (bkz. 2 En. 65.4-5; Sib. Or. 3.92). O zaman doğa “hareketsiz hale gelecektir”. 48.8b-30a Söylemin ikinci bölümleri bir zulüm durumunu varsayar veya öngörür; inançlılara sebat etmeleri çağırılıyor. Zamanın sonunda pnömatik, doğmamış Ruh'un (48.24b-28a) ışığında dinlenecektir; ve Aklın ışığında noetik (48.28b-30a).

--- SAYFA 152 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 153 ---

KAYNAKÇA * Şem'in Açıklamalarıyla ilgili başlıklar yıldız işaretiyle verilmiştir Abramowski, L.* "Notizen zur Hypostase der Archonten (ed. Bullard)." Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der älteren Kirche 67 (1976): 280-285. —. Drei christologische Untersuchungen. Beiheft e zur Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft 45. Berlin/New York, 1981. Aland, B. "Bardesanus und Mani. Zur Entstehung des manichäischen Systems." Synkretismus im syrisch-persischen Kulturgebiet'teki 123-143. sayfalar. Abhandlungen der Akademie der Wissenschaft en Göttingen'de, Philologisch-Historische Klasse 3.96. A. Dietrich tarafından düzenlenmiştir. Göttingen, 1975. —.* "Die Paraphrase als Form gnostischer Verkündigung." Nag Hammadi ve Gnosis'in 75-90. Sayfaları: Birinci Uluslararası Kiptoloji Kongresi'nde okunan makaleler, Kahire, 8-18 Aralık 1976. Nag Hammadi Çalışmaları 14. Düzenleyen: R. McL. Wilson. Leiden, 1978. Albrile, E.* "Le Acque e la Morte. Riflessioni sulla Teologia della Parafrasi di Sēm." Nicolaus 27 (2000): 229-262. Andresen, C. "Justin und der mittlere Platonismus." Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der älteren Kirche 44 (1952): 157-195. Armstrong, A.H. "Dualizm: Platonik, Gnostik ve Hristiyan." Neo-Platonizm ve Gnostisizm'in 33-54. sayfalarında. Neoplatonizm Çalışmaları: Antik ve Modern 6. Düzenleyen: T. Wallis. New York, 1992. —. "Gnosis ve Yunan Felsefesi." Gnosis'teki 87-124. Sayfalar: Festschrift für Hans Jonas. B. Aland ve diğerleri tarafından düzenlenmiştir. Göttingen, 1978. —. "'Akıllılar Aklın Dışında Değildir' Doktrininin Arka Planı." Les Ressources de Plotin'in 393-425. sayfalarında. Entretiens sur l'antiquité classique 5. Vandœuvres/Genève, 1960. Arnim, H. von. Stoicorum Veterum Fragmenta. 4 cilt. Leipzig, 1905-1925. Attridge, H.W., ed. Nag Hammadi Kodeksi I (The Jung Kodeksi). Nag Hammadi Çalışmaları 22-23. Leiden, 1985. Attridge, H.W. ve E.H. Pagels, "Üçlü Risale I,5: 51.1-138.27." H.W.'de Attridge, ed., Nag Hammadi Codex I (The Jung Codex). NHS, 22-23, cilt. 22: 159-337; cilt 23: 217-497. Leiden, 1985 Aubert, J. Cyrilli Operası. 6 cilt. Paris, 1683. Babut, D. Plutarque et le stoïcisme. Paris: Publications de l'Université de Lyon, 1969. Bailly, A. Dictionnaire grec-français. L. Séchan ve P. Chantraine tarafından düzenlenmiştir. Paris, 1963. Baltes, M. "Numenius von Apamea und der platonische Timaios." Vigiliae christianae 29 (1975): 241-270. —. Die Weltentstehung des platonischen Timaios nach den antiken Interpreten I. Philosophia Antiqua 30. Leiden, 1976. —. "Bu antik Platonculuk muydu?" Studia Patristica XXIV'deki 219-238. Sayfalar: Oxford 1991'de düzenlenen Onbirinci Uluslararası Patristik Araştırmalar Konferansı'nda sunulan bildiriler. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. Leuven, 1993. Barc, B., ed. Colloque International sur les textes de Nag Hammadi: Québec, 22-25 août 1978. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm "Études" 1. Québec, 1981. Bardy, G., ed. Athénagore: Chrétiens'in teklifini gönderin. Kaynaklar chrétiennes 3. Paris: Cerf, 1943.

--- SAYFA 154 ---

142 kaynakça —. Théophile d'Antioche: Trois, Autolycus'ta yaşıyor. J. Sender tarafından çevrilmiştir. Kaynaklar chrétiennes 20. Paris, 1948. Barns, J.W.B., G.M. Browne ve J.C. Shelton, editörler. Nag Hammadi Kodeksleri: Kapakların Kartonajından Yunanca ve Kipti Papirüsleri. Nag Hammadi Çalışmaları 16. Leiden, 1981. Bauer, W., K. Aland ve B. Aland. Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schrift en des Neuen Testaments ve der Frühristlichen Literatur. 6 cilt. Berlin/New York, 1988. Baynes, Ch., ed. Codex Brucianus'ta Yer Alan Bir Kipti Gnostik İnceleme. Cambridge, 1933. Beaujeu, J. Apulée: Opusculs philosophiques (Du dieu de Socrate, Platon et sa öğretisi, Du monde) ve parçalar. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1973. Beck, E. Des heiligen Ephræm des Syrsers Hymnen contra Hæreses. Corpus scriptorum christianorum orientalium 169-170, Scriptores syri 78-79. Louvain, 1957. Beeson, C.H. Hegemonius: Acta Archelaï. Die griechische christliche Schrift steller der ersten [drei] Jahrhunderte 16. Leipzig, 1924. Berchman, R.M. Philo'dan Origen'e: Gelenekte Orta Platonculuk. Brown Judaic Studies 69. Chico, CA, 1984. Bergmeier, R. "Entweltlichung: Verzicht auf Religions-geschichtliche Forschung?" Novum Testamentum 16 (1974): 58-80. —.* "'Königlosigkeit' als nachvalentinianisches Heilsprädikat." Novum testamentum 24 (1982): 316-339. Berliner Arbeitskreis für koptisch-gnostische Schrift en.* "Die Bedeutung der Texte von Nag Hammadi für die moderne Gnosisforschung." Gnosis und Neues Testament'in 13-76. Sayfaları: Studien aus Religionswissenschaft und Theologie. Düzenleyen: K.-W. Tröger. Gütersloh, 1973. Berthouzoz, R. Liberté et grâce suivant la theologie d'Irénée de Lyon. Fribourg/Paris, 1980. Bertrand, D.A.* "Paraphrase de Sem et Paraphrase de Seth." Les textes de Nag Hammadi: Colloque du Centre d'Histoire des Religions de l'Université des Sciences Humaines de Strasbourg, Strasbourg, 23-25 ekim 1974'teki 146-157. sayfalar. Nag Hammadi Studies 7. J.-E. tarafından düzenlenmiştir. Menard. Leiden, 1975. Bianchi, U. "Plutarch und der Dualismus." Aufstieg und Niedergang der römischen Welt'teki sayfalar 350-656: Spiegel der neueren Forschung 2.36.1'deki Geschichte und Kultur Roms. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1987. Bidez, J. ve F. Cumont. Les mages hellénisés. 2 cilt. Paris, 1938. Blass, Fr., A. Debrunner ve Fr. Rehkopf. Grammatik des neutestamentlichen Griechisch. Göttingen, 1976. Böhlig, A. Mysterion und Wahrheit: Gesammelte Beiträge zur spätantiken Religions-geschichte. Arbeiten zur Geschichte des antiken Judentums und des Urchristentums 6. Leiden, 1968. —. Gnosis und Synkretismus: Gesammelte Aufsätze zur spätantiken Religions-geschichte, 2 Cilt. Wissenschaft liche Untersuchungen zum Neuen Testament 47-48. Tübingen, 1989. —.* "Zur Bezeichnung der Widergötter im Gnostizismus." Gnosis und Synkreismus'un 54-70. Sayfaları: Gesammelte Aufsätze zur spätantiken Religionsgeschichte. Tübingen, 1989. —.* "Die Form der griechischen Verben in den Texten von Nag Hammadi." Mısır Divitiæ'deki 19-28. Sayfalar: Koptologische und verwandte Studien zu Ehren von Martin Krause. Düzenleyen: C. Fluck, L. Langener, S. Richter, S. Chaten ve G. Wurst. Wiesbaden, 1995. Böhlig, A. ve C. Marksches. Gnosis ve Manichäismus: Forschungen und Studien zu Texten von Valentin ve Mani, Nag Hammadi ve Medinet Madi'nin Bibliotheken Kitaplığı'na ekildi. Beiheft e zur Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft 72. Berlin/New York, 1994.

--- SAYFA 155 ---

kaynakça 143 Bouché-Leclercq, A. L'astrologie grecque, Paris, 1899. Bousset, W. "Die Himmelsreise der Seele." Archiv für Religionswissenschaft 4 (1901): 136-169; 229-273. —. Hauptproblem der Gnosis. Forschungen zur Religion und Literatur des Alten und Neuen Testaments 10. Göttingen, 1907. Repr., Darmstadt, 1973. Boyancé, P. Études sur le Songe de Scipion. Bibliothèque des Universités du Midi 30. Bordeaux/Paris, 1936. —. "Xénocrate et les Orphiques." Revue des études anciennes 50 (1948): 218-231. —. "Etudes philoniennes." Revue des études grecques 70 (1963): 64-110. —. "Dieu cosmique et dualisme: Les archontes et Platon." Le origini dello gnosticismo: Colloquio di Messina, 13-18 Nisan 1966'daki sayfalar 340-356. Numen 12'ye Ek. Düzenleyen: U. Bianchi. Leiden, 1967. Bréhier, É. Philon d'Alexandrie'nin Felsefe Fikirleri ve Dinleri. Orta Çağ Felsefesi Etüdları. Paris, 1950. —. Chrysippe et l'ancien Stoïcisme. 2. baskı. Paris, 1951. Brenk, F.E. "Bir İmparatorluk Mirası: Sandalyeyeli Plutarch'ın Dini Ruhu." Sayfa 248-349, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt: Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung 2.36.1. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/ New York, 1987. Bridoux, A. Le stoïcisme et son influence: À la recherche de la vérité. Paris, 1966. Brisson, L. "Amélius: Sa vie, son œuvre, sa doktrin, oğul tarzı." Sayfa 793-860, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt: Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung 2.36.2. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1987. —. Le même et l'autre dans la structure ontologique du Timee de Platon: Bir yorum sistemi du Timee de Platon. Uluslararası Platon Çalışmaları. 2. baskı. Sankt Augustin, 1994. Brown, P. Beden ve Toplum: Erken Hristiyanlıkta Erkekler, Kadınlar ve Cinsel Feragat. Londra, 1988. Büchli, J. Der Poimandres: Ein paganisiertes Evangelium: Sprachliche und begriffliche Untersuchungen zum 1. Traktat des Corpus Hermeticum. Wissenschaftliche Untersuchungen zum Alten und Neuen Testament 2, seri 27. Tübingen, 1987. Burguière, P. Gourevitch, D. ve Y. Malinas. Soranos d'Éphèse: Kadınların Maladies'i. 4 cilt. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1988-2000. Casadio, G.* "Antropologia gnostica e antropologia orfica nella notizia di Ippolito sui Sethiani." Sayfa 1295-1350, Sangue e antropologia nella teologia: Atti della VI Settimana di Studi, Roma, 23-28 kasım 1987. Roma 1989. —.* "La vizyone in Marco il Mago e nella gnosi di tipo sethiano." Augustinianum 29 (1989): 123-146. —.* "Abenteuer des Dualismus auf der Seidenstraße." Studia Manichaica'daki 55-82. Sayfalar: IV. Internationaler Kongreß zum Manichäismus, Berlin, 14.-18. Temmuz 1997. Berichte und Abhandlungen. Sonderband 4. Düzenleyen: R.E. Emmerick, W. Sundermann ve P. Zieme. Berlin 2000. Casey, Robert Pierce. İskenderiyeli Clement'ten Alıntılar. Çalışmalar ve Belgeler. Londra, 1934. Černý, J. Kipti Etimolojik Sözlüğü. Cambridge, 1976. Chandler, W.J. Justin Martyr ve Gnostiklerin Öğretisinde Logo Kavramının Karşılaştırması. Doktora diss. Southern Baptist Theological Seminary, 1991. Cherniss, H. Plutarch's Moralia XIII, 1 (999C-1032F) İngilizce Çevirisiyle. Loeb Classical Library 427. Londra, 1976. Chevalier, J. Histoire de la pensée. 1: La pensée antique, Paris, 1955. Cirillo, L. Elchasai e gli Elchasaiti: Un contributo alla storia delle comunità giudeo-cristiane. Çalışmalar 1. Cosenza, 1984.

Collins, J.J. ve J.H. Charlesworth, editörler. Gizemler ve Vahiyler. Pseudepigrapha Çalışmaları Dergisi, 9. seriyi tamamlar. Sheffi eld, 1991. Colpe, C. "Die Himmelsreise der Seele innerhalb und ausserhalb der Gnosis." Sayfalar

--- SAYFA 156 ---

144 kaynakça 429-447, Le Origini dello gnosticismo: Colloquio di Messina 13-18 Nisan 1966. Numen 12'ye Ek. U. Bianchi tarafından düzenlenmiştir. Leiden, 1967. ——. * "Heidnische, jüdische und christliche Überlieferung in den Schrift en aus Nag Hammadi II." Jahrbuch für Antike und Christentum 16 (1973): 106-126. ——. * "Die griechische, die synkretistische und die iranische Lehre von der kosmischen Mischung." Orientalia Suecana 27/28 (1978/1979): 132-147. ——. * "Irans Anteil an Entstehung und Ausgang des antiken Synkretismus: Zum Stande der Forschung." Altes Ahit'teki 327-343.

Sayfalar—Frühjudentum—Gnosis: Neue Studien zu "Gnosis und Bibel." Düzenleyen: K.-W. Tröger. Berlin, 1980. ——. * "Dünyanın Sethi ve Zerdüş Çagları." Sayfa 540-562, Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale New Haven'daki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, Conn., 28-31 Mart 1978. Numen 41'e Ek. 2 cilt. B. Layton tarafından düzenlenmiştir. Leiden, 1981. ——. "Gnosis II (Gnostizismus)." Reallexikon für Antike und Christentum'daki 537-659 numaralı sütunlar. Cilt 11. Stuttgart, 1981. Cousin, J. Quintilien. Kurum hitabı. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Cilt 1. Paris, 1975. Cramer, W. Der Geist Gottes und des Menschen in frühsyrischer Theologie. Münsterische Beiträge zur Theologie 46. Münster, 1979. Cremer, F.W. Die Chaldaïschen Orakel und Jamblich de mysteriis. Beiträge zur klassischen Philologie 26. Meisenheim am Glan, 1969. Crum, W.E. Bir Kıpti Sözlüğü. Oxford, 1939. Cumont, F. Lux sürekli. Paris, 1949. Daniélou, J. "Le mauvais gouvernement du monde d'après le gnosticisme." Le Origini delle gnosticismo: Colloquio di Messina 13-18 Nisan 1966'daki sayfalar 448-459. Numen'e Ek, 12. Düzenleyen: U. Bianchi. Leiden, 1967. De Vogel, C.J. "À la recherche des étapes précises entre Platon et le néoplatonisme." Mnemosyne 7 (1954): 111-122. Des Places, E. Jamblique: Les Mystères d'Egypte. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1966. ——. Oracles chaldaïques. Eski yorum seçeneklerinden birini seçin. Fransa üniversitelerinin koleksiyonları. Paris, 1971. ——. Numénius: Parçalar. Fransa üniversitelerinin koleksiyonları. Paris, 1973. ——. "Platonisme moyen et apologétique chrétienne au Ile siècle ap. J.-C. Numénius, Atticus, Justin." Sayfa 432-441, Studia Patristica 15: Oxford 1975'te düzenlenen Yedinci Uluslararası Patristik Araştırmalar Konferansı'nda sunulan bildiriler. Bölüm I. Texte und Untersuchungen 117. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. Berlin, 1976. ——. Atticus: Parçalar. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1977. ——. Etudes platoniciennes: 1929-1979. Études préliminaires aux Religions orientales dans l'empire romain 90. Leiden, 1981. ——. "La matière dans le platonisme moyen. Surtout chez Numénius et dans les Oracles chaldaïques." Zetesis'teki 215-223. Sayfalar: Albüm amicorum, aangeboden aan Prof. Dr. E. de Strycker. Antwerpen/Utrecht, 1973 = Études platoniciennes'de Sayfa 285-293: 1929-1979. Études préliminaires aux Religions orientales dans l'empire romain 90. Leiden, 1981. ——. "Les Oracles chaldaïques." Sayfa 2299-2335, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt: Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung 2.17.4. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1984. Deuse, W. Untersuchungen zur mittelpatonischen und neuplatonischen Seelenlehre. Akademie der Wissenschaft en und der Literatur. Abhandlungen der geistes- und sozialwissenschaft liken Klasse Einzelveröff entlichung 3. Wiesbaden, 1993.

Diels, H. ve M. Kranz, eds. Die Fragmente der Vorsokratiker. 2 cilt. Berlin, 1934-1935.

--- SAYFA 157 ---

kaynakça 145 Dietzfelbinger, K.* "Die Auslegung des Shem." Sayfa 259-330, Erlöser und Erlösung Texte aus Nag Hammadi: Vollständige Texte neu formuliert und kommentiert. Diessen am Ammersee, 1990.

Dihle, A. Klasik Antik Çağda İrade Teorisi. Sather Classical Lectures 48. Berlin/ Los Angeles/Londra, 1982.

—. "Vom sonnennhaft en Auge". Platonismus und Christentum'daki 85-91. Sayfalar: Festschrift für Heinrich Dörrie. Düzenleyen: H.-D. Blume ve F. Mann. Jahrbuch für Antike und Christentum. Ergänzungsband 10 Münster, 1983.

Dillon, J. Orta Platoncular: Platonculuk Üzerine Bir Araştırma 80 M.Ö. MS 220'ye kadar. Rev. ed. Londra, 1977. —. "Orta Platonik ve Gnostik Teoride Ruhun İnişi." Sayfa 357-364, Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, New Haven, Connecticut, 28-31 Mart 1978. Numen 41'e Ek. Düzenleyen: B. Layton. Leiden, 1980. —. Altın Zincir: Platonculuğun ve Hristiyanlığın Gelişimi Üzerine Çalışmalar. Aldershot/Brookfi alanı, 1990. —. "Pleroma ve Noetik Kozmos: Karşılaştırmalı Bir Çalışma." Neo-Platonizm ve Gnostisizm'in 99-110. Sayfaları. Neoplatonizm Çalışmaları: Antik ve Modern 6. Düzenleyen: R.T. Wallis ve J. Bregman. New York, 1992. —. "Plotinus ve Keldani Kahinleri." Geç Antik Çağda Platonizm'in 131-140. Sayfaları. Hristiyanlık ve Yahudilik 8. Düzenleyen: S. Gersh ve C. Kannengiesser. Notre Dame, Indiana, 1992. —. Alsinli. Platonculuğun El Kitabı: Giriş ve Yorumla Çevrilmiştir. Clarendon Daha Sonra Antik Filozoflar. Oxford, 1993.

Dodds, E.R. "Numenius ve Ammonius." Les Ressources de Plotin'in 3-32. Sayfaları. Entretiens sur l'antiquité classique 5. Vandœuvres/Genève, 1957.

Doresse, J.* Mısır Gnostiklerinin Gizli Kitapları: Chenoboskion'da Keşfedilen Gnostik Kıpti El Yazmalarına Giriş. New York, 1970.

Doresse, J. ve T. Mina.* "Nouveaux textes gnostiques découverts en Haute-Egypte: La bibliothèque de Chenoboskion." Vigiliae christianae 3 (1949): 129-141.

Dörrie, H. "Die Frage nach dem Transzendenten im Mittelplatonismus." Les Ressources de Plotin'in 193-223. sayfaları. Entretiens sur l'antiquité classique 5. Vandœuvres/Genève, 1957. —. "Logolar-Din? Oder Noûs-Th eologie?: Die hauptsächlichen Aspekte des Kaiserzeitlichen Platonismus." Kephalaion'daki 115-136. Sayfalar: Yunan Felsefesi Üzerine Çalışmalar ve Devam Edişi Profesör C.J. Vogel'e sunuldu. J. Mansfeld, L.M. De Rijk tarafından düzenlenmiştir. Assen, 1975. —. Platonika minör. Studia et Testimonia Antiqua 8. München, 1976. —. "Gnostische Spuren bei Plutarch." Gnostisizm ve Helenistik Dinler Çalışmaları'nın 92-116. Sayfaları, Gilles Quispel'e 65.

Doğum Günü vesilesiyle sunulmuştur. Études préliminaires aux Religions orientales dans l'empire romain 91. Düzenleyen: R. Van den Broek ve M.J. Vermaseren. Leiden, 1981.

Drijvers, H.J.W. Edessa'lı Bardaişan. Assen, 1966.

Dubois, J.-D.* "Sem Paraphrase de l'interprétation'a katkı." Deuxième journée d'études coptes'in 150-160. sayfaları. Cahiers de la Bibliothèque Copte 3. Düzenleyen J.-É. Menard. Louvain/Paris, 1986.

Duhot, J.-J. La Conception Stoïcienne de la nedensellik. Bibliothèque d'histoire de la felsefe. Paris, 1989.

Edwards, M.J. "Musa'yı Atticising? Numenius, Babalar ve Yahudiler." Vigiliae christianae 44 (1990): 64-75. —. "Gnostik Aculinus: Platonizm Üzerine Bir Araştırma." Studia Patristica'daki Sayfalar 377-381

24: Oxford 1991'de düzenlenen Onbirinci Uluslararası Patristik Araştırmalar Konferansı'nda sunulan bildiriler. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. 1993.

--- SAYFA 158 ---

146 kaynakça Elferink, M.A. La inîş de l'âme d'après Macrobe. *Philosophia antiqua* 16. Leiden, 1968. Elsas, C. Neuplatonische und gnostische Weltablehnung in der Schule Plotins. *Religions-geschichtliche Versuche und Vorarbeiten* 34. Berlin/New York, 1975. Fallon, F.T. Sabaoth'un Tahta Çıkışı: Gnostik Yaratılış Mitlerinde Yahudi Unsurları. Nag Hammadi Çalışmaları 10. Leiden, 1978. —.* "Gnostik Kıyametler." Kıyamet: Bir Türün Morfolojisi'ndeki 123-158. Sayfalar. Semeia 14. 1979. Festugière, A.-J. La révélation d'Hermès Trismégiste I: L'astrologie et les sciences occultes. Etüd İncilleri. Paris, 1944, Temsilci. 1986. —. La révélation d'Hermès Trismégiste II: Le dieu cosmique. Etüd İncilleri. Paris, 1949, Temsilci. 1986. —. La révélation d'Hermès Trismégiste III: Les öğretileri de l'âme. Etüd İncilleri. Paris, 1953. Rep. 1986. —. La révélation d'Hermès Trismégiste IV: Le dieu inconnu et la gnose. Etudes bibliques. Paris, 1954. Rep. 1986. Festugière, A.-J. ve A.D. Nock, eds. Corpus Hermeticum I: Özellikler I-XII. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1945, Temsilci. 1980. —. Corpus Hermeticum II: Özellikler XIII - XVIII Asclépius. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1945, Rep. 1983. —. Corpus Hermeticum III: Stobée I-XXII'den parçalar. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1954, Rep. 1980. —. Corpus Hermeticum IV: Stobée XXII-XXIX'in ekstrapatlarından parçalar. Parçalar dalgıçlar. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1954, Rep. 1980. Festugière, A.-J., çev. Proclus: Commentaire sur le Timee. 3 cilt. Paris, 1966-1968. Filoramo, G.* Luce e Gnosi: Saggio sull'illuminazione nello gnosticismo. *Studia Ephemeridis Augustinianum* 15. Roma, 1980. —. Gnostisizmin Tarihi. Oxford, 1991. Fischer, K.M.* "Die Paraphrase des Sēm." Pahor Labib Onuruna Nag Hammadi Metinleri Üzerine Yazılar'ın 255-267. Sayfaları. Nag Hammadi Çalışmaları 6. Düzenleyen: M. Krause. Leiden 1975. Foerster, W. "Das System des Basilides." *New Testament Studies* 9 (1962-63): 233-255. Franzmann, M.* Nag Hammadi Yazılarında İsa. Edinburgh, 1996. Frazier, F. ve J. Sirinelli. Plutarque: Öneriler. Cilt Oeuvres'in morallerinden 3'ü. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1996. Frede, M. "Numenius." Sayfa 1034-1075, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt: Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung 2.26.2. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1987. Fredriksen, P.* "Histeri ve Gnostik Yaratılış Efsanesi." *Vigiliae christianae* 33 (1979): 287-290. García Bazán, F.* "La exegesis gnóstica de tunicas de carne en la Paráphrasis de Sēm (NH VII 1, 5-6) y la embriología de escuela metódica de medicina", *Augustinianum* 47 (2007): 229-243. Gianotto, C. ve G. Iacopino.* "I generi letterari in alcuni testi di Nag Hammadi." *Annali di storia dell'esegesi* 8 (1991): 455-484. Gilhus, I.S.* "Gnostisizm—Eşik Sembolizm Üzerine Bir Araştırma." *Numen* 31 (1984): 106-128. Gourevitch, D. "La gynécologie et l'obstétrique." Aufstieg und Niedergang der römischen Welt'teki Sayfa 2083-21-46: Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung 2.37.3. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1996. Green, H.A.* "Shem'in Açıklamaları (NHC VII, 1)." Kipti Ansiklopedisi'ndeki 1901-1902 Sayfaları. Düzenleyen: A.S. Atiya. New York, 1991. Griffiths, J.G., ed. Plutarch'ın De Iside et Osiride'si. Cambridge, 1970.

--- SAYFA 159 ---

kaynakça 147 Gundel, W. Neue astrologische Texte des Hermes Trismegistos. Antik Astronomi ve Astroloji Gebiet'inin Temelleri ve Forschungen'i. Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaft en, Phil. tarih Abt. n.F. 12. München, 1936, Repr., Hildesheim, 1978. Haardt, R. Die Gnosis: Wesen und Zeugnisse. Salzburg, 1967. Hadot, P. "Citations de Porphyre chez Augustin." *Revue des études anciennes* 6 (1960): 205-244. ——. "La métaphysique de Porphyre." *Porphyre'deki sayfalar* 125-157. *Entretiens sur l'antiquité classique* 12. Vandœuvres/Genève, 1966. ——. *Porphyre ve Victorinus*. cilt 2. Université de Paris. Faculté des lettres et sciences humanines. Paris, 1968. Hadot, P. ve Paul Henry, eds. *Marius Victorinus: Trinité'nin İlahiyat Özellikleri*. 2 cilt. *Kaynaklar Chrétiennes* 68-69. Paris, 1960. Hahm, D.E. *Stoacı Kozmolojinin Kökenleri*. Columbus, Ohio, 1977. Hauschild, W.-D. *Gottes Geist und der Mensch: Studien zur frühchristlichen Pneumatologie*. Beiträge zur evangelischen Theologie 63. München, 1972. Havelaar, H.* "Wie spricht Gott in der Schöpfungsgeschichte von Codex VII, 1?" *Der Gottespruch in der Kopt'taki* 117-124. *sayfalar*. Literatur: Hans-Martin Schenke zum 65. Geburtstag. *Hallesche Beiträge zur Orientwissenschaft* 15. Düzenleyen: W. Beltz. Halle, 1995. Helderman, J.* *Die Anapausis im Evangelium Veritatis*. Nag Hammadi Studies 18. Leiden, 1984. Hill, R.A.* *Johannine Çalışmalarında Kıyametçilik ve Gnostisizm Arasındaki İlişkilerin Anlaşılmasının İncelenmesi ve Eleştirisi*. Lewiston, NY, 1997. Holl, K., ed. *Epiphanius II: Panarion hæ. 33-64*. Die griechische christliche Schrift - steller der ersten [drei] Jahrhunderte 31. Berlin, 1980. Horner, G. *Güney Lehçesinde Yeni Ahit'in Kipti Versiyonu*. 7 cilt. Oxford, 1911-1924. Hoskier, H.C. *Oecumenius: Apocalypsin'deki Commentarius*. Michigan Üniversitesi Araştırmaları 23. Michigan, 1928. Howard, C.D.C.* "Shem, Açıklamaları." Sayfa 818, *Mercer Dictionary of the Bible*, Macon GA, 1990. Iwersen, J.* "Zur Frage manichäischer Einfl üsse in zwei Nag-Hammadi Texten (NHC II, 5 und VII, 1)." *Studia Manichaica'daki sayfalar* 318-333. IV. Internationaler Kongreß zum Manichäismus, Berlin 14.-18. Temmuz 1997. *Berichte und Abhandlungen*. Sonderband 4. Düzenleyen: R.E. Emmerick, W. Sundermann ve P. Zieme. Berlin, 2000. Janssen, M.* "Mystagogus Gnosticus. Zur Gattung der >gnostischen Gespräche des Auferstandenen<." *Studien zur Gnosis'in* 21-260. *Sayfaları*. *Arbeiten zur Religion und Geschichte des Urchristentums*. Grup 9. Düzenleyen: G. Lüdemann. Frankfurt am Main/Berlin/Bern Bruxelles/New York/Wien, 1999. Janssens, Y. "Héracléon. Commentaire sur l'Évangile selon S. Jean." *Le Muséon* 72 (1959): 101-152; 277-299. Johnston, S.I. *Hekate Soteira: Keldani Kahinleri ve İlgili Literatürde Hekate'nin Rollerini Üzerine Bir Araştırma*. Amerikan Filoloji Derneği. Amerikan Klasik Çalışmaları. Atlanta, GA, 1990. Jones, R.M. *Plutarch'in Platonizmi ve Seçilmiş Makaleler*. New York/Londra, 1980. Junod, E. ve Kaestli, J.D. *Acta Iohannis: Praefatio-textus*. *Corpus Christianorum, Series Apocryphorum* 1. Brepols/Turnhout, 1983. Khosroyev, A.L.* "Bemerkungen über die vermutlichen Besitzer der Nag-Hammadi-Texte." *Mısır Divitiæ'deki* 200-205. *Sayfalar*: *Koptologische und verwandte Studien zu Ehren von Martin Krause*. Düzenleyen: C. Fluck, L. Langener, S. Richter, S. Schaten ve G. Wurst. Wiesbaden, 1995.

--- SAYFA 160 ---

148 kaynakça Kidd, I.G., ed. Posidonius: Yorum. 2 cilt. Cambridge Klasik Metinler ve Yorumlar 14 A/B. Cambridge/New York/New Rochelle/Melbourne/Sidney, 1988. Koenen, L.* "Vaftizden Manihaizmin Gnosis'ine." Sayfa 734-756, Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, New Haven, Conn., 29-31 Mart 1978. 2 cilt. Numen 41 Eki. Düzenleyen: B. Layton. Leiden, 1981. Koenen, L. ve C. Römer, eds. Der Kölner Mani-Kodex: Über das Werden seines Leibes. Papyrologia koloniensis 14. Opladen, 1988. Koschorke, K.* Hippolyt's Ketzerbekämpfung und Polemik gegen die Gnostiker: Eine tendenz-kritische Untersuchung seiner "Refutatio omnium hæresium." Göttinger Orientforschungen 6, Hellenistica 4 serisi. Wiesbaden, 1975. —* Die Polemik der Gnostiker gegen das kirchliche Christentum: Unter besonderer Berücksichtigung der Nag-Hammadi-Traktate "Apokalypse des Petrus" (NHC VII, 3) ve « Testimonium Veritatis » (NHC IX, 3). Nag Hammadi Studies 12. Leiden, 1978. Krämer, H.J. Der Ursprung der Geistmetaphysik: Untersuchungen zur Geschichte des Platonismus zwischen Platon und Plotin. Amsterdam, 1964. Krause, M.* Die Paraphrase des Sêem. Christentum am Roten Meer'deki 2-105. Sayfalar: Zweiter Band, erstes Buch: Neue Texte, I. Kapitel. F. Altheim ve R. Stiehl tarafından düzenlenmiştir. Berlin, 1973. —* "Die Paraphrase des Sêem und der Bericht Hippolyts." Sayfa 101-110, Uluslararası Gnostisizm Toplantısı Bildirileri, Stockholm, 20-25, 1973. Düzenleyen: G. Widengren. Kungl Vitterhets Historie ve Antikvitets Akademiens Handlingar. Filologisk-filosofi ska serien 17. Stockholm, 1977. —* "Dieliterarischen Gattungen der Apokalypsen von Nag Hammadi." Sayfa 621-637, Akdeniz Dünyasında ve Yakın Doğu'da Kıyamet: Kıyamet Üzerine Uluslararası Konferans Bildirileri, Uppsala, 12-17 Ağustos 1979. Düzenleyen: D. Hellholm. Tübingen, 1983. Krause, M. ve P. Labib.* Gnostische und hermetische Schrift en aus Codex II ve Codex VI. Abhandlungen des Deutschen Archäologischen Instituts Kairo, Koptische Reihe 2. Glückstadt, 1971. Kroll, G. De Oraculis Chaldaicis. Breslauer Philologische Abhandlungen Breslau, 1894, Repr., Hildelsheim, 1962. Kugener, M.A. ve F. Cumont. Recherches sur le manichéisme II: Extraits de la CXXIIIe homélie de Sévère d'Antioche. Brüksel, 1912. Lafranque, M. Poseidonios d'Apamée: Essai de mise au point. Yayınları de la Faculté des lettres et sciences humaines de Paris. Série "Recherches" 13. Paris, 1964. Lampe, G.W.H. Bir Patristik Yunan Sözlüğü. Oxford, 1968. Langerbeck, H. Aufsätze zur Gnosis: Aus dem Nachlass hrsg. v. H Dörries. Abhandlungen der Akademie der Wissenschaft en in Göttingen, Philologisch-Historische Klasse 69. Göttingen, 1967. Laurentin, A. "Le Pneuma dans la öğretisi de Philon." Ephemerides theologiae lovanienses 27 (1951): 390-437. Layton, B. Gnostik Kutsal Yazılar. Garden City, NY, 1987. Le Boulluec, A. La notion d'hérésie dans la littérature grecque IIe-IIIe siècles. 2 cilt. Études Augustiniennes. Paris, 1985. Legge, F. Philosophumena veya Tüm Sapkınlıkların Reddi. 2 cilt. Hristiyan Edebiyatı Çevirileri, seri 1, Yunanca metinler, 20-21. Londra, 1921. Lewy, H. Keldani Kehanetler ve The eurgy: Geç Roma İmparatorluğu'nda Mistisizm, Büyü ve Platonculuk. Recherches d'Archéologie, de Philologie et d'Histoire 13. Kahire, 1956. Rev., M. Tardieu, Paris, 1979.

Liddell, H.G. ve Scott, R. A Yunanca-İngilizce Sözlüğü. Oxford, 1968. Lilla, S.R.C. İskenderiyeli Clement: Hristiyan Platonizmi ve Gnostisizm Üzerine Bir Araştırma. Oxford, 1971).

--- SAYFA 161 ---

kaynakça 149 Löhr, W.A. "Gnostik Determinizm Yeniden Değerlendirildi." *Vigiliae christianae* 46 (1992): 381-390. —. *Basilides und seine Schule. Wissenschaft liche Untersuchungen zum Neuen Testament* 83. Tübingen, 1996. Long, A.A. *Helenistik Felsefe: Stoacılar, Epikürosçular, Şüpheciler. Klasik Hayat ve Mektuplar*. Londra, 1974. Long, A.A. ve D.N. Sedley. *Helenistik Filozoflar*. 2 cilt. Cambridge, MA, 1987. Louis, P. *Aristote: De la génération des animaux*. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1961. Lüdemann, G. ve Janssen, M. *Bibel der Haeretiker: Die gnostischen Schrift en aus Nag Hammadi*. Eingeleitet, übersetzt ve yorumlar. Stuttgart, 1997. Lupieri, E.* "L'Arconte dell'Utero." *Annali di Storia dell'esegesi'deki* 165-199. sayfalar: *Atti del 1o seminer di ricerca su "Storia dell'esegesi giudaica e cristiana antica."* Bologna, 1984. Luttikhuisen, G.P. *Elchasai'nin Vahiyi: İkinci Yüzyıldaki Mezopotamya Yahudi Kıyametine İlişkin Kanıtların Araştırılması ve Bunun Yahudi-Hristiyan Propagandacılar Tarafından Kabulü*. *Texte und Studien zum Antiken Judentum* 8. Tübingen, 1985. MacRae, G.* "Gnostisizmde Kıyamet Eskatolojisi." Sayfa 317-325, *Akdeniz Dünyasında ve Yakın Doğu'da Kıyamet: Kıyamet Üzerine Uluslararası Konferans Bildirileri*, Uppsala, 12-17 Ağustos 1979. Düzenleyen: D. Hellholm. Tübingen, 1983. Mahé, J.-P.* "Paraphrase de Sem et Corpus hermétique." Sayfa 124-127, *Cahiers de la Bibliothèque Copte* 4. Louvain/Paris, 1989. —, ed. *La Caverne des Trésors: Version Géorgienne. Corpus scriptorum christianorum orientalium* 527. *Scriptores iberici* 24. Louvain, 1992. Majercik, R. *Keldani Kehanetleri: Metin, Çeviri ve Şerh. Yunan ve Roma Dininde Çalışmalar* 5. Leiden/New York/Kopenhag/Köln, 1989. Mansfeld, J. *Bağlamda Heresiografi: Yunan Felsefesinin Kaynağı Olarak Hippolytus Elenchos. Philosophia Antiqua* 61. Leiden/New York/Köln, 1992. Marcovich, M., ed. *Hippolytus: Refutatio omnium hæresium. Patristische Texte und Studien* 25. Berlin/New York, 1986. Marksches, C. *Valentinus Gnosticus?: Untersuchungen zur valentinianischen Gnosis mit einem Kommentar zu den Fragmenten Valentins. Wissenschaft liche Untersuchungen zum Neuen Testament* 65. Tübingen, 1992. Mayıs, M. *Schöpfung aus dem Nichts: Die Entstehung der Lehre von der creatio ex nihilo. Arbeiten zur Kirchengeschichte* 48. Berlin/New York, 1978. McCue, J.F. "Valentinianizm'in Çatışan Versiyonları? Irenaeus ve The Excerpta ex The eodoto." Sayfa 404-416, *Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri*, New Haven, Connecticut, 28-31 Mart 1978. *Numen* 41'e Ek. Düzenleyen: B. Layton. Leiden, 1980. Ménard, J.-E., ed. *Les textes de Nag Hammadi: Colloque du Centre d'Histoire des Religions*, Strasbourg, 23-25 ekim 1974. *Nag Hammadi Studies* 7. Leiden, 1975. Ménard, J.-É.* "La bibliothèque copte de Nag Hammadi." *Nag Hammadi ve Gnosis'teki* 108-112. Sayfalar: *Birinci Uluslararası Kiptoloji Kongresi'nde okunan makaleler*, Le Caire, 8-18 Aralık 1976. *Nag Hammadi Çalışmaları* 14. Düzenleyen: R. McL. Wilson. Leiden, 1978. Merlan, P. "Platon'dan Plotinus'a Yunan Felsefesi." *Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy'nin* 14-32. Sayfaları. A.H. Armstrong tarafından düzenlenmiştir. Cambridge/ Londra/New York/New Rochelle/Melbourne/Sydney, 1970. Meyer M.* *Gnostik Keşifler: Nag Hammadi Kütüphanesinin Etkisi*. San Francisco, 2005.

Montserrat-Torrents, J. "La kozmogonie du Timee et les premiers chapitres de la Genèse." *Archivio di Filosofia* a 53 (1985): 287-298.

--- SAYFA 162 ---

150 kaynakça —. "La notice d'Hippolyte sur les Naassenes." *Studia Patristica* 17'deki 231-242. Sayfalar. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. Oxford/New York, 1979. —. "La notice d'Hippolyte sur les Séthiens: Étude de la partie systématique." *Studia Patristica* 24'teki 390-398. Sayfalar. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. Leuven, 1993. —. "La philosophie du Livre de Baruch de Justin." *Studia Patristica* 18'deki 253-261. Sayfalar. Düzenleyen: E.A. Yaşayan taş. Kalamazoo, MI, 1985. —. "Les perates." *Pleroma'daki Sayfa 229-242: Salus carnis, Homenaje ve Antonio Orbe, S.J. E. Romero-Pose tarafından düzenlenmiştir.* Santiago de Compostela, 1990. Morard, F.* "L'Apocalypse d'Adam du codex V de Nag Hammadi et sa polémique antibaptismale." *Revue des sciences religieuses* 51 (1977): 214-233. Moreau, J. L'âme du monde de Platon aux Stoïciens. Paris, 1939. Mortley, R. Sözdən Sessizliğe. 2 cilt. The eophaneia: Beiträge zur Religions-und Kirchengeschichte des Altertums 30-31. Bonn, 1986. Motte, L.* "L'astrologie égyptienne dans quelques featureés de Nag Hammadi." *Études coptes IV'teki 85-102.* sayfalar: Quatrième journée d'études, Strasbourg 26-27 mai 1988. Cahiers de la bibliothèque copte 8. Louvain, 1993. Onuki, T. Gnosis und Stoa: Eine Untersuchung zum Apokryphon des Johannes. Novum Testamentum et Orbis Antiquus 9. Freiburg/Göttingen, 1989. —.* "Le monde comme matrice. Aspect sexuel de la Nature et ascétisme chez les gnostiques." *Apocrypha* 11 (2000): 123-145. Orbe, A. Estudios valentinianos 2: En los albores de la exegesis iohannea. *Analecta Gregoriana* 65. Roma, 1955. —. Sevgililer Günü Stüdyoları 1.1: Verbo sürecinin temel metodolojisini uygulayın. *Analecta Gregoriana* 99. Roma, 1958. —. Sevgililer Günü Stüdyoları 1.2: Verbo sürecinin temel metodolojisini öğrenin. *Analecta Gregoriana* 100. Roma, 1958. —. Estudios valentinianos 3: La unción del Verbo. *Analecta Gregoriana* 113. Roma, 1961. —. "Spiritus Dei ferebatur süper sular: Exegesis gnóstica de Gen, 1,2b." *Gregoriana* 44 (1963): 691-730. —. Estudios valentinianos 4: Espiritu Santo'nun Teolojisi. *Analecta Gregoriana* 158. Roma, 1966. —. Cristología Gnóstica: Semboller II ve III'ün soteriolojisine giriş. Hristiyan Kitaplığı 1-2. Madrid, 1976. —. Estudios Valentinianos 5: Buradaki ilkler zulümden önce geldi. *Analecta Gregoriana* 83. Roma, 1956. Pagels, E.H. "Valentinianus Eskatolojisinin Çelişkili Versiyonları." *Harvard Theological Review* 67 (1974): 35-53. Painchaud, L. "Le défi documentaire dans le gnosticisme." *La documentation patristique'deki 209-235.* sayfalar: Bilan ve prospektif. Düzenleyen: J.-C. Fredouille ve R.-M. Roberge. Québec/Paris, 1995. Pearson, B.A.* "Nag Hammadi Kodeksi VII'nin Kıpti Gnostik Kütüphanesi Sürümü." *Elli Yıl Sonra Nag Hammadi Kütüphanesi'nin 44-61.* Sayfaları: 1995 İncil Edebiyatları Anma Derneği Bildirileri. Nag Hammadi ve Maniheizm Araştırmalar 44. Düzenleyen: J.D. Turner ve A. McGuire. Leiden/New York/Köln, 1997. Pépin, J. Théologie cosmique et théologie chrétienne (Ambroise, Exam. I, 1-4). *Bibliothèque de Philosophie contemporaine.* Paris, 1964. —. Idées grecques sur l'homme et sur Dieu. Paris, 1971. —. "Echos de théories cosmiques de la matière au début de l'Exameron de saint Ambroise." *Romanitas et Christianitas'ın 259-273.* Sayfaları: *Studia I. H. Waszink oblata.* Düzenleyen: W. DenBoer, P.G. Van DerNat, C.M.J. Hastayım, J.C.M. Van Winden. Amsterdam/Londra, 1973. —. Eski felsefe à la theologie patristique. Londra, 1986.

--- SAYFA 163 ---

kaynakça 151 ——. "À propos du platonicien Hermogène. Deux notları de ders de l'Adversus Hermogenem de Tertullien". Platon ve Platonik Gelenek Üzerine Çalışmalar'ın 191-201. Sayfaları: John Whittaker'a Sunulan Denemeler. M. Joyal tarafından düzenlenmiştir. Brookfi Field, 1997. Perkins, P.* "Gnostik Kıyametlerde İsyan Efsanesi." İncil Edebiyatı Derneği 1978 Seminer Makaleleri'nin 15-30. Sayfaları. P.J. Achtemeier tarafından düzenlenmiştir. Missoula, 1978. ——. "Dünyanın Kökeni Üzerine (CG II, 5): Gnostik Bir Fizik." Vigiliae Christianae 34 (1980): 36-46. ——. "Kozmosun Düzenlenmesi: Irenaeus ve Gnostikler." Nag Hammadi, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık'ta 221-238. Sayfalar. Düzenleyen: C.H. Hedrik ve R. Hodgson, Jr. Peabody, MA, 1986. Pétrement, S.* Le Dieu séparé: Les Origines du gnosticisme. Patrimoines: gnostisizm. Paris, 1984. Pohlenz, M. Die Stoa: Geschichte einer geistigen Bewegung. 2 cilt. Göttingen, 1972-1975. Polotsky, H.J. Toplanan Makaleler. Kudüs, 1971. ——. Grundlagen des Koptischen Satzbaus: Erste Hälfte e. Papirolojide Amerikan Çalışmaları 28. Decatur, GA, 1987. ——. Grundlagen des koptischen Satzbaus: Zweite Hälfte e. Papirolojide Amerikan Çalışmaları 29. Atlanta, GA, 1990. Puech, A. Recherches sur le Discours aux Grecs de Tatien. Bibliothèque de la Faculté des lettres 17. Paris, 1903. Puech, H.-Ch. "Numénus d'Apamée et les theologies orientales au Second siècle." Mélanges Bidez'deki sayfalar 745-778. Université libre de Bruxelles Annuaire de philologie et d'histoire orientales 2. 1933-1934 Bruxelles, 1934. Repr. H.-Ch'de. Puech. 1. Bilgiden: La Gnose ve Temps ve Diğer Denemeler. Paris, 1978, 25-54. ——. Le Manichéisme: son fondateur, bir doktrin. Publications du Musée Guimet 56. Paris, 1949. ——. "Les nouveaux écrits gnostiques découverts en Haute-Egypte (premier inventaire et essai d'identification)." Walter Ewing Crum Onuruna Kıpti Çalışmaları'nın 91-154. Sayfaları. Bizans Enstitüsü Bülteni 2. Boston, 1950. ——. "Krallığında Karanlığın Prensi." Sayfa 136-174, Şeytan. Londra/New York, 1951. ——. "Découverte d'une bibliothèque gnostique en Haute-Egypte." Encyclopédie Française 19. Paris, 1957'deki sayfalar 42.4-42.13. ——. "Le Manichéisme." Histoire des Religions'ın 523-645. Sayfaları. Cilt 2. Bibliothèque de la Pléiade. Paris, 1972. ——. En quête de la gnose. 2 cilt. Paris, 1978. Quispel, G. "L'homme gnostique (La öğretisi de Basilide)." Eranos Jahrbuch 16 (1948): 89-139. ——. "La Concept de l'homme dans la gnose valentinienne." Eranos Jahrbuch 15 (1947): 249-286. ——. ed. Ptolémée: Lettre à Flora: Metin, çeviri ve giriş. Kaynaklar chrétiennes 24bis. Paris, 1966. Reeves, J.C.* O İyi Diyarın Müjdecileri: Suriye-Mezopotamya Gnosis ve Yahudi Gelenekleri. Nag Hammadi ve Maniheizm Araştırmalar 41. Leiden/New York/Köln, 1996. Ri, Su-Min, ed. La Caverne des Trésors: Les deux recensions syriaques. Corpus scriptorum christianorum orientalium 487, scriptores syri 208. Louvain, 1987. Rizzerio, L. "Le problème des party de l'âme et de l'animation chez Clément d'Alexandrie." Nouvelle revue theologique 111 (1989): 389-416. Roberge, M.* "Le rol du Nous dans la Paraphrase de Sem." Sayfa 328-339, Colloque International sur les textes de Nag Hammadi, Québec, 22-25 août 1978. Bibliothèque

--- SAYFA 164 ---

152 bibliyografya copte du Nag Hammadi, Bölüm “Etüdlar” 1. Düzenleyen: B. Barc. Québec/Louvain, 1981. —* “Antropogonie et antropologie dans la Paraphrase de Sem.” Le Muséon 99 (1986): 229-248. —* “Chute et remontée du Pneuma dans la Paraphrase de Sem (NH VII, 1).” Kipti Çalışmaları'nın 353-363. Sayfaları: Üçüncü Uluslararası Kipti Çalışmaları Kongresi Kararları: Varşova, 20-25 Ağustos 1984. Düzenleyen: W. Godlewski. Varşova, 1990. —* “La crucifixion du Sauveur dans la Paraphrase de Sem (NH VII, 1).” De la linguistique au gnosticisme'deki 381-387. sayfalar. Cilt 2, Actes du IVe congrès copte, Louvain-la-Neuve, 5-10 Eylül 1988. Publications de l'Institut orientaliste de Louvain 41. Düzenleyen: M. Rassart-Debergh ve J. Ries. Louvain-la-Neuve, 1992. —* “La Paraphrase de Sem (NH VII, 1) et le probleme des trois tabiatları.” Sayfa 279-292, Les textes de Nag Hammadi et le probleme de leur classification: Actes du colloque tenu à Québec du 15 au 19 eylül 1993. Bibliothèque copte du Nag Hammadi, bölüm “Etüdlar” 3. Düzenleyen: L. Painchaud ve A. Pasquier. Québec/ Louvain/Paris, 1995. —* “La Paraphrase de Sem (NH VII, 1). Résumé des cours.” Langue et littérature coptes'in 11-15. Sayfaları (yönetmen G. Roquet). École pratique des Hautes Études, Sciences historiques et philologiques 10 (1994-1995). Paris, 1996. —* “Shem'in Açıklamaları (VII, 1)” kitabına giriş. İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi'ndeki sayfalar 339-341. James M. Robinson tarafından düzenlenmiştir. Üçüncü gözden geçirilmiş baskı, San Francisco, 1988, Dördüncü gözden geçirilmiş baskı, Leiden/New York/Köln, 1996. —* La Paraphrase de Sem (NH) VII, 1). Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm “Metinler” 25. Québec/Louvain/Paris, 2000. —* “Yükselen Kıyamet Olarak Shem'in Açıklamaları.” Le Muséon 113 (2000): 25-54. —* “L'analogie sexuelle et embryologique dans la Paraphrase de Sem (NH VII, 1).” Kipti-Gnostica-Manichaica'daki 847-869. sayfalar: Mélanges, Wolf-Peter Funk'a aittir. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm “Etüdlar” 7. Düzenleyen: L. Painchaud ve P.-H. Poirier. Québec/Louvain/Paris, 2006. —* “La Dynamis dans les Oracles chaldaïques et la Paraphrase de Sem (NH VII, 1).” L'Évangile selon Thomas et les textes de Nag Hammadi'deki 473-514. sayfalar. Gelenekler ve yakınlaşmalar: Actes du colloque tenu à Québec du 29 au 31 mai 2003. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, bölüm “Etüdlar” 8. Düzenleyen: L. Painchaud ve P.-H. Poirier. Québec/Louvain/Paris, 2007. —* “Structure de l'univers et sotériologie dans la Paraphrase de Sem (NH VII, 1).” Sayfa 863-877, Actes du Huitième Congrès international d'études coptes, Paris, 28 juin-30 juillet 2004, cilt 2. Orientalia Lovaniensia Analecta 163. Düzenleyen: N. Bosson ve Anne Boudhors. Leuven/Paris, 2007. —* “Shem'in Açıklamaları (NHC VII, 1): Tanıtıldı ve Çevrildi.” Nag Hammadi Kutsal Yazılarının 437-471. Sayfaları. Uluslararası Baskı. Marvin Meyer tarafından düzenlenmiştir. San Francisco, 2007. —* “Sözlü Açıklama: texte traduit, présenté et annoté.” Écrits gnostiques'teki sayfalar 1029-1103. La Bibliothèque de Nag Hammadi. Bibliothèque de la Pléiade. Düzenleyen: Jean-Pierre Mahé ve P.-H. Poirier. Paris, 2007. Roberts, A. ve J. Donaldson, eds. Antikenler Babaları. Translations of the Writings of the Fathers to AD 325. Edinburgh Edition'ın Amerikan Yeniden Basımı, A. Cleveland Coxe tarafından gözden geçirilmiş ve kısa önsözler ve ara sıra notlarla kronolojik olarak düzenlenmiştir. Cilt I: Apostolik Babalar - Justin Martyr - Irenaeus. Grand Rapids, Michigan, 1969.

Robinson, J.M.* “Bugünün Kipti Gnostik Kütüphanesi.” Yeni Ahit Çalışmaları 12 (1967-68): 356-401. —* “Yahudi Gnostik Nag Hammadi Metinleri.” Helenistik ve Modern Kültürde Hermenötik Çalışmalar Merkezi'nin Üçüncü Konuşma Protokolü'nün 1-2. Sayfaları: 22 Mayıs 1972. Berkeley, Ca., 1975.

--- SAYFA 165 ---

kaynakça 153 Rousseau, A. ve L. Doutreleau, eds. Irénée: Adversus Hæreses. Kaynaklar chrétiennes 100, 152, 153, 263, 264, Paris, 1965-1979. Rudolph, K.* "Coptica-Mandaica." Pahor Labib Onuruna Nag Hammadi Metinleri Üzerine Yazılar'ın 191-216. Sayfaları. Nag Hammadi Çalışmaları 6. Düzenleyen: M. Krause. Leiden, 1975. —. Gnosis: Gnostisizmin Doğası ve Tarihi. R. McL tarafından çevrilmiştir. Wilson. San Francisco, 1983. Runia, İskenderiyeli D. T. Philo ve Platonlu Timaeus. Philosophia Antiqua 44. Leiden, 1986. Saffrey, H.-D. "Les Néoplatoniciens et les Oracles chaldaïques." Revue d'études anciennes 37 (1981): 209-225. Sagnard, F.-M.-M. La gnose valentinienne et le témoignage de saint Irénée. Études de philosophie médiévale 36. Paris, 1947. —. Clément d'Alexandrie: Théodote'un Ekstraları. Kaynaklar chrétiennes 23. Paris, 1948. Sambursky, S. Stoacıların Fiziği. Londra, 1959. Schabbe, M. Vocabulaire de l'angéologie. Paris, 1897. Schenke, H.-M.* "Zur Faksimile-Ausgabe der Nag-Hammadi-Schrift en." Zeitschrift für ägyptische Sprache und Altertumskunde 102 (1975): 123-138. —.* "Die Paraphrase des Sêem (NH VII,1)." Nag Hammadi Deutsch, 2. Gupta Sayfa 543-568. Grup: NHC V,2-Xiii,1, BG 1 ve 4. Die Griechischen Christlichen Schriftsteller der ersten Jahrhunderten. Neue Folge, Grup 12. Koptisch-Gnostische Schrift ve III. Düzenleyen: H.-M. Schenke, H.-G. Bethge, U.U. Kaiser. Berlin/New York, 2003. Schmidt, C. ve V. MacDermot, eds. Pistis Sophia. Nag Hammadi Çalışmaları 9. Leiden, 1978. Scholten, C.* Martyrium und Sophiamythos im Gnostizismus nach den Texten von Nag Hammadi. Schottroff, L. "Animæ naturaliter salvandæ: Zum Problem der himmlischen Herkunft des Gnostikers." Christentum und Gnosis'in 65-97. Sayfaları. Beiheft e zur Zeitschrift für die neutestamentliche Wissenschaft 37. W. Eltester tarafından düzenlenmiştir. Berlin, 1969. Schwartz, M.* "Ek II: Shem'in Açıklamaları Üzerine Kısa Notlar." Sayfa 28, Yahudi Gnostik Nag Hammadi Metinleri: Helenistik ve Modern Kültürde Hermenötik Araştırmalar Merkezi'nin Üçüncü Konuşma Protokolü, 22 Mayıs 1972. Berkeley, Ca., 1975. Segal, A.F.* Cennetteki İki Güç: Hristiyanlık ve Gnostisizm hakkında Erken Rabbinik Raporlar. Geç Antik Çağda Yahudilik Çalışmaları 25. Leiden, 1977. —. "Helenistik Yahudilikte, Erken Hristiyanlıkta ve Çevresinde Göksel Yükseliş." Aufstieg und Niedergang der römischen Welt'teki Sayfalar 1333-1394: Spiegel der neueren Forschung 2.23.2'deki Geschichte und Kultur Roms. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1980. Sevrin, J.-M.* "À propos de la Paraphrase de Sem." Le Muséon 88 (1975): 69-96. —.* "Les rites et la gnose, d'après quelques textes gnostiques coptes." Gnosticisme et monde hellénistique'deki 440-450. sayfalar: Actes du colloque de Louvain-la-Neuve (11-14 Mart 1980). Publications de l'Institut Orientaliste de Louvain 27. Düzenleyen: J. Ries. Louvain-la-Neuve, 1982. —.* Le dossier baptismal séthien: Études sur la sacramentaire gnostique. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Etüdlar" 2. Québec, 1986. Sfameni-Gasparro, G. Enkráteia e antropologia. Roma, 1984. Shisha-Halevy, A. Kıpti Dilbilgisi Kategorileri: Shenoutean Sahidic Sözdiziminde Yapısal Çalışmalar. Analecta Orientalia 53. Roma, 1986. —, Kıpti Dilbilgisel Chrestomathy: Akademik ve Özel Çalışma Orientalia Lovaniensia Analecta 30. Leuven, 1988. Shumaker, W.* J. Robinson'a Yanıt. "Yahudi Gnostik Nag Hammadi Metinleri."

Sayfa 15, Helenistik ve Modern Kültürde Hermenötik Araştırmalar Merkezi'nin Üçüncü Toplantısı Protokolü, 22 Mayıs 1972. Berkeley, Ca., 1975.

--- SAYFA 166 ---

154 kaynakça Siegert, F. Nag-Hammadi-Register: Wörterbuch zur Erfassung der Begriffe in den koptisch-gnostischen Schriften von Nag-Hammadi. Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 26. Tübingen, 1982. Simonetti, M. Studia sulla cristologia del II e III secolo. Studia Ephemeridis Augustinianum 44. Roma, 1993. Siouville, A. Hippolyte de Rome: Philosophoumena ou Réfutation de toutes les hérésies. Les textes du christianisme. 2 cilt. Paris, 1928. Spneut, M. Le stoïcisme des Pères de l'Église de Clément de Rome à Clément d'Alexandrie Patristica Sorbonensia 1. Paris, 1957. —. Kalıcılık: De Zénon à Malraux. Gembloux, 1973. Stahl, C.* "Şem'in Açıklamalarında Derdekeas, NH VII,1 ve Maniheiz İsa Figürü, İki İlginç Paralel." Studia Manichaica'daki sayfalar 572-581. IV. Internationaler Kongreß zum Manichäismus, Berlin, 14.-18. Temmuz 1997. Berichte und Abhandlungen. Sonderband 4. Berlin, 2000. Stern, L. Koptische Grammatik. Leipzig, 1880. Repr., Osnabrück, 1971. Stroumsa, G.G.* "Aspects de l'eschatologie manichéenne." Revue de l'histoire des Religions 81 (1981): 163-181. —.* "Ascèse et gnose. Aux Origines de la Spiritualité Monastique." Revue thomiste 81 (1981) 557-573. —.* Başka Bir Tohum: Gnostik Mitoloji Çalışmaları. Nag Hammadi Studies 24. Leiden, 1984. Strutwolf, H. Gnosis als System: Zur Rezeption der valentinianischen Gnosis bei Origenes. Forschungen zur Kirchen- und Dogmengeschichte 56. Göttingen, 1993. Tardieu, M.* "ΨΥΧΑΙΟΣ ΣΠΙΝΘΗΡ: Histoire d'une métaphore dans la gélénèk platonikienne jusqu'à Eckhart." Revue des études anciennes 21 (1975): 225-255. —.* "Les livres mis sous le nom de Seth et les Séthiens de l'hérésiologie." Gnosis ve Gnostisizm'deki 204-210. Sayfalar: Yedinci Uluslararası Patristik Araştırmalar Konferansı'nda okunan makaleler, Oxford, 8-13 Eylül 1975. Nag Hammadi Çalışmaları 8. Düzenleyen: M. Krause. Leiden, 1977. —. "La gnose valentinienne et les Oracles chaldaïques." Sayfa 194-237, Gnostisizmin Yeniden Keşfi: Yale'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri, New Haven, Connecticut, 28-31 Mart 1978. Numen 41'e Ek. Düzenleyen: B. Layton. Leiden, 1980. —. Le Manichéisme. Que sais-je?, 1940. Paris, 1981. —.* "Gnose et manichéisme." Annuaire de l'École pratique des Hautes Études: Bölüm des sciences religieuses 91 (1982-83): 369; 92 (1983-84): 357-363; 93 (1984-85): 369-372. —.* "La naissance du ciel et de la terre selon la 'Paraphrase de Sem'." Sayfa 409-425, La création dans l'Orient ancien: Congrès de l'ACFEB, Lille, 1985. Lectio Divina 127. Paris, 1987. —.* "Commémoration gnostique de Sem." La Commémoration'daki 219-223. Sayfalar: Colloque du centenaire de la section des sciences religieuses de l'École pratique des Hautes Études. BEPHE bilimler dinleri 91. Düzenleyen: P. Gignoux. Paris, 1988. Theiler, W. Forschungen zum Neuplatonismus. Quellen und Studien zur Geschichte der Philosophie 10. Berlin, 1966. —. Poseidonios: Parçalardan Öl. 2 cilt. Metin ve Açıklamalar 10.1-2. Berlin/New York, 1982. Thévenaz, P. L'Âme du monde, le devenir et la matière chez Plutarque: Avec une traduction du feature "De la Genèse de l'Âme dans le Timee." Neuchâtel, 1938. Thomassen, E. "Platoncu ve Gnostik 'Demiurge'." Apocryphon Severini'nin 226-244. Sayfaları Søren Giversen'e sunuldu. Düzenleyen: P. Bilde, H.K. Nielsen ve J.P. Sørensen. Aarhus, 1993.

Thomassen, E. ve Louis Painchaud, Le featureé tripartite (NH I, 5). Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Metinler" 19. Québec, 1989.

--- SAYFA 167 ---

kaynakça 155 Till, W.C. Koptische Grammatik: Săidischer Dialekt. Lehrbücher für das Studium der orientalischen ve afrikanischen Sprachen. Leipzig, 1970. Trakatellis, D. Eugnostos'un Aşkın Tanrısı: Kutsal Eugnostos'un Kayıp Orijinal Yunanca Metninin Retroversiyonu ile Nag Hammadi'nin Gnostik Metinlerinin İncelenmesine Yorumsal Bir Katkı. Charles Sarelis'in çevirisi. Brookline, MA., 1991.

Trumbower, J.A. Yukarıdan doğdu. Hermeneutische Untersuchungen zur Theologie 29. Tübingen, 1992.

Tuckett, C.M.* Nag Hammadi ve İncil Geleneği: Nag Hammadi Kütüphanesindeki Sinoptik Gelenek. Edinburgh, 1984.

Turner, J.D. "Aydınlanmaya Giden Gnostik Üç Katlı Yol: Zihnin Yükselişi ve Bilgeliliğin İnişi." *Novum Testamentum* 22 (1980): 324-351. ——. "Sethian Gnostisizmi: Bir Edebiyat Tarihi." Nag Hammadi, Gnostisizm ve Erken Hristiyanlık'ta 55-86. Sayfalar. Düzenleyen: C.W. Hedrick ve R. Hodgson, Jr. Peabody, MA., 1986. ——. "Keldani Kehanetlerinde, Sethi Gnostisizmde ve Neo-Platonculukta Hekate ve Dinamik Yayılımcılık Figürü." *İkinci Yüzyıl* 7 (1989): 221-232. ——. "Gnostisizm ve Platonculuk: Nag Hammadi'den Platonlaştırıcı Set Metinlerinin Daha Sonraki Platonik Edebiyatla İlişkisi." *Neoplatonizm ve Gnostisizm'in 425-459. Sayfaları. Neoplatonizm Çalışmaları: Antik ve Modern 6. Düzenleyen: R.T. Wallis. New York, 1992. ——. "Nag Hammadi'den Sethian Gnostik İncelemelerinin Tipolojileri." Sayfa 169-217, Les textes de Nag Hammadi et le probleme de leur classification: Actes du colloque tenu à Québec du 15 au 19 septembre 1993. Bibliothèque copte de Nag Hammadi, Bölüm "Études" 3. Düzenleyen: L. Painchaud ve A. Pasquier. Québec/ Louvain/Paris, 1995. Van Winden, J.C.M. Calcidius'un Madde Üzerine: Doktrini ve Kaynakları: Platonculuk Tarihinde Bir Bölüm. *Philosophia Antiqua* 9. Leiden, 1959. Verbeke, G. L'évolution de la doktrine du Pneuma du stoïcisme à S. Augustin. Paris/ Louvain, 1945. Vernière, Y. Plutarque'nin Sembolleri ve Mitleri: Essai d'interprétation philosophique et religieuse des *Moralia*. Paris, 1977. Villey, A. Alexandre de Lycopolis: Mani doktrinine karşı. *Kaynaklar gnostiques et manichéennes* 2. Paris, 1985. ——. *Psaumes des errants: Écrits manichéens du Fayyûm. Kaynaklar gnostiques et manichéennes* 4. Paris, 1994. Volker, W. Quellen zur Geschichte der Christlichen Gnosis. Tübingen, 1932. Vycichl, W. Dictionnaire étymologique de la langue copte. Leuven, 1983. Wallis, R.T. "Plotinus Numenius ve Gnostisizm'de Ruh ve Nous." *Neoplatonizm ve Gnostisizm'deki 461-482. Sayfalar. Neoplatonizm Çalışmaları: Antik ve Modern 6. Düzenleyen: R.T. Wallis ve J. Bregman. New York, 1992. Waszink, J.H. Calcidius: Timæus ve Calcidio Translatio Commentarioque Instructus. *Plato Latinus* 4. Leiden, 1962. ——. "Bemerkungen zu Justins Lehre vom Logos Spermatikos." *Mullus'taki Sayfa 380-390: Festschrift Theodor Klauser. Jahrbuch für Antike und Christentum, Ek 1. Düzenleyen: A. Stüiber ve A. Hermann. Münster, 1964. Watson, G. Stoacı Bilgi Teorisi. Belfast, 1966. Wendland, P., ed. *Reductio omnium hæresium. Cilt Hippolytus Werke'nin 3'ü. Die griechische christliche Schriftsteller der ersten [drei] Jahrhunderte* 26. Leipzig, 1916. Whittaker, J. "Tanrı'nın Etkisiz Yeteneği Üzerine Basilides." *Harvard Theological Review* 62 (1969): 367-371. ——. "ΕΠΕΚΕΙΝΑ ΝΟΥ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣ." *Vigiliae christianae* 23 (1969): 91-104. ——. "İkinci Yüzyıl Gnostik Sistemlerinde Kendi Kendini Üreten İlkeler." Sayfalar 176-193***

--- SAYFA 168 ---

156 Gnostisizmin Yeniden Keşfi'ndeki bibliyografya: Yale 1978'deki Uluslararası Gnostisizm Konferansı Bildirileri. Numen 41'e Ek. Düzenleyen: B. Layton. Leiden, 1980. ——. "İmparatorluğun İlk Yüzyıllarında Platon Felsefesi." Sayfa 81-123, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt: Spiegel der neueren Forshung 2.36.1'deki Geschichte und Kultur Roms. W. Haase tarafından düzenlenmiştir. Berlin/New York, 1987. ——. "İyiliğin Gücü Bilgelik: Orta Platonik Üçlü." Sayfa 179-194, Σοφίης Μαΐητορες "chercheurs de sagesse": Hommage à J. Pépin. Études Augustiniennes 131. Düzenleyen: dans M.-O. Goulet-Cazé, G. Madec ve D. O'Brien. Paris, 1992. Whittaker, J. ve P. Louis, eds. Alcinoos: Platon'un Doktrinleri Enseignement. Fransa üniversiteleri koleksiyonu. Paris, 1990. Whittaker, M., ed. Tatian: Oratio ad Græcos ve Parçalar. Oxford, 1982. Widengren, G.* "Les Origines du gnosticisme et l'histoire des Religions." Le Origini dello gnosticismo: Colloquio di Messina 13-18 Nisan 1966'da 28-60. Sayfalar. U. Bianchi tarafından düzenlenmiştir. Leiden, 1967. Williams, F., çev. Salamisli Epiphanius'un Panarion'u: Kitap I (Bölüm 1-46). Nag Hammadi Studies 85. Leiden/New York/Kopenhag/Köln, 1987. Wilmet, M. Concordance du Nouveau Testament sahidique II: Les mots autochtones. Corpus scriptorum christianorum orientalium 173, 183, 185, Subsidia, 11, 13, 15. Louvain, 1957-1959. Winston, D.* "James M. Robinson'a Yanıt." Helenistik ve Modern Kültürde Hermenötik Araştırmalar Merkezi'nin Üçüncü Konuşma Protokolü'nün 16-18. Sayfaları, 22 Mayıs 1972. Berkeley, Ca., 1975. Wisse, F.* "Shem'in Açıklamalarındaki Kurtarıcı Figür." Novum Testamentum 12 (1970): 130-140. ——. "Nag Hammadi Kütüphanesi ve Heresiologlar." Vigiliae christianae 25 (1971): 205-223. ——. * "Shem, (NHC VII,1)'in Açıklamaları." The Anchor Bible Dictionary'deki 1195-1196. Sayfalar. Cilt 5. D.N. Friedmann tarafından düzenlenmiştir. New York, 1992. ——. * Şem'in Açıklamaları (VII,1). İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi'nin 341-361. Sayfaları. J. Robinson tarafından düzenlenmiştir. Gözden geçirilmiş dördüncü baskı, Leiden/New York/Köln, 1996. ——. * "Kodeks VII'ye Giriş." Nag Hammadi Kodeksi VII'deki 1-13. Sayfalar. Nag Hammadi ve Maniheizm Araştırmalar 80. Düzenleyen: B.A. Pearson. Leiden/New York/ Köln, 1996. ——. * "NH VII, 1: Shem'in Açıklamaları: Giriş, Metin, Çeviri ve Notlar." Nag Hammadi Kodeksi VII'deki 15-127. Sayfalar. Nag Hammadi ve Maniheizm Araştırmalar 80. Düzenleyen: B.A. Pearson. Leiden/New York/Köln, 1996. Yamauchi, E.M.* "Adem'in Kıyameti, Mitraizm ve Hristiyanlık Öncesi Gnostisizm." Sayfa 537-563, Études Mithriaques: Actes du 2e Congrès International, Téhéran, du 1er au 8 eylül 1975. Acta Iranica 4. Leiden, 1978. ——. * Hristiyanlık Öncesi Gnostisizm: Önerilen Kanıtların Bir Araştırması. Grand Rapids, İkinci Baskı, 1983. ——. * "Hristiyanlık Öncesi Gnostisizm Meselesinin Nag Hammadi Metinleri Işığında İncelenmesi." Elli Yıl Sonra Nag Hammadi Kütüphanesi'nin 72-88. Sayfaları: 1995 İncil Edebiyatlarını Anma Derneği Tutanakları. Nag Hammadi ve Maniheizm Araştırmalar 44. Düzenleyen: J.D. Turner ve A. McGuire. Leiden/New York/Köln, 1997. Zaehner, R.C. Zurvan: Bir Zerdüşt İkilemi. Oxford, 1955. Zandee, J. Die Vorbereitung des Neuplatonismus. Sorunlu: Forschungen zur klassischen Philologie 1. Berlin, 1930. ——. "Les enseignements de Silvain et le platonisme." Les textes de Nag Hammadi: Colloque du Centre d'Histoire des Religions'ın 158-159. sayfaları (Strasbourg, 23-25 ekim,

1974). Nag Hammadi Çalışmaları 7. Düzenleyen: J.-E. Menard. Leiden, 1975.

--- SAYFA 169 ---

kaynakça 157 Zeller, E. Stoacılar, Epikürosçular ve Şüpheçiler. Çeviren: O.J. Reichel. Rev. ed., New York, 1962. Ziebritzki, H. Heiliger Geist und Weltseele: Das Problem der dritten Hypostase bei Origenes, Plotin und ihren Vorläufern. Beiträge zur historischen Theologie 84. Tübingen, 1994.

--- SAYFA 170 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 171 ---**

EK: EVRENİN İLK İLKELERİ I. Orta Platonizm: (üçlü model) Numenius—Keldani Kahinler 1) İlk Akıl (νοῦς) + Fikirler Baba, Fikirler üzerinde düşünen Yüce Tanrı 2) İkinci Akıl (ikili karakter) Dünya Dünya Ruhunu ("üçüncü Tanrı") organize eder 3) Madde (ὑλη) II. Stoacılık: (ikili model) 1) aktif (τὸ ποιοῦν): tanrı/logolar 2) pasif (τὸ πάσχον): madde (ὑλη) III. Şem'in açılımı: üçlü model 1) Sonsuz Işık, "düşünce" (mēnē, gr. ἔννοια) ve Oğlu 2) Ruh 3) Karanlık Rüzgar + Su (ὑλη) Akıl + Ateş IV. Shem Açıklamalarında Evren 1) Işık Evrenin dört bulutu veya küresi 2) Ruh Şaşkınlığı – Kızlık Zarı (αὐγή) (aktif prensip) Koryon (αἰθήρ) (pasif prensip) 2° Zihin (embriyo) Güç (ἄνθραξ) yaratıcı Su 3) Karanlık + 1° Zihin (semen) Üç Kozmik fi res Rahim

--- SAYFA 172 [Görsel / Boş] ---**--- SAYFA 173 ---**

MODERN YAZARLAR DİZİNİ Achtemeier, P. J. 15n34 Aland, B. 4, 4n10, 19 Albright, E. 4n10 Armstrong, A. H. 36n62 Aubert, J. 69 Aune, D. 9n21 Barc, B. 1n1, 59n140, 64n150, 70n169 Barns, J.W.B. 2, 2n5, 3n6 Beaujeu, J. 36n63 Bertrand, D.A. 4n10, 7n18, 85 Bianchi, U. 52n117 Bilde, P. 52n117 Blanc, P. 74n177 Bouché-Leclercq, A. 57n129, 137 Bréhier, É. 36n64, 38n69, 89n222, 89n223 Bridoux, A. 58n35 Brisson, L. 36n61, 36n63, 90n226 Brooke, A.E. 73n177 Bryder, P. 52n177 Bultmann, R. 85n213 Bury, R.G. 37n67 Butler, H. E. 19n44 Caird, G. B. 68n164 Casadio, G. 4n10, 7n18, 33n52, 35n56, 37n65, 86n216, 89n222 Casey, R.P. 61n143, 62, 68, 165, 70n170 Charlesworth, J.-H. 9n21, 10n25, 12n30, 81n189 Charron, R. 97 Chevalier, J. 37n65, 89n222, 89n223 Cirillo, L. 46n99, 94n249 Collins, J. J. 8, 8n20, 9, 9n21, 9n22, 10, 10n25, 11, 11n26, 12n30, 13n31 Colpe, C. 4n10, 34, 85n214 Colson, F.H. 131 Cramer, W. 56n128 Cumont, F. 40n79 Des Places, E. 41n85, 138 Deuse, W. 42, 51n115 Diels, H. 37n65 Dietzfelbinger, K. 4n10 Dihle, A. 129 Dillon, J. 43n89, 43n91 Doresse, J. vii, 1, 2, 7n18, 84, 85n212 Doutreleau, A. 33n52 Drijvers, H.J.W. 40n79, 40n50, 46n100, 56n128, 94n241 Dubois, J.D. 4n10, 65n153, 67n162, 84n209, 86n216 Duhot, J.-J. 35n58 Edwards, M.J. 81n188, 85n212 Emmel, S. 3n7 Fallon, F.T. 7-8, 10, 10n23, 10n24, 12 Festugière, A.-J. 59n140, 77n180, 137 Filoramo, G. 4n12, 7n18, 10n23 Fischer, K.M. 4, 4n10, 4n12, 67n162 Fisiak, J. 3n8 Foerster, W. 33n50 Franzmann, M. 69n168 Fredriksen, P. 56n127 Funk, W.-P. 3n8 García Bazán, F. 4n10 Girard, M. 20n46 Goldschmidt, V. 38n69 Görg, M. 52n117 Haase, W. 9n22 Hahm, D. E. 35n58, 44n96, 48n103, 50n114 Hartman, L. 15n34 Havelaar, H. 4n10 Hedrick, C. H. 15n34 Hellholm, D. 9n21 Hicks, R. D. 38n70 Hill, R. A. 4n10 Hoskier, H. C. 69 Imbert, C. 38n69 Iwersen, J. 4n10 Janssen, M. 4n10 Janssens, Y. 7n18, 73n177 Johnston, S.I. 42n87, 44n92 Junod, E. 69 Kaestli, J.D. 69 Kasser, R. 3n8, 38n71 Klijn, A.F. 93n218 Koenen, L. 46n99, 65n153

--- SAYFA 174 ---

Koschorke, K. 65n153, 85n214 Kranz, M. 37n65, 89n222 Krause, M. 2, 2n2, 2n3, 4n10, 7, 8, 69, 86, 97
 Labib, P. 2n3 Lafranque, M. 35n58, 45 Lambrecht, J. 7n18 Layton, B. 51n116, 80n186, 85n214 Legge, F.
 33n51, 60n141, 74n177, 90 Lewy, H. 42n87 Long, A. A. 35n58, 41, 129 Lüdemann, G. 4n10 Lupieri, E.
 7n18, 18-19, 65n153, 66n160, 67n162, 134 Luttikhuisen, G.P. 94n249, 95 MacRae, G. 15n33 Mahé, J.-P.
 4n10, 31, 77n181, 83 Majercik, R. 42n87, 43n91, 49n105, 50n110, 63n147, 133, 135 Marcovich, M.
 73n177, 134 Marrou, H.-I. 19n44 May, M. 35n56 Ménard, J. É. 2n4, 15n33 Minor, E.L. 36n61
 Montserrat-Torrentz, J. 33n49, 35n56, 37n66 Moreau, J. 35n58, 41n82, 45, 50n114 Mortley, R. 39n72
 Nickelsburg, G.W. 12n30 Nock, A. D. 77n180 Onuki, T. 4n10 Orbe, A. 35-36, 39n77, 66n160 Painchaud,
 L. 70n169, 73n177, 74, 83n196 Pasquier, A. 83n196 Pearson, B. A. 7n18, 85n214 Peck, A. L. 49n106,
 49n107, 50n113 Pedersen, N.A. 52n117 Peel, M.L. 15n33 Pépin, J. 36n61, 130 Perkins, S. 12, 13n31,
 15n34, 18-19 Perrin, N. 85n213 Pétrement, S. 81n188, 86 Poirier, P.-H. 60n143, 77n181, 80n185,
 81n187 Puech, H.-Ch. 1-2, 40n79, 40n80, 40n81, 47n102, 84, 84n203, 84n208, 84n211, 85n212,
 88n221 Raphael, F. 15n33 Reeves, J. C. 93n236 Rizzerio, L. 46n98, 60n143 Roberge, M. 2n2, 4n10,
 12n30, 32, 43n91, 63n146, 97, 134 Robinson, J.-M. 1, 1n1, 2n2, 2n3, 2n4, 3n7, 85n213, 85n214
 Rosenstiehl, J.-M. 3n8 Rousseau, A. 33n52 Rudolph, K. 67n162 Russell, D.S. 15n34, 39n72 Sagnard,
 F.-M.-M. 83n200 Schenke, H.-M. 4n10, 5, 5n16, 13n32, 19n45, 65n153, 67n62, 80, 80n186, 134
 Schneemelcher, W. 7n19 Scholer, D.M. 2n3 Scott, W. 49n108, 50n110, 64n151 Sedley, D. N. 41, 129
 Segal, J.B. 16n36 Sevrin, J.-M. 4n10, 4n13, 19n42, 65n153, 67n162, 77n181, 81n187, 86, 86n215
 Shelton, J.C. 2n5, 3n6 Shisha-Halevy, A. 21n47 Scholer, D.M. 2n3 Simonetti, M. 35n56, 39n73 Smith, J. Z.
 81n189 Spaneut, M. 45, 60n143 Stahl, C. 4n10 Stone, M. E. 7n18 Stroumsa, G. G. 46n99, 47n102,
 84n210, 93n238, 93n239 Tardieu, M. vii, 4n10, 4n11, 43n91, 49n105, 59n140, 63n147, 77, 77n181,
 80n184, 80n185, 81n187, 82n194, 84n209, 86, 88n221, 93n236 Temkin, O. 48n104 Th omassen, E.
 39n76, 74, 83n196, 83n197 Trakatellis, D. 38n71 T ompson, H. 3n9 Tuckett, C.M. 65n153 Turner, J.D.
 81n187 Unger, D. 33n52, 53n120, 55n124, 56n128, 62n145 van Oort, J. 84n211 van Tongerloo, A.
 84n211 Vattioni, F. 33n52 162 modern yazarların dizini

--- SAYFA 175 ---

Verbeke, G. 41n82, 45 Vielhauer, S. 7, 7n19, 10 Watson, G. 35n58 Whitaker, G.H. 131 Whittaker, J. 39n76
 Williams, F. 39n75 Wisse, F. 2n2, 4, 4n10, 4n13, 5n14, 5n15, 7n10, 10, 13n32, 18, 19n45, 32, 33n52, 47,
 65n153, 69, 85, 85n213, 86, 97 Yamauchi, E.M. 65n153 Yarbrow Collins, A. 9n21, 9n22 Zeller, E. 39n72
 Ziebritzki, H. 42 modern yazarların dizini 163

--- SAYFA 176 ---

Abalphe 125 Achamoth 54n121, 55n124, 62n145, 74 Aileos 78, 118 Aileou 57n130, 135 Amoi(ai)as 78,
 118, 125, 134 Anastases 131 Atargatis 57n128, 94 Barbelo 81 Chelke 78, 118-119, 125, 134 Chelkea 78,
 118-119, 125, 134 Chelkeak 78, 118, 125, 134 Chloerga 124 Daveithe 81 Derdekeas 5-8, 12, 13n32, 14,
 17-18, 20-21, 23-26, 28-31, 34n53, 40, 48, 51-54, 56-57, 65, 68, 75-76, 78, 82n191, 99, 103-106,
 110-112, 117-119, 123, 126, 129, 131, 134, 137-139 Duses 131 Elaios 78, 125, 135 Eleleth 81
 Elorchaios 38, 78, 118-119, 125, 134 Esaldaios 134 Essoch, ayrıca bkz. Soch 80, 126, 135 Harmozel 81
 Hekate 44 Moluchta(lar) 58n134, 60, 80, 118-119, 126, 135 Morphaia 126, 139 Oroaiel 81 Osei 75n179,
 79, 118 Phorbea 124 Yükselen-Bahar, ayrıca bkz. Anastases ve Duses 105 Rebouel 31, 67, 70, 94,
 122-123 Saphaia 75n179, 79, 118-119, 125, 135 Sahaina 75n179, 79, 118-119, 125, 135 Sederkeas 78,
 125 Soch, ayrıca bkz. Essoch 80, 118, 135 Soldas 17, 31, 66, 67n162, 69n168, 70, 118, 122, 134 Sophaia
 75n179 Sophia 35n55, 75n179, 79, 118, 119, 135 Strophiaia(lar) 55n122, 78, 118-119, 125, 134
 MİTOLOJİK İSİMLER DİZİNİ

--- SAYFA 177 ---

Yaratılış (Yaratılış) 1:1 35 1:2 38 1:1-3 34 1:2 34, 34n54 1:3-29 133 5:24 137 6:3 64 6:5 64 8:20-22 16 8:22 139 9:8-17 16 12:1-3 66n157 12:3 134 12:15 66n157 12:17 66n157 13:14 134 13:14-15 66n160 15 66n157 17 66n157 18:18 134 19:13 134 25:6 134 Çıkış (Çık) 14:20 133 Daniel (Dan) 11n26 ESKİ KAYNAKLAR DİZİNİ Eski Ahit Eski Ahit Pseudepigraphia İbrahim'in Kıyameti (Kıyamet Ab.) 11n26 İşaya'nın Göğe Yükselişi (Yükseliş İsa.) 6-11 11n27 Musa'nın Göğe Yükselişi (Mos. As.) 138 2 Baruch (2 Bar.) 11n26 3 Baruch (3 Bar.) 11n27 1 Enoch (1 En.) 11 17.2 129 1-36 11n26, 11n27 37-71 11n27 71:13-14 53n119 71:13-17 137 91-104 139 2 Enoch (2 En.) 11n27 65.4-5 139 4 Esdras (4 Esd.) 5.9 138 14.10-12 138 14.10-17 139 Joseph Duası (Pr. Jos.) 81n189 Sibylline Oracle (Sibylline Or.) 3 138 3,75-90 138 3,87 138 3,92 139 İbrahim'in Vasiyeti (T. Ab.) 11 Levi'nin Vasiyeti (T. Levi) 2-5 11n27 2,5 129 Musa'nın Vasiyeti (Test. Musa) 10,6 138

--- SAYFA 178 ---

Matta (Mt) 23:32 15n35 Markos (Markos) 13 138 Luka (Lk) 6:1 135 17:26-30 15n34 Yuhanna (Yuhanna) 3:14 68n164 8:28 68n164 12:32-34 68n164 Elçilerin İşleri (Ac) 7:38 66n158 7:53 66n158 1 Korintliler (1 Korintliler) 15:45-47 73n177 Galatyalılar (Gallar) 3:19 66n158 Filipililer (Filipililer) 2:7 91-92 1 Selanikliler (1 Selanikli) 2:14-16 15n35 İbraniler (İbraniler) 2:2 66n158 11 94 11:7 16 11:13 134 Vahiy (Vahiy) 4:1 135 10:6 17n40 12-13 138 21:11 138 21:18-21 138 166 eski kaynakların dizini Yeni Ahit Yeni Ahit Apocrypha dahil Gnostik Edebiyat Petrus ve On İki Havari'nin Elçileri (Elçilerin İşleri Pet. 12 Apost.) 80n185 Allogenes (Allog.) 77n182, 77n183 Adem'in Kıyameti (Kıyamet Adem) 15n34, 77n183, 80n186, 82, 93n239 Yakup'un Kıyameti (Birinci) (1 Kıyamet Jas.) 80n185 Yakup'un Kıyameti (İkinci) (2 Kıyamet) 80n185 Pavlus'un Kıyameti (Kıyamet Pavlus) 11n27, 80n185 18.6 129 Petrus'un Kıyameti (Kıyamet Petrus) 80n185 Yakup'un Kıyameti (Apocr. Ja.) 77n182, 80n185 John Apocryphon (Apocr. Jo.) 77n183, 80n186 NH II, 2,2 129 NH II, 11.26-35 57n129 NH II, 11.35-12.3 65n155 NH II, 29,6-15 16n36 NH III, 18,9-10 65n155 NH III, 18,11 65n155 BG 42,10-11 65n155 BG 42,12 65n155 Asklepius (Ascl.) 80n185 65,20-23a 58n131 Yetkili Öğretme (Yetkili Öğret.) 80n185 Yarışmacı Thomas'ın Kitabı (Thom. Devam) 80n185 Büyük Gücümüz Kavramı (Büyük Güç) 80n185 Sekizinci ve Dokuzuncu Söylem (Disk. 8-9) 80n185

--- SAYFA 179 ---

Eugnostos (Eug.) 38n71 Parçalar (Frm.) 80n185 Phillip'e Göre İncil (Gos. Phil.) 77n182 Mısırlıların İncili (Gos. Eg.) 15n34, 77n183, 80n186, 82 NH III, 42.6 129 NH III, 64.1-3 136 NH IV, 75.15-17 136 Thomas'ın İncili (Gos. Th om.) 80n185 Gerçeğin İncili (Gos. Tr.) 77n182 Arhontların Hipostazı (Hyp. Arch.) 77n183, 80n186 Hypsiphron (Hyps.) 77n182, 77n183 Petrus'un Philip'e Mektubu (Pe. Phil.) 77n182, 80n185 Marsanes (Mars.) 77n183, 80n186 Melchizedek (Melch.) 77n183, 80n186 Norea (Nor.) 77n183, 80n186 Dünyanın Kökeni Üzerine (Orijinal Dünya) 114.24b-30a 58n136 117,17-118,21 73n177 Şem'in Açıklamaları (Şem Paragrafı) 1.1-5a 6, 13, 23 1.2-11 10 1.4 8 1.5b-6 20 1.5b-16a 5, 13, 19, 23, 136, 138 1.5b-17a 22 1.5b-18a 11 1.5b-42.11a 13, 23, 74 1.6 38 1.6-9 8 1.6b-8a 21 1.7-8 21 1.14-15 21 1.15 68, 74n178 1.16b-23a 23 1.16b-2.19a 23, 32 1.16b-24.29a 14, 23, 32 1.16b-41.21a 13, 23 1.18 6 1.18-20 8 1.18-41.21a 6 1,20-21a 81 1,23-25 14 1,23b-2,7a 23 1,24 35 1,25b-28a 32 1,32b-34a 129 1,32b-36a 38 1,34b-36a 39, 41 1,35b-36a 130-131 1,36b-2,3 34, 90 2,1-2 41, 58n133 2,2-3 39, 58n133 2,3b-35a 46 2,4-6a 45, 131 2,7b-8a 40 2,7b-10a 46 2,7b-19a 23, 35 2.10b-17a 46 2.10b-19a 36n60 2.15b-16a 40 2.17b-19a 40, 46 2.18 40 2.19b-28a 23 2.19b-28 47 2.19b-3.29 23, 32 2.21b-24 55 2,22 51-52 2,22b-24a 47, 131 2,23 47 2,25 40 2,27b-28a 47 2,28b-29 20 2,28b-33a 23, 47 2,31 40 2,32 40 2.33b-3.29 24, 45, 47 2.34b-35 40 2.36b-3.1 21, 47 3.4b-16a 131 antik kaynakların dizini 167

--- SAYFA 180 ---

3,7-9a 40 3,9 40 3,9b-11a 40-41 3,10 43 3,13b 40 3,14a 40 3,16 20 3,18b-26a 41 3,19b-20 40-41 3,20 43 3,22b-24a 58n133 3,26b-29a 39 3,26b-29 41 3,28b-29 21, 47 3,29 38 3,30-4,12a 24, 48 3,30-5,19 22 3,30-6,30a 24, 48-51 3.30-24.29a 24, 32, 48-59 3.34b-4.7a 34n53 4.1-4a 39 4.1-5a 40 4.12 6 4.12b-18a 48 4.12b-27a 24, 89 4.15 20, 38 4.15-21 43 4.15-26a 41 4.16-18a 41 4.16-26a 42, 48 4.17 41 4.18b-21 40, 48 4.22-27a 48 4.23b-26a 44 4.23b-34a 43 4.23b-37a 22 4.25b-5.8a 133 4.27 41 4.27b-5.6a 24, 42, 48, 90, 92 4.27b-5.8a 45 4.29b-6.6a 41 4.30 135 4.33-34a 5.1 3 5,3 132 5,3-6a 41 5,5 130 5,6b-8a 48 5,6b-19a 24 5,8 21 5,8b-12a 49 5,13b-16a 58 5,16 47 5,16b-19a 25, 48, 58n133, 89 5.18b-19a 21, 47 5.19b-36 24 5.22-27 51 5.22b-30a 41 5.25b-27a 130 5.25b-30a 18, 41 5.27b-30a 51 5.27b-36 130 5.27b-6.13a 49 6.1-2a 89 6.1-3 21 6.1-6a 22 6.1-8a 43 6.1-13a 24, 41, 43, 50 6.2 20 6.2b-4a 50 6.3b-4a 49 6.11b-12a 49 6.11b-13a 21, 51 6.13 26 6.13b-21 45 6.13b-30a 25, 49, 72n173 6.15b-17a 21 6.15b-19 50 6.18b-22a 28, 55, 57 6.20-21 49 6.22 49 6.23-24a 21 6.23-25a 49, 130 6.24b-25a 51 6.30b-31a 20 6.30b-35a 25, 51 6.30b-7.30 25, 51-52 6.33b-35 130 6.35b-7.11a 25 7.1b-2a 34n53 7.3 134 7.4b-10a 48 7.11 48 7.11b-30 18-19, 22, 25, 51 7.12-13 51 7.15b-16a 51 7.17b-19a 51 7.17b-22a 41, 43 7.18b-19 51 7.22b-23 52 7.22b-24a 131 7.24b-27a 52 7.31-8.15a 25 7.31-12.15a 25, 52-53 8.2 52 168 antik kaynak dizini

--- SAYFA 181 ---

8,3 51-52 8,5 52 8,10 52 8,10b-11a 52 8,11b-13a 52 8,14b-15a 52 8,15b-16a 20 8,15b-23a 52 8,15b-31a 25 8,17 8 8.20b-21a 52 8.24 5, 52 8.24-25 12 8.24-26a 34n53 8.26b-27 47n101 8.26b-31a 14, 22, 137 8.28 52 8.29b-31a 52 8.31b-9.3a 25 8.31b-9.33a 76 8.33-34 6 9.2b-3a 52n118, 131 9.3b-4a 20 9.3b-9a 52 9.3b-26a 25 9.3b-33a 53 9.5 52 9.8b-17a 130 9.9 52 9.9b-15a 52 9.10 52 9.11 52 9.12 52 9.12b-13a 131 9.13b-23 22 9.15b-25a 49 9.17 52 9.21b-23 52 9.23 131 9.24 25, 52n118 9.24-26a 130 9.26b-33a 25 9.31b-33a 52 9.32b-33a 131 9.33-11,6 137 9.33b-36 40, 53, 81 9.33b-10.15 25 9.34 6 10.1-10a 35 10.12b-14a 52n118 10.16 20 10.16-11.6 26 10.19-20 6 10.19b-20 40, 53, 81 10.29b-33a 52 10.31-33a 51 10.37b-11.1 130 10.37b-11.5 130 10.37b-11.6 41-44, 48-49, 63, 90 11.3b-6 73 11.7 20 11.7-33 26 11.11b-17a 81 11.25-26 134 11.25b-26a 52 11.27 51 11.32 52 11.34-12.15a 22, 26 11.35 6n17 12.1-3a 40 12.1b-2a 39 12.6b-7a 39 12.6b-10a 131 12.7-10 134 12.7b-10a 52n118, 132 12.9 39 12.9-10a 40 12.15-31 134 12.15b-16a 20 12.15b-19a 52 12.15b-25a 26 12.15b-13.23a 26, 53-54, 61 12.18-29a 6 12.25b-31a 56n125 12.25b-13.4a 26 12.31b-13.4a 53 12.31b-13.10a 61 12.31b-13.23a 46 13.2-23a 132 13.3b-15a 27 13.4-5 51 13.4b-5 20 13.4b-23a 54 13.5 53 13.7 51 13.10 51 13.10b-23a 61 13.11b-13a 54 13.13b-15a 27, 55 13.13b-19a 132 13.13b-23a 26 13.16-17 51 13.19b-22a 56 13.19b-23a 53 13.23b-25a 21 13.23b-14.3a 26, 54 13.23b-15.16a 26, 54-55 antik kaynakların dizini 169

--- SAYFA 182 ---

13.23b-18.1a 54 13.25 8 13.28 54 13.33b-34a 20-22 13.33b-14.25a 22 13.35 8 14.1b-2a 58n139 14.3b-16a 27, 54 14.8b-13a 55, 131-132 14.16b-18a 54 14.16b-25a 22, 27, 54 14.19-22 134 14.25b-31 27, 54 14.26b-27a 51 14.27-28 51 14.32 61 14.32-33a 46, 53, 61 14.32-15.2a 27, 54 14.35b-36a 54 15.2b-13a 55 15.2b-16a 27 15.10b-16a 28, 133 15.11b-12a 55 15.12-16a 92 15.12-16 57 15.16b-19a 27-28, 56, 133 15.16b-28a 27 15.16b-16.23a 27, 55, 73, 132 15.18b-23a 55 15.19b-23a 55 15.20b-21a 55 15.24b-27a 21 15.24b-28a 55 15.25b-27a 55 15.27b-28a 55 15.28b-35 22 15.28b-16.2 27, 132 15.34b-36a 21 16.3-17a 27 16.4 56 16.5-8a 46, 53 16.7 51 16.7b-8a 61 16.8b-23a 61 16.9b-10 21, 53, 55 16.13 51 16.15b-17a 21 16.17b-23a 27 16.18b-23a 55 16.23b-34a 28 16.23b-17.16a 56 16.23b-18.1a 28, 56 16.25 51 16.32 134 16.34-17,10 134 16.34b-17,16a 28 16.37 51 17,2 20 17,2-4 56n125 17,5-7 134 17,6 51 17,8-10b 56n125 17,16-24 134 17.16b-18.1a 28, 56 17.20-21 51 17.20b-24a 56n125 17.21b-24a 46, 53 17.23b-24 61 17.25-28 134 17.35-18.1 134 18.1b-2 20 18.1b-14a 129 18.1b-16a 28, 56 18.1b-19.26a 28, 56-57, 67, 136 18.3-9a 6 18.6b-7a 51 18.9-11a 51 18.16b-26 28, 56 18.18b-23a 27 18.27-19.13a 28, 57, 92 18.27-19.13 22 18.27b-28a 20 18.27b-19.13a 58n137 19.1-2a 37 19.1b-4a 94 19.2b-7 37 19.3 36 19.4 37 19.4-7 36 19.8-10 37 19.10 37 19.13-20a 82 19.13b-18a 58n132 19.13b-26a 28, 57, 91, 137 19,14 36 19,14-19 36 19,26b-20,1 28, 57, 92 19,26b-21,1 28, 57 19,27b-29a 21 20,1 20 20,2 21 20,2-10a 29, 56-57 20.5b-6a 58n132 20.10 20 20.10b-20a 29, 57 20.20b-24 129 20.20b-26a 22, 133, 136 170 antik kaynak dizini

--- SAYFA 183 ---

20.20b-29a 29, 57, 63 20.21b-28a 72 20.29 51 20.29b-21.1 29, 57 21.2-4a 61, 82, 132 21.2-7a 58n132
 21.2-12a 29, 58 21.2-23.8 29, 57-59 21.7-9 134 21.7b-12a 22, 57 21.9b-12a 59 21.12b-13a 20
 21.12b-20a 29 21.17 73 21.18-20a 57 21.20a 73 21.20b-21a 20 21.20b-28a 29, 58, 91 21.22b-28a 61
 21.26b-28a 58 21.26b-22.3 58 21.28b-36a 29, 58, 60, 91 21.36b-22,3 61, 72, 132 21.36b-22,9a 22, 29,
 91 21.36b-22,16 22 22,2 60 22,4-9a 41, 58 22,9b-16 72 22,9b-21a 29 22,9b-25a 43 22.12b-13a 58, 60
 22.17-28a 58 22.17b-21a 22, 63 22.21 60 22.21b-22a 58 22.21b-22 58 22.21b-28a 46 22.21b-23.8 29,
 64, 137 22.24b-25a 64 22.25b-23.6a 40 22.26 68n166 22.26b-23.6a 72 22.27b-28a 17 22.28b-23.6a 59
 22.33b-23.3a 14, 17 22.33b-23.6a 17-18, 51 23.4-18a 41 23.4b-6a 72 23.6b-8a 58n133 23.6b-8 46
 23.7 60 23.8 59 23.9-11a 60 23.9-18a 22 23.9-30 29, 58n135, 59, 73, 91 23.9-24.29a 29 23.22-26a 59
 23.29b-30a 62 23.30 14, 59-62 23.31-24.2a 29, 59-60, 91 23.31-33a 60 23.32 60 23.33 60 23.33b-35
 60 23.34-35 4 24.1-2a 60 24.2b-4a 21, 62 24.2b-15a 30, 59, 91 24.2b-29a 22, 61 24.6-9 64 24.8-9 40,
 46, 53, 132 24.8b-9 63 24.10-11 72 24.10-12a 132 24.10-15a 61 24.13b-15a 21 24.15b-29a 30 24.17
 6n17 24.18b-27a 61 24.20b-21 63 24.21 59, 74n178 24.25b-26a 59 24.27b-29a 61 24.29b-31a 15, 17
 24.29b-25.1 20 24.29b-25.15a 30 24.29a-28.8a 23 24.29b-28.8a 14, 30 24.33 20 25.13b-15a 15
 25.15b-18a 20 25.15b-20a 16 25.15b-26a 30 25.17b-18a 21 25.23-25a 22 25.25b-26a 21 25.26b-35a
 30 25.35b-26.10 30 25.35b-26.25a 22 26.1 6n17 26.1-2a 81 26.1-10 16 26.4b-5a 68, 74n178 26.11
 6n17 26.11-14a 16, 64 26.11-25a 12, 30 26.15b-16a 40 antik kaynaklar dizini 171

--- SAYFA 184 ---

26.15b-17a 16 26.17b-20a 81 26.18b-20a 132 26.19 53 26.20b-25a 81 26.25 6n17 26.25b-28a 137
 26.25b-36 30 26.26 20 26,30 6n17 26,31-33a 63 26,31-27,9a 129 27,1-2b 20 27,1-21 30, 55
 27,1-28,8a 63 27,1b-21 16n38 27,2b-4 21, 43 27,2b-6 63 27,2b-21 66 27,6b-9a 63 27,7b-9a 136
 27,9b-13 130 27,12b-13 51 27,17b-19a 21 27,17b-21 42-43, 48, 63, 90 27,17b-31 139 27,19b-20 65
 27,19b-21 63 27,22-27 63, 139 27,22-34a 30 27,31 60 27,33 130 27,34b-28,4a 63 27,34b-28,8a 30
 27,34b-35.3 130 27,35b-28.1a 58, 60 28.2b-4a 64 28.3 63 28.4b-8a 64 28.8b-22a 30 28.8b-30.4a 14,
 23, 30 28.11-14a 133 28.13b-15 66 28.14b-15a 134 28.14b-22a 16 28.17 66 28.18 66 28.20 6n17
 28.22a-29.15a 82n193 28.22b-30a 136 28.22b-34a 82 28.22b-29.3a 12 28.22b-29.7a 30 28.22b-29.15a
 139 28.22b-29.33a 133 28.24b-25 66n159 28.30b-33a 82n193 28.34b-29.33a 17 28.35 6n17 29.7b-8a
 21, 82n193 29.7b-10 66 29.7b-14a 82 29.7b-33a 30 29.12 6n17 29.12b-16a 81 29.14 76 29.14b-15a 76
 29.15b-19a 66, 134 29.16b-17 66n157 29.17 66 29.19b-26 82 29.19b-30.4 8 29.21b-26 76 29.24b-26
 51 29.27-31a 15, 17 29.30b-33a 133 29.31b-33a 21 29.33b-30.4a 31, 66 30.4b-6a 66 30.4b-7 66n160
 30.4b-21a 31 30.4b-27a 16-17 30.4b-38.28a 14, 23, 31, 65-67 30.8-11a 55 30.8-12a 65 30.8-21a 22,
 66 30.8b-22a 139 30.12b-18 66 30.21b-23 66n160 30.21b-27a 66 30.21b-31.4a 31 30.23 66n160
 30.27b-29a 17, 67 30.27b-31.4a 136 30.28b-29a 40 30.29 40 30.31b-35a 67 30.31b-31.4a 17
 30.33b-34a 67 30.33b-36a 133 30.33b-44a 17 31.2 81 31.4 6n17 31.4b-11a 78 31.4b-13a 18, 31, 75,
 92, 138 172 antik kaynak dizini

--- SAYFA 185 ---

31.4b-32.4a 17 31.4b-32.5a 75 31.5 38 31.7 72n172, 75n179 31.9b-10a 75 31.10b-13a 76
 31.13b-32.5a 18, 31, 75, 79, 92 31.17b-22a 76 31.17b-32.5a 70 31.19b-22a 6 31.19b-32.5a 138
 31.22b-32.5a 77 31.24 75n179 31.27 75n179 31.29b-30a 51 32,5-17 135 32,5b-9a 67 32,5b-17a 136
 32,5b-18 31, 75 32,9b-17a 132 32,9b-18 17, 61, 64 32,11b-12a 17, 67 32,12b-17a 67 32,15b-17a 46
 32,17b-18 61 32,19 6n17 32,19-26 8 32,19-27a 22, 31, 75 32,21b-24a 68 32,21b-25a 59 32,22b-25a
 74n178 32,24b-25a 59 32,26 18, 19n41 32,27 5, 18, 19n41, 75n179 32,27b 93 32,27b-33.23a 78
 32,27b-34.16a 18, 19n45, 22, 31, 75, 92 32,28-34,16a 93 32,30 38 32,30b-32a 51 32,34-35a 134
 33,1b-3 55 33,2 134 33,4-9a 56n125 33,9b-11 56n125 33,12 75n179 33,12-15 134 33,12-17a 56n125
 33,16-17 51 33,17-19 57n130 33,17b-20 72n172, 136 33,21 135 33,23b-34 70 33,23b-34,16a 79
 33,27a 75n179 33,27 75n179, 135 33,27-29 135 33,30-32a 133 33,30-34a 133 33,34b-34,3 51 34.5b-8
 132 34.9-11a 58n134, 60 34.16 18 34.16b-19a 81 34.16b-24a 76 34.16b-36.1 14, 17, 22, 31 34.17
 6n17 34.24 6n17 34,31b-32a 81 34,32 6n17 34,32b-35,17a 71 34,32b-36,1 71-74 34,33 72 35,2b-5a 63
 35,3 40, 61, 63, 72 35,4 72 35,5 71 35,9b-11 73 35,12-13 71 35,16b-17a 59, 72 35,17b-20a 72
 35,17b-22a 46, 61, 64, 132 35,17b-36.1 71 35,20 71 35,20b-22a 72 35,21b-22a 72 34,21b-24a 63
 35,12b-13a 73 35,22-24 135 35,22b-24 18, 51 35,24b-31a 46, 58n138, 59, 83 35,24b-32a 18, 51
 35,26b-31a 77 35,27-28 71 35,27b-31a 64 35,28b-29a 51 35,29 71 35,30 51 35,30b-31a 72
 35,31b-34a 52 35,31b-36.1 60 35,32 71 35,33 71 35,34 71 antik kaynak dizini 173

--- SAYFA 186 ---

36,2-4 14 36,2-24 31 36,16-22 67 36,25-38,28a 31, 84n209, 92 36,25b-38,28a 19 36,26-38,28a 22
 36,29b-31a 94 37,2-5 137 37,6 6n17 37,6-7 134 37,10b-14a 17-18 37,19 6n17 38,28b-39,24a 31,
 67-69 38,28b-40,31a 14, 19, 23, 31, 67-71, 138 38,29b-39,17a 17 38,33 68n166 39,1b-2 68 39,5-6 135
 39,10b-11 71 39,17-22 134 39,17b-21 14 39,17b-23a 56n125 39,17b-26a 22 39,24b-40,3 31, 67,
 69-70 39,26b-28a 15, 17 39,28b-40,1 17 39,31 4 29,31-32 134 39,31b-32a 67 39,33 70, 70n169 40,1
 70 40,2 65, 70 40,2-3 16 40,4-6a 70 40,4-31a 31, 67, 70, 94 40,8-15a 8 40,17-19a 70 40,25b-26 70
 40,27-29 70, 73 40,31b-41,21a 13-14, 19, 23, 31 40,32 6n17 41,1b-2a 20 41,4-5 13 41,5b-7a 59
 41,7b-11 131 41,11b-12a 6 41,14-15a 12 41,17b-19 16, 64 41,18b-21a 13 41,21-22 10 41,21b-26a 12
 41,21b-31a 31 41,21b-42,1a 6 41,21b-42,11a 6-7, 12-13, 19-20, 23, 31, 82, 138-139 41,23b-25a 22,
 82 41,23b-26a 21 41,25b-28a 58n137, 64 41,26b-28a 82, 134 41,30 19 41,31b-32a 64 41,31b-42,5a 31
 41,34-42,5a 139 42,5b-6 12 42,5b-8a 21 42,5b-11a 31, 82 42,7-11a 58n137 42,10b-11a 129 42,11bf. 7
 42,11b-16a 64 42,11b-17a 139 42,11b-23 7, 13-14, 23, 139 42,11b-43,28a 6 42,11b-45,31a 13-14, 23,
 74 42,13b-16a 64 42,14b-27a 51 42,24-43,27a 7, 74-77 42,24-43,28a 13-14, 23 42,26-27 134
 42,26b-29 76 42,29b-30 74 42,30-31a 63, 68 42,30-31 74 42,30-43,14a 22 42,31b-32 75 43,2-4a 63
 43,2-4 72, 75 43,6b-9a 63, 68, 74 43,6b-11a 68 43,9-14 135 43,9b-14a 56n125, 72n172 43,11b-12a 6
 43,12b-13a 76 43,12b-14a 51 43,13-14a 18 43,14b-21a 17-18 43,14b-21 76 43,14b-26a 54 43,15 16,
 83, 139 43,21-22 75 43,21-26 72 43,21b-26a 46 43,23-24 75 43,23b-24 68 174 antik kaynak dizini

--- SAYFA 187 ---

43.23b-28a 81 43.25-26a 64 43.25-27a 75 43.27b-28a 6 43.27b-45.31a 7 43.28b-45.8a 14
 43.28b-45.31a 13, 23 43.29-31a 17 43.29-44,4a 18 43.31-45,31 8 44,2b-4a 14, 17 44,6b-9a 55
 44,6b-11a 21 44,8b-9a 67, 68n166 44,30-32a 21 45.1b-47.32a 6 45.8b-10a 17, 21 45.8b-31a 14
 45.9-10a 14 45.14b-20a 14, 131, 137 45.30b-31a 21 45.31-34 22 45.31b-46.3a 12n29 45.31b-47.7a 7,
 13, 23, 75 45.31b-47.32a 23 45.32b-34a 74n178, 82 45.34 68 45.34b-47.7a 6 46.1b-3a 76 46.1b-5a 21
 46.1b-12 76, 78 46.5b-12 75n179 46.6 38 46.7 134 46.11 72n172, 75n179, 135 46.11b-12 21 46.13 21,
 76 46.13-20a 79 46.13-47.5 77 46.13b-15a 133 46.14-47.7a 71 46.14b 75n179 46.16-17 135
 46.20b-29a 75n179 46.21 72n172, 75n179 46.26a 75n179 46.26-27 135 46.29b-47.7a 79 47.2b-3a 135
 47.6-7a 21, 76 47.7b-11a 22 47.7b-32a 6-7, 13, 18, 23, 138 47.8-13a 59, 138 47.8-20a 12n29
 47.16b-19 8 47.23 52 47.23-25a 51 47.30 51 47.32b-48.8a 15n34 47.32b-48.30a 6-7, 13-14, 23
 48.5b-7a 15 48.5b-8a 137 48.12-15a 14 48.17-21a 14 48.19b-21a 15 48.22b-24a 14 48.30b-32a 16, 64
 48.30b-49.9 7, 13, 23 49.4 6 Platon, Devlet 588a-589b (Plato Rep.) 80n185 Havari Pavlus'un Duası
 (Pr.Paul) 77n182 Şükran Duası (Pr. Şükürler) 80n185 Büyük Set'in İkinci İncelemesi (Gr. Set) 55.30b-35
 70n169 55.36-56.32a 70n169 58.13-59.9 70n169 Sextus'un Cümleleri (Sent. Sextus) 80n185
 Silvanus'un Öğretileri (Teach. Silv.) 80n185 Gerçeğin Tanıklığı (Tanıklık. Gerçek) Seth'in Üç Steli (3) St.
 Seth) 77n183, 80n186 Th under: Perfect Mind (Th und.) 80n185 Treatise on the Resurrection (Rheg.)
 77n182 Trimorphic Protennoia (Trim. Prot.) 77n183, 80n185, 80n186 50.12b-20a 70n169 antik indeks
 kaynaklar 175

--- SAYFA 188 ---

Üç Parçalı Tractate (Tri. Trac.) 38n71, 77n182 51.3-4a 39n76 55.6 39n76 77.18-19 53n120
 104.30-106.25 73n177 118.14-17 73n177 Gerçek Tanıklık (Tr. Test.) 77n182 Başlıksız Yazı (WWT)
 77n183 Zostrianos (Zost.) 11n27, 77n183, 80n186 29 129 176 antik kaynaklar dizini Diğer Antik
 Kaynaklar Acta Iohannis 101 69 Aetius Placita philosophorum 1,7,23 41n83 1,7,33 41n84 Alcinous
 Didaskalikos 8-10 36n62 Apuleius De dogmat Platonis 1,5 36n63 1,6 36n63 Aristoteles De Generatione
 Animalium 1,11,719a 49n107 1,19,726a 58n131 1,21,729b 50n111 1,22,730a 50n111 1,22,730b
 50n112 2,1,732a 50n111 2,3,727a 50n112 2,3,736b 50n113 3,2,762a 50n113 4,3,767b 50n112 Keldani
 Kâhinleri 38, 49n105, 63n147, 90, 94, 133, 135 Parçalar 3-5 42n87 5 50n110 7 42 8 42n88 32 44n92 35
 44n92 37 42, 44n92 39 42 40 42 49 42 96 44n92 108 42 109 42 129 43, 43n91 The Chronicle of Edessa
 16n36 Cicero De natura deorum 3,39 56n128 Clement of Alexandria Excerpta ex The eodoto 18 67n161
 26,2 67n161 37-38 67n161 42,1 70n170 42,2 68n165 50-57 73n177 50,1 60n143 50,2 61-62 51,1
 61-62 53,2-3 62 54 60n143 67,3 62 Corpus Hermeticum 1 83 1,11a 64n151 1,16 49n108 10,18 50n110
 İskenderiyeli Cyril Iohannen'deki Commentarius 12 69

--- SAYFA 189 ---

Diogenes Laertius De vitis philosophorum 7,49 38n70 7,51 38n70 7,157 129 Ephrem Sapkınlığa Karşı
 Suriye İlahileri 55,1 56n128 Salamisli Epiphanius Panarion 33,3,7 39n75 Nazianzenli Gregory Carmina
 2,34,207 69 Herakleon Parçaları 40 73n177 44 73n177 45 73n177 46 73n177 Hermogenes
 Progymnasmata 3 19n44 Romalı Hippolytus Philosophumena 85 5,6-11 33 5,7,30 134 5,8 60n141 5,9,17
 34n54 5,12-18 33 5,15,4-6 136 5,16 33n49 5,19 86, 86n215 5,19,1-13a 87 5,19,4 87 5,19,5 88 5,19-22
 33 5,19-23 84 5,19,2 33n51 5,19,5 34 5,19,5-6 36n60 5,19,8 37 5,19,8-10 89 5,19,9 89 5,19,10 90
 5,19,11-13 89 5,19,12-13a 90 5,19,13-15 42n86 5,19,13b 90 5,19,14 90 5,19,14-15 90 5,19,15-16 91
 5,19,16 90-91 5,19,16-17 36n60 5,19,17 34 5,19,18 90 5,19,18-19 91n230 5,19,20 34n53, 92 5,19,21
 92 5,20,1-3 86n215 5,20,4-10 86n215 5,19,20-21 91 5,21 86n215 5,23-28 33 6,8-20 33 6,34,4-6
 73n177 7,21 39n77 8,8-11 33 8,12-15 33 Lyon'lu Irenaeus Adversus Haereses 1,1,1 39n77 1,2 35n55
 1,2,1 39n77 1,4,5 54n121, 55n124 1,6,1 73, 83 1,6,1-4 73 1,7,1 74 1,7,5 62n145, 73 1,11,1 36 1,30,1
 33, 36, 87 1,30,2-3 53n120 1,30,3 36n60, 53n120 1,30,5 47n101, 56n128 2,13,2 39n77 2,19,1-2 62
 2,19,1-2,6 83 2,19,3 62 Samosatlı Lucian De Dea Suriye 14 56n128 Maniheizt Metinler Acta Archelai
 11.3 138 67,4-12 47n101 Köln Mani Kodeksi (CMC) 53,12-15 129 55,17-21 129 antik kaynak dizini 177

--- SAYFA 190 ---

Kephalaia 6 40n79 27 40n79 105,32 138 Apamea Parçalarının Numenius'u 11 42, 42n87, 47n101 12 42 14 42 15 42n88 16 42n88 21 42 31-35 138 Oecumenius Apocalypsin'deki yorumlar 4 69 İskenderiye Filosu Dünyadaki Opifi cio 67 130-131 Platon Timaeus 90 50c 37 50d 37 Plutarch Timaeo'da hayvan üretmesi 1014B 41n85 1016D 43n90 1016D-F 41n85 1017A 41n85 1017A-B 43n90 De facie quae in orbe lunae apparet 945 C 137 Quaestiones conviviales 8,2,720a-b 36n61 Porphyry To Gauros, embriyonun ruhu alma şekli üzerine 2,3 59n140 Quintilian Institutio Oratoria 1,9,2 19n44 Hermas Çoban Vizyonu 3,3.5 16n36 Efes Soranüsü Jinekoloji 1,43 48n104 1,16 56n127 Stoicorum Veterum Fragmenta (SVF) 1:102 44n95 1:157 41n83 1:198 44n95 1:495 45n97 2:135 39n72 2:137 39n72 2:223 39n72 2:300 35n59, 44n93 2:310 44n95 2:311 35n59 2:405 44n95 2:406 44n95 2:418 44n95 2:423 41n83 2:439 35n59, 44n94, 44n95 2:439-449 44n96 2:442 35n59, 44n95 2:458 44n96 2:612 49n105 2:633 45n97 2:668 49n105 2:867 129 2:1027 35n59, 41n84 Tatian Oratio ad Graecos 4 60n143 Tertullian Adversus Valentinianos 29 73n177 178 antik kaynak dizini

--- SAYFA 191 ---

Sapkınlık 100 Abgar VII, Edessa kralı 16n36, 94 İbrahim 30-31, 66, 66n157, 66n160, 117, 134 Adem 62 Zina 121 Yardım, n. 54, 107 Aid, v. 92 Air 44-45, 59, 68, 90, 122, 129; Alt Hava 79, 118-119, 125-126; Üst Hava, ayrıca bkz. Eter 79, 118-119, 125 Aithēr 49n105 Alcibiades of Apamea 95 Analēpsis, ayrıca bkz. Sullēpsis 21, 48n104, 49, 130 Animal 28-30, 44, 49n107, 56n128, 57, 57n129, 58n132, 63,111 Animasyon 48n104, 51 Antropogoni 23, 99 Antropoloji 12, 12n28, 32, 53, 73, 83, 91, 95; üçlü antropoloji 73 Deccal 14, 138 Ascalonlu Antiochus 43n89 Apocalypse vii, 5, 7-10, 10n23, 10n25, 11, 11n26, 11n27, 12-13, 17-18, 19n41, 19n45, 23, 31, 74, 93, 99, 136, 138-139 Kıyametle ilgili 7-8, 10n25, 12, 13n32, 15, 15n34, 16-17, 20, 22, 44, 68, 82, 139 Appear, v. 27, 34n53, 36, 42n86, 48, 58-59, 61, 65-66, 68n166, 69, 71-72, 76, 78-79, 82, 82n193, 90, 99-109, 111-115, 117-120, 122-123, 125-126, 133 Görünüm 21, 30-31, 41-42, 54, 55n124, 61, 101-102, 104, 106, 108, 117 Argos, ayrıca bkz. inert 27, 48, 55, 129-130 Arise, v. 100, 104-105, 108, 111, 113, 126, 129, 133 Ark 16, 94 Yükseliş, v. 17, 40, 48, 52n118, 67-68, 72, 75, 77, 82, 92, 118, 130 Yükseliş 6-7, 10-11, 12n29, 13, 18, 22-23, 48n104, 50, 56, 76, 81, 122-123, 125, 130, 135-137; yeniden yükseliş 14, 19, 23-24, 31-32, 48, 51, 54, 67-69, 71-72, 74 Şaşkınlık, v. 12, 47, 57, 75n179, 85n212, 100, 102, 112-113, 123 Şaşkınlık 12n28, 16, 25-27, 40, 45-46, 49-51, 53-54, 54n121, 55-56, 61, 61n144, 62-65, 68, 72, 72n175, 73-74, 78, 81, 83, 91, 102-106, 108-109, 114, 119, 122, 130, 132, 135 Atechnon 50n114 Athenagoras 39n73 Atomist 37, 37n65, 87, 89 Atticus 38, 41n85, 51n115 Augē 45, 49n105, 58n138 Uyanık, ayet 6, 12, 73, 123 Gevezelik 74, 76, 121, 124, 134 Vaftiz 16-19, 31, 65, 65n153, 66, 67n161, 70, 76, 81, 83-84, 92, 94, 135-136; saf olmayan vaftiz 17, 66, 118, 121; vaftiz ayini 66, 70, 92, 94; Kurtarıcı'nın Vaftizi 14, 23, 31, 68, 71, 75, 92, 117, 120; vaftiz suyu 17, 31 Vaftiz, ayet 31, 66, 69, 69n168, 70, 79, 118, 122 Edessa'lı Bardaisan 40n79, 40n80, 46n100, 94 Kısır 114 Basilides 39n77 Banyo 94 Canavar 28-29, 55, 57, 60n143, 92, 108, 111-113, 116 Beget, v. 24, 29, 33n51, 45, 81, 90, 101, 104, 111, 113-114, 116, 133 Aşağıda, bkz. Alt taraf ve Alt taraf 10n25, 33-35, 42, 47, 47n101, 55n123, 62n145, 90-92, 100, 108 Beril 126 İkili 39 Biyolojik 42; kozmo-biyolojik 32, 41, 41n82, 48, 48n103 Doğum 54n121, 59-62, 73, 113, 132; doğum yapmak 41, 62, 89-91, 111, 113, 131-132 Acılık 24, 43, 100, 101, 121 KÖNÜLAR DİZİNİ

--- SAYFA 192 ---

Küfür 118 Bless, v. 16n37, 33, 70, 76, 78, 119-120, 122, 126 Bereket 8, 114, 121 Kör 103, 111, 114, 124, 137 Körlük 116, 121 Kan 125 Vücut 6, 8, 11-12, 12n28, 16, 29-30, 50n110, 59-64n151, 65, 67-74, 82, 82n191, 91-92, 99, 115, 119-121, 123, 125-126, 134, 138 Esaret 57, 66, 71, 111, 118, 120-121 Bağlı 2, 114, 121; bağlı ışık 103, 136 Nefes 34-36, 44, 51, 73 Nefes, cilt 51, 59, 62 Bronz 134 Yük 49, 59, 74, 102, 105, 108-109, 114, 116, 124, 126 Yanık, cilt 17, 117, 133 Kabil 61n143, 93 Yengeç 137 Oğlak 137 Oyuncular, cilt 27, 54, 57, 60n141, 63, 68, 94, 103, 108-109, 111-112, 115-116, 122, 137 Keldani Kahinler vii-viii, 32, 38, 42, 42n87, 43-44, 49n105, 63n147, 90, 94, 133, 135 Kaos 22, 27-28, 33, 33n51, 34, 41, 41n85, 42-45, 47, 52, 76-77, 79, 84, 90, 108, 110, 119, 122, 129, 131-132, 136; karanlık kaos 35; kozmik öncesi kaos 38, 40, 40n79, 41-42, 90, 94; ilkel kaos 10, 18; huzursuz kaos 115 Çocuk 129 Koryon, ayrıca bkz. Sessizlik 18, 24, 41, 49, 51, 102-103 Mesih 17, 55n124, 60n140, 68n165, 70 Kilise 16, 61n144, 70; Büyük Kilise 16n36, 70, 77n180, 94-95, 122 Sünnet 16, 30, 66, 66n157 Temiz 111 İskenderiyeli Clement 46n98 Tırmanış, ayet 27, 47, 55, 108 Bulut 6, 18-19, 24-26, 41, 49-55, 68, 74, 79, 101-103, 106-108, 112, 119, 122-124, 126, 130, 135; Kızlık zarı bulutu 16n37, 22, 25-27, 46, 49, 51, 53-54, 57, 78, 81, 102-107, 109, 119, 126, 130, 132-133; ışık bulutu 16, 16n36, 53, 79, 81, 115, 119, 132-133; Orta 28, 46, 51, 53-54, 56-57, 61, 72n172, 78, 107, 109, 119, 126, 133, 135 bulutu; Doğa Bulutu 51, 57, 103, 105, 111, 129; Güç Bulutu 22, 58, 102, 130; Sessizlik Bulutu 28, 51, 56-57, 78, 103, 106, 109, 119, 126, 132-133; Ruh Bulutu 51, 126; Su Bulutu 22, 50, 52n118, 54-55, 67, 76, 130; ateşli bulutlar 24, 26-27, 49, 51, 52n118, 54, 56n125, 107, 130; trimorfik bulut 78, 119 Çiftleşme 14, 131, 136; çiftleşme kesintisi 58, 72, 113 Come, ayet 6, 13-15, 25, 27-30, 33, 40, 48, 52, 53-54, 56, 61-64, 66, 71, 73, 75, 75n179, 78, 83, 91-92, 102, 104-109, 111-116, 119-120, 123-126, 132, 138; 55, 104, 110, 132, 137; 19, 29, 52, 82, 104; gelip 31, 100, 108, 110, 124 Konsept 38n71, 45, 120 Kınama, v. 111 Kınama 116 Vicdan 17; özgür vicdan 74, 124; saf vicdan 76, 117 Takımyıldız, ayrıca bkz. Zodyak 57n129 İnşaat 16, 21, 30, 34n54 Contemplate, v. 42 Conversion 17, 40, 65, 72-73, 92 Convert, v. 72 Copulate, v. 112 Kozmik göğüs 44 Kozmogoni 14, 18, 20, 22-23, 32, 35n56, 61, 86n215, 87, 89-92, 99 Sahte 66 Yarat, v. 39, 57, 111, 131, 133 Yaratıldı 39, 57, 111, 131, 133 Yaratılış 22, 28-31, 35, 38-39, 41, 42n86, 56-57, 57n129, 58n136, 63, 66, 66n160, 67, 77, 79, 82, 82n195, 84, 89, 90, 111, 115-117, 119, 122-124, 126, 129, 133-134, 136, 138-139; yaratılış arkonu 16-17, 26, 31, 55, 81, 82n191, 92, 108, 133, 138-139; yaratılış zirvesi 5, 8, 11, 99, 129 Haç 69, 69n167, 70, 70n169, 70n170, 122 Çarmıha Gerilme, ayrıca bkz. 69-70, 70n169, 71, 81, 94, 122, 135-136, 138 İskenderiyeli Cyril 69 180 konu dizini

--- SAYFA 193 ---

Karanlık 4, 11-12, 12n28, 14-15, 22-27, 29-30, 32-34, 38-40, 40n80, 41-43, 45-47, 47n102, 48, 50, 52, 52n118, 53, 57-58, 58n133, 59-60, 63, 65-66, 70-71, 73-76, 79, 82, 7-89, 92, 99-108, 111-116, 118-120, 122-126, 129-131, 133, 135-136; Karanlık Prens 40n81, 88 Gün 68, 79, 117, 118, 121-126, 133; Son Gün 14, 21, 122 Dea Suriye 56n128, 94 Ölüm 6, 8, 91, 122, 126, 136 Aldatma 113, 116, 124 Aldatma 101 Aldatma, v. 121, 124, 135 Aldatmaca 63, 116, 133 Defi 115, 121-122; eksiklik olmadan 107, 122 Defi le, v. 104, 130, 135 Defi lement 103 Deliver, v. 86, 91-92, 110, 138 Deliverance 4, 91 Demiurge 16n38, 43, 60n143, 62, 64-65, 73, 93n239, 134; kötü tanrı 16, 64n150, 66, 81 Tanrıça 24, 38, 42-43, 45, 51, 58, 58n139, 64, 72, 82n191, 94, 101, 137 Demokritos 37n65, 89n222 İblis 12n28, 14, 22, 29, 31, 41, 46, 58-62-66, 66n157, 66n160, 67, 68n166, 69, 69n168, 70-72, 76, 79-80, 91, 91n229, 112-122, 124-125, 132-133, 137 Derinlik 25, 27, 41, 49, 52, 52n118, 53, 55, 101, 103-104, 108, 123-124, 130-131 İniş, cilt 17, 26-27, 31, 53, 67, 75, 85n213, 93, 108, 110, 118, 121 Torun 54 Descensus ad inferos 31, 67, 67n161, 120, 135-136 İniş 67, 76, 135-136 Terk edilmiş yer 125 Destiny 30, 63 Yok Etme, cilt 30, 81-82, 113-114, 116-117, 126 Yıkım 12, 14-15, 17, 23, 30, 73, 76, 81, 116-117, 124, 133, 138 Onur 131 Discard, v. 74, 110 İğrenme 23, 47, 59, 100 Düzensizlik 4, 34, 41, 88, 100, 124 Dissolve, v. 52, 60, 71, 73, 120 Böl, v. viii, 9, 25, 41, 44, 50, 57n129, 59, 67-68, 70n170, 71, 81, 102, 105, 122, 130, 139 Bölüm 12n128, 15n34, 23-24, 39, 42, 46n98, 47, 49, 81, 89, 102, 105, 122 Docetizm 33, 33n51, 67, 69, 70n169 Hakimiyet 30, 135 Kapı 137 Boşalmış 56n127, 57 Drakōn 138 Dual 58n133, 83 Dualizm 14, 37, 41, 46n99, 82, 89 Dynamis, ayrıca bkz. Güç 32, 41, 44, 60 Toprak 6-8, 10, 14, 23, 28-31, 37, 42n86, 44, 56-57, 58n134, 60-63, 67-68, 70-71, 73-74, 76, 80-82, 85n213, 89-90, 92, 99, 111-117, 119, 122-124, 127, 129, 135, 137-138 Dünyevi 9n21, 11, 13, 17, 31, 60n143, 65, 67-69, 81-82, 99 Vecd 5-8, 13, 81-82, 99 Edessa 94, 94n241 Çaba 4, 5n14, 9n28, 66, 80, 109, 120; saf olmayan çaba 80, 118, 126; boş çaba 17, 24, 122 Mısır vii, 1 Eidos 39n74, 41 Ejaculate, v. 42, 48, 50, 89, 101, 113, 130 Boşalma 24 Elchasaite 94, 95, 136 Elchaitism 94n249 Seçilmiş 64, 70, 72, 79, 118, 124 Seçim 72 Unsurlar 12, 12n28, 33-35, 38, 40, 44-45, 48, 50n110, 73, 90; aktif (drastika) elemanlar 44-45, 90; pasif (pathētika) unsurlar 44, 90 Emanate, v. 54, 109-110, 133 Embrio 48n104, 49n107, 50-51, 51n116, 130 Embriyolojik 14, 43, 50 Embriyonik 25, 49, 51 Boş, adj. 71-72, 102, 115, 120-121. Boş, v. 14, 131, 137 Encratism 84 Ennoia, ayrıca bkz. Th Should 38-39, 39n77 Enoch 137 Envy 121, 124 Epicurus 37n65, 89 Equal 24, 33, 37, 47, 78, 100, 104, 119, 122, 131 Hata 48, 69-70, 70n169, 79, 118, 121, 122, 125-126 konu dizini 181

--- SAYFA 194 ---

Eskatolojik 6-7, 9-10, 10n25, 13-14, 17, 23, 31, 63-64, 68, 68n165, 71, 74-77, 120, 123, 126, 139
 Eskatoloji 6-7, 9, 9n22, 13-14, 15n33, 17, 23, 32, 65, 73-74, 76, 83, 124, 138 Eter, ayrıca bkz. Hava
 75n179 Evil 10, 15-16, 16n38, 17, 35, 37, 39-41, 41n85, 43, 47, 47n101, 64-66, 66n160, 67, 72, 80-81,
 83-84, 88-89, 91, 100, 105, 108, 116-118, 121, 124-126, 133 Öğüt 8, 13, 22, 31, 64, 75, 119 Expel, cilt
 28-29, 56, 56n128, 58, 58n139, 110, 113, 115-116, 129, 133 Eye 16, 27-28, 47, 56, 63-64, 108, 110,
 113, 116, 122, 129, 131, 133; kötülüğün acısının gözü 43, 100-101; cennetin gözü 79, 118, 125, 133 Yüz,
 ayrıca bkz. Prosöpon 46, 46n99, 57, 59, 112-113; birçok yüz 55, 65, 65n155, 66n160, 76, 108, 117, 120
 İnanç ayrıca bkz. Pistis 6, 7, 12n28, 13-18, 23, 29-31, 40, 46, 51-52, 54, 58n59, 59, 64-66, 66n160, 67,
 67n161, 70-75, 75n179, 76-77, 79, 82-83, 91, 94, 114-124, 127, 134-139 Sadık ayrıca bkz. Pistos
 58n139, 70n170, 89, 113 Güz, n. 21, 26, 32, 36-38, 46-47, 47n101, 53, 84, 87-89, 106, 132; Ruhun
 düşüşü 23, 32, 46, 100 Düşüş, ayet 4, 26, 42, 45-46, 52-53, 55, 61, 99, 106, 126, 132 Kıtliklar 118 Kader
 60, 73, 139 Baba 33, 34n51, 39n75, 41, 43, 53n120, 81-82, 90 Hata 35, 83 Kadınsı 41 Kadınsı 110 Dolgu,
 v. 15, 26-27, 52, 54, 56n128, 62, 67, 71, 103-104, 107-108, 114, 116, 119-120, 132 Ateş 24, 27, 29,
 33n51, 40-1, 43-46, 48, 49n105, 50n110, 50n114, 52, 54-55, 58, 58n132, 58n138, 60, 63, 67, 68n166,
 80, 90, 104-105, 107-108, 110-113, 115-116, 119-120, 123-124, 127, 130, 133-134; kaotik ateş 48, 74;
 büyük ateş 51, 103; zararlı yangın 102; hylic fire 42, 50; görkemli ateş 51, 103; huzursuz ateş 24, 34,
 40-42, 74-75, 79, 99, 101-102, 105, 111, 116, 119, 124; söndürülemez ateş 67, 107, 116 Gökkubbe 119
 İlk 8, 33, 33n51, 36-38, 39n76, 42, 49-50, 66n160, 67, 71, 79, 81, 89-90, 99, 106, 118-119, 125,
 131-132 Balık 28, 56-57, 57n128, 94, 110 Alev 69, 107, 122, 134 Et 60n141, 121 Tufan 11, 14-16,
 16n36, 21, 30, 46, 54, 59-60, 62-65, 81, 82n191, 93-94, 114-116, 124, 129, 133, 137, 139 Köpük 50,
 57, 111, 113, 131 Yem 47n102, 88 Unutkanlık 27, 54, 99, 108-109 Form, n. 22, 24-30, 34n53, 36-39,
 41-44, 48, 51, 56, 56n125, 56n129, 57, 57n129, 58, 63, 66, 78, 82, 89-92, 99-101, 103, 105, 107-108,
 110-116, 119, 121, 124-126, 131, 133-134; hayvanların formu 29, 56n129, 57, 57n129, 58n132, 111;
 ateşli formlar 25, 41, 47, 50, 130; insan formu 66, 66n157, 117; Doğanın formları 14, 21, 29, 43, 45, 58,
 60-61, 72, 82, 112-113, 121, 123-125, 132, 136-137; tek form 56, 78, 106, 109, 119, 134; üçlü form 26,
 53, 109 Form, v. 16, 41, 43, 49n107, 62, 75, 91 Zina 57 Serbest, adj. 26, 74, 124 Özgür, v 17, 25, 27-28,
 52, 67, 75-76, 107 Korkmuş 46, 100 Korkunç 52, 78, 102-104, 107-109, 118, 121, 124, 131 Tam 38, 99,
 103 Doluluk 54, 58n139, 61, 104, 1-7, 134, 136 Giysi 6, 28, 52n118, 56, 56n125, 56n126, 57, 58n137,
 68, 74, 78-79, 104, 106-107, 109-111, 113, 117, 119, 122, 124, 131-134, 138; güzel giysi 106; göksel
 giysi 67; dünyevi giysi 67; ateşli giysi 22, 28-29, 56-57, 57n130, 58, 58n137, 58n138, 72n172, 82n191,
 131; ateş giysisi 110-111, 135; görkemli giysi 78, 119; cennet giysisi 91; kutsal giysi 109; eşsiz giysi 68,
 122; yenilmez giysi 57n130, 66, 78, 182 konu dizini

--- SAYFA 195 ---

82, 118-119, 123, 133-134, 136; hafif giysi 22, 25, 52, 56, 69, 110, 133; trimorfik giysi 26, 28, 52n118, 53, 56, 56n135, 106, 109, 131; evrensel giysi 25, 52, 52n118, 53, 103-104, 106, 134 Gaze, n. 27, 55, 55n122, 78, 108, 119 Gaze, v. 47n101, 55n123, 103, 105, 109 Generation 21, 30, 43, 50, 57, 61, 63, 71, 83, 90, 112, 120 Genitaller 58, 112, 116, 133 Gnostisizm, ayrıca bkz. Naassenes, Sethianizm ve Valentinianizm vii-viii, 4, 8-9, 14, 15n33, 15n34, 18, 22, 32-35, 52, 80n185, 85n213, 91 Go, v. 24, 72, 101, 102, 107, 109-110, 121; yoldan çıkmak 109; 79, 108, 110, 113, 119'a inin; 107, 132'ye gidip gelmek; yukarı git 48, 130, 138 Tanrı 8, 16n38, 33n51, 35-36, 42-45, 46n99, 47n102, 66 Tanrıça 94n241 İyi 10, 42, 60n141, 64, 64n150, 73, 88, 90, 114, 133 İyilik 109 Büyüklük 53n120, 78, 100, 104-105, 109, 113, 115, 117, 119, 122 Keder 100, 113, 115 Groan 114 Kılavuz, n. 72n172 Guide, v. 72, 74, 124 Hades, ayrıca bkz. Tartarus 25, 47-48, 51, 57, 72n172, 78, 100-103, 105, 110-112, 119, 130, 135 Harmony 35, 46, 127; orijinal uyum 23, 32, 46; ilkel uyum 99, 100 Nefret, v. 120 İşitme 29, 38, 46, 58, 99, 109, 113 Kalp 76, 78, 113-114, 117, 121, 124-125 Hëgemonikon 45 Heimarmënē 30, 57, 82, 116 Hermetizm viii, 31, 83 Hide, v. 100, 103-104, 125 Romalı Hippolytus 10, 33, 37, 84-85, 85n212, 86n215, 87, 89-90 Kutsal Ruh 33-34 Homojenlik 52n117, 84, 100, 105 Homojen 39, 41, 52, 100, 103-104, 130-131 Onur, n. 107, 121 Honor, cilt 105, 109, 113 Hylis 44-45, 73, 105, 134; hylis fire 41-42, 50; hylis pneuma 45, 60, 60n143 Hylis, n. 73 Kızlık zarı 16n37, 18, 22, 24-28, 41, 46, 49-51, 52n118, 53-54, 56n125, 57, 58n138, 59, 71-72, 74, 77-78, 81, 83, 102-107, 109, 119, 120, 126, 130-132, 134 Fikir 4, 37, 38, 89n122 Fikir 36, 36n62, 39, 42, 43n89, 90, 130, 137 Cehalet 20, 40, 47, 100, 111, 115-116 Cahil 117 Aydınlat, cilt 47, 55, 133, 136 Aydınlatma 55 Aydınlatıcı 136, 139 Resim 21, 37, 43, 43n91, 44, 48, 59, 60n143, 61, 84, 89-90, 90n226, 91n230, 94, 104-105, 114, 122, 130, 135, 138 Ölümsüz 25, 28, 51, 56, 103, 109, 134; ölümsüz anıt 76, 78, 125 Kusurlu 22; kusurlu vaftiz 66, 118 Saf olmayan, ayrıca bkz. İffetsiz 17, 48, 59-60, 62, 70-71, 75n179, 79-80, 105, 107, 110, 112, 118-121, 126, 136 Saf olmayan 12n28, 14, 17, 29, 52, 59, 61-62, 67, 72, 92, 103-104, 113-114, 119, 121, 123-124, 131 Bireyleşme 61 Hareketsiz, ayrıca bkz. Argos 27, 48, 54-55, 100, 107-109, 112, 114, 125-126, 129-130, 132, 139 Aşağı, ayrıca bkz. Alt ve Alt Taraf 41, 72, 82 Çalışmıyor, ayrıca bkz. Argos 48, 114, 130, 132 İlham 113 Akıl, ayrıca bkz. Zihin ve Nous 21, 50n110 Cinsel ilişki 24, 92, 101, 105, 112-113, 133, 135 Konuşmacılar 5 Irenaeus, Lyon piskoposu 33-36, 39n77, 47, 53, 62, 73-74 İroni 20 Işınlama, v. 51 Kıskaç 88 Kıskaçlık 47, 84 konu dizini 183

--- SAYFA 196 ---

İsa 17, 31, 67, 67n162, 68n165, 69, 70n169, 94, 122, 136 Vaftizci Yahya 31, 66n160, 67, 67n162 Ürdün, nehir 68 Sevinç 131 Neşeli 101 Sevinç 26 Hüküm 133 Julius Africanus 93n238 Justice 63, 131, 133, 139 Justin 33, 33n51, 39n73 Kingdom 10, 40, 46-47, 85n213, 88 Dil vii-viii, 3, 19n44, 82n193, 123 Lead, v. 68n165, 75n179, 120-121, 124, 135, 137-138 İzin, v. 29, 58, 71-72, 72n172, 114, 120 Yasa Koyucular 105 Light 5, 8, 9n21, 11-12, 15-16, 22-29, 31-34, 34n53, 35-36, 38-40, 42n86, 45-48, 50-52, 52n117, 52n118, 53, 53n120, 54, 54n121, 55-57, 57n130, 58, 58n132, 58n139, 61, 63-70, 70n169, 71-72, 74-75, 75n179, 76, 78-82, 82n193, 84, 88-91, 99-100, 102-127, 129-134, 136-137, 139; bozuk ışık 51n115, 133; yüce ışık 101, 104, 109, 121; ateşli ışık 47, 100; büyük ışık 20, 25, 51, 78, 100, 106, 119; daha yüksek ışık 24, 46, 52, 56; saf olmayan ışık 75n179, 79, 118, 126; sonsuz ışık 12, 23, 26, 34n53, 47, 47n101, 51-54, 100-101, 103-105, 107; hafif tohumlar 26-27, 46, 53, 55, 61, 61n144, 70, 72, 108; ışık varlığı 26, 40, 75n179, 81, 84, 87-88; ilkel ışık 34; ruhun ışığı 4, 24-28, 32, 45, 47-49, 51-57, 58n137, 59, 67, 71, 76, 78, 92, 100-108, 112-114, 117-121, 129-132, 136; evrensel ışık 52, 101 Yıldırım 121 Benzerlik 11, 17, 24, 46, 48, 58, 66, 68, 68n166, 78, 99-107, 109, 113, 117, 119, 124-125, 130 Limit, n. 5, 7, 13-14, 17, 47, 70n170 Logolar 12n28, 35, 38, 39, 44, 52n118, 131-132; endiathetos logoları 39; prophorikos logos 39 Lord 109 Alt Taraf, ayrıca bkz. Aşağı ve Alt 103 Alçaltma 108 Aydınlik 12, 44, 51n115, 53n120, 55, 72-73, 106, 108, 110, 113-114, 131-135; parlak bulut 16n36, 53, 81, 115, 132-133; aydınlık bilinç 16, 115; aydınlık Zihin 12n28, 16; Aydınlik Ruh 34, 52, 71-73, 105-106, 120 Şehvetler 121 Büyülü 132 Majesteleri 11, 18, 20, 25-26, 38-39, 40n78, 41, 52-53, 99, 101, 103-107, 109-112, 117, 130-131 Kötülük 46 Adam 29, 36, 49n108, 59, 64, 70, 81, 90-91, 116, 122; kısır erkekler 60, 114 Mani viii, 40n79, 40n81, 46n99, 47n102, 52n117, 88, 94 Maniheist 40n80, 46n99, 47n102, 88, 88n221, 89 Maniheizm viii, 84, 94, 138 Tezahür, v. 17, 39-40, 48, 74, 76, 117-124 Tezahür 21, 66, 66n160, 82n191, 133 Manifold 80, 111, 119 Mastürbasyon 60, 112, 114, 135 Madde 34-37, 40, 42-43, 43n91, 44, 46n99, 47n101, 50n110, 73, 83, 88, 90 Vade 17 Üyeler 11, 16-17, 24, 26, 38, 40, 47, 52, 54, 61, 66-67, 67n161, 74, 76-77, 82, 94, 100-101, 104-105, 107, 116-120, 124, 133-134 Anıt 6-7, 13, 18, 21, 23, 31, 38, 55n122, 57n130, 75, 75n179, 76-78, 92-93, 118-120, 125, 134, 138 Mercy 71-72, 72n172, 78, 109, 119-120, 135 Merizein, v. 44 Meros 58n139 Orta 18, 24, 26-29, 36, 38, 41, 46, 49, 51, 53-56, 56n125, 57, 61, 72n172, 73-74, 78, 102, 106-111, 119, 124-126, 131-132, 134-135 Midst 24, 26, 79, 101-102, 105, 111, 113, 119, 123, 129-130 Mind, ayrıca bkz. Intellect ve Nous 6, 12, 12n28, 16, 21-22, 24-25, 28-30, 32, 34, 34n53, 36n62, 38-39, 39n76, 39n77, 40-42, 42n86, 43, 43n90, 184 konu dizini

--- SAYFA 197 ---

44-50, 50n110, 51, 51n115, 54-56, 56n128, 57-58, 58n133, 58n137, 58n138, 58n139, 59-64, 64n151, 65, 68, 71-72, 74-75, 79, 82n191, 83-84, 84n211, 88-92, 94, 99-103, 105, 110-113, 116, 119-122, 124, 126, 129-132, 135, 137, 139 Ayna 112 Görev 6, 13-14, 16, 23, 31, 65, 69, 82, 94, 122-123, 134, 136 Mist 48, 101, 108 Mix, cilt 24, 26-27, 42, 44, 46-48, 52-54, 66, 88, 93, 101-103, 106, 108, 116, 118, 121, 123, 125, 130-131; karışmamış 99 Monoeides 39, 39n74, 52 Monoïmus 33, 33n51 Ay 49n105, 137 Ölümlü 43n91, 109 Musa 66 Anne, ayrıca bkz. Barbelo 33n51, 62, 81-82 Hareket 25, 47, 49-51, 51n115, 64, 102, 137 Dağ 129 Ağız 18, 75-76, 79, 114, 118, 125 Hareket, v. 33, 49n107, 54, 59, 113 Hareket 26, 35, 41, 46n100, 64n151, 88, 95, 131 Kaslar 115 Naassenes, ayrıca bkz. Gnostisizm, Sethianizm ve Valentinianizm 33, 33n51, 60n141, 134 Nail, v. ayrıca bkz. Çarmıha Gerilme ve Pessein 69, 70n169, 122 Name, n. 4, 38n68, 46, 55n122, 57n130, 58n134, 60, 69, 72n172, 75, 75n179, 76-78, 81, 105, 107, 119, 124-125, 129, 134-135 Ad, v 105 Doğa 8, 14-17, 20-21, 23-31, 41-46, 48-49, 49n108, 50-58, 58n132, 58n133, 58n137, 59n60, 60n143, 61, 63-66, 66n160, 67, 69-70, 70n169, 71-72, 72n172, 73, 73n177, 74, 76, 79-82, 89,91-92, 99, 101-108, 110-126, 129-139; karanlık doğa 24, 79, 107, 113, 117, 119; zararlı doğa 56; hylik doğa 73; zararlı doğa 110; sapkın doğa 117; pnömatik yapı 73; psişik doğa 73 Gereklilik 115 Gece 117, 123, 133 Nuh 16, 94 Noetik 12n28, 16, 18, 29, 40, 51, 60-65, 68, 72, 74-75, 77, 91-92, 112, 132, 135, 139 Kuzey 79, 118, 126 Nous, ayrıca bkz. Intellect and Mind 12, 12n28, 39-40, 42, 44, 65, 90-91 Number 28, 37, 37n65, 57, 89, 111, 124; dört 18, 24, 31, 49, 51, 66n160, 75n179, 79, 81-82, 102-103, 117, 126, 134; ilk 13, 24, 30, 33, 48, 50n110, 101; dördüncü 26, 53, 106; sınırlı sayıda 37n65; ikinci 1, 6, 13-14, 24-26, 33, 41-43, 48, 48n104, 51, 60, 63, 67, 74, 76-77, 89, 103, 106, 111-112, 115, 130, 139; üçüncü 18, 29, 36, 38, 42, 43, 62, 70n169, 73, 75n179, 76, 113, 131, 138; üç 8-9, 12n28, 17, 17, 19, 32, 33n51, 34-38, 40, 42, 45-46, 46n98, 49, 49n105, 51, 52n118, 54, 56n125, 57, 59, 62-64, 67, 71, 73, 73n177, 75, 75n179, 81, 83, 86n215, 87-90, 99, 105, 109, 112, 122, 130-131, 135; on iki 15n34, 126, 139; iki 2, 3, 5, 9, 12n28, 14, 18, 28, 33, 35-36, 38, 42, 42n87, 43, 45, 48n104, 56, 56n125, 59, 63-66, 69, 71, 75, 75n179, 76, 78, 83-89, 91-93, 109, 119, 121, 124, 134 Numenius of Apamea vii, 32, 38, 41n85, 42-43, 94, 137 Obey, v. 112 Gözlemler 16 Oppose, v. 33, 39, 89-90, 110 Orgazm 28, 56 Origen 73n177 Köken 5, 18, 34, 39, 39n77, 40, 54, 58n133, 59, 71-72, 83-85, 94 Dış 16, 22, 85, 115 Ağrı 28, 114 Pantokrator 63 Paralepsis 82n193 Açıklama 4-5, 18-19, 19n42, 19n44, 19n45, 22, 25, 31, 51, 75, 75n179, 76, 78, 86-87, 93, 99, 103, 119 Pareneses 8 Parçacık 45, 68; ateş parçacığı 80, 119; ışık parçacığı 15, 114, 131; zihin parçacığı 12n28, 16, 29-30, 40, 46, 61-65, 71-72, 83, 92, 120, 132, 135 konu dizini 185

--- SAYFA 198 ---

186 konu indeksi Baba 43-44, 48, 130 Sabır 30, 54 Penis 58, 112-113 Perates 33, 33n51 Mükemmel, adj. 8, 28-29, 34n53, 57, 58n139, 90-91, 105 Mükemmel, cilt 54, 56, 59, 112 Mükemmellik 26, 62, 107, 109, 112, 134-135 Pessein, cilt 69 Hekim 48n104 Fizik 35, 35n58, 37, 37n65, 44, 82, 87, 89-90 Pistis, ayrıca bkz. İnanc 46, 58n139, 64-65, 91 Pistos, ayrıca bkz. Sadık 58n139, 59, 64 Yazık 51, 56, 103 Plasenta 18 Planē 41, 48, 70n169 Gezegenler 57n129 Platon 37; Orta Platonculuk vii, 32, 36-38, 42, 48, 87; Platonizm 36n61, 36n62, 37, 43, 43n89, 45, 90, 94 Ülker 129 Pleroma 10, 10n23, 35, 35n56, 58n139, 68n165, 70n170, 73-74, 83 Plutarch of Chaeronea 36, 38 Pneuma, ayrıca bkz. Spirit 32, 33n51, 34-35, 38, 43-45, 50, 50n114, 51-52, 54n121, 65, 87, 90-91; hylc pneuma 60, 60n143 Pnömatik, adj. 30, 53, 54n121, 59, 62, 68, 72-74, 81, 88, 105, 114, 132 Pnömatik, n. 12n28, 15-16, 16n36, 16n37, 18, 22, 25, 30, 40, 46, 51, 55, 62-63, 65, 70-72, 72n172, 73-74, 77, 81, 83, 91-92, 132-135, 139 Porfir 59 Posidonius 45 Konum 26, 35, 52-53, 57n129, 78, 103, 107-108, 118 Güç, ayrıca bkz. Dynamis 12, 12n28, 16, 18, 22-29, 33, 37, 40-43, 45, 47-50, 50n110, 51-55, 57-58, 58n131, 58n132, 58n137, 58n139, 59-61, 61n144, 62-64, 66-67, 70-72, 74, 75n179, 79, 81-82, 82n193, 87-90, 99-116, 118-127, 130-132, 134; uzaylı gücü 102; karanlık güç 101-102, 104, 110; başka bir güç 105; ateş gücü 21, 26-27, 30, 55, 63, 92, 129, 133; birinci kuvvet 106; büyük güç 23, 25-26, 32, 35, 40, 46, 53, 53n120, 61n144, 81, 87, 99-100, 105; daha yüksek güç 38, 45, 47; zihinsel güç 29, 61, 112, 132 Dua, ayet 51, 56, 107 Dua 8, 25, 28, 52, 56, 103-104, 107, 109, 132 Gurur 40, 46, 100 Gururlu 115 İlkeler 32-33, 36, 45; kozmolojik ilkeler 32; ilkeler hiyerarşisi 84; daha yüksek ilkeler 88; ilkelerin eşitsizliği 46; sınırlı sayıda prensip 37n65; felsefi ilkeler 32; Platonik ilkeler 36n61; iki ilke 33, 35, 85, 88; üç ilke 33n51, 34-37, 63, 83, 87-89 Proceed, v. 12, 28, 40-42, 47, 57, 73, 89, 110, 123, 127 Prophet 66, 116, 138 Prosöpon 65, 65n155 Fahişe, v. 28, 56, 92, 110 Korumak, v. 66, 71, 76, 82, 82n191, 104-106, 108, 115-116, 118-120 Psychē, ayrıca bkz. Soul 12, 12n28, 44, 59, 60n143, 65, 91-92 Medyum, adj. 62, 73 Psişik, n. 12n28, 29, 60, 64-65, 73-74, 83, 92 Ptolemy 39, 39n77, 73-74 Saf 34, 48, 52, 76, 103, 117, 126, 130 Saflık 93 Giyin 17, 25-26, 28, 31, 52n118, 53, 56, 56n125, 58n137, 58n139, 67-68, 70n169, 74-76, 78, 82, 102, 104, 106, 108-110, 118, 122, 124-125, 129, 131, 134, 136 Yarış 11-12, 31, 54n121, 63, 66, 70, 81, 114-115, 122, 132; başka bir yarış 26, 53, 132; insan ırkı 16, 73; noetiklerin ırkı 16; pnömatiklerin yarışı 15, 25, 30, 40, 46, 62, 81, 105, 114, 132; medyumların ırkı 60, 64; Seth 93'ün yarışı; Şem ırkı 30, 53, 61, 76-77, 82, 94, 94, 114-116, 118-120, 132-133; kirli ırk 93 Işın 27, 37, 55, 87, 101, 103, 108 Sebep, ayrıca bkz. Logos 35, 44, 60n141 Reckon, v. 62 Redeemer 85, 85n213 Reign, v. 38, 100; 43, 46, 58, 105, 113, 125, 133'ün hükümdarlığı

--- SAYFA 199 ---

Sevin, ayet 12, 55, 104, 108-109, 111, 115, 123, 134 Kalanlar 58, 80, 119 Hatırla, ayet 104, 119-120 Vazgeç, ayet 64 Geri çevir, ayet 55, 80, 114, 116, 119 Repose, n. 17-18, 68, 71, 76, 83, 103, 107, 110, 117, 120, 122, 124, 130, 133 Repose, cilt 28, 30, 51, 57, 74, 134 Geri kalan, n. 18, 27, 52, 54, 56, 56n125, 71, 74, 105, 107, 110, 120 Dinlenme, v. 17, 28, 30, 49n106, 51, 54, 59, 72, 74, 76, 91, 110, 113, 115-117, 121-124, 126, 133, 136, 139 Huzursuz 24, 34, 40-42, 54, 74-75, 79, 99, 101-102, 105, 108, 111, 115-116, 119, 124 Huzursuzluk 108 Saklama, ayrıca bkz. Sullēpsis 48n104 Açığa Çıkma, v. 6, 17, 22, 24, 26, 28, 30, 41, 45, 47, 52n118, 53, 56, 62, 65n165, 66, 66n160, 69-72, 74-76, 78-79, 82, 88, 99-101, 104, 105, 107, 114-115, 117-118, 120, 122-125, 127, 129, 131, 133 Açığa Çıkarıcı 5-6, 8, 11-15, 18-19, 32, 75-76, 82n191, 82n193, 93, 129, 134 Vahiy 5-6, 8-10, 10n25, 11, 11n26, 13-14, 18, 19n42, 23, 26-27, 30-31, 47, 55, 77, 93, 99, 108, 118, 122, 127, 134-135, 137 Haklı 58, 119 Haklı 67n161; Adil Olan 7, 30, 63-66, 82, 82n191, 116-117, 120-121, 123-124, 126, 133, 136-137, 139; doğru kıvılcım 79, 118-119 Yükseliş, v. 10n25, 22, 25, 49, 67, 90, 108, 111, 118, 121, 131, 133 Yükseliş, ayrıca bkz. Ayar 105, 131 Ayin 17, 71, 92, 136; vaftiz ayini 17, 66, 70, 92, 94 Ritüel 70, 75, 81, 121 Nehir 31, 66, 66n160, 67, 75, 118, 136 Kök 12n28, 16, 23, 25, 27, 39n75, 40, 46-47, 47n101, 52, 54-55, 61, 64-65, 68, 71-72, 74-75, 80, 82, 88, 92, 99-103, 106-107, 109-110, 114, 122, 124, 126 Kökler 23, 32, 37, 46, 65, 71-72, 87-88, 99, 105 Rotasyon 64, 123, 137 Rub, v. 101, 110, 112-113, 116, 135; kirli sürtünme 71, 105, 107, 120-121 Üzücü 56n128 Üzüntü 29 Kurtarıcı 12n28, 14-19, 22-31, 46, 48-49, 51, 52, 52n118, 53, 54n121, 55, 55n124, 56, 56n125, 56n126, 57, 57n130, 58, 58n137, 59, 59n139, 61, 63-67, 67n161, 68-70, 70n169, 71-72, 72n172, 73-75, 75n179, 81-82, 82n191, 82n193, 89-90, 92, 101, 103-104, 106-112, 114, 117-118, 120, 122, 129-136, 138-139 Okul 86, 93 Gizli 8, 84 Tohum 21, 26, 29, 36, 41-43, 48, 48n104, 49n106, 57, 58n131, 58n136, 62, 62n145, 68n165, 70, 70n169, 71-73, 81, 91, 91n229, 101, 107, 111-112, 116, 120, 122, 130-131; hylis tohum 44, 105; hafif tohumlar 26-27, 46, 53, 55, 61, 61n144, 70, 72, 106, 108, 132; pnömatik tohumlar 55, 68, 72, 74, 81; manevi tohumlar 27, 62, 67 Kendi kendine doğan 81-82 Ayrı, ayet 8, 11, 27-28, 33-36, 44, 51, 53-54, 56, 61, 66n157, 70-71, 79, 82, 88, 90-92, 99-100, 102-103, 105-110, 117, 119-120, 122, 125-126, 133 Ayırma 24, 45-47, 88, 101 Yılan 33n49, 34n53, 56n128, 80, 90-91, 91n230, 92, 119, 125, 138 Set, cilt 50, 64n151, 79, 118; 10'u ayırın; 68'i bir kenara bırakın; harekete geçirilir (102); 107'yi belirledik; 69'u kurduk; dik 123 Seth 81, 85n212, 93, 136 Sethianizm, ayrıca bkz. Gnostisizm, Naassenes ve Valentinianizm 10, 33, 33n52, 80, 80n186, 81n187, 82-84, 86n215, 95 Ortam, ayrıca bkz. Yükseliş 105, 131 Cinsel 12n28, 29, 32, 56n127, 58-60, 84, 135 Utanç verici 104-105, 113 Utanç verici 108 Paylaş, n. 17, 46, 58, 61, 73, 113-114 Paylaş, cilt 9, 34, 43, 73, 81, 93 Şem 5-8, 10-12, 13n32, 14, 16-19, 21-23, 26, 30-31, 53-54, 61, 64, 71, 75-78, 81n189, 82, 84-85, 93n239, 94, 99, 101, 104, 106, 114-121, 123, 125-127, 129, 132-138 Görme 47-48, 54n121, 57, 110 konu dizini 187

--- SAYFA 200 ---

Sessizlik, n. 18, 26-28, 35n56, 51, 3-54, 56, 56n125, 57, 78, 103, 106-107, 109, 119, 126, 131-132, 134, 138 Sessizlik, cilt 115 Sin 15, 30, 114, 121, 136 Gökyüzü 57, 124-125 Uyku, n. 11-12, 99, 123-126 Snatch, cilt 11, 42, 59, 99 Sodom 12, 14-15, 17, 23, 30, 66n157, 70, 76, 81, 82, 117, 133-134 Sodomlular 21, 30, 76, 82, 117, 133 Geçici Süre 6, 31, 67-68 Söma, ayrıca bkz. Gövde 12, 12n28, 59, 64-65, 92 Oğul 8, 11, 24, 33-34, 47n102, 53, 56n128, 57, 81-82, 88, 92, 101, 104-105, 111, 125; kendi kendine doğan Oğul 81; Majesteleri 25, 39, 52, 53n120, 103, 106-111'in oğlu; İnsanoğlu 33, 33n51, 53n119; sonsuz ışığın oğlu 12, 34n53; saf ışığın oğlu 48; mükemmel oğul 90 Şarkı 26 Efesli Soranus 48n104 Keder 24, 56, 61 Ruh, ayrıca bkz. Psychē 10, 12, 12n28, 25, 29-30, 36, 38, 41, 41n85, 42-45, 46n98, 50-51, 59, 59n140, 60, 60n143, 61-63, 65, 73-74, 91-92, 103, 114 Sow, cilt 46, 61-62, 67, 71, 73, 119-120, 132 Spark 79, 91, 118, 125, 133; doğru kıvılcım 79, 118-119, 125; ışık kıvılcımı 36, 88 Sperm 50, 59-60 Spermatikoi logoi 43n89, 44, 90, 130 Spirit, ayrıca bkz. Pneuma 4, 12n28, 16-18, 21, 23-36, 38-41, 44-47, 47n101, 48-52, 52n118, 53, 53n120, 54-55, 55n122, 55n123, 56-58, 58n133, 58n137, 58n139, 59, 61, 63, 65-68, 71-74, 76-78, 80-82, 82n193, 83, 87-92, 99-122, 124-126, 129-136; görünmez Ruh 81; Aydınlık Ruh 34, 52, 71-73, 105-106, 120; doğmamış Ruh 5, 12n28, 16-17, 30, 44. 54, 56n125, 59, 61, 65, 71-72, 76, 82, 99, 101-106, 113, 115, 117, 120-122, 133-136, 139 Spora 26, 46, 53, 61, 132 Stain 135 Stand, v. 69, 70n169, 122 Star 50, 57n130, 63, 67, 71, 78, 80, 116, 119, 120, 125, 133, 139 Steril 29, 59-60, 60n141, 114 Stir, cilt 63, 90, 100-101, 116 Stoacılık vii, 32, 35, 35n58, 36-39, 39n77, 41, 41n82, 43, 43n89, 44-45, 48, 48n103, 49n105, 50n114, 87, 90, 129-130 Güçlü 55, 88, 113 Güçlü 27, 55, 108, 110, 113, 134 Madde 33, 35, 39, 41, 50, 56n128, 121, 130; eş zamanlı 60n143, 62 Suffocation (hysterikē pnix) 56n127 Sullēpsis, ayrıca bkz. Analēpsis and Retention 49, 130 Paz 37, 87, 129; anlaşılır güneş 63n147, 133; malzeme güneşi 30, 63, 82n191, 129,133; Adalet Güneşi 63, 131, 133, 139; transmudane sun 49n105 Support, v. 44, 106, 122 Suriye 40, 94 Suriye 40n79, 93-94 Syzygos 39 Tartarus, ayrıca bkz. Hades 108 Gözyaşları 57, 110 Technikon 41, 41n54, 50n114 Teletarchs 135 Tanıklık, v. 76, 79, 118, 125 Tanıklık 6, 17-18, 21, 23, 30-31, 58n134, 60, 71-72, 74-79, 92-93, 119-120, 124-125, 133; inanç tanıklığı 6, 18, 31, 77, 118, 135, 138; evrensel tanıklık 17, 30, 72n171, 74, 76-77, 82, 117, 120, 124, 133 The Eophilus of Antakya 45 Tez 53 The eodorus bar Kōnī 40n79 Th gerekir, ayrıca bkz. Ennoia 5-6, 8, 11-12, 12n28, 16, 23, 30, 36, 38, 38n70, 40, 47, 53, 61-62, 64-66, 71-72, 82, 83, 91, 99-100, 106-107, 109, 114-115, 118-121, 123, 126, 132, 134-136, 138; İnanç düşüncesi 17, 40, 66-67, 67n161, 118; Işık 12, 63-64, 71, 82n193, 110, 116-117, 120, 123 Th katlamalı 26, 46n98, 106'yı düşündüm; üç katlı giysi 26, 106, 131; üç katlı oluşum 134-135 Th 121'in altında Zaman 5, 14, 15n34, 16, 17n39, 30-32, 36-37, 41, 45, 50, 56, 61, 66, 68-70, 72n173, 74-76, 83, 85, 91-92, 95, 104, 111-113, 115, 117-118, 122, 124-126, 131-133, 137, 139; belirlenen zaman 17n40, 112; konuların 188 sonu dizini

--- SAYFA 201 ---

zaman 10, 14, 18, 56n125, 131, 134, 138; nihai zaman 17, 121 Kule 16, 16n36, 21, 30, 94, 114-116
 Aşkınlık 43, 45, 83, 89 Aşkın 9, 10n25, 36-39, 42-45, 50n110, 84 Üçlü 43, 81-82 Üçlü 82 Trimorfik 134;
 trimorfik bulut 78, 119; trimorfik giysi 26, 28, 52n118, 53, 56, 56n125 Üçlü 15n34, 73, 81, 83 Üçlü 26,
 36, 53 Trouble, n. 108 Bela, cilt 26-27, 54, 56, 107, 110, 124 Gerçek 106, 135 Doğmamış 33n51, 61,
 61n144, 104, 114; doğmamış Baba 39; doğmamış Ateş 33n51; doğmamış Ruh 5, 12n28, 16-17, 30, 44,
 54, 56n125, 61, 65, 71-72, 76, 82, 99-106, 113, 115, 117, 120-122, 126, 133-136, 139 Kirli 58, 61, 72,
 93, 108 ve 112 Union 60 Unite, v. 29, 42, 48, 53n120, 58-59, 99 Unity 4; üç katlı birlik 26, 106 Evrensel
 17, 25, 27, 30, 44, 52, 52n118, 53, 53n118, 54, 71, 72n171, 73-74, 76-77, 77n180, 82, 96, 101,
 103-107, 117, 120, 124, 133-134 Evren 5, 32, 37-38, 41-43, 43n91, 45, 48-51, 54, 75, 77n180, 88, 90,
 135, 139 Karışimsız 99 Söndürülemez Söndürülemez Kıvılcım 79, 118, 125, 133; söndürülemez ateş 67,
 107, 118 Rahim 49n106, 113 Valentinianizm, ayrıca bkz. Gnostisizm, Naassenes ve Sethianizm viii, 31,
 35n55, 36, 60n140, 60n143, 61, 61n144, 67n161, 68n165, 73, 73n177, 74, 77, 83, 86, 95 Ses 5, 8,
 11-12, 28, 39-40, 52n118, 56, 56n126, 78-79, 99, 104-106, 110, 119, 122-123, 125, 131-134 Savaşlar
 117 Su 15, 17-18, 22-27, 30, 33-34, 36, 40-41, 42n86, 44, 46-50, 52, 52n118, 54-55, 57, 61-62, 66-68,
 71, 75-76, 90-92, 99-102, 104, 108-109, 111-115, 118, 121, 125-126, 130, 135-136; koyu su 23, 47,
 52, 87, 92, 100, 103, 108, 114, 121, 131, 136; fetal su 22; korkunç su 78, 104, 107, 118, 121, 131; atıl
 sular 108; zararlı su 24, 49, 111; tatlı sular 125, 138; vaftiz suyu 17, 31, 66 Ağlama, ayet 61, 110
 Ağırlaşma, ayet 49, 52, 102, 108, 121, 126 Ağırılık 25, 27, 49n107, 53-54, 104, 108 Kötülük 15, 64, 69,
 101, 109, 114, 122 Will, n. 11, 20, 40n78, 53, 100-110, 115, 117, 122 Rüzgar 12n28, 14, 22, 28-29, 34,
 36, 40-41, 42n86, 46, 58, 58n134, 59-64, 67, 71-72, 76, 79-80, 90-91, 91n229, 99, 103, 111-114,
 116-117, 119-121, 124-125, 132, 134, 137 Dilek no. 105, 109, 111, 113-115 Dilek, v. 39n77, 40, 68-69,
 84, 101, 104-105, 122 Tanık, n. 34, 73n177, 121 Tanık, v. 70; tanıklık etmek 74-76, 78, 80, 115,
 119-120, 122, 124, 126 Rahim 14, 18, 22, 24, 26-28, 34n53, 37, 41-43, 46, 48, 48n104, 49, 51, 53-54,
 54n121, 55-56, 56n127, 57, 57n128, 58-59, 59n139, 61-63, 80, 89-92, 94, 101-102, 107-116, 119, 124,
 129, 130-133, 135-137 Kadın 33, 53n120, 56n127, 70, 89, 122-123, 138; kısır/kısır kadınlar 29, 59-60,
 114 Wonder, n. 125 Wonder, v. 112 Word 16-17, 26-27, 29, 34n53, 38-39, 46, 53-54, 56n125, 58,
 58n137, 58n139, 64, 64n151, 74-75, 78, 91, 99, 104, 106-107, 109, 113, 117, 119, 121, 124-125,
 133-134 Çalışma, n. 15n35, 46, 50n110, 60, 80, 114, 118, 125, 126, 137; büyük eserler 66, 116, 118; saf
 olmayan iş 59, 72, 119 Layık 106, 120, 127 Yahweh 16n38 Yoke 65 Burç 57n129, 82 Zodyak 91, 111,
 137 konuların dizini 189